

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1884.

Förteckning öfver hos Stadsfullmäktige diariiförda, den 31 December 1883
oafgjorda ärenden.

Tiden då ärendet inkom.	Ärendets beskaffenhet.	På hvad ärendet beror.
1875 Jan. 25	Frågan om nytt tull- och packhus.	Beroende på frågan om nytt proviantmagasin för ryska militären.
Febr. 9	Om återvinnande af till staden donerad jord.	Den 2 Januari 1876 tillsattes ett utskott, bestående af Hrr Calamnius, Rudbäck och Bergelund. För närvarande beror ärendet på erhållande från Kgl. Svenska riksarkivet af särskilda Kgl. Bref och Privilegier.
1876 Dec. 22	Angående utarbetande af en plan-karta i stor skala öfver staden och dess omgifningar.	Beror på slutförande af nedannämnda arbete.
April 25	Sundhetsnämndens framställning om de brister, som vidlåda de af arbetande befolkningen bebodda lokaler i staden.	Utsk. bet. föredr. d. 27 April 1879, då Poliskammaren anmodades inkomma med utlåtande huruvida behof förefinnes för polisvaktkontoren af utvidgade nattherbergen.
1877 Jan. 23	Angående plan för bebyggande af stadens mark utmed östra chausseen.	Beror på föredragning hos Stadsfullmäktige.
Okt. 17 1878	Om uppförande af ett hus för realskolan.	Den 11 December 1883 remitteradt till Drätselkammarens utlåtande.
Sept. 3	Angående gatuhållningens öfvertagande af staden.	Den 23 Nov. 1880 föredrogs ett skriftl. utskottsbetänkande, hvarvid Stfge beslöto att låta med ärendet bero intill dess den nya brandordningen blifvit antagen.
Sept. 20	Angående kajbyggnader å Skatudden och nedläggande af ett jernvägsspår till denna stadsdel.	Ett förslag i ämnet är utarbetadt af Ingeniören Tallqvist och beror för närvarande på Stadsfullmäktiges handläggning.
Dec. 4	Om uppförande af ett folkskolehus vid Malmgatan.	Beror på uppgörande af detalj ritningar.

1879		
Mars 18	Om inrättande af en realskola med finskt undervisningsspråk.	1879 April 1 remitteradt till skolrådet för svenska realskolan.
April 19	Om utarbetande af ny byggnadsordning för staden.	Remitt. den 10 Okt. 1882 till ett utskott bestående af Hrr Th. Höijer, Grönqvist, Bergroth, Sohlman och Heimberger.
Maj 20	Om planering af platsen emellan Kasern-, Ulrikasborgs-, Högbergs- och Södra Röddäldsgatorna.	1872 den 2 Sept. tillsvidare bordlagdt.
Okt. 11	Om föreskrifter beträffande inrättandet af slaskbrunnar.	Eger sammanhang med frågan om ny byggnadsordning.
Dec. 19	Om inrättande af ett allmänt afträde.	Den 10 Dec. 1879 anmodades Drätselkammaren att inom år 1880 inkomma med ritningar och kostnadsförslag.
1880		
Febr. 10	Om närmare kontroll deröfver att resande handelsagenter erlägga dem åliggande afgifter.	Den 10 Febr. 1880 remitterades ärendet till Drätselkammarens utlåtande.
Mars 10	Om uppförande af ett proviantmagasin för ryska militären.	Den 25 Sept. 1883 godkände Stadsfullmäktige ett entreprenad anbud.
Sept. 3	Angående förändring i sättet för gatornas i staden underhåll.	Beror på handläggning af ett utskott bestående af Herrar Eneberg, Wase-nius, Grönqvist, von Christierson och Ehrström.
Dec. 28	Frågan om ändring af sättet för ombesörjande af stenläggning af stadens gator.	Uti skrifvelse af d. 28 Dec. 1880 anmodades Drätselkammaren att taga frågan i öfvervägande och med förslag deri till Stfge inkomma.
1881		
Jan. 28	Djurskyddsföreningens framställning om tillägg till stadens byggnadsordning, åsyftande att bereda mera utrymme och ljus i stall och fähus.	Bordlagdt att föredragas i sammanhang med förslaget till ny byggnadsordning.
1882		
Febr. 28	Särskilda stadsbetjenters anhållan att undfå uniformsbeklädnad på kommunens bekostnad.	Anstår i afvaktan på framdeles skeende allmän reglering af lönerne för stadens tjenstemän.
Mars 13	Ang. afdelande af mindre tomter i stadens utkanter för den fattigare befolkningens behof.	Eger sammanhang med frågan om ny plan för det vester om staden belägna området.
Jan. 30	Frågan om utvidgande af judiska begravningsplatsen.	Beror på inbegärdt utlåtande af judiske rabbinen.
Okt. 16	Ang. tillämpning af stadens byggnadsordning äfven på byggnader i Brunnsparken.	Den 24 Okt. 1882 remitt. till Byggnadsordningsutskottet.

1883		
Febr. 10	Börsmäklaren A. G. Laurells förslag till beredande af större bekvämlighet för handeln och sjöfarten i staden.	Eger sammanhang med frågan om planering m. m. af Skatudden.
Mars 6	Frågan om ordnande af stadens afstjelpningsväsende.	Öfverlemnades till beredande åt ett utskott af Hrr Tallqvist, Brummer, E. Qvist, Wasastjerna och Asp.
Mars 20	Frågan om bättre belysning invid Södra hamnen.	Remitt. till Drättselkammaren.
Juni 5	Föreståndarinnan för blindanstalten med anhållan om egen tomt för inrättningen.	D:o d:o.
Juli 21	Bankfullmäktiges skrifvelse angående planteringarnes utanför bankhuset öfvertagande af staden.	Sept. 25 Remitt. till Dr.kammarens utlåtande.
Sept. 5	Samfälta Rådstufvurättens skrifvelse angående bestämmande af aflöningen för de yngre rådmans-tjensterne vid Rådstufvurätten.	Sept. 25 Remitteradt till ett utskott af Hrr Eneberg, Borenius och Elving.
Okt. 9	Frågan om Brunnssparkens öfvertagande af staden.	Okt. 9 skrifvelse till Drättselkammaren med anmodan att inhemta huruvida och på hvilka vilkor Brunnssparksbolaget vore villigt att till staden afträda parken och bolagets byggnader samt inkomst gifvande rättigheter.
Dec. 7	Mags skrifvelse med handlanden A. F. Jankes anhållan om godkännande af ett kontrakt.	Beroende på föredragning.
Dec. 17	Helsovårdsnämndens framställning om inrättande af en helsopolis.	Beror på föredragning.
Nov. 30	Frågan om afskrifning af stadens förlust på en afidne Restauratören A. Winters skuld till staden.	Dec. 18 Remitt. till en utskott af Hrr Eneberg, Borenius och Wegelius.
Dec. 28	Frågan om ersättning åt ledamöternes i Magistraten och Rådstufvurätten, i händelse de afstå ifrån dem nu tillfallande boupptecknings- och arfskiftesprocenter samt i sammanhang dermed om ny fullständig stat för nämnda verk.	Remitt. till Drättselkammaren den 28 Dec.
Dec. 28	Frågan om uppförande af en bro öfver jernvägsnedskärningen invid Thölö viken.	D:o d:o.

1883		
Dec. 28	Frågan om anläggning af en afloppskanal från Mauritzgatan under Elisabetsgatans förlängning.	Remitt. till Drätselkammaren.
Dec. 29	Frågan om uppförande af saluhallar.	Beror på val af utskott.

Helsingfors den 31 December 1883.

Alexis Gripenberg.

Redogörelse för af Stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskotts verksamhet under år 1883.

Vid ingången af år 1883 funnos 6 af Stadsfullmäktige tillsatta särskilda utskott, hvilka icke afslutat sina arbeten. Under året tillkommo, förutom allmänna beredningsutskottet, 19 nya utskott. Således inalles 25 utskott.

Af dessa hafva 22 under året varit i verksamhet och bland dem hafva 20 slutfört sitt uppdrag, 1 afgifvit preliminärt yttrande samt 1 blott sammanträdt. Vid årets slut qvarstodo således 5 utskott.

Sammanträdenas antal under året uppgår till vidpass 80 (mot 60 under 1882 och 70 under 1881).

Af utskotten ha afgifvits 14 tryckta och 22 skriftliga utlåtanden, eller inalles 36 yttranden (mot 32 under hvardera af åren 1882 och 1881 samt 31 under 1880).

De till år 1884 qvarstående utskotten äro följande:

1:o). För frågan om gatuunderhållets öfvertagande af staden, — tillsatt $\frac{14}{9}$ 1880 — bestående af hrr A. F. Wasenius, W. Eneberg, F. W. Grönqvist, G. v. Christerson och O. Ehrström.

2:o). För granskning af förslagen till ny byggnadsordning, — tillsatt $\frac{10}{10}$ 1882 — bestående af hrr Th. Höijer, F. W. Grönqvist, R. Heimberger, E. Bergroth och J. G. Sahlman.

3:o). För afgifvande af förslag till renhållningsväsendets ordnande, — tillsatt $\frac{30}{3}$ 1883 — bestående af hrr Th. Tallqvist, W. Brummer, E. Qvist, G. Asp och E. Wasastjerna (afgifvit preliminära tryckta betänkandet N:o 7 för 1883).

4:o). För afgifvande af förslag ang. yngre rådmanstjänsternas vid rådstufvurätten afönande, — tillsatt $\frac{25}{9}$ 1883 — bestående af hrr W. Eneberg, H. Borenius och R. Elving.

5:o). För afgifvande af yttrande ang. tillvägagåendet med den skuld, hvori restauratören A. Winter stannat till staden, — tillsatt $\frac{18}{12}$ 1883 — bestående af hrr W. Eneberg, H. Borenius och Th. Wegelius.

Helsingfors den 31 December 1883.

Leon. v. Pfaler.

Handlingar angående omreglering af Skatudden och dermed sammanhängande frågor.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 27 November 1883.

N:o 344.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 21 Oktober 1879 underrättade Stadsfullmäktige Kammaren derom, att Fullmäktige, vid behandling af ärendet angående omreglering af Skatudden, såväl beslutit, att hela den del af nämnda stadsdel, som läge söder om Kanal- och Kommersgatorna, eller det område, som enligt stadsplanen upptoges af kvarteren N:ris 150, 151 och 152 jemte mellanliggande trädplantering och båthamn, äfvensom kvarteret N:o 142, eller åtminstone så stor del deraf, som ej kunde anses behöflig för myntverket, skulle reserveras uteslutande för handelns och sjöfartens behof, i hvilket afseende dertill lämpliga tomter särskildt borde reserveras för uppförande af nederlagsmagasiner samt tull- och packhus för stadens räkning, som ock för sin del godkänt den kajlinie å Skatuddens södra strand, som förre stadsingeniören, sedermera Öfveringeniören Theodor Tallqvist hade föreslagit. Tillika anmodade Fullmäktige Kammaren att åt Herr Tallqvist, hvilken utarbetat de föregående planerna till Skatuddens omgestaltning, erbjuda uppdraget att för stadens räkning, på grundvalen af Fullmäktiges ofvan uppgifna beslut, uppgöra ett detaljeradt förslag till nödiga ändringar i gällande stadsplan för Skatudden.

Efter att benäget hafva åtagit sig detta uppdrag, inlemnade derpå Öfveringeniören Tallqvist i afseende å fullgörande af detsamma, i slutet af sistlidet år till Kammaren en karta, innefattande "projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden i Helsingfors". Beträffande innehållet af detta hans förslag anser Kammaren sig böra allenast hänvisa till nämnda karta och till de motiver, han framlagt för projektet i sin jemte kartan till Kammaren aflåtna skrifvelse,*) hvilken likasom ock kartan äfvensom en öfver Skatudden uppgjord höjdkarta Kammaren härhos bilägger.

Drätselkammaren inhemtade härå skriftligt yttrande**) af Stadsingeniören Ehr-

*) Se Bilaga A.

**) Se Bilaga B.

ström öfver ifrågavarande förslag, hvarjemte Kammaren ytterligare fick af honom emottaga en skrift,*) innehållande, bland annat, förslag till utvidgning af kajerna i södra hamnen och till anläggande af jernvägsspår, för godsbefordran, emellan samma hamn och statsjernvägarne. I dessa skrifter, hvilka jemte en till dem hörande karta nu ock närslutas, tillstyrker Herr Ehrström, på närmare utvecklade skäl, följande afvikelser dels från Herr Tallqvists projekt till stadsplan för Skatudden, hvilket för öfrigt i allo förordas, dels från den af den sistnämnde tidigare föreslagna och äfven i projektet afsedda sträckning af jernvägsspåret till Skatudden, nemligen: 1:o emedan stadens tull- och packhus samt nederlagsmagasiner och hamnkontor borde erhålla plats å den för staden snart disponibla ryska proviantmagasinstomten vid vestra kajen, hvarutom i fall af behof äfven lokaler i det nuvarande packhuset kunde användas till nederlagsmagasiner, skulle några tomter å Skatudden icke nu redan bestämmas för dessa ändamål, hvarföre ock de i sådant hänseende utsatta beteckningarna å Herr Tallqvists projektkarta skulle bortlemnas; dock borde ifrågavarande tomter, likasom möjligen ännu andra, reserveras för stadens framtida behof; och 2:o emedan ofvanberörda jernvägslinie, med sträckning från banken öfver Tölövikens längs stranden af denna och norra kajen — hvilken linies ändamålsenlighet Herr Ehrström dock i hufvudsak erkänner — skulle kräfva en mycket stor anläggningskostnad, särskildt i följd af att tillkomsten af proviantmagasinet å Broberget och af en byggnad i nordvestra hörnet af Nylands bataljons kaserntomt nödvändiggjorde en annan sträckning å dessa ställen än den tidigare åsyftade, borde en billigare linie väljas; och i detta afseende föreslår Herr Ehrström spårets dragande från jernvägens vedupplagsplats vid gasverket öfver chausséen till och längs vestra Henriksgatan, genom södra hörnet af Östra esplanaden, öfver norra Esplanadgatan norr om teatern till teateresplanaden samt genom denna, mellersta och kappellesplanaderna till salutorget, med förgreningar derifrån till vestra kajen och — i fall af behof samt till en början blott provisoriskt — till Skatudden. — För öfrigt föreslår stadsingenjören också, såsom ofvanföre nämndes, en utvidgning af kajerna i södra hamnen, hvilken hade till syfte att derstädes fylla det närmaste behofvet af kajer för såväl djupgående, större som för mindre fartyg och på samma gång bilda en inre skyddad hamn för båtar och ångslupar, samt skulle åstadkommas genom anläggning af tvenne kajarmar eller pিরer vinkelrätt emot vestra kajens längdriktning, den ena utgående från kajen straxt söder om kokhuset och den andra från den södra af de båda armar, som omsluta den mindre båthamnen, till det så kallade kejsargrundet, i riktning mot hvilket dessutom en vägbrytare skulle dragas ut från salutorget. Tillika skulle nämnda båthamn, för vinnande af större utrymme och såsom dåmera obehöfelig, igenfyllas. — Med anledning af stadsingenjörens i samma skrift äfven framställda alternativa förslag till ändring i stadsplanens bestämmelser rörande reglering af trakten vid Badhusvägen, tillåter Kammaren sig ännu fästa uppmärksamheten vid att dessa förslag sedermera förevarit hos Stadsfullmäktige till pröfning i sammanhang med frågan om upplåtande af plats för ständerhuset å observatorieberget och att Fullmäk-

*) Se Bilaga C.

tige dervid beslutit till ansökande om ändring i stadsplanen i enlighet med det första alternativet, hvilket afser, bland annat, bibehållande af den nuvarande magasinsskomplexen öster om Badhusvägen och igenfyllande af den der nedanför befintliga båthamnen.

Till öfvervägande föreligger således nu icke blott ärendet angående förändrad stadsplan för Skatudden utan ock frågan om alla de öfriga anordningar i syfte att underlätta och utveckla trafiken i stadens södra hamn, hvartill i sammanhang dermed bör beslutas på det nödig planmessighet vid företagens utförande ej må saknas. Den tillämnade omregleringen af Skatudden afser att derstädes skapa en upplagsplats för den stora handeln, på sätt Helsingfors stads härför gysamma förhållanden och nämnda stadsdels framstående läge redan synas naturligen förutsätta; och uppfattningen derom att detta syftemål är behjertansvärdt, — då af dess förverkligande icke blott handels å orten förkofran är beroende utan i och med detsamma ock hufvudstadens vidare framåtgående erkännes vara i väsentlig grad betingadt —, har redan härförinnan visat sig delas af Stadsfullmäktige vid det Fullmäktige från sin sida bestämt grunderna för regleringen, hvarföre en vidare utläggning häraf ej bör ifrågakomma. Men likaså påtagligt måste det vara, att äfven den öfriga delen af södra hamnen städse kommer att bibehålla sin betydelse af en centralpunkt för stadens rörelse åt sjösidan, icke blott hvad persontrafiken utan ock hvad stycke godstrafiken angår; och då staden i denna trafiks intresse dels redan vidtagit, dels står i begrepp att vidtaga kostsamma, för generationer beräknade ombyggnader af en del kajer derstädes samt gått i författning om bibehållande af magasinerna vid Brunshusvägen och om att — visserligen till dyrt pris, men också, såvidt förutses kan, till stort gagn för sig — komma i besittning af det uti ifrågavarande hänseende utmärkt välbelägna kvarteret N:o 54 vid vestra kajen, så sammanstår allt detta mycket väl med det syfte, som förestafvar tillgörandena beträffande Skatudden. Drätselkammaren är fördenskull, och då jernvägsförbindelse förutsattes komma till stånd emellan södra hamnen och Skatudden, af den mening, att stadens tull- och packhus böra förläggas i nämnda kvarter, med en filial framdeles å Skatudden för den vida lättare tullbehandlingen af de stora varorna derstädes, och att tomter för dessa ändamål samt för hamnkontor och nederlagsmagasiner således ej böra utmärkas å förslaget till stadsplan för Skatudden, likasom ock att frågan om hvilka tomter der öfverhufvud skola reserveras för stadens räkning lämpligast lemnas beroende till längre fram. Att emellertid vilja utvidga kajerna i södra hamnen genom anläggning af sådana pirer, som stadsingeniören föreslagit, kan Kammaren ingalunda förorda; ty då de komme att sönderskära hamnområdet derstädes utan att likväl lemna fartyg, som förtöjdes vid deras yttre sidor, skydd mot vågsvallet utifrån, blefve gagnet af dem, enligt Kammarens tanke, ganska problematiskt, och komme det i ingen händelse att stå i rimligt förhållande till den dryga anläggningskostnaden, hvilken, med inberäkning af kostnaden för norra båthamnens igenfyllning, af stadsingeniören ungefärligen uppskattats till i rundt tal 550,000 mark; och framför allt skulle en så stor utgift för detta ändamål sjelfallet hafva till följd att till en aflägsen framtid framskjuta företaget af de viktiga kajbyggnaderna å Skatudden.

Såsom ett väsentligt villkor för att de anordningar, som för ofta berörda ändamål träffas å Skatudden och vid södra hamnen, skola leda till påräknade följder, anser äfven Kammaren det böra uppställas, att jernvägsförbindelse åstadkommes emellan dessa delar af Staden och landets jernvägsnät. Af de begge förslag, som i ofvan anförd måtto uti detta afseende föreligga, har Kammaren funnit sig böra gifva afgjort företräde åt den af öfveringenjören Tallqvist för en sådan sammanbindningslinie förordade sträckning, eller den längs Tölövikens, Brobergskajen och norra kajen, på de skäl han sjelf i sina härförinnan till fullmäktige insända, till tryck befordrade utlåtanden i ämnet, daterade för Juni 1878 och den 20 Juni 1879 därför framhållit, och enär Kammaren tror att de af Stadsingenjören Ehrström omordade svårigheter vid samma linie dock kunna öfvervinnas utan en jemförelsevis så stor kostnad, att de borde vara för frågan om bansträckning afgörande. Men af lika så stor vikt, som det är att Skatudden förbindes med statsjernvägarna, af samma eller af än mera omedelbar vikt anser Kammaren på ofvan antydda grunder det vara, att så äfven sker med södra hamnen, der trafik redan finnes att betjena; och borde derföre ifrågavarande jernvägs-spår, efter att ha ledts längs norra kajen, samtidigt med eller tillochmed innan det fortsattes till Skatudden dragas till nämnda hamn.

Kostnaderna för omförmälda jernvägsanläggning blefve visserligen mycket betydliga; men med afseende såväl å den goda och alltjemt växande afkastning densamma utan tvifvel komme att lemna statsjernvägarne som ock å den lindring i olägenheterna af den nu så trånga bangården härstädes, som derigenom blefve dem beredd, vågar Drättselkammaren hoppas att ett gynsam svar skulle följa på en framställning af staden i det syfte, att statsverket skulle åtaga sig byggnaden af oftanämnda jernväg emot att af staden kostnadsfritt erhålla mark till den och till station å Skatudden samt att naturligtvis få obehindradt exploitera densamma. I berörda framställning borde staden ock förbehålla sig, att högre fraktafgifter ej måtte beräknas för det fyllningsmaterial, som komme att å jernvägen forslas till Skatudden, än att de direkta omkostnaderna vid transporten derigenom blefve betäckta. Med afseende härpå och enär i hvarje fall åtminstone ett statsbidrag till betydligt belopp borde med fog kunna för ändamålet påräknas, tror Kammaren den ekonomiska sidan af alla de nu ifrågasatta företagen komma att gestalta sig så gynsam, att jernvägsanläggningen inom en ej aflägsen tid kan komma till stånd samt kajbyggnaden å Skatudden omedelbart der-efter påbörjas, för att sedan i mån af behof och af efterfrågan å tomter fortsättas och slutföras. — Frågan om sättet för anskaffande af de härför nödiga medlen kan naturligtvis först framdeles bli föremål för afgörande, sedan bland annat kännedom erhållits om beskaffenheten och beloppet af det bidrag, som statsverket kan varda hugadt att lemna.

Beträffande sedan detaljerna i projektet till förändrad stadsplan för Skatudden så och då de blifvit af Öfveringenjören Tallqvist väl och fullständigt motiverade, anser Kammaren dem böra godkännas, utom för såvidt angår de utsatta benämningarna å de för staden reserverade byggnaderna, hvilka benämningar, såsom ofvanföre framhölls, borde bortfalla. Dock finner Kammaren det önskligt, att å en mindre del af kajsträc-

kan plats blefve lemnad för uppförande af upplagsmagasiner tätt invid stranden, på det tillfälle sålunda måtte gifvas vid lastning och lossning af fartyg till omedelbar varu-transport emellan dem och magasinen. I sammanhang härmed får Kammaren anmäla, att, enligt hvad Stadsingenjörens bilagda skrifvelse*) af den 1 förlidne Juni och deri åberopade, nu jemväl närslutna handlingar och karta vidhandengifva, ett staden tillhörigt å kartan närmare utmärkt område å Skatudden finnes inhägnadt i sammanhang med kaserntomten derstädes; och torde åtgärd således böra vidtagas derhän, att staden komme i besittning af sagda område och att tvenne der befintliga kronobyggnader, nemligen en smedja och en badstuga, blefve bortflyttade, hvarjemte detsamma borde i förslaget till stadsplanen intagas.

Slutligen och med anledning af det utaf Börsmäklaren A. G. Laurell affattade förslag**) rörande ett bättre tillgodogörande af stadens södra hamn, hvilket Stadsfullmäktige den 20 Februari innevarande år remitterade till Kammaren för att behandlas i ett sammanhang med förevarande ämne, bör Kammaren, nu biläggande dessa remisshandlingar och Stadsingenjörens i saken afgifna yttrande***), meddela, det Kammaren, i likhet med stadsingenjören funnit berörda förslag icke innehålla några upplysningar eller lemna något material af praktisk användbarhet för bedömandet af hithörande frågor.

Med sammanfattning af hvad Drätselkammaren nu haft äran anföra, får Kam-maren således vördsamt föreslå, det Fullmäktige ville besluta:

att för sin del godkänna det af Öfveringenjören Tallqvist utarbetade projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden, dock med de ändringar och tillägg, att de å projektkartan utsatta benämningarna »tullkammare och hamnkontor», »packhus» och »nederlagstomter», bortlemnas, att å en mindre del af den södra kajsträckan utmärkes plats för uppförande af upplagsmagasiner tätt invid stranden och att det staden tillhöriga, men nu i sammanhang med Skatuddskasernens tomt inhägnade område jemväl intages i projektet;

att icke allenast hos Öfveringenjören Tallqvist anhålla, det han benäget ville åtaga sig att uti ifrågavarande projekt införa ofvan upp-gifna ändringar och tillägg, utan ock, sedan desamma blifvit införda, i underdånighet ansöka om fastställelse af detta förslag till stadsplan för Skatudden;

att, i sammanhang med nyssberörda underdåniga ansökning eller ock redan innan densamma aflåtes, jemväl ingå med en underdånig framställning derom, att statsverket måtte åtaga sig att för sin räk-ning anlägga den af Öfveringenjören Tallqvist föreslagna jernväg från banken öfver Tölövikens längs nämnda vik samt Brobergskajen och

*) Se Bilaga D.

**) Se Bilaga E.

***) Se Bilaga F.

Norra kajen till Södra hamnen och Skatudden, — dock med de modifikationer i afseende å bansträckningen, som förhållandena kunna påkalla —, emot det att staden kostnadsfritt afstår mark till denna jernväg och till jernvägsstation å Skatudden med förbehåll att å jernvägen, som kommer att af statsverket obehindradt exploiteras, högre fraktafgifter för det fyllningsmaterial, som forslas till Skatudden, ej beräknas än att de direkta omkostnaderna vid sådan transport blifva betäckta; samt

att vidtaga åtgärd derhän att stadens ofvannämnda nu i kasern-
tomten å Skatudden intagna område återlemnas i stadens besittning
och de der befintliga kronobyggnader undanskaffas.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman,

Lars Homén.

Bilaga A.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Härjemte har till Drätselkammaren jag äran inlemna en karta, rubricerad „projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden i Helsingfors“, hvilken karta framställer det detaljerade förslag till ändringar af gällande stadsplan för Skatudden, hvars utarbetande Helsingfors Stadsfullmäktige genom skrifvelse till Drätselkammaren af den 21 Oktober 1879 uppdragit åt mig. Tillika återställas alla af mig omhänderhafda kartor och ritningar, hörande till frågan om kajbyggnader å Skatudden. Såsom ursäkt för mitt sentida fullgörande af Stadsfullmäktiges uppdrag hoppas jag min under närmast förflutna år vid tjenstegöromål strängt upptagna tid skall gälla.

Då de hufvudsakliga motiven till föreliggande projekt till stadsplan för Skatudden fullständigt framgå från i frågan tidigare tillkomna handlingar, bestående i Stads-

fullmäktiges tryckta utskottsbetänkande N:o 12 af år 1879 och Drätselkammarens tryckta utlåtanden N:ris 219 och 220 af den 19 September 1879, till hvilka handlingar jag anhåller att få hänvisa, så återstår mig här endast att angifva, hvarför jag i afvikelse från nu gällande stadsplan äfven ändrat ritningen å de gator, som falla öster om Vestrå Hamngatan och norr om Kommersgatan, samt att rörande anordningarne på och invid kajerna lemna några förklaringar.

För att stadsgator i kuperad terräng skola kunna erhålla sådana måttliga stigningar och fall, att de blifva farbara äfven för lastade åkdon, samt bostadstomterna invid dem tillika möjliga att bebyggas, böra gatorna såvidt görligt ledas längsmed och ej vinkelrätt emot förekommande höjder, emedan i senare fall allt för stora och kostsamma planeringsarbeten både å gatorna och tomterna blifva oundvikliga. Såsom det framgår såväl från de å gatorna i föreliggande projekt inskrifna höjdtalen, som äfven från den af Stadsingeniören Ehrström uppgjorda höjdkartan öfver Skatudden, hvarå den nu projekterade stadsplanen af mig äfven uppdragits, så komma gatorna ingestädes att erhålla skarpare stigningar än 1: 20, jemte det samteliga tomter med måttliga planeringsarbeten blifva tillgängliga, hvilket vid nu gällande stadsplan icke är fallet. För att göra tomterna N:ris 1 och 3 i kvarteret 147 och tomten N:o 1 vid Kommersgatan i kvarteret 146 till sin helhet användbara, har en återvändsgränd, som endast afslutar med en trappa till Kommersgatan, ej kunnat undvikas.

Hvad åter angår anordningarne af varuskjul, upplagsplatser, handelsmagasiner, jernvägsspår och gator vid kajerna, specielt den södra kajen, så betingas de af den i visst afseende mångfaldiga rörelse, som vid densamma otvifvelaktigt måste uppstå, i det kajerna komma att utgöra en icke obetydlig mötesplats för sjökommunikationen med hvarje slag af landtransport. Med inkommande och afgående fartyg, bantåg och foror anlända och afgå antingen sådana varor, som direkt skola lastas uti eller lossas ifrån jernvägsvagnar, sjöfarkoster och gatuåkdon; eller sådana varor, som i väntan på sagde befordringsmedel för en kortare tid skola uppläggas vare sig under bar himmel å upplagsplatserna eller under tak i varuskjulen samt bakom lås och bom; eller slutligen varor som för längre tid äro afsedda att uppläggas i handelsmagasinerna å Skatudden för att först senare per jernväg, landsväg eller vatten afsändas. Men hvarje härigenom uppstående slag af rörelse i riktning såväl emot som ifrån kajen bör kunna samtidigt försiggå på beqvämaste och billigaste sätt samt med minsta möjliga inbördes störning.

Dessa vilkor förutsätta: 1:o att varuskjul, upplagsplatser och magasinier vid samma kaj såvidt möjligt koncentreras och alla placeras så, att de äfvensom fartygen blifva tillgängliga både för jernvägens rullande materiel och för gatuåkdon; 2:o att jernvägsspår förefinnas till sådant omfång samt så förlagda och sinsemellan förbundna, att lossning ifrån och lastning uti jernvägsvagnar vid hvarje fartygs sida, hvarje skjul, hvarje upplag och magasin — med ett ord å hvarje arbetsplats — må kunna försiggå, utan att en annan dylik arbetsplats genom härvid oundviklig förskjutning och vaxling af vagnar ofredas; 3:o att jernvägsrörelsen och gatutrafiken icke komma i kollision med hvarandra.

Redan en ytlig blick å kartan torde öfvertyga att rörande det första uppgiftsvilkoret föga mera kunnat tillgöras och till hvilken grad jag åter lyckats i fullgörandet af andra och tredje vilkoret, må man dömma af följande kort affattade beskrifning.

Spåret a, kommande från kajen i norra hamnen öfver mynningen af Skatuddskanalen och i kurv krökande sig under berget, hvarå Ryska kyrkan är uppförd, samt skärande Myntverkets tomt, utgör det hufvudspår, som förbinder Skatudden med jernvägsnätet i landet. Från detta spår bör därför ock direkt utgå det spår b, som framdeles skall leda till södra hamnen och derifrån vidare ända till skeppsdockan. Omedelbart invid spåret a och dermed genom vexlingar i hvardera ändan förbundet bör dessutom ligga såväl ett rangeringsspår c som ett vagnsspår d, så att spåren a, c och d tillsammans bilda en mindre bangård. I vestra ändan af spåret c är upplåten en så kallad jernvägstomt för uppförande af expeditionskontor jemte magasin för jernvägsförvaltningen och framför samma tomt lemnad en för åkdonsrörelsen afsedd öppen plats.

Spåret d är medelst vagnsvändbord och flere tvärspar e, e' förbundet med sjelfva lastnings- och lossningsspåren f och g vid kajranden. Härigenom indelas kajen till hela sin längd i 8 dels trapetzformiga dels rektangulära fält, hvart och ett inneslutande vexelvis en upplagsplats eller ett varuskjul och utgörande en för sig isolerad lastnings- och lossningsplats. Framför hvarje sådant fält kan ligga antingen ett mycket stort, tvenne medelstora eller ännu flere mindre fartyg. Skall fartygens lastning eller lossning på beqvämaste sätt försiggå direkt ifrån eller uti jernvägsvagnar bör endast ett fartyg tänkas ligga vid kajen framför hvarje fält — men i alla andra fall kunna flere fartyg beqvämt arbeta derinvid. Låt oss t. ex. antaga att ett fartyg skall direkt lossa i jernvägsvagnar. De toma vagnar, som härvid skola fyllas, böra, då arbetet vidtager, vara inskjutna å vagnsspåret d emellan de tvenne vändbord, som å samma spår utgöra hörnen af det fält, hvarvid fartyget ligger, samt derifrån efterhand i en och samma riktning så vändas öfver borden och förskjutas till spåret f att de alla en gång passera fartygets sida, då de stanna och lastas, för att härefter vidare avancera utefter rektangelns hela omkrets, tills de återkomma till sitt ursprungliga läge. Vid lastning i jernvägsvagnar af varor, som ligga i varuskjulen eller å upplagsplatserna eller tvärtom vid lossning af varor från jernvägsvagnar i fartyg, varuskjul eller å upplagsplatser är såväl den första placeringen af vagnarne på spåret d som deras omlopp utefter sidorna i någon rektangel naturligtvis alldeles enahanda. Att ett annat, framför ett närgränsande arbetsfält liggande fartyg, som samtidigt lastar eller lossar, härvid icke i något afseende kan i sitt arbete störas, om såsom sig bör några vagnar ej lemnas att stå å vändborden eller tvärsparen e, e', är klart.

Om södra kajen endast till någon del i ena eller andra ändan är upptagen af fartyg, som lasta ifrån eller lossa uti jernvägsvagnar, kan den andra lediga delen deraf användas såsom upplagsspår för vagnar och är därför förbindningsvexeln m n, som tillåter att vagnarne från hufvudspåret a kunna direkt inskjutas å lastningsspåret f och tvärtom, insatt.

För jernvägsmaterielens beröring med handelsmagasinerna är samma idé med

skilda arbets- och vagnsspår, som sinsemellan blifvit medelst tvärspar och vändbord förenade, genomförd. Spåren h, i, k, liggande omedelbart framför magasinerna, äro lastnings- och lossningsspår och utgör äfven i detta fall spåret d eller vid ännu fullständigare anordning spåret l det för upptagande af toma och lastade vagnar oundvikliga vagnsspåret. Som emellertid flere magasinerna komma att ligga inom samma af arbets- och vagns- samt tvärsparerna inneslutna fält, måste vid samtidig lastning eller lossning framför två eller flere magasinerna en viss öfverenskommelse och enighet i arbetets bedrivande och vagnarnes utväxling iakttagas, om ömsesidig störning härvid skall undvikas. Vid handelsmagasinerna mot norra hamnen äro två med hvarandra genom vexlingar förbundna spår placerade så nära invid hvarandra att lastning ifrån magasinerna i vagnar och tvärtom utan större olägenhet kan ske, äfven om vagnarna stå å det aflägsnare spåret. Härigenom kan i många fall inbördes störning i samtidigt arbete undvikas.

För att slutligen rörelsen med gatuåtkdon ej skall förhindras af rörelsen med jernvägsvagnar, böra rälererna till samtliga spår väljas bland någon typ för spårvagnskenor, så att de icke höja sig öfver gatans plan, utan hvar som helst kunna bekvämt öfverköras af vanliga gatufordon. Af samma skäl, äfvensom för bekväm vexling öfver vändborden, hvilka allena göra det möjligt att fullt tillgodogöra sig det i alla fall ganska begränsade utrymmet å Skatudden, bör all annan vexling, än den som sker å spåren a, c och d och egenteligen afser vagnarnes till och afhämtning samt sortering, försiggå med hästar.

I sammanhang härmed må anföras huru jag tänkt mig varuskjulens konstruktion, på det de måtte likaväl egnas sig för varors till- och afforsling med hästar som med jernvägsvagnar. På kajen framför varuskjulen tänkes en varuplattform af 10 fots bredd och $3\frac{1}{2}$ fot höjd öfver gatans nivå. Emellan denna plattform och varuskjulet, som har en bredd af 36 fot med ytterligare 10 à 12 fot åt hvardera sidan utspringande tak, lemnas ett mellanrum af 10 fot eller jemt så mycket att täckta godsvagnar kunna passera, och således ock de bredaste gatufordon, ehuru de ej kunna fara om hvarandra. Plattformen betingas deraf, att vissa varor, som skola bortföras i täckta godsvagnar, ej kunna från fartygen med ångkranar direkt lyftas i dessa godsvagnar, utan först måste å en plattform nedläggas. Men från denna plattform kunna varorna lika lätt lastas på kärror och ihvarje händelse lättare än från gatans plan. Golfven i varuskjulen hafva samma höjd som varuplattformerna samt äro från en sida tillgängliga för jernvägsvagnar och från tvenne sidor för gatuåtkdon, då inga jernvägsvagnar stå framför desamma, men i motsatt fall endast från ena sidan. Vid lastning af varor från fartyg i varuskjul eller tvärtom måste klarligen mellanrummet emellan plattformen och skjulet täckas med landgångar eller vandringsplankor. Varuskjulen böra förses med väggar och skjutdörrar, som kunna tillbommas och låsas, och medan de härigenom lemna skydd mot varors skadande af väta och förkommande, hindra de i intet hänseende der invid försiggående gatu- eller jernvägsrörelse.

För öfrigt må nämnas att för stadens behof af tomter för tullkammare, hamnkontor, packhus och nederlagsmagasinerna reserverats den vestligaste tomten i kvarteret

149 och hela kvarteren N:ris 140 och 141, men skulle dessa platser för stadens behof i merkantilt hänseende anses otillräckliga, föreslås att ytterligare från kvarteret 150 reserveras en större eller mindre del eller hela kvarteret. Att jernvägsspår vid behof lätteligen kan inledas till kvarteren N:ris 140 och 141 ifrån det spår, som längs Vestra Hamngatan förbinder kajerna vid södra och norra hamnen är lätt insedt och lämpa sig äfven därför enligt min åsigt nämnda kvarter synnerligen väl för packhus och nederlagsmagasiner, likasom äfven magasinerna i kvarteret N:o 150 kunna göra det.

Förbindningsspåret emellan södra och norra kajen utlöper i en hammolo på 18 fots djupt vatten, hvilken molo först vid i framtiden uppstående behof bör byggas och vidare förlängas i vester ända till Skatuddskanalen. Hvarför vid denna strand projekterats en fristående och mindre bekväm hamnarm och icke en strandkaj, såsom vid södra hamnen, beror derpå att fast grund i norra hamnen, der bergen stupa brant ned, icke kan erhållas, såsom i den södra, hvarest på måttligt djup under ett för sänkkistor lätt genomträngligt lager af djjord påträffas ett flackt med par fot groft grus betäckt berg. Sänkkistorna kunna därför här erhålla den fasta grund, som ovilkorligen erfordras, för att de må kunna bilda stödjemurar för bakom skeende utfyllningar. Rörande fyllningsmaterialet bör dock anmärkas, att detta ej får vara sten, utan någon sådan homogen jordart — mer eller mindre ren sand — som tillåter neddrifvande af pålar, hvarå de antagligen flere våningar höga handelsmagasinerna ställvis böra komma att grundas.

Helsingfors i November 1882.

Th. Tallqvist.

Bilaga B.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Till mig affordradt yttrande angående „Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden“ har jag äran anföra följande:

Med denna plan till reglering af Skatudden har öfveringeniör Th. Tallqvist fullkomnat sitt i Juni 1878 inlemnade förslag i samma syfte och måste jag anse de stor slagna dispositionerna af kajer, handelsmagasin, jernvägsspår och varuskjul vara lika

genialiskt anordnade som terrängen blifvit väl använd med afseende å naturförhållandena. Att Helsingfors i merkantilt hänseende skall utvidga sig kring sin mest centrala och på samma gång bästa hamn, den södra, torde otvifvelaktigt vara det naturligaste, och att för detta ändamål taga i anspråk all den terräng, som varit möjligt såväl af fastlandet som af de grunda stränderna kan väl i första ögonblicket synas för mycket storartadt men torde af en kommande generation prisas som ett ovanligt drag af förutseende. Staden har för närvarande litet att härfpå förlora men sannolikt i framtiden mycket att vinna, ty genom att reservera det största möjliga område för handeln sättes icke skrankor för dess utveckling, hvilket lätt blefve händelsen om man för andra ändamål disponerade dessa platser.

De långa kajerna äro dragna i rediga nästan obrutna linier på ett sätt som med minsta omkostnader ger de fördelaktigaste resultat i afseende å utrymme och bekvämlighet och då tillika gatornas sträckning, kvarterens indelning, anordningen af magasiner, spår o. s. v. synes vara fullständigt utarbetade och väl motiverade, vore det öfverflödigt att här ingå i mera detaljerad granskning af desamma. Som det emellertid icke kan ligga i stadens intresse att sjöfarten och af denna betingade inrättningar helt och hållet öfverflyttas till Skatudden utan fastmer att dessa i mån af behof nu och i framtiden hitåt utsträckas och utvidgas, torde det vara onödigt att staden binder sig vid vissa tomters användning till vissa ändamål såsom tullkammare, hamnkontor, packhus och nederlagsmagasin, då det står staden fritt att, om sådant anses fördelaktigt, reservera ett antal tomter för dessa och andra behof. Så mycket mindre nödvändigt eller ens möjligt är det att redan nu bestämma dessa inrättningars framtida placering då staden inom kort kommer i besittning af kvarteret N:o 54 vid Vestra kajen med derå uppförda proviantmagasin, hvilket för en lång tid framåt torde erbjuda tillräckligt utrymme för just dessa inrättningar. Deras centrala läge här är synnerligen fördelaktigt såväl för stadens trafikanter som i förhållande till den hästskoformade Södra hamnens kajer och till varumagasiner vid Badhusgatan. Förbundna med spårväg torde dessutom lokalerna å nuvarande packhustomten utan olägenhet kunna användas som nederlagsmagasin ifall proviantmagasinet ensamt icke motsvarar behofvet.

Att en sådan upplagsplats, som med Skatudden afses, ställes i direkt förbindelse med landets jernvägsnät är icke allenast till stor bekvämlighet och nytta för trafikanterna utan torde vara nödvändigt om Helsingfors skall kunna upptaga konkurrensen med andra orter hvars hamnar redan erbjuda fördelen af jernvägsförbindelse, och har äfven stadsplanen för Skatudden blifvit uppgjord under förutsättning att sådan förbindelse skall åstadkommas. Sättet för åstadkommande af denna förbindelse berör visserligen icke direkt nu föreliggande förslag till reglering men står i alla fall uti så intimt samband med denna, att jag anser mig böra upptaga frågan. Den af Ingeniör Tallqvist föreslagna förbindningslinien utgår från jernvägsbanken öfver Tölövik, längs stranden af Kaisaniemi, Botaniska trädgården, Broberget och kajen af samma namn, Nylands bataljons kaserntomt samt slutligen längs Norra kajen, öfver norra inloppet till Skatuddskanalen vesterom ryska kyrkan och Myntverket till Skatuddens södra sida hvarest spåret förgrenar sig till alla kajer och magasin stomter. Denna linie har för-

delen af att i minsta mån komma i kollision med trafiken på stadens gator, att tillåta anläggandet af en horizontal bana samt att beröra första stadsdelens kajer och stränder, men kan å sträckan mellan Långa bron och Norra kajen icke bibehållas sådan den blifvit projekterad emedan den genomskär platsen för det nya proviantmagasinet å Broberget samt en å Nylands bataljons kaserntomt nyligen uppförd byggnad, utan måste förflyttas så att den kringgår dessa byggnader. Undersökningar af stranden längs Broberget och Brobergskajen, som innevarande vinter blifvit verkställda för att ådagalägga huruvida de stora kvantiteter sten, som å platsen för proviantmagasinet lössprängas, utan risk att uppgrunda farleden, kunna här utfyllas, gifva emellertid vid handen att utfyllning af en jernvägsbank möter stora svårigheter och att den kvantitet fyllningsmaterial, som härtill skulle åtgå knappt är möjligt att med säkerhet beräkna. Som en olägenhet måste man äfven betrakta den omständigheten att spåret längs Norra kajen, för att komma öfver till Skatudden, skär inloppet till Skatuddskanalen i en så ofördelaktig riktning att trafiken med pråmar och ångslupar betydligt kommer att försvåras.

Öfvan påpekade svårigheter äro dock icke af sådan beskaffenhet att de ensamma skulle öfverväga de redan nämnda fördelarne af en horizontal bana som föga stör gatutrafiken men äro kostnaderna för denna banas anläggning så dryga att jag anser mig böra förorda en annan billigare sträckning för att staden skall mäkta med detta företag. Ett förslag till förbindningsbana, ehuru egentligen med syfte att förena redan befintliga kajer i Södra hamnen med statsjernvägarne, är äfven under arbete å Byggnadskontoret och kommer inom kort att insändas då detsamma kan upptagas till behandling i sammanhang med föreliggande regleringsplan för Skatudden.

Då med Skatudden och här föreslagna anordningar i främsta rummet afses att fylla behovet af kajer med djupt vatten och plats för upplagsmagasiner men då det, såsom redan nämndes, ingalunda torde vara afsigten att hit öfverflytta hela sjöfarten och deraf betingade inrättningar, böra i sammanhang med Skatuddsfrågan äfven de förslag till handelsmagasinernas vid Badhusgatan bibehållande äfvensom till kajernas i Södra hamnen utvidgning behandlas, hvilka å Byggnadskontoret blifvit utarbetade såsom detaljer till omreglering af gällande stadsplan och hvilka inom kort komma att till granskning inlemnas. Beträffande dessa förslag får jag hänvisa till dem åtföljande kartor samt handlingar och vill här endast framhålla en omständighet som speciellt berör Skatudden. De handelsmagasiner som uti åberopade förslag äro projekterade att, om ock förändrade bibehållas längs Badhusgatan, kunna antagligen icke fylla ens det närvarande behovet af upplags- och förvaringslokaler, hvarföre de magasin stomter å Skatudden som betecknas med N:ris 7—13 vid Södra kajen samt 1—17 och 6—16 vid Kanalgränd, till ett antal af nitton och hvilka äro belägna på en ganska ländig, fast terräng, omedelbart efter planens fastställande, kunde utgifvas till bebyggande oberoende af kajernas och utfyllningens utförande. Några andra kostnader äro icke härmed förenade än planering af de mellan dessa magasin belägna gator enär ingen utfyllning här ifrågakommer. Förbindningsbanan med statsjernvägarne, hvarifrån den än ledes, skulle i sådant fall förläggas provisoriskt längs stranden söderom Myntverket till

Kanalgatan. Dessa magasin skulle tillsvidare medelst spår stå i förbindelse med de existerande kajerna i Södra hamnen men borde lämplig sträcka, närmast utanför dessa magasin, af Skatuddens södra kaj utföras, då trafiken blir så stor att denna anordning visar sig obehöfvad och otillräcklig. Sålunda kunde med minsta möjliga kostnader inom kortaste tid några för stadens handel och sjöfart väsentliga behof fyllas.

Med ofvan antydda och motiverade förändringar nemligen:

att de å kartan utsatta benämningarne „Tullkammare och hamnkontor“, „Packhus“ samt „Nederlagsmagasin“ utelemnas men att staden reserverar dessa och möjligen flere tomter för framtida behof, äfvensom

att förbindelse med statsjernvägarne anordnas i enlighet med särskildt af Byggnadskontoret utarbetadt förslag, får jag slutligen tillstyrka godkännande af föreliggande „Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden“.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 23 Februari 1883.

Otto Ehrström.

Bilaga C.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Härmed har jag äran insända förslag till:

Omreglering af magasin stomterna vid Badhusgatan och magasin skajen,

Utvidgning af kajerna i Södra hamnen, samt

Jernvägsspår, för godsbefordran, förbindande statsjernvägarne med kajerna i Södra hamnen.

Dessa förslag, hvilka utgöra detaljer till omregleringen af gällande stadsplan har jag ansett mig böra på förhand insända till granskning, dels emedan de såsom afseende arbeten, genom hvilkas utförande i den närmaste framtiden några redan länge erkända behof kunna i någon mån fyllas, äro af vikt och intresse för dagen, dels emedan dessa detaljer böra behandlas i sammanhang med det »Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden» som nyligen af Öfveringeniör Theodor Tallqvist blifvit uppgjort.

Då man i allmänhet synes hafva kommit till insigt och öfvertygelse om nödvändigheten att bibehålla varumagasiner vid Badhusgatan på denna af naturen själf för dylika ändamål danade strandremsa mellan Vestra kajen och skeppsvarfvet torde det vara öfverflödigt att här anföra motiverna för den ändring af gällande stadsplan, som ett bibehållande af dessa magasin innebär, men vill jag dock framhålla en sida af saken som icke torde vara förut utredd och hvilken likväl är ett högt talande skäl för vidtagande af en förändring, nemligen att den kostnad som utförandet af nu gällande stadsplans anordningar medför såsom raserandet af östra magasinlinien, anläggandet af promenader, gångar, gator o. s. v. enligt en aproximativ kalkyl stiger till 700,000 mark; härtill komma årliga underhållskostnader för anläggningar af hvilka staden icke kan draga den ringaste materiela fördel. Denna summa är snarare för låg än för hög enär inlösen af 72,804 kvadrat fot magasin stomter, med derå uppförda hus, blifvit beräknade till endast 4 mark per kvadratfot.

Till reglering af ifrågavarande magasin stomter med dem omgifvande gator hafva tre alternativa projekt blifvit uppgjorda, såsom af bifogade karta närmare framgår och får jag af dessa förorda

Alternativ I, hvilket afser

1:o. Att bibehålla östra magasinlinien (grupperna A, B och C) med endast den förändring att de tvenne 50 fot breda tvärgatorna mellan magasinerna göras 30 fot breda; härigenom uppkomma tvenne magasin stomter af 20 fots bredd och 60 fots djup, med en areal af tillsammans 2,400 kvadrat fot hvilka kunna försälgas. Dessa tvärgator förmedla nemligen en högst obetydlig trafik och då magasin å de tvenne nya tomterna uppföras af sten blir icke heller elldfaran ökad utan tvärtom förminskad.

2:o. Att utvidga den 30 fot breda Badhusgatan till 60 fot. Detta kan endast ske på bekostnad af vestra magasinlinien hvars nio tomter, hvaraf fyra bebyggda, med 14,580 kvadrat fot måste inlösas, genom att till 30 fots bredd bortspränga den branta bergväggen i gatans södra ända samt genom att expropriera 1850 kvadrat fot utaf den till tomten N:o 1 i Qvarteret N:o 100 Ålen hörande trädgårdstomt. Bibehållandet af en gata vesterom magasinraden betingas deraf att varutrafiken å kajen icke bör störas af den genomgående trafiken till 7:de stadsdelen och Brunnsparken, att denna gata är skyddad för med ostlig vind från hamnen uppdrifvande snö, hvilken tidtals omöjliggör all trafik å den af inga kajarmar skyddade strandgatan, samt deraf att åt denna gata kan gifvas en beqväm stigning till höjden i dess södra ända utanför skeppsvarfvet, hvilken ligger 13 fot öfver strandgatan. Dess föreslagna bredd motiveras åter deraf att trafiken redan nu är särdeles liffig, att hästjernväg antagligen framdeles kommer att här anläggas samt att denna gata blir hufvudtrafikleden mellan den till fabriks tomter, i nyaste förslag till stadsplan indelade Rödbergstrakten och Södra hamnen, såväl för vanliga åkdon som för jernvägsagnar, så snart lokomotivbana hit utsträcker från hamnen.

3:o. Att upplåta området längs vestra sidan af den nya Badhusgatan till magasin stomter samt anlägga en väg vesterom dessa tomter i nivå med magasinernas andra våning. Terrängen tillåter nemligen uppförandet af magasin med en tota

längd af 530 fot och med 45 fots djup utan att sprängningen längs deras baksida i medelhöjd öfverstiger 12 fot öfver Badhusgatan; på denna höjd eller i nivå med golvet i magasinernas andra våning, kan således med lätthet anläggas en väg, utmynnande uti uppfarten till länemagasinet, med ändamål att fördela och ifrån Badhusgatan aflägsna en del af trafiken till magasinerna. Magasinstomternes planering bör utföras af köparene på det staden ej må behöfva förskottera den för detta ändamål erforderliga summa. Med löseskillingen för dessa tomter, hvilkas areal är 23,850 kvadrat fot, kan en del af kostnaden för inlösen af magasinstitarna i den nuvarande vestra linien betäckas.

4:o. Att igenfylla båthamnen framför den sydligaste magasinssgruppen (C) i östra linien, med bibehållande af träkajen oförändrad. Båthamnen kan emellertid icke omedelbart utfyllas genom tillförande af fyllningsmaterial emedan dylik fyllning otvifvelaktigt genom sitt sidotryck skulle åstadkomma en förskjutning af den i lös dy, på starkt sluttande bergbotten uppförda träkajarmen. Igenfyllningen bör därför verkställas sålunda att jordlagret kommer att uppbäras af en pålrust, under lägsta vattenståndet, hvilande på till berget inrammade pålar; en enkel stödjemur längs yttre sidan af pålrusten skulle upptaga trycket af fyllningen, hvilket genom denna anordning icke kommer att hafva något inflytande på träkajen. Kostnaden härför stiger till 70,500 mark men härigenom vinnas en rymlig plats framför den djupaste delen af kajen och magasinerna blifva tillgängliga från sjösidan för såväl vanliga åkdon som framdeles för jernvägsagnar. Sjelfva träkajen är till hela sin bredd uppförd af glesa stockväggar och hålles nedtryckt i dyn genom stenfyllning anbragt uti små trattar som äro anordnade i flera öfver hvarandra belägna rader. Det starkt sluttande bergbottnet, hvilket t. ex. uti sydöstra hörnet faller med 56 fot på kajens bredd, har antagligen föranlett detta byggnadssätt men omöjliggör äfven att utan oerhörda kostnader förvandla denna kaj till en fast strandskonung. Icke heller kan en stenkaj på pålar, i likhet med pågående ombyggnad af norra träkajarmen i Södra hamnen, anbringas ytterom den nuvarande kajen emedan stentrattarne hindra pålning inuti de gamla kistorna och en fyllning uti dessa, såframt den icke uppbures af pålning, otvifvelaktigt skulle hafva en rubbning icke allenast af träkajen utan äfven af pålningen utanför till följd. Återstår således endast att bibehålla träkajen oförändrad och periodiskt efter 7 å 8 år ombygga densamma ofvanom vattenlinien.

Alternativet II hvilket likasom Alternativet III blifvit uppgjordt hufvudsakligen för att visa att hvarje förändring eller flyttning af östra magasinsslinien i ett eller annat syfte medför ojemförligt mycket drygare kostnader än anordningarne uti Alternativet I utan att erbjuda motsvarande fördelar. Alternativet II afser att genom östra magasinssliniens förflyttning 20 fot åt vester åstadkomma en bredare strandkaj för lossning och lastning af fartyg samt för forsling af varor till och ifrån magasinerna. En 60 fot bred gata löper vesterom denna magasinssrad och ytterligare en magasinssrad är, likasom i Alternativet I, tänkbar vesterom denna gata. En sådan anordning medför likväl alltför dryga kostnader för bortsprängning af den här redan högre bergväggen. Endast planeringen af den 60 fot breda gatan stiger till 186,000 mark då motsvarande

arbete uti Alternativet I är beräknadt till 116,000 mark och förflyttningen af östra magasinlinien skulle oaktadt tomtigarene erhöles lika stor areal i utbyte, säkerligen medföra många förvecklingar och ersättningsanspråk.

Alternativet III afser hufvudsakligen att öka magasinernas antal och göra dem lätt tillgängliga. I sådant syfte äro de fördelade på tvenne rader af 40 fots bredd skilda genom en 30 fot bred gata. Vester om båda magasinraderna är en gata för den genomgående trafiken till 7:de stadsdelen och Brunnsparken uppdragen hvilken skulle förläggas 12 fot högre än gatorna mellan magasinerna för att i möjligaste mån minska sprängningsarbetet. Kostnaden för gatuplaneringen stiger enligt detta alternativ till 232,000 mark och är således 46,000 mark större än i Alternativet II och 116,000 mk större än i Alternativet I. Vid utförandet af ifrågavarande Alternativ III skulle samtliga magasin stomter med derå uppförda hus måsta inlösas och de nya magasin stomterna efter slutförd planering åter försäljas, hvilken transaktion antagligen icke skulle aflöpa utan uppoffringar från stadens sida.

Vid jämförelse af magasin stomternas storlek i de olika alternativen framgår att uti af mig förordade Alternativ I sammanlagda arean blir den största eller 86,250 kvadrat fot emot 83,600 kvadrat fot i Alternativet II och 82,000 kvadrat fot i Alternativet III.

Dessutom erbjuder Alternativet I den fördel att de häri föreslagna arbetena kunna utföras hvar för sig under olika år i mån som stadens tillgångar sådant medgifva.

Utvidgningen af kajerna i Södra hamnen har till ändamål att fylla det närmaste behofvet af kajer för såväl djupgående större, som för mindre fartyg och att på samma gång bilda en inre skyddad hamn för båtar och ångslupar, tillräckligt stor för att ersätta den nuvarande eller norra båthamnen, hvilken kommer att igenfyllas. I sådant afseende föreslås tvenne kajarmar den ena invid och söderom kokhuset, vinkelrät emot kajen derstädes, den andra med samma riktning, utgående från den södra af de båda armar, hvilka omsluta den mindre båthamnen till Kejsargrundet, såsom handlingarne åtföljande karta närmare utvisar. Den förra af dessa armar, hvilken jag för korthetens skull vill benämna Kokhuskajen, var i enlighet med hamnkapten A. Leanders förslag afsedd att anläggas parallel med magasin skajen hvarigenom en inre hamn, till vedskutornas skydd, hade kunnat åstadkommas, men då undersökningarne af bottnen härstädes gifva vid handen att det lösa dylagret tilltager åt söder ända till 75 fots djup, på den sträcka denna kaj hade kommit att upptaga, har jag sett mig tvungen frångå denna plan och föreslå kajarmen vinkelrät emot strandkajen, hvarest fast bottnen anträffas på 45 fots djup. Denna arm har en längd af 400 fot, i bredd 80 fot och 15 å 18 fots vatten och kan således utan föregående muddring erbjuda plats åt fem af landets större djupgående ångbåtar, samt efter en ganska obetydlig muddring tjena såsom tilläggsplats för de djupaste fartyg.

Bredden tillåter att längs midten uppföra ett varuskjul af 25 å 30 fots bredd, lika lätt åtkomligt på hvilken sida fartyget än må ligga, och blir den fria körbanan ändock på hvardera sidan om skjulet 27½ resp. 25 fot.

Dess läge är fördelaktigt för transporter till magasinerna vid Badhusgatan eller till packhuset, om detta flyttas till nuvarade ryska proviantmagasin, och för passage-rare ligger denna kajarm nästan lika bekvämt som den nuvarande på andra sidan om kokhuset utgående s. k. Södra kajarmen. Inga särskilda ritningar äro för denna kaj uppgjorda enär de för Skatudden tidigare uppgjorda med mindre modifikationer äro tillämpliga äfven för denna. Vid beräkningen af kostnaden, som stiger till 296,000 mark, äro samma enhetspris lagda till grund som vid beräkningen af nämnda kajer.

Den andra af dessa kajarmar, Obelisk-kajen, erbjuder längs södra sidan landningsplats med tillräckligt vattendjup för på Petersburgska linien gående ångbåtar eller fartyg af 12 till 13 fots djup; den innesluter uti sig hela det för sjöfarten besvärliga Kejsargrundet och bildar af en nu obegagnad del af Södra hamnen en rymlig väl skyddad inre hamn, Obeliskhamnen. Genom en obetydlig sprängning uti inloppet och muddring längs norra stranden beredes här längs kajarmens norra sida utrymme för farkoster af 8 å 9 fots djup och längs öfriga sidor plats för ångslupar och båtar. Kostnaden för denna arm med dertill hörande vågbrytare vid inloppet samt sprängning och muddring stiger till 209,300 mark.

Norra båthamnens igenfyllning, på samma gång som Obeliskhamnen anläggas, tvekar jag ej att föreslå emedan den för trafiken besvärliga förträngning å vestra kajen som denna båthamn åstadkommer, härigenom afhjelpes. Om dessa arbeten samtidigt utföras kan den huggna kajmur, som nu omgifver norra båthamnen komma till användning vid utförandet af de nya kajerna och har kostnadsberäkningarna blifvit uppgjorda under denna förutsättning. Jemte den kajmur som måste uppföras uti inloppet till norra båthamnen längs Obeliskhamnens vestra sida är igenfyllningen och stenläggning af platsen beräknad till 46,800 mark.

Kloakerna som utmynna uti norra båthamnen och Obeliskhamnen måste sjelfallet förlängas under Salutorget till lämplig punkt österom vågbrytaren till sistnämnde hamn, men kostnaderna härför ingå icke uti ifrågavarande förslag, af orsak att dessa kanalmyningar ligga vid instängdt, grundt vatten och i hvarje händelse förr eller senare måste flyttas.

Jernvägsspår för godsbefordran, förbindande statsjernvägarna med kajerna i Södra hamnen, har blifvit föreslaget med ändamål att i främsta rummet åstadkomma förbindelse med redan befintliga lastageplatser och varumagasiner men härvid har afseende äfven fästats å nödvändigheten att framdeles förlänga jernvägsspåret till Skatudden äfvensom till i Rödbergstrakten uppstående fabriker och ända till Sandvikshamnen. Under förutsättning att staden, utan subsidier från staten, måste bekosta en dylik, för befordrande af dess handel och sjöfart nyttig jernväg har jag med frångående af det tidigare af Ingeniör Th. Tallqvist uppgjorda förslag till spår längs stranden af Tölö vik och Norra hamnen, valt den sträckning, som kräfver det minsta anläggningskapitalet utan att medföra alltför svåra tekniska svårigheter och utan att i väsentlig grad störa den öfriga trafiken å gatorna, nemligen från statsjernvägarnes lossningsplats invid Gasverket, längs Vestra Henriksgatan, genom Esplanaderna och öfver Salutorget.

Den norra ringbanan längs stränderna af Tölö vik och norra hamnen, hvilken

egentligen är afsedd att ledas till Skatudden, kan visserligen med lätthet å Norra kajen förgrenas längs Skatuddskanalens vestra sida till Salutorget och kajerna i Södra hamnen, och erbjuder ovedersägligen stora fördelar deruti att inga stigningar å densamma förekomma och att jernvägstrafiken i allmänhet icke skulle komma i kollision med någon gatutrafik af betydighet men kostnaderna för dess anläggning ställa sig ojemförligt mycket högre. Antager man för de båda sträckningarna en gemensam slutpunkt, t. ex. invid Obeliskan å Salutorget, så erfordras för utförandet af den af mig föreslagna banan 87,000 mark, då den norra ringbanan enligt Ingeniör Tallqvists kalkyler, med tillägg af kostnaden för en förgrening från Norra kajen till Obeliskan, beräknats kosta 248,000 mark *), hvartill kommer kostnaden som medföres af de förändringar i norra ringbanans sträckning hvilka föranledas deraf att proviantmagasinet å Broberget och ett å Nylands bataljons kaserntomt uppfördt hus numera inkräkta å det för banan tilltänkta området, hvilken icke torde komma att understiga 100,000 mark.

Såsom ofvan antydes är anknypningspunkten för det af mig projekterade jern-

*) Ofvanstående summa har tillkommit på följande sätt: Sträckan från jernvägsbanken öfver Tölö vik till förgreningspunkten, å banan till Skatudden, utanför sydvestra hörnet af Qvarteret N:o 8 Bältan vid Norra kajen, har beräknats i enlighet med Ingeniör Tallqvists kalkyler till 158,000 mk, hvori ingår den summa 43,000 mark som 960 kubik famnar bergsprängning å 45 mark kräfver då den lössprända stenen icke får användning vid Skatuddens kajer, men med afdrag af priset för motsvarande kvantitet fyllningsmaterial 13,440 mark. Från förgreningspunkten till Obeliskan med en längd af 1,300 fot, har kostnaden, under förutsättning att de uti mitt projekt föreslagna spårtyper användas, beräknats till 90,000 mark, hvori ingår utfyllning på pålar öfver de båda triangelformiga inskränningar som kajen bildar emellan förgreningspunkten och Skatuddskanalens norra mynning samt en för bibehållande af banans vågräthet nödvändig skärning med stödjemurar och klappbro framför Skatuddsbron.

De förutsättningar under hvilka Ingeniör Tallqvist uppgjorde förslaget till nämnda jernvägsspår hafva emellertid sednare undergått en väsentlig förändring i det att det under utförande varande proviantmagasinet å Broberget kommer i kollision med den projekterade linien äfvensom derigenom att ett hus blifvit å Nylands bataljons tomt invid Mauritz-gatan uppfördt. Dessa omständigheter medföra betydligt ökade anläggningskostnader genom att banans riktning måste förändras. Ledes densamma vid proviantmagasinet på dess södra sida så ökas bergsprängningen med ungefär 600 kubikfamnar. Om åter banan förlägges å dess yttre eller norra sida, påkallas en ökad utfyllning i lös dy å ogynsam sluttande bergbotten, hvilken fyllning antagligen icke kan utföras billigare än genom sprängningen. Bibehålles linien oförändrad vid norra ändan af Nylands bataljons tomt, kan detta ske endast på bekostnad af här uppförda hus samt under förutsättning att mark för banan här kan afstås, hvilket torde möta svårigheter då kaserntomten är för sitt ändamål ytterst inskränkt och då af gårdsplanen skall bildas exercisplan, såvida icke ett utbyte mot Elisabets torg vore tänkbart. En flyttning af linien åt söder förhindras ej mindre af Nylands bataljons här uppförda byggnader än af den bergiga terrängen. En förflyttning åt norr medför slutligen en förlängning af banan, betydande utfyllningar ytterom Brobergskaj, Nylands bataljons tomt och Elisabets torg, hvilka jag approximativt uppskattat till 60,000 mark. I hvilket fall som helst ökas kostnaderna för denna bansträckning, såsom synes, till följd af de förändringar dess läge måste undergå med betydande summor, hvilkas storlek skulle varit af vigt och intresse att för de olika alternativa sträckningarna närmare kalkylera, men min strängt anlidade tid har tyvärr icke medgifvit detta.

vägsspår med statsjernvägarne förlagd till den öppna platsen för ankommande gods invid vestra chausséen och Gasverket. Utgående från ett af spåren härstädes, hvilket något måste höjas, går banan i sned riktning öfver chausséen, i nivå med densamma, till Vestra Henriksgatan, hvarest spåret måste förläggas i en skärning längs Esplanad-trottoiren till närheten af Simonsgatan. Den stora bredd, Vestra Henriksgatan emellertid har mellan Esplanaden och Åbo kasernen, gör att denna anordning icke blir störande för öfrig trafik. Den liffiga rörelsen på Östra Henriksgatan beröres alls icke af detta spår och i hvarje händelse måste Vestra Henriksgatan begagnas för att möjliggöra öfvergången till en riktning parallel med norra Esplanadgatan. Sedan banan passerat Simonsgatan går den öfver till Vestra Henriksgatans vestra sida och härifrån, i trakten af skärningsstället med Wladimirsgatan, i curv med 700 fots radie, genom södra ändan af Henriksesplanaden, snedt öfver norra Esplanadgatan till teateresplanaden och genom denna, mellersta och Kapellesplanaderna till Salutorget. Endast genom att skära in uti teateresplanaden framför teatern möjliggöres användandet af curv med 700 fots radie, den minsta uti hvilken statsjernvägarne treaxlade godsvagnar och nuvarande vaxlingslokomotiv kunna passera; för teatern medför dock spåret ingen olägenhet utan vinner platsen snarare i utseende om i stället för den nuvarande branta slutningen uppföres en stödjemur med trappsteg framför norra ingången och svängda uppfarter från hvardera sidan. Icke heller förstöres esplanadernas gångar och gräslindor då skenorna äro försänkta i samma nivå med dem och fotgångare således ogeneradt kunna beträda dem och desamma uti gräslindorna knappt blifva skönjbara. I curv med 1,000 fots radie löper spåret vidare öfver Salutorget till kajen längs torgets södra sida, hvarest omfarts- och lastningsspår äro anordnade. Ett vändbord invid norra båthamnens nordvestra hörn förmedlar sedan trafiken till ett spår som, utgående härifrån, sträcker sig längs Vestra kajen, tätt förbi hamnkotoret och kokhuset, till Magasinskajen. Från denna linie förgrena sig, medelst vändbord, spår till norra och södra kajarmarne, tvenne vagnspår å öppna platsen norr om östra magasinraden, lastningsspår framför nämnda magasinrad samt omfarts- och lastningsspår längs den del af kajen der vattendjupet tillåter större fartyg att lägga till.

Sammanbindningsbanan mellan statsjernvägarne och Södra hamnen korsar visserligen pulsådorr för rörelsen såsom chausséen, Norra Esplanadgatan och Salutorget, men då jernvägen endast under Maj—Oktober kommer att begagnas, behöfver densamma icke hållas fri från snö och is, hvilket för öfriga fordon vore synnerligen besvärligt, och kan all trafik under dessa månader å jernvägen bedrifvas nattetid till kl. 5 eller 6 på morgonen, hvarigenom den icke kommer i sådan kollision med öfrig gaturorelse att den enas eller andras bedrifvande i nämnvärd grad störes.

Att döma af hvad jag personligen varit i tillfälle att öfvertyga mig om uti flere såväl större som mindre städer i utlandet, kan trafiken på jernvägen härstädes till och med på dagen, med undantag af timmarna för torghandeln, utan synnerlig svårighet bedrifvas, isynnerhet som den inskränker sig till högst ett tiotal, framdeles möjligen till några tiotal vagnslaster dagligen. Af det statistiska material som står mig till buds framgår äfven detta: af 40 förvaltningar för gatujernvägar, hvaraf 29

drivas med häst och 11 med ångkraft, har frågan »försvarar jernvägsspåret trafiken med vanliga fordon?» af 32 blifvit besvarad med nej och af de öfriga 8 hafva 4 förklarat att trafiken försvaras då skenhufvudet är afnött eller stenläggningen nedsjunken samt 2 att svårigheter uppstå på chausserad väg; 6 förvaltningar angifva att vanliga fordonsjul hafva benägenhet att glida längs skenan och således icke utan en kännbar ryckning gå snedt öfver spåret. Från Mühlhausen omnämnes »att jernvägsspår, förnämligast för godsbefordran, genomkorsa den tätbebyggda stadens alla gator och gränder, af hvilka en del hafva mindre bredd än 26 fot, och att som drifkraft användes ånga». Frågan »huruvida hästarne skygga för lokomotiven?» hafva af 13 tillfrågade banförvaltningar 6 besvarat med nej och de öfriga med sällan samt 5 med tillägg att hästarne i början skyggade och att några olycksfall dervid inträffade men att hästarne inom kort tid vänja sig vid lokomotiven. Ganska gynsamma slutsatser kunna således i allmänhet dragas af dessa städers erfarenhet.

Kostnaden för denna bana jemte spår m. m. å kajerna är beräknad till 233,000 mark.

Om förslaget att bibehålla strandmagasinerna vid Magasinskajen godkännes, komma dessa antagligen att ombyggas till stenhus i flera våningar och fylla sålunda bättre än nu är fallet behovet af dylika förvaringsrum, men vore behovet härmed icke tillfredsställt, komma Skatuddsmagasiner N:o 7—13 vid Södra kajen samt N:ris 6—16 och N:ris 1—17 vid Kanalgatan, hvilka ligga närmast och på jemn, fast grund, att i främsta rummet af trafikanterna inlösas. Visar sig detta vara fallet bör staden, för att göra tomterna värdefulla och begärliga, ikläda sig att provisoriskt förbinda Skatudden med kajerna i Södra hamnen medelst jernvägsspår intill dess kajerna och utfyllningen bakom dessa är utförd. Enligt uppgjort förslag kan denna förbindelse lätt åstadkommas sålunda att spåret å Slottskajen, söderom Katerhamnen, förmedelst en rörlig bro, utdrages öfver Skatuddskanalen och längs den nuvarande stranden till Kanalgatan. Från detta spår utgå, medelst vaxlingar och vändbord, spår till alla magasinerna och äro såväl hufvudspåret som omfartsspåren utdragna äfven till Lökholmen för att möjliggöra vaxling och bereda rum för toma och lastade vagnar. Delvis ingå dessa spår uti den allmänna planen för bangården å Skatuden eller kunna de utan synnerliga kostnader vid framtida utvidgningar flyttas. Kostnaderna för detta spår till Skatudden och magasinerna härstädes är beräknad till 172,000 mark.

För en aflägsnare framtid, då behovet af lokomotivbana till Rödbergstrakten och Sandviken uppstår, möjliggöres en dylik genom att spåret från Kapellesplanaden ledes direkte öfver Salutorget, norrom Katerhamnen till Skatudden samt härifrån tillbaka uti en stor curv längs Salutorget, Vestra Kajen, Badhusgatan, genom Skeppsvarfets tomt, längs Parkgatan, o. s. v. såsom å kartan blifvit utprickadt.

Ehuru en dylik förbindelse med kajerna i Helsingfors hamn möjligen kan anses medföra inga eller endast obetydliga fördelar för statsjernvägarne, hvilka förut utmynna i Sörnäs och andra aflägsnare hamnar, torde man dock få antaga att staten mot lämplig afgift af trafikanterne och i det allmännas intresse skall kunna förmås att öfvertaga trafikering och remont af banan. För den skull måste banans sträck-

ning och konstruktion liksom dess utförande godkännas af regeringen eller än hellre anläggningen utföras af staten på stadens bekostnad mot den i kostnadsförslaget upptagna summan med de modifikationer i detta förslag som kunna befinnas nödiga, hvarefter staten blefve egare till banan. Med hänsyn härtill har jag fäst stor vikt uppå att använda sådana stigningar, curvor och spårtyper att statsjernvägarne nuvarande rörliga materiel skall kunna trafikera banan, så mycket hellre som begagnandet af speciela lokomotiv för denna ringa och oregelbundna trafik säkerligen skulle medföra omgångar och olägenheter. För att andra hjuldon med lätthet må kunna passera jernvägsskenorna anordnas spåret så att skenhufvudet med sin kontraskena ligger i nivå med marken. Der spåret korsar chausséen och gator, äfvensom å öppna platser belägges farbanan mellan skenorna samt till två fots bredd ytterom dem med nubbssten, der spåret löper i gatans riktning med vanlig fältsten samt uti Esplanaderna med gräslinda. Uti skärningen å Vestra Henriksgatan användes statsjernvägarne spårtyper. Dessa äro hufvuddragen och torde vara tillräckliga för att bedöma systemets lämplighet och kostnad, hvarföre närmare detaljer ännu icke blifvit utarbetade. Lutningsförhållandena, liksom placeringen af hufvudspåret, omfartsspår, vaxlar och vändbord kunna lättast bedömas af vidfogade profiler och kartor.

Genomförandet af ofvanbeskrifna arbeten uppskjuter till en obestämd framtid utförandet af de storartade planerna för Skatuddens användning i handels och sjöfartens tjänst, men jag kan ej inse att någon förlust härigenom skall kunna drabba staden. Då de nuvarande kajerna i ingen händelse torde komma att öfvergifvas hvarken af de för blandad person- och varutransport afsedda ångbåtarne eller af andra fartyg, som ej hafva att lossa uti eller lasta utur Skatuddsmagasinerne, och då det icke heller finnes några rimliga skäl att försöka öfverflytta hela rörelsen till Skatudden, kunna väl de summor som användas för att underlätta och utvidga trafiken å dessa kajer icke anses bortkastade. De föreslagna kajarmarne äro motiverade och koncentrera rörelsen på ett mindre område, hvilket måste vara gynnsamt ända till den tidpunkt då utrymmet blir för trångt och sedermera är den rätta tiden att utvidga verksamhetsfältet till Skatudden. Skulle behovet af lastageplats utanför å Skatudden uppförda magasinerna redan tidigare göra sig kännbart så är ingenting naturligare än att detsamma fylles genom utförandet af den del af Skatudds södra kajen som ligger närmast utanför dessa magasinerna, såsom jag i mitt utlåtande angående Skatuddsregleringen redan tidigare påpekat. Det torde, vid betraktande af hvad ofvan anförts, knappast vara nödigt att framhålla det jag förutsatt att Ingeniören Tallqvists »Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden» skall godkännas med förändring endast af det jernvägsspår som åstadkommer förbindelse med statsjernvägarne.

Beträffande de åtgärder som närmast kunna vidtagas med anledning af ofvan föreslagna förändringar i gällande stadsplan, tillåter jag mig att föreslå:

att sedan Drätselkammaren afgifvit utlåtande om »Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden» och de härjemte af mig föreslagna »Omreglering af magasinestomterna vid Badhusgatan och magasinetskajen», »Utvidgning af kajerna i Södra hamnen» samt »Jern-

vägsspår, för godsbefordran, förbindande statsjernvägarne med kajerna i Södra hamnen», ett utskott, hvare sjöfarten, handeln och jernvägstekniken hafva representanter, af Stadsfullmäktige tillsättes för behandling af dessa frågor i ett sammanhang.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 5 April 1883.

Otto Ehrström.

Approximativt Kostnadsförslag till Jernvägsspår för godsbefordran, förbindande Statsjernvägarne med kajerna i Södra hamnen.

Quantiteter.	Arbetets beskaffenhet.	Pris i Finska mark.			
		Detalj.		Summa.	
133	kub. fmnr bergsprängning à 55,00	7,315	—		
300	» » jordschaktning à 6,00	1,800	—		
300	qvadr. » stödjemur à 24,00	7,200	—		
1,800	löpande fot barrière à 1,00	1,800	—		
12	st. infallsbrunnar för dagvat-				
	ten jemte afloppsror à 270,00	3,240	—		
720	löp. fot spår Typ. a. à 7,26	5,227	20		
10,600	» » d:o » b. à 12,52	132,712	—		
1,010	» » d:o » c. à 17,26	17,432	60		
1,160	» » d:o » d. à 11,35	13,166	—		
11	st. vaxlar à 900,00	9,900	—		
1	» vändbord, 22 fots diameter	6,000	—		
4	» d:o 15 » d:o à 4,000,00	16,000	—	221,792	80
	För transporter, arbetsledning och diverse cirka 5% af ofvanstående	—	—	11,207	20
	Summa <i>Fmg.</i>	—	—	—	—
				233,000	—

Anm. Jernpriserna äro beräknade under förutsättning att tullfrihet beviljas.

Quantitet.	Arbetets beskaffenhet.	Pris i Finska Mark.			
		Detalj.			
	Spårtyper.				
	Typ. a. (motsvarande Statsjernvägarnes öfverbyggnad.)				
	Till 1 skenlängd spår = 20,2 fot åtgå:				
2	st. skenor à 6 meter	à 33,00	66	—	
4	» bindningsskenor	à 2,44	9	76	
8	» bultar	à 0,19	1	52	
40	» spik	à 0,07	2	80	
8	» sleepers incl. läggning	à 1,60	12	80	
2,72	kub. fmnr ballastgrus	à 16,00	43	52	
20, 2	fot spårläggning	à 0,50	10	10	146 50
	eller per löp. fot spår <i>Fmf</i> 7,26.				
	Typ. b. (gatuspår med fältstensläggning mellan skenorna)				
	Till 1 skenlängd spår = 20,2 fot åtgå:				
2	st. skenor à 6 meter med tillbehör och jernsyllar (150 Kg. per löp. meter spår à 9 Lisp. per ton.)		202	50	
0, 8	kub. fmnr ballastgrus	à 16,00	12	80	
20, 2	fot spårläggning	à 1,00	20	20	
5, 8	qvadr. fmnr. omläggning af gata	à 3,00	17	40	252 90
	eller per löp. fot spår <i>Fmf</i> 12,52.				
	Typ. c. (gatuspår med nubbstensläggning till 8 fots bredd mellan och ytterom skenorna.)				
	Till 1 skenlängd spår = 20,2 fot, åtgå:				
2	st. skenor à 6 meter med tillbehör och jernsyllar (150 Kg. per löp. meter spår à 9 Lisp. per ton.)		202	50	
0, 8	kub. fmnr ballastgrus	à 16,00	12	80	
20, 2	fot spårläggning	à 1,00	20	20	
40, 4	qvadr. aln. nyläggning med nubbssten	à 2,80	113	12	348 62
	eller per löp. fot spår <i>Fmf</i> 17,26.				
	Typ. d. (spår genom Esplanaderna med gräsmatta mellan skenorna.)				
	Till 1 skenlängd spår = 20,2 fot åtgå:				
2	st. skenor à 6 meter med tillbehör och jernsyllar (150 Kg. per löp. meter spår à 9 Lisp. per ton.)		202	50	
1, 2	kub. fmnr ballastgrus	à 16,00	19	20	
6, 3	qvadr. fmnr gräsmatta	à 1,20	7	56	229 26
	eller per löp. fot spår <i>Fmf</i> 11,35				

Helsingfors stads Byggnadskontor den 5 April 1883.

Otto Ehrström.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan jag af en händelse erhållit kännedom om att staden kan göra anspråk på ett område, inhägnadt i sammanhang med kaserntomten å Skatudden, har jag låtit kopiera en häröfver uppgjord karta och tagit afskrift af hithörande handlingar, hvilka jag har äran härjemte till Kammaren insända. Detta område som å kartan afskiljes genom linien M. M. och hvarom inga handlingar eller upplysningar å Byggnadskontoret finnas, torde vid uppgörande af ny stadsplan för Skatudden uti densamma böra ingå.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 1 Juni 1883.

Otto Ehrström.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt uppdrag af härvarande Stadsmyndigheter har Herr Ingeniör T. Tallqvist för ej länge sedan inlemnadt till Drätselkammaren ett detaljeradt förslag om såväl Skatuddens framtida reglering, som särskilda andra anordningar till vinnande af större beqvämlighet för stadens sjöfart och handel, förnämligast genom åstadkommande af en direkt förbindelse emellan Södra hamnen och landets jernvägsnät.

Då för hufvudstaden och betydande områden af vårt land synnerligen viktiga frågor sålunda inom kort emotse sin lösning, har undertecknad, som en längre tid med intresse omfattat desamma, funnit lämpligt att, till samtidig pröfning af vederbörande, framställa jemväl ett förslag i härmed sammanhängande ämnen, under förhoppning att möjligen i någon del kunna bidra till dessa frågors lyckliga lösning.

Mitt förslag afser förnämligast afhjelpandet af det bristfälliga och otidsenliga sätt hvarpå för närvarande Helsingfors hamn, den bästa i landet, tillgodogöres och användes, jemte det frågan ledt mig till särskilda dermed i sammanhang stående kombinationer.

En liflig nederlags- och transitohandel gifver åt hvarje ort en väsentlig direkt och indirekt nytta, hvars betydelse icke nog kan beaktas. Sedan Hangö och Åbo hamnplatser blifvit direkte förbundna med landets jernvägsnät, har Helsingfors stad icke haft att glädja sig åt någon stigande transitohandel, utan har denna tvertom varit i nedgående. Orsaken härtill förefinnes väsentligast uti de jemförelsevis dryga specer och omkostnader af hvilka handelsförmedlingen å vår ort besväras.

Åbo stad *har i tid* gjort sitt bästa för att draga till sig inre landets transitohandel, — och har delvis lyckats deri. Städerna Wasa och Kotka hafva utsigter att kunna följa exemplet. — Men Helsingfors stad bör ännu, med tillhjälp af sin goda, djupa hamn, sitt lämpliga geografiska läge och sin korta direkta jernvägsförbindelse med inre landet, lätt kunna draga till sig en god anpart af landets transitohandel, samt uppamma en nederlagshandel af större framtida betydenhet, än vi för närvarande ens kunna tänka oss, blott hamn-anordningarne blifva väl träffade och specerna för genomgående gods kunna göras möjligast låga.

Väl kan det anmärkas att Helsingfors redan har en hamnplats, Sörnäs lastageplats, som direkte är förenad med jernvägsnätet. Men denna plats har sina väsentliga olägenheter genom den ofta inträffande nödvändigheten för utländska ångare, att förflytta sig från södra hamnen till Sörnäs, eller tvertom, för att ömsom aflasta för orten afsedt konsumtions- och nederlagsgods och ömsom transitogods för landsorten. Om vid inlastningen å fremmande ort, af fraktgods, destineradt till Helsingfors, den för Södra hamnen och den för Sörnäs afsedda delen af lasten måste särskildt sorteras samt fartygen sedermera förflytta sig från det ena stället till det andra för aflastning, så komma ovilkorligen de här af föranledda kostnaderna att menligt inverka på sjöfrakterna hit, hvilket vore beklagligt om dessa till Helsingfors derigenom skulle ställa sig jemförelsevis högre än till andra hamnar å landets södra och sydvestra kuster. Saken har redan föranledt diskussioner om hvad som egentligen bör förstås med „Helsingfors hamn“.

I anledning här af vore en koncentration af hamntrafiken nödvändig, med syfte att sålunda tillika få densamma möjligast beqväm, och derigenom billig. — För att komma till ett sådant resultat, har undertecknad äran föreslå följande arrangementer och nybyggnader, att utföras efter hand, i förhållande till tidens kraf och hamntrafikens tillväxt. Till förtydligande af förslagen bifogas härhos tvenne teckningar, under rubriker: „Förslag till Helsingfors stads hamnreglering m. m., år 1882 —“ och „Förslag till varuskjul å n. v. kajer vid södra hamnen i Helsingfors stad, år 1879 —“.

Enligt dessa förslag borde af staden, eller genom stadens initiativ:

1:o *spårväg* inrättas från jernvägens vedgård, invid Gasverket, längs Östra Henriks- och Norra Esplanad-gatorna till södra hamnens skilda kajer, hvarest

2:a *fristående*, delvis öppna och delvis inhägnade, *varuskjul* af jern blefve upp-

förda, sålunda att jernvägsvagnarne (4 hjuliga) och vanliga åkdon kunde passera inom och utom desamma. — Spårsträckningen längs ofvannämnda gator blefve ovilkorligen den billigaste och kortaste, och om transporten af jernvägsvagnarne skulle verkställas nattetid, eller tidigt om morgnarne, med häst eller med s. k. bässlokomotiv, så torde den vanliga gatutrafiken på intet sätt komma att deraf blifva störd, åtminstone ej innan vår n. v. varutrafik hunnit mångfaldiga gånger fördubblas. I Hull t. ex. förmedla stora s. k. elefanthästar, genom delvis ännu smalare gator än våra, dagligen all transport och „vexling“ af jernvägsvagnar vid och emellan dockorne samt jernvägsstationen, utan att den derstädes betydligt lifligare gatutrafiken derigenom störes. — Vid böjningar af spårvägen borde öfverallt, der sådant är möjligt, kurvor föredragas framför skifbord; om ock de af mig uppdragna kurvorna (med 200 fots radier) ej skulle finnas vara de lämpligaste;

3:o skulle den nuvarande magasinsraden å vestra kajen (brunnsvägs kajen) undanskaffas, begynnande från södra ändan, hvarest ock den icke använda båthamnen skulle igenfyllas. I stället för de raserade magasinerna skulle *en ny magasinsbyggnad* af sten, i tre å fyra våningar uppföras, begynnande från tvåvånings stenmagasinet, som nu ligger nedanom kronomagasinet, och vidare utefter hela den raka delen af n. v. brunsvägs gatan, vester om densamma. — Det nya magasinets första afdelningar skulle af staden uppföras för nederlagsgods, hvaröfver tullkammaren hade omedelbar kontroll jemte försorgen om uppbörd af magasinshyran. De öfriga afdelningarne skulle i mån af behof uppföras af privata affärsmän eller bolag, uti samma stil, hvarigenom magasinsbyggnaden i sin helhet komme att presentera sig på det fördelaktigaste utåt hamnen. Spårvägen skulle löpa midt igenom magasinets bottenvåning i hela dess längd, hvarifrån vagnarne med tillhjelp af svängbord och tvärspår kunde skjutas åt hvardera sidan framför hvarje afdelning för lossning och lastning. Med hissinträttningen, inrättad för alternativ användning af hand eller ångkraft, ginge det lätt att uppbringa varorna till alla våningar. Utrymmet å platsen utaf det nya magasinet kunde lämpligen fördelas: för trottoiren, af asfalt, en bredd af 25 fot, för gatutrafikens körbana 50 fot och för hamntrafiken en kajbredd af 100 fot. De nuvarande gamla magasinerna å brunsvägs kajen representera en uuder tak lagd golftyta af omkring 48,000 kvadrat fot, då deremot det nya magasinet, af 900 fots längd och 90 fots bredd, kunde få en golftyta af cirka 225,000 kvadrat fot med tre våningar, eller cirka 300,000 kvadrat fot med fyra våningars höjd;

4:o *salt nederlagsmagasinet*, i tre våningar, af trä, borde placeras i hörnet intill skeppsvarfvet så nära kajkanten som möjligt, för möjligheten att kunna direkte från fartygets sida uppbära saltet in i magasinet.

Då hamntrafiken blefve sålunda koncentrerad å södra hamnens vestra sida, vore det alldeles nödvändigt, till trafikens bekvämlighet, det samtliga embetsverk, som dermed hafva att göra, komme att ligga på ett ställe, tätt intill densamma; och då staden nu delvis ärnar bereda lokaler för dessa embetsverk, så vore det väl fördelaktigast att samtidigt uppföra ett stadshus, som äfven inrymde lokaler för stadens alla öfriga verk och embeten, hvarföre

5:o *stadshuset* lämpligast kunde uppföras å s. k. proviantmagasinstomten, som ligger emellan vestra kajen, Unions- och Magasinsgatorna. Om hela tomten skulle upptagas af en enda byggnadskomplex, i tre våningar, försedd med två ljusgårdar, kunde deri lätt anbringas 90 särskilda rum förutom stora magasinslokaler, en rymlig vestibyl och en stor festivitets-sal, de två sednaste af två våningars höjd. Uti *bottenvåningen*, som vore i nivå med vestra kajen, skulle Packhuset, Tullkammaren, Hamnkontoret, Våghuset och Auktionskammaren erhålla rymliga lokaler. — Så t. ex. upptaga våra nuvarande packhuslokaler en golfyta af omk. 14,000 qvadrat fot, då deremot samma lokaler i Stadshuset skulle kunna erhålla en motsvarande yta af cirka 26 å 30,000 qvadrat fot, förutom det utrymme som genom lämpliga källare kunde beredas. Uti *första våningen*, med ingång från Unionsgatan, förefunnnes utrymme för c:a 30 särskilda rum, jemte tillstötande korridorer, hvaraf särdeles rymliga och lämpliga lokaler och sessions-salar kunde beredas för: Rådstufvurätten, Magistraten, Stadsfullmäktige, Drätselverket och Stadsarkivet, förutom att den upptog nedra hälften af vestibylen (60 fot lång och 36 fot bred) och dito af festivitets-salen (vår *framtid's* börslokal), som kunde få en längd af 125 fot och en bredd af 85 fot, med utsigt åt södra hamnen. *Andra våningen* skulle upptagas af öfra hälfterna af vestibylen och festsalen, jemte korridorer samt likaledes 30 rum, afsedda för fattigvårds- och inqvarterings nämnderna samt stadens öfriga verk och embeten. — Stadshuset skulle sålunda i största möjliga mån för evärdeliga tider gagna staden, samt skulle genom en storslagen byggnadsstil blifva en af stadens vackraste prydnader.

För närvarande ega vi i södra hamnen omkring 1,500 löpande fot kajside, användbar för lossning och lastning af 12 till 18 fots djupgående fartyg, och tills dato hafva vi icke derstädes haft någon allmänare, långvarig trängsel, utan hafva fartygen öfverhufvudtaget obehindrade legat längskepps längs kajens förtöjningsplatser. Stundom har det dock inträffat att af Österbottniska och Tyska ångfartygen, en eller annan varit nödsakad att lägga sig ytterom den andra, för att invänta sin tur till lossning vid kajen. För en lång tid framåt torde detta lättast och billigast kunna förekommas, derigenom att

6:o *tre nya kajarmar* skulle utbyggas från våra nuvarande gamla kajer, nemligen tvenne från brunnsvägskajen och en från norra sidan af södra hamnen emot det s. k. kejsargrundet, allt såsom å teckningen närmare är angifvet, hvarigenom 3,270 löpande fot nya kajsidor skulle erhållas, hvaraf minst 2,300 löpande fot, utan att muddring komme att ske, kunde användas som förtöjningsplatser för fartyg från 12 till 20 fots djupgående. — Då hitintills cirka 1,500 löp. fot användbara kajsidor i södra hamnen varit tillräckliga förtöjningsplatser, utan att nämnvärd olägenhet eller trängsel för sports, och då, genom de här föreslagna nya kajarmarne, ytterligare cirka 2,300 löpande fot dito dito kunna erhållas, så torde det tillsvidare ej vara nödigt att påbörja och forcera anläggningar af nya och vidsträckta kajbyggnader och jordfyllningar å Skatudden, för en sjöfart och hamntrafik den vi ännu icke ega. Behovvet af

7:o *ett par stycken tidsenliga kranar* å våra n. v. kajer, för lossning af tyngre

pieser och collies, är tillräckligt tydligt, så att om deras nödvändighet här ej behöfver vidare framhållas.

När trafiken så tilltagit, att södra hamnens kajer, jemte de föreslagna tre kajarmarne, visa sig otillräckliga, då är tiden inne att uppföra kajbyggnader å Skatudden. Deremot torde det vara alldeles nödvändigt att nu redan hafva fullkomligt klart för sig huru och i hvilka riktingar dessa kajer komma att uppföras, för att småningom kunna vidtaga nödiga förarbeten, såsom angifvandet af bestämda platser hvarest ballasten och annan fyllning kan aflossas. — Till följd häraf torde endast ytterligare böra framhållas, att

8:o *en svängbro* af jern öfver Skatuddskanalen skulle för spårvägen lämpligast kunna åstadkommas i rak linie från kajarmen nedanom slottet, öfver till Skatuddskajerna; och att

9:o *de nya kajerna å Skatudden* borde uppföras i tandlistform med utskjutande kajarmar på möjligast fördelaktigt sätt, med afseende å terrängförhållandena i allmänhet, i syfte att erhålla största möjliga kajlängd och det minsta fyllningsarbete samt tillräckligt djupa landningsplatser för fartygen. — Enligt å teckningen dragna kajer och kajarmar, skulle å Skatudden en total kajsidslängd af 5,000 löpande fot erhållas, då deremot motsvarande sträckan på den fastställda (Reuter'ska) stadsplanen representerar endast 2,200 löpande fot, ehuru fyllningsarealen enligt den fastställda planen blefve betydligt större. — Slutligen borde

10:o *tomter å Skatudden* reserveras i tillräckligt antal för industrins, handelns och sjöfartens framtida behof, hvilka tomter nu redan kunde af staden på lämpligaste sätt användas, genom att på längre eller kortare tider utarrendera dem för kommersiela ändamål, såsom till lastageplatser etc.

Om samtliga kajarmarnes baser vore genomskurna af 15 å 20 fots breda brohvalf, så skulle vattnet å ömse sidor om kajarmarne, genom de af vindtrycket föranledda strömmingarne, försättas i en tillbörlig cirkulation och sålunda hållas friskt. — Då Helsingfors icke omgifves af ett ständigt rinnande vattendrag, så torde „watercloset“-systemets införande i staden icke kunna tillämpas utan sanitärt men och utan att de inre hamnarne deraf komme att lida.

Lämpligast torde genom allmän pristäfvan ritningar och kostnadsförslag å ändamålsenligaste byggnadssätt för magasinsbyggnaden, stadshuset och djupliggande kajarmar erhållas, sedan byggnadsgrunderna och sjöbottnen tillbörligen undersökts och uppmätts.

Vid utarbetandet af förestående förslag har undertecknad förnämligast sökt taga hänsyn till:

att landets jernvägsnät snarast och på lämpligaste sätt blefve förbundet med stadens södra hamn;

att den största bekvämlighet och billighet bereddtes vid behandlingen af inkommande, såväl för orten afsedt som isynnerhet för transito- och nederlags-gods;

att de i staden nu befintliga kajerna och för staden redan disponibla tomtplat-

serna till fullo och på det ändamålsenligaste sätt blefve använda, innan nya kajer uppföras och nya tomter inlösas;

att en fastställd plan blefve åvägabragt för erhållande af lämpliga kajer å Skatudden, till största möjliga längd, samt att derstädes blefve reserverade nödiga tomter och upplagsplatser för industrin och handeln; afvensom slutligen

att, om förslaget af stadsmyndigheterna skulle antagas, detsamma sedermera kunde principiellt fullföljas och under tidernas lopp småningom fullbordas i mån af förhållandenas kraf och stadens tillgångar.

Den första frågan, eller den om jernvägens förbindning med hamnen, är likväl af så vigtig beskaffenhet, att, ehuru undertecknad anser Ingeniör Tallqvist's förslag, att *nu* genom ett fullständigt lokomotiv-jernväggsspår förena jernvägsnätet med Skatudden och derstädes *nu* fullborda vidsträckta kajarbeten, icke vara för staden det ekonomiskt fördelaktigaste eller det riktigaste sättet för en sund utveckling af vår hamntrafik, jag det oakadt icke kan annat än på det varmaste understöda detsamma, hellre än att se frågans lösning uppskjuten till en obestämd framtid. — Kostnaderna för spårvägens erhållande må nemligen gestalta sig huru som helst, så skall dock Helsingfors stad snart finna hvilken stor nytta denna medför orten.

Men om kostnaderna och utförandet af här föreslagna ändrings- och nybyggnadsföretag fördelas på en tid af par, tre generationer, torde dessa icke blifva så kännbara, och skola stadens hamninkomster genom den ökade hamntrafiken i en icke alltför aflägsen tid betäcka mer än räntan å härför utlagda kapitaler, blott en rätt ordningsföljd för utförandet iakttages och genast från begynnelsen väl träffade anordningar kunde påfinnas.

Helsingfors den 6 Februari 1883.

A. G. Laurell.

Börsmäklare.

Bilaga F.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Den 21 sistlidne Februari remitterade Drätselkammaren till Byggnadskontoret en af börsmäklaren A. G. Laurell till Stadsfullmäktige ställd skrivelse med förslag „afseende afhjelpandet af det bristfälliga och otidsenliga sätt hvarpå Helsingfors hamn“;

enligt tit. Laurells förmenande „tillgodogöres och användes“ jemte härtill hörande tvenne ritningar för att i ett sammanhang med det af Öfveringeniör Th. Tallqvist uppgjorda förslag till reglering af Skatudden behandlas. Med anledning häraf har jag äran framhålla att det i tio särskilda punkter framställda förslaget innehåller i hufvudsak endast sådana frågor som tidigare blifvit inom Stadsfullmäktige, af Drätselkammaren eller af Byggnadskontoret väckta och hvilka vänta sin lösning genom att fullständig plan och kalkyler öfver kostnaderna uppställas för bedömning af deras utförbarhet, och då tit. Laurells förslag härutinnan ger ingen upplysning kan det ej heller tjena till ledning eller gifva anledning till afgörande af någon af här berörda frågor. Vid behandling af Ingeniör Tallqvists „Projekt till stadsplan för vestra delen af Skatudden“ har tit. Laurells förslag och häri utvecklade idéer på samma grunder icke gifvit anledning till någon åtgärd eller framställning. Skrifvelsen jemte densamma åtföljande kartor återställas härjemte.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 29 Februari 1883.

Otto Ehrström.

Stadsfullmäktige i Helsingfors.

1884.

Handlingar angående inrättande af en helsopolis i Helsingfors.

MAGISTRATEN

i
Helsingfors.

Helsingfors den 17 Dec. 1883.

N°. 271.

Till Helsingfors Statsfullmäktige.

Helsovårdsnämndens skrivelse af den 3 innevarande December angående anställande af en helsopolis får Magistraten äran tillsända Herrar Stadsfullmäktige i afseende å den åtgärd, hvartill berörda skrivelse föranleder; och återförväntar Magistraten skrifvelsen i sinom tid.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

HELSOVÅRDSNÄMNDEN

i
Helsingfors
den 3 December 1883

N°. 70.

Till Magistraten i Helsingfors.

Enligt allmänna Helsovårdsstadgan af den 22 December 1879 åligger det helsovårdsnämnd i stad bland annat att omsorgsfullt öfvervaka efterlefnaden af gällande föreskrifter rörande allmän helsovård, att noggrant uppmärksamma alla de omständigheter, hvilka hafva inflytande på det allmänna helsotillståndet i staden och dess område samt att insamla alla uppgifter, hvilka kunna vara af vigt för bedömandet af sundhetsförhållandena i staden.

För att helst närmelsevis kunna utöfva en sådan verksamhet i en stad med det omfång och det invånaretal, som Helsingfors för närvarande eger, kräfvades ett så drygt arbete, att det hvarken kan utföras af, ej heller rimligtvis åhvälfvas helsovårdsnämndens ledamöter. Ty de sanitära olägenheter, hvilka med tiden alltid framkallas af en större människomängds sammanförande på en mer eller mindre inskränkt plats, såsom fallet är i städer, hänföra sig till en mångfald af orsaker. Markens beskaffenhet och dess grundvattens förhållanden, bostäderna, dricksvattnet, fabriker och näringsgar med sina affallsprodukter, latrinväsendet, aflägsnandet af sopor och andra hushållsaffall, afloppskanaler, födoämnen m. m., allt detta måste beaktas vid bedömandet af

sundhetsförhållandet i en stad, emedan hvarje af dessa omständigheter i sin mån inverkar derpå. För att förekomma nya missförhållandens insmygande, måste de vara föremål för ett ständigt öfvervakande. Fortsatta undersökningar äro af nöden för att aflägsna bestående sanitära olägenheter, och utan uppgifter grundade på sakkunnigt ledda och fortgående granskningar af nu nämnda förhållanden saknas de väsentliga vilkoren för en säker uppskattning af orsakerna till sjuklighet och dödlighet. Derigenom blir äfven ett bedömande af de förbättringar, hvilka från sanitär synpunkt äro påkallade, sväfvande, i synnerhet hvad beträffar deras genomförande efter de lokala förhållandenas kraf.

Helsovårdsnämnden i Helsingfors har derföre redan länge känt ett lifligt behof att till sitt biträde kunna förfoga öfver en skild helsopolis, sådan som i alla länder, der hygienins fordringar icke åsidosättas, finnes åtminstone i hvarje något större stad i afsigt att möjliggöra utöfvandet af här ofvan antydda maktpåliggande sida af en helsovårdsnämnds verksamhet. Den allmänna polisen tillkommande kontroll öfver att gällande stadganden rörande helsovården iakttagas, är icke tillräcklig för att med framgång bekämpa sanitära missförhållanden, icke ens de i ögonen mest fallande bland dem. Dertill erfordras jemväl en skildt anordnad helsopolis, hvilken, utan att på något sätt förminska eller göra intrång på den allmänna polisens maktbefogenhet och åligganden, bör vaka öfver ordningen i staden med speciel hänsyn till allmänna sundhetsvården samt derför ega skilda anlag och kunskaper för att verkställa undersökningar öfver förhållanden, hvilka derpå inverka. En öfverallt vunnen erfarenhet bevisar detta. Och utan en sådan helsopolis skall helsovårdsnämndens i Helsingfors verksamhet alltid förklaras samt inskränka sig till den mera passiva, konsultativa ställning, som den hittills hufvudsakligen intagit.

De sanitära förhållandena i Helsingfors äro dessutom alldeles icke så gynnsamma att icke uppoffringar från stadens sida måste anses mycket nödvändiga, för att åstadkomma en förbättring deruti. Ehuru Helsingfors är en ung stad och har fördelen af ett gynnsamt läge vid hafvet, visar dödligheten under de fem sista åren härstädes ett medeltal af 27,8 på 1000 innevånare, då den i Stockholm under samma tid utgör 24,1, oaktadt år 1880 i sistnämnda stad utmärkte sig genom stor sjuklighet och dödlighet, hvaremot hela nämnda tidsperiod i Helsingfors varit, såsom man väl kan säga, ovanligt frisk och mortaliteten icke stegrad öfver det vanliga, utan snarare sänkt derunder. En dylik jemförelse för de tre senaste åren mellan Helsingfors och några stora städer, der vilkoren för sanitära missförhållandens hopande äro ojemförligt större än här, visar icke bättre resultat. Medelmortaliteten för nämnda tid är nemligen, beräknad på 1000 invånare, i Kristinia 19,8, i London 21,6, i Brüssel 24,8, i Stockholm 25,7, i Helsingfors 27,8, i Paris 27,9, i Berlin 27,9, i New-York 30,0, i S:t Petersburg 44,2. Afser man från New-York och S:t Petersburg, så har ingen af anförda städer, med undantag af Berlin och Paris, relativt lika stor dödlighet som Helsingfors. Men Berlin och Paris ha som bekant ett invånaretal 25 å 40 gånger större än Helsingfors!

Uti den för helsovårdsnämnden i Helsingfors utfärdade instruktion af den 10

Mars 1882 stadgar § 14 att i fall af behof antagas försagda ändamål (anställandet af besigtningar) särskilde tillsyningsmän, hvilka till det antal och mot den aflöning, som på nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes, antagas af nämnden och utföra de uppdrag, dem af nämnden eller dess ordförande gifvas. Förutom hvad i det ofvanstående anförts, talar ytterligare för ett snart uppställande af en dylik helsopolis det numera beslutade inrättandet härstädes af en byrå för undersäkning af lifsmedel. Den kontroll öfver till salu hållna lifsmedel, som dermed afses, förutsätter, att prof på dylika artiklar, hvilkas beskaffenhet synes tvifvelaktig, ofta inlemnas till undersökning och ett sådant uppdrag faller helt och hållet inom området af en helsopolis' verksamhet.

Om äfven på grund af framhållna skäl behovet af en helsopolis i Helsingfors måste anses trängande och helsovårdsnämnden därför ber att få föreslå anslåendet af nödige medel för dess fyllande, så anser nämnden dock att till en början en sådan polis här bör anordnas i minsta möjliga omfång. Antagandet af tvenne tillsyningsmän vore tillsvidare för våra förhållanden tillräckligt. Detta jemväl med anledning af svårigheterna såväl i afseende å lämpliga personers erhållande som å deras undervisning uti de för deras befattning nödiga kunskaper. Helsovårdsvårdsnämnden har äran på grund häraf föreslå att den ene af ifrågavarande tillsyningsmän skulle antagas så snart detta förslag blifvit godkänt och deraf föranledt beslut stadsfästadt samt den andre också ännu under loppet af nästkommandeår, så snart omständigheterna det medgifva.

Beträffande de lönevilkor, som skulle tilldelas här afsedda tillsyningsmän, kan helsovårdsnämnden icke underlåta att framhålla vigten deraf, att desamma ställas så, att personer med klart och sjelfständigt omdöme och med rättrådighet kunna till platserna erhållas. Derföre får nämnden föreslå att den ene tilldelades en årlig lön af 2,500 mark och den andre 2,000 mark.

Angående sättet för tillsyningsmännens antagande och afskedande får nämnden åberopa hvad i ofvan citerade § 14 af instruktionen för nämnden redan finnes stadgadt.

Då enligt den för stadsläkaren i Helsingfors gällande instruktion honom tillkommer en stor del af de funktioner, som i städer med en organiserad helsopolis tillhöra en sundhetsinspektör, anser helsovårdsnämnden lämpligt, att stadsläkaren blifver tillsyningsmännens närmaste förman, hvilken det ock skulle åligga att sörja för deras nödiga undervisning i allmänna helsovårdsläran äfvensom i annat, som till deras samsättning hörer samt att tillse det de ega kännedom om sina skyldigheter, såsom ock om de författningar och föreskrifter, som röra deras ställning.

Slutligen får helsovårdsnämnden till granskning öfverlemla följande förslag till allmänna föreskrifter rörande tillsyningsmännens verksamhet:

Tillsyningsman åligger:

1:o att ordentligt och punktligt fullgöra alla helsopolisen rörande uppdrag, som honom anförtros äfvensom att sjelf vaksamt efterspana sanitära olägenheter;

2:o att hafva uppmärksamheten fäst på efterlefnaden af de föreskrifter rörande sundhet och renlighet i staden, hvilkas öfvervakande författningsenligt tillhör

allmänna polisen, samt, om han finner något i detta afseende vara att anmärka, derom å närmaste polisvaktkontor göra anmälan;

3:o att vid alla undersökningar, såframt han sjelf icke kan med säkerhet bedöma förhållandet, inhemta stadsläkarens mening;

4:o att i en för ändamålet medförd bok på stället anteckna gjorde iakttagelser rörande sanitära olägenheter, och för öfrigt föra de anteckningar, som honom kunna blifva ålagde, samt att biträda stadsläkaren med den bokföring och skrifning, hvilken genom helsopolisens verksamhet kan blifva nödig;

5:o att hvarje helgfri dag, å tid som af stadsläkaren bestämmes, inställa sig hos denne för att redogöra för föregående arbetsdags verksamhet samt emottaga ordres rörande dagens arbete;

6:o att vid sin tjensteutöfning uppträda med lugn och på allt sätt söka förvärfva sig allmänhetens förtroende samt omsorgsfullt undvika hvarje misstanke att genom hans undersökning annat kunde afses än medborgarnes sanitära väl.

På helsovårdsnämndens vägnar:

J. W. Runeberg.

Herman Tranberg.

Handlingar angående projektet till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjell-dal och Berga.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 30 November 1883.

N° 347.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 19 December 1879 anmodade Stadsfullmäktige Kammaren att vidtaga åtgärd om det nordvest om staden belägna områdes indelande i tomter i afseende å dess intagande i stadsplanen.

Sedan Byggnadskontoret till följd häraf under de närmast följande åren verkställt de för ändamålet nödiga mätningar, afvägningar och affattningar af ifrågavarande trakt, inlemnade Stadsingeniören Ehrström under juli månad innevarande år till Kammaren sitt på grund af dessa förarbeten uppgjorda förslag till Stadsplan för densamma. Vid det Kammaren härå både vid sammanträden och ute på marken granskade förslaget, fann Kammaren skäl till särskilda ändringar deri, hvilka Kammaren således uppdrog åt Stadsingeniören att vidtaga; och efter fullgörandet häraf insände denne jemte skrifvelse af den 15 innevarande November *) det sålunda delvis omarbetade förslaget. — Härhos får nu Kammaren, som deri äfven infört benämningar å tillämnade nya gator, till Stadsfullmäktige öfverlemnade omförmälda förslag eller „projekt till stadsplan för Kampmalmen samt villorna Sandnäs, Arkadia, Fjell-dal och Berga“ jemte en till grund derför liggande höjdkarta öfver samma marker samt stadsingeniörens nyssnämnda skrifvelse.

Ifrågavarande projekt afser, såsom nyss antydts, såväl den del af den s. k. Kampmalmen, som icke ingår i nu gällande stadsplan eller således förutom annat äfven områdena Alkärr och Junkarskolans plantage samt tomten för handlanden G. Barkoffs benmjölsfabrik, som ock villorna Sandnäs, Arkadia, Fjell-dal och Berga. Af dessa lägenheter äro emellertid Alkärr, Junkarskolans plantage, benmjölsfabrikens tomt, Arkadia, Fjell-dal och Berga utarrenderade och kunna således icke af staden disponeras innan arrendetiden för dem utgått, hvilket inträffar den 31 December nedannämnda år, nemligen för Alkärr år 1898, Junkarskolans plantage och benmjölsfabriken 1885, Arkadia 1900, Fjell-dal 1891 och Berga

*) Se Bilaga A.

1904 (inberäknadt den arrendeförlängning i 20 år, som eventuellt tillkommer arrendatorn af Berga). Med afseende härpå och då den del af det å projektkartan upptagna område, som faller emellan chausséen och en från Fredriksgatans förlängning i riktning emot Edesviken uppdragen gata, benämnd Brahegatan, utgöres uteslutande af mark, som tillhör Arkadia, Fjellidal och Berga, samt då denna mark är i högsta måtto oländig, hvilket föranledt stadsingeniören att der delvis föreslå mycket krokiga gator och oregelbundna kvarter, har Kammaren, vidkommande större delen af sagda mark, nemligen den del som å kartan är utmärkt med mattröd färg, ännu ej definitivt granskat den föreslagna indelningen, utan anser Kammaren, att med åstadkommande af fastställd stadsplan för denna trakt kunde tills vidare bero. Beträffande deremot hela det öfriga, å kartan upptagna området, för såvidt det icke redan ingår i stadsplanen, föreslår Kammaren nu åtgärd derhän, att det blefve i stadsplanen intaget med den å kartan angifna indelning. Härvid äro i fråga om den tid, då de till samma område hörande kvarter och tomter kunna af staden disponeras, samt om deras blifvande användning följande skiljaktigheter att märkas: 1:o) de med högröd färg utmärkta kvarteren äro afsedda att i vanlig ordning upplåtas till bebyggande och kunna, likasom och de härförinnan på obestämd tid utarrenderade tomterna vid Lappviks-, Gräsviks-, Barnhems-, Arbetare-, Malm- och Kampgatorna samt vid förlängningarna af Anne- och Fredriksgatorna, omedelbart, så snart fastställelse å den utvidgade stadsplanen erhållits, utbudas till inlösen; utaf ifrågavarande kvarter höra väl delar af n:ris 180, 184, 185, 186 och 187 till villan Fjellidal, men arrendatorn af denna lägenhet har hos Kammaren förklarat sig villig att omedelbart afträda dessa delar till staden mot en nedsättning af 100 mark i hans årliga arrende; 2:o) de med blått utmärkta kvarteren n:ris 178, 182, 188, 197 och 198 föreslås att upplåtas till bebyggande med sådana billiga arbetarebostäder, som Kejsrerliga förordningen den 18 Mars 1856 medgifver till uppförande vid städernas yttre linier; och kunna äfven dessa kvarter omedelbart disponeras af staden, dock med iakttagande af att för en mindre del af n:ris 197 och 198 samt af den tillämnade gatan emellan dem, hvilken del faller inom villan Berga, å denna villas arrendator lemnas ett motsvarande vederlag i mark från kvarteret n:o 199 hvarpå han gjort anspråk; och 3:o) de med violett utmärkta kvarteren n:ris 172, 173, 174, norra delen af n:o 183, delar af n:ris 191 och 217, äfvensom n:ris 218, 220 och 221, hvilka, på sätt kartan närmare angifver, falla inom lägenheterna Alkärr, Junkarskolans plantage med benmjölfabrikens tomt, Arkadia och Fjellidal, blifva för staden disponibla först sedan arrendetiden för de respektiva lägenheterna gått till ända samt äro afsedda att då upplåtas till byggnadstomter, med undantag blott af kvarteret n:o 172, som efter utgången af arrendetiden för Alkärr skulle bibehållas såsom en plantering, afsedd att tillgodose behofvet af blommor och prydnadsväxter för den närbelägna kyrkogården.

För öfrigt får Kammaren rörande några enskildheter uti ifrågavarande projekt nämna följande. Den aveny, som med benämning „Gustaf Wasas allé“

är föreslagen att, med en bredd af 140 fot, sträcka sig från chausséen till Alkärr, har Kammaren tänkt sig såsom planterad med träd i dubbla alléer och försedd med körbanor på hvardera sidan närmast trottoarerna och med en ridväg emellan dessa körbanor. Derjemte ville Kammaren såsom ett önskvärdt villkor uppställa, att endast stenhus finge vid denna gata uppföras. Det derstädes uppdragna jernvägsspåret anser Kammaren deremot icke böra, åtminstone ej under en lång tid framåt, ifrågakomma, enär det skulle medföra mycket betydliga kostnader i följd af såväl att, enligt hvad stadsingeniören upplyst, en sänkning deraf 20 å 24 fot under Lappviksgatan blefve af nöden för åstadkommande af en möjlig stigning till Sandvikshamnen som ock att sagda spår komme att genomskära flera bebyggda tomter; och dessutom har staden, enligt Kammarens tanke, i främsta rummet behof af jernväg till Södra hamnen och Skatudden. Den öppna platsen emellan kvarteren n:ris 180 och 181, kallad Wanda plats, är betingad deraf, att hela terrängen deromkring kan erhålla aflopp allenast derigenom att en kanal ledes tvärs igenom platsen. För någon enstaka — således någon allmän byggnad — gifves der emellertid utrymme. — För åvägabringande af kommunikation emellan Lappviksgatan och trakten norr om denna har det befunnits nödigt att öppna den med namnet „Nygatan“ betecknade gata, ehuru densamma nödvändiggör expropriation såväl af en del utaf tomten n:o 19 som ock af, sannolikt, hela tomten n:o 17 vid Lappviksgatan.

Drätselkammaren får således vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att godkänna ifrågavarande projekt till stadsplan för området nordvest om staden, dock med undantag för den del deraf norr om den s. k. Brahegatan, som är med blekröd färg utmärkt, samt att ingå med underdånig ansökning om projektets fastställande i den del Stadsfullmäktige godkänt detsamma; äfvensom att bemyndiga Drätselkammaren att med arrendatorerne af lägenheterna Fjelldal och Berga träffa aftal derom att de till Fjelldal hörande delarne af kvarteren n:ris 180, 184, 185, 186 och 187 samt de till Berga hörande delarne af kvarteren n:ris 197 och 198 få omedelbart af staden öfvertagas.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Härmed har jag äran insända förslag till utvidgning af Helsingfors stadsplan innefattande området nordvest om staden eller Kampmalmen, samt villorna Sandnäs, Alkärr, Arkadia, Fjellidal och Berga.

Projektet är framställt på tvenne kartor, den ena en höjd- och plankarta, uppgjord på grund af för detta ändamål år 1880—82 verkställda mätningar, hvarå gatorna blifvit konstruerade med hänsyn till förut fixerade byggnadsquarter och gränslinier, till terrängens höjdförhållanden och till vattenafloppet, den andra endast en kopia af den förstnämnda hvilken på ett tydligare sätt åskådliggör gatornas läge till hvarandra och öfriga dispositioner samt å hvilken med olika färger framställes den plan för terrängens framtida bebyggande som af Drätselkammaren uppgjorts.

Vid utarbetande af denna stadsplan har å den ländigare terrängen eller södra delen af området användts samma rektangulära system som i den äldre delen af staden, men deremot för den norra delen, hvarest marken är ytterst oländig, en helt och hållet osymmetrisk indelning. Vid konstruerandet af gator härstädes har det visat sig att man svårligen på annat sätt kan åstadkomma lämpliga tomter och vägar till desamma med beqväma stigningsförhållanden.

Gatorna äro öfverallt utlagda med minst 60 fots bredd för att mellan husraderna lemna tillträde för tillräckligt luft och ljus, men har jag tänkt mig att i den norra delen, längs de osymmetriska gatorna skulle byggas 16 å 24 fot breda vägar med en eller tvenne gångbanor, beroende af huruvida endast lokaltrafik eller en större genomgående trafik kan uppstå. De områden som uppkomma mellan tomtgränserna och vägen kunde lämpligen, till hvarje tomt motsvarande längd, tilldelas tomtinnehafvaren, med rättighet för honom att begagna detsamma till plantering och med skyldighet att hålla området rent och snyggt.

I den regelbundna delen hafva gatorna, med undantag af en enda kort sträcka mellan kvarteren nr:is 187 och 196, en stigning af högst 1 fot på 20 och i den oregelbundna för det mesta samma stigning 1 på 20 men delvis äfven ända till 1 på 15 fot.

För bebyggande af denna nya stadsdel får jag föreslå införandet af sådant system att icke spridda tomter i alla kvarter utgifvas utan att tomterna inom ett kvarter eller vid en gata i viss ordningsföljd upplåtas samt att staden samtidigt utför planering af gata, anläggning af kloak och om möjligt gas- och vattenledning der dessa tomter äro belägna. Profiler öfver gatorna och ett system för kloak- och vattenledningen borde i sådant afseende och i ett sammanhang uppgöras.

Den nuvarande afstjelpningsplatsen för sopor är belägen inom tomterna n:ris 46, 48 och 50 vid Fredriksgatans förlängning samt n:ris 3 och 4 vid Tvär-gatan mellan kvarteren n:ris 163 och 164 hvilka sålunda icke kunna upplåtas till bebyggande och torde det vara öfverflödigt att här närmare utlägga nödvän-digheten af att upphöra med hopande af orenlighet i en trakt hvars omgifning delvis är bebyggd eller i en snar framtid på alla sidor skall bebyggas. Någon åtgärd för afskaffande af denna afstjelpningsplats borde således vidtagas, såvida detta icke ligger inom området för det utskotts verksamhet, som Stadsfullmäk-tige tillsatt för uppgörande af förslag till ordnande af renhållningsväsendet.

Den nya begravningsplatsens närhet till denna stadsdel, hvilken antagli-gen just till den södra, närmare denna plats belägna delen, inom en snar fram-tid kommer att bebyggas, torde medföra sanitära olägenheter till hvilkas häf-vande eller inskränkning åtgärder omedelbart borde vidtagas. På grund häraf får jag föreslå att efterforskningar anställas huruvida annan lämplig begravnings-plats i stadens närhet eller möjligen invid jernvägen kan åstadkommas samt att om begagnandet af den nyligen anlagda begravningsplatsen icke anses kunna upphöra, åtminstone vidare utvidgningsarbeten, som nu år efter år med stora kostnader utföras, må inställas.

De af Drätselkammaren äskade förändringarne uti af mig inlemnade för-sta utkast till stadsplan för ifrågavarande trakt, är numera införda, nemligen: den längs begravningsplatsen inprickade gata är förlagd utom densamma; kvar-teret n:o 172 är icke indeladt i tomter utan anvisadt till blomsterodling och han-del för begravningsplatsernas behof; kvarteret n:o 171 är helt och hållet dispo-neradt för kommunala sjukhuset; gatan mellan kvarteren n:o 154 och 155 är ut-dragen genom n:ris 17 och 19 vid Lappviksgatan i stället för den å nuvarande stadsplan upptagna smala tvärgata mellan n:ris 19 och 21 vid Lappviksgatan; marken uti kvarteret n:o 155 är fördelad mellan nuvarande tomter vid Lappviks-gatan och en rad af tomter invid den med Lappviksgatan parallela nya ga-ta; det af ett större aflopp sönderskurna kvarteret å f. d. skjutbanan är dispo-neradt för plantering eller offentlig byggnad; längs chausséen är mark till en bredd af 30 fot reserverad för en planterad promenad ifrån Vestra Henriksgatan till villan Hagasund och har jag dessutom längs den öfriga delen af chausséen lemnat samma bredd odisponerad för att möjliggöra utvidgandet af sjelfva chaus-séen. Helsingfors stads Byggnadskontor den 15 November 1883.

Otto Ehrström.

Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 13 Mars 1882.

§ 10.

Föredrogs en af Borgmästaren Oskar Palmgren till Magistraten inlemnad sålydande skrift:

„Till Magistraten i Helsingfors.

Enligt 2 § uti ännu gällande Kejsrerliga förordningen den 18 Mars 1856, angående allmänna grunder för städernas i Finland reglering och bebyggande, bör isynnerhet i de större städerna invid stadens yttre linier och, så vidt sig göra låter, afskildt från den öfriga staden, medelst öppna platser af minst sextio alnars bredd utses tjenliga tomter, för att upplåtas till personer, hvilka vilja uppbygga hus af mindre omfång än som i den öfriga staden är tillåtet; och åligger det Magistraterne i de städer, hvilka, efter fastställda planer, i senare tider blifvit bebyggda, utan att slika afskiljda byggnadsplatser för mindre bemedlade personer finnas vara bestämde, hos Guvernören i länet föreslå de kvarter som för sagda ändamål lämpligen kunna anvisas, hvilka förslag derefter böra, jemte Guvernörens eget yttrande till Kejsrerliga Senatens stadfästelse anmälas.

I §§ 3 och 4 uti samma förordning stadgas, att i så beskaffad, till uppförande af mindre hus upplåten och bestämmd stadsdel må gator af mindre bredd än i sjelfva staden eller allenast tjugu alnars bredd inrättas äfvensom, vid bildandet af kvarter, dessa skola, såvidt möjligt är, göras rätvinkliga och indelas i fyra högst sex tomter med mindre vidd än i staden, dock ej under fyratio alnars längd och trettio alnars bredd eller deremot svarande arealvidd af ettusen tvåhundra kvadratalnar.

Och uti 18 § medgifves att dessa tomter finge bebyggas med iakttagande af de föreskrifter, Guvernören i länet på Magistratens framställning och förslag, med tillämpning af gällande Byggnadsordning, egde till efterrättelse meddela.

Vid öfvervägandet häraf och af följande omständigheter, nemligen:

1:o) att de delar af stadens mark, der i synnerhet dess mindre bemedlade innevånare under förra tider sökte sig bonings- och byggnadsplatser utom då gällande stadsplan, men i stadens närmaste omgifning, nemligen Rödbergen, trakterna vid Sandviken och Kampmalmen, numera äro, om icke i allo bebyggda, åtminstone införlifvade med, nu gällande byggnadsplan för Helsingfors stad, samt i följd deraf, i afseende å byggnadssättet samt öfriga iakttagelser vid bygg-

nadsföretag, likasom ock skyldigheten att stenlägga och underhålla gata, underkastade byggnadsordningens, med hänsigt till anspråken i en hufvudstad på prydlighet och garanti emot eldfara, nödvändigtvis stränga stadganden;

2:o) att de, enligt stadens nu gällande byggnadsplan, till bebyggande bestämda arrendetomter invid stadens yttre linier, eller tomterna i kvarteren n:ris 81, 82 och 122, kallade Sparfven, Ankan och Lomen, äro till antalet få och till största delen redan bebyggda samt i öfrigt äfven underkastade föreskrifterna i byggnadsordningen;

3:o) att mindre bemedlade personer, särskildt arbetare vid våra industriella inrättningar, under de senaste åren och allt fortfarande visat en synnerlig åtrå att uppbygga åt sig egna gårdar vid stadens utkanter eller i dess närmaste omgifningar, der förhållandena i många delar gestalta sig billigare, hvilket synes deraf att å de invid staden belägna villor på hvardera sidan om chausséerna en mängd större och mindre, till en del ganska prydliga hus och byggnader utaf slika personer uppförts efter aftal med arrendatorerne af dessa, merendels stora villor, på den tid, som för arrendatorerna ännu återstår, dervid dock, led samt nog, icke någon plan eller beräkning med afseende å framdeles bildande kvarter och utstakande af gator följts; och

4:o) att af synnerlig vikt är, det stadens tillvexande lösa befolkning efter hand blir bofast och betryggas i sin ställning samt dymedelst beredas förmåga att skatta till staden och staten, i samma mån ökade gårdar till dem påkallas, alldeles såsom fallet är å landsbygden, der en allt längre och längre gående egostyckning och jordafsöndring blifvit en nödvändighet;

anser jag mig böra föreslå, att Magistraten öfverlemnar till Stadsfullmäktiges bepröfvande, huruvida icke Stadsingenjören kunde erhålla i uppdrag att fordarsammast och således oberoende af de mätningar och nivelleringar, som för uppgörande af en utvidgad och förändrad stadsplan tilläfvventyrs erfordras, men med hvilka icke är någon större skyndsamhet förenad, allena eller med anlitande af biträden, under iakttagande af ofvan anförda stadganden, uppgöra och till Stadsfullmäktiges granskning insända förslag till för redan antydda billigare byggnadssätt, lämpliga kvarter och tomter invid stadens yttre linier, såsom å området bortom Lappviks- och Gräsviksgatorna, der redan särskilda tomter till bebyggande upplåtits, utan att ett hela området omfattande förslag till kvarter, tomter och gator uppgjorts och godkänts, — äfvensom invid chausséerna och derifrån ledande vägar, såsom å villorna Arkadia, Fjelldal, Berga, Taipale, Berghäll, Eko med flera.

Byggnadsplatserna eller tomterna i de delar af stadens område, der, på sätt här ofvan anfördes, mindre bemedlade personer i äldre tider uppförde åt sig hus och byggnader af „mindre omfång“, upplätos efter ansökan på obestämd tid eller intill dess staden kunde komma i behof af marken och emot visst årligt arrende. Sedermera blefvo dessa platser under namn af arrendetomter efter värdering i enlighet med vissa grunder och efter verkställda auktioner till den mest

bjudande utarrenderade. Och nu ingå desamma i Helsingfors stads byggnadsplan och bilda i afseende å byggnadssättet dess förstäder. Så vore ock de blifvande tomterna, hvilka kunde upplåtas till bebyggande på enahanda sätt och villkor som näst nämnda platser härförinnan bortarrenderats, afsedda att i sin tur utgöra först arrendetomter och sedermera Helsingfors förstäder. Der området för de blifvande nya tomterna redan vore utarrenderadt och arrendatorn icke ville efter öfverenskommelse afträda detsamma efterhand, som ansökan om desas upplåtande till bebyggande gjordes, skulle en fastställd plan till en början likväl tjena till efter rättelse vid beviljande af tillstånd åt villainnehafvarene till uppförande af hus för egen eller andres, underarrendatorers räkning. Byggnaderna skulle nemligen placeras så, att den fastställda planen åtminstone efter arrendetidens utgång kunde genomföras, utan att rifning af desamma erfordrades.

Oskar Palmgren,“

som upplästes; derå Magistraten beslöt att, jemte skrifvelse, tillsända Stadsfullmäktige utdrag ur protokollet i afseende å den åtgärd, de kunde finna skäligt vidtaga i anledning af den deri intagna framställning. Som antecknades. Ort och tid som ofvan.

In fidem:
Frans Åhlström.
f.d.

Handlingar angående frågan om uppbördsväsendets ordnande.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors
den 14 December 1883.

№ 361.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Enligt hvad stadens Magistrat i protokollsutdrag för den 23 September 1882 meddelade Drätselkammaren, hade Stadsfullmäktige den 5 i samma månad, i sammanhang med det Fullmäktige tills vidare beviljat de ordinarie och biträdande stadsfogdarne förbättring i deras löneförmåner, beslutit anmoda Drätselkammaren att taga i öfvervägande och så fort sig göra läte samt helst före utgången af sagda år till Fullmäktige inkomma med fullständigt förslag om ordnande af stadens uppbördsväsende äfvensom derjemte utlåta sig om sättet för uttagande af resterande utskylder.

Efter det Drätselkammaren derpå hade, i samråd med stadskamreraren, vid flera sammanträden ifrågavarande år till öfverläggning förehaft omförmälda ärende, fattade Kammaren i slutet af året beslut om afgifvande af ett förslag deri till Fullmäktige; men då Kammaren kort derefter, innan detsamma hunnit affattas till justering, erfor att den nya expeditionstaxa, som var att förvänta, komme att innehålla bestämningar, de der skulle förändra vissa af de förutsättningar, som legat till grund för förslaget, såg Kammaren sig nödsakad att låta detta förfalla och taga ärendet under förnyad ompröfning. Sedan det genom ett Kejslerliga Senatens utslag af den 28 Mars 1882 hade förklarats att stadsfogdarne, enligt gällande författningar, icke voro berättigade att uppbära utmättingsarvoden för indrifning af resterande kommunala medel — för hvilket slag af medel slika arvoden derförinnan hade ansetts tillkomma dem och af dem uppburits — blef det nemligen genom Kejslerliga förordningen angående expeditionslösen och förrättningsarvoden för särskilda embetsverk och myndigheter i landet, gifven den 15 Januari innevarande år 1883, hvilken förordning trädde i gällande kraft den 1 påföljande Juli, stadgadt, bland annat, rörande utmättningsförrättning i stad — utan att någon åtskilnad dervid gjordes i afseende å beskaffenheten af de medel, som uttogos, — att i arvode för dylik förrättning skulle beräknas: a) då förrättningen varade kortare tid än en dag 2 mark; b) då den medtog en dag, beräknad till åtta timmar arbetstid, eller längre tid, för hvarje dag 8 mark; och c) då förrättningen inskränkte sig till utmättningsbesök, hvarvid betalning genast erlades, 1 mark. Härigenom förändrades sålunda det tidigare, i följd af Kejslerliga Senatens ofvannämnda utslag inträdda förhållande med ifrågavarande arvoden, hvilket hade bestämt Stadsfullmäktige att höja exekutionspersonalens löner och tillika torde närmast föranledt Fullmäktige att gifva Kammaren förevarande uppdrag.

Drättselkammaren aktade emellertid nödigt att, innan Kammaren skred till utförande af sitt uppdrag, öfverlemnade åt ett särskildt utskott att närmare förbereda ärendet såvidt angick de stadsafgifter, hvilka uppdebiteras af Tolagskontoret, nemligen tolags- och trafikafgifterna samt mätningsafgifterna för varor, som tillika undergå tullbehandling; och då utskottet, till medlemmar hvare Kammaren utsåg Handlanden K. H. Renlund samt Kammarens ledamöter Handlanden M. Hallberg och Bankkamreraren E. Schybergson, fann skäl att tillika ingå i undersökning af frågan huruvida och i hvad mån gällande trafiktaxa tilläfventyrs tarfvade omarbetning — ehuru väl utskottet sedermera ansåg sig icke böra afgifva detaljeradt förslag i denna del — kräde utskottets arbeten sjelfallet mycken tid. Numera har utskottet till Kammaren inkommit med skriftligt betänkande rörande den fråga, som varit öfverlemnad till dess behandling; och jemte det Kammaren härhos bilägger en bestyrkt afskrift af betänkandet, tillåter sig Kammar- ren här lemna en sammanfattning af dess innehåll.

Utskottet har främst tagit under öfvervägande huruvida icke vederbörande kommunala myndigheters funktioner i afseende å debitering och uppbörd af tolags-, trafik- och mätningsafgifterna kunde öfvertagas af härvarande Tullkammare. En sådan förändring skulle medföra de fördelar för staden, att tolagskontoret och dermed förenade befattningar gjordes obehöfliga, att drättselkontorets arbete i berörda hänseende komme att reduceras till emottagande från Tullkammaren af stadens tillgodohafvanden, exempelvis månatligen, och till granskning af Tullkammarens redovisningar för dem, samt slutligen att, då ifrågakommande afgifter, i likhet med tullafgifterna, skulle uppbäras innan varan utgifves, några rester och afskrifningar å dem ej behöfde ifrågakomma, hvarutom stadsfogdarnes göromål härigenom komme att minskas. — Vidare framhåller utskottet, att det äfven för den enskilde voro af icke ringa fördel att få afbörda sig merberörda afgifter på samma gång som tullen, i stället för att, på sätt nu är förhållandet, efter det affären med tullverket uppgjorts få emottaga särskild debetsedel å afgifterna till staden och vara tvungen att passa på tiden för deras liqviderande, vid äfventyr att eljes nödgas, utöfver debetsedelns belopp, orlägga till vederbörande stadsfogde en uppbördsafgift, hvilken, ehuru i och för sig icke stor, dock stundom mångdubbelt öfverstege det förra. Dessutom vore det, i händelse debiteringen af stadsafgifterna öfvertoges af tullverket, möjligt att tullinlagornas antal kunde nedsättas. — Beträffande åter Tullkammaren, så komme väl arbetet derstädes att genom en sådan anordning väsentligen ökas i följd af den sålunda nytillkommunde debiteringen, kontrollen och redovisningen; och nödigt blefve derföre att i någon mån öka personalen vid Tullkammaren och att förbättra löneförmå- nerna för de af dess tjänstemän, hvilkas arbete och ansvar genom förändringen komme att växa; men de härför erforderliga utgifterna skulle naturligtvis drabba staden, hvilken dock genom indragning af tolagskontoret borde, äfven hvad de direkta utgifterna beträffade, komma att erhålla en mer än tillräcklig ersättning. Dessutom anser utskottet den nu gällande trafiktaxan kunna undergå en förenkling, som vore egnad att underlätta tullkammarens besvär vid stadsafgifternas debitering, utan att likväl stadens inkomst derigenom blefve äfventyrad. Dock borde i ingen händelse trafikafgiften ställas att utgå i procent af tullsatsen, emedan staden derigenom, för såvidt angår trafikintraderna för

de tullpligtiga varorna, gjordes beroende af regeringens tullpolitik, i ty att, äfven om man med ledning af bland annat de tabeller öfver stadens import, som utskottet låtit uppgöra och hvilka Kammaren nu bilägger, kunde komma till en procentsats, som under förutsättning af nu gällande tulltaxa skulle i trafikafgifter inbringa staden samma belopp som nu, förhållandet blefve ett annat i händelse tullsatserna underginge förändring. — Slutligen framhåller utskottet att staden i förevarande sak borde så mycket hellre hafva att påräkna tillmötesgående från tullmyndigheternas och statsverkets sida, som oftanämnda anordning afsåge icke blott stadens utan ock den trafikerande allmänhetens fördel, och Helsingfors kommun alltid med beredvillighet tillmötesgått tullkammarens önskningsmål i afseende å förbättrad lokal, samt det för öfrigt kunde ifrågasättas huruvida staden numera, då statens tullintrader från Helsingfors årligen uppgå till icke mindre än tre och en half miljoner mark, borde anses lika förbunden att tillhandahålla tullverket lokaler för tullkammare och packhus, som under en föregående tid, då det icke i samma mån som nu var en nödvändighet för statsverket att här hafva tullkammare, utan dennas inrättande i främsta rummet låg i stadens eget intresse. Utskottet stannar för den skull vid att tillstyrka en framställning hos General-Tulldirektionen här om, att uppdebiteringen och uppbörden af tolags-, trafik- och mätningafgifter i Helsingfors måtte öfvertagas af tullkammaren, hvilken det åläge att en gång i hvarje månad till drätselkontoret utbetala stadens tillgodohafvande för nästföregående månad samt att för uppbörden kvartaliter redovisa, hvaremot staden förbunde sig att för det härmed förenade ökade arbetet å tullkammaren ersätta statsverkets utgifter till belopp, hvarom kunde emellan statsverket och statsmyndigheterna öfverenskommas, äfvensom att såvidt möjligt vidtaga förenklingar i den för Helsingfors gällande trafiktaxa.

Då Drätselkammaren nu går att framställa det Kammaren affordrade förslag rörande ordnandet af stadens uppbördsväsende, har Kammaren i anseende till olikheterna vid debiteringen och uppbörden af tolags- och trafikafgifterna, afgifterna för konsumtion af vatten från stadens vattenledning och af de uttaxerade utskylderna ansett sig böra behandla dessa tre slag af afgifter hvar för sig.

Beträffande således först frågan om tolags-, trafik- och mätningafgifterna, så är Kammaren härom nästan i allt ense med ofvan bemälda utskott. Fördelarne för såväl staden som allmänheten af en sådan anordning att debiteringen och uppbörden af berörda afgifter öfvertagas af härvarande tullkammare finner nemligen äfven Drätselkammaren vara ovedersägliga: för staden skulle, då varan derigenom komme att ligga i underpant för sagda afgifter, de nu så betydliga resterna å dessa medel — hvilka rester under de sista fem åren 1879—1883 årligen i medeltal uppgått ända till fyratioåtta procent af hela det under året uppdebiterade beloppet — i allmänhet bortfalla, och staden skulle icke vidare behöfva vidkännas förlust i form af afkortning å tolagsmedel, hvilken förlust dock äfven härtills varit jemförelsevis högst obetydlig (för åren 1879—1883 ha nemligen afkortats, i rundt tal, sammanlagdt 1,660 mark, hvartill ännu torde komma något mindre belopp för år 1883; afkortningssumman under ett år har sålunda i medeltal utgjort blott 0,14 procent af årets hela debiteringssumma); hvarutom drätselkontorets arbete skulle väsentligen förminska och exekutionsverket, tillochmed vid då möjligblif-

vande reduktion af dess nuvarande personal, erhålla mera tid öfrigt till en omsorgsfullare indrifning af andra kommunala medel äfvensom af kronomedlen; och vidare komme varuimporten och exportören i tillfälle att uti en och samma likvid, utan ytterligare omgångar och efterräkningar, afbörda sig alla de å varan ankommande tull-, tolags- och trafikafgifter. Likaså anser Kammaren det vara utom allt tvifvel, att ifrågavarande anordning kan bringas till stånd utan något men för eller intrång på de egentliga göromålen vid tullkammaren, om blott arbetskrafterna der i erforderlig mån förstärkas; och såframt staden åtager sig alla de härmed förenade utgifterna — de der måste förutsättas komma att mer än väl uppvägas af den besparing, som den i anförda händelse möjliggjorda indragningen af tolagskontoret medför för staden —, så borde från tullverkets sida några berättigade inkast icke kunna göras emot anordningens genomförande. Väl hafva de förslag, som i omförmäldt syfte från stadens sida tid efter annan gjorts tullkammaren, af denna förklarats oantagliga såframt icke trafikafgiften, på sätt med tolagen är fallet, bestämmes att utgå i procent af tullsatsen, och underhandlingarnn ha i följd häraf strandat. Men detta vilkor borde icke vara oefetrgifligt. I likhet med utskottet anser nemligen ock Drätselkammaren staden allt fortfarande vara förhindrad att ingå på ett dylikt vilkor, hvars uppfyllande skulle göra den för staden så viktiga trafikinkomsten helt och hållet beroende af vexlingarna i tullförhållandena; och Kammaren ville icke ens — häri skiljaktig från utskottet — förorda, det staden skulle bestämdt förbinda sig att, för underlättande af tullkammarens besvär vid debiteringen, föranstalta om förenkling i gällande trafiktaxa, ty ehuruval äfven Kammaren tror en sådan förenkling i viss grad vara utförbar utan att stadens fördel derigenom äfventyras, borde dock, enligt Drätselkammarens tanke, det så lätt verkställbara förslaget om ifrågavarande stadsafgifters debiterande och uppbärande genom tullkammaren icke lemnas beroende på hvilken utgång den, omfattande undersökningar kräfvande, frågan om en revision af trafiktaxan kunde erhålla. Men — oberoende af huruvida denna taxa förändras eller icke — i betraktande af att en reform i ofta berördt syfte blefve af största gagn för staden och den stora allmänheten, att reformen kan utan både olägenhet och särskild utgift för tullverket genomföras, att statsverket årligen från Helsingfors drager en så betydande inkomst i tullmedel, uppgående till omkring en fjerdedel af tullintraderna från hela landet, att Helsingfors tullkammares med tiden ökade behof af lokaler städse af staden tillgodosetts, samt att det redan i gällande reglemente för tullkamrarna af den 28 Maj 1839 finnes föreskrifvet, att tullkammaren eger utfärda frisedel eller tillstånd till varornas utlemnande eller uppläggande först efter det äfven tolagsafgifterna för dem blifvit erlagda, hvilket stadgande emellertid icke vid det nu rådande systemet kunnat efterlefas; — i betraktande af allt detta bör staden äga berättigadt anspråk på att en framställning om att sysslandet med tolags-, trafik- och mätningsafgifternas i Helsingfors debitering och uppbörd måtte åhvälfvas härvarande tullkammare tillvinner sig afseende hos tullstyrelsen och landets regering. I närmaste anslutning till hvad utskottet i saken tillstyrkt får Drätselkammaren fördenskull vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att hos Generaltulldirektionen anhålla om dess benägna åtgärd derhän, att debiteringen och uppbörden af tolags-, trafik- och mätningsaf-

gifter i Helsingfors öfvertagas af stadens tullkammare, med skyldighet för denna att en gång hvarje månad till drätselkontoret utbetala stadens tillgodohafvande på grund häraf för den näst föregående månaden och att kvartalsvis för uppbörden redovisa, samt emot förbindelse för staden att för det härmed förenade, ökade arbetet å tullkammaren ersätta statsverkets utgifter till belopp, hvarom emellan statsverket och stadsmyndigheterna öfverenskommes.

Hvad sedan angår vattenkonsumtionsavgifterna, hvilka uppdebiteras af stadens byggnadskontor och för hvarje tilländagånget kvartal skola å pålyst uppbördsstämman inbetalas till drätselkontoret, så och enär sagda avgifter grunda sig å frivilligt aftal emellan vederbörande konsumenter och staden, kunna rester å dem icke omedelbart i exekutiv väg uttagas, utan har man nödgats åt särskild person uppdraga att inkassera dessa rester. Till förekommande, såvidt möjligt, af dylika framdeles och på det staden må hållas skadeslös för omkostnaderna vid deras uppbärande, vore det emellertid af nöden att införa ett lämpligt vite eller en lämplig förhöjning af vattenavgifterna för försummelse med dessas erläggande. Billigheten af en sådan åtgärd vore obestriddig, och stadens rätt att för den i berörda hänseende försumlige afnämaren göra det vidare begagnandet af vattenledningen beroende af att han gäldar vitet kan icke ifrågasättas; ty då staden gent emot den konsument, som uraktlåtitt att erlagga den öfverenskomna betalningen för redan konsumeradt vatten, är berättigad att inställa vidare leverans deraf genom att afstänga hans ledning, är staden naturligtvis ock oförhindrad att uppställa det vilkor för ett fortsatt tillhandahållande af vatten, att konsumenten, utöfver den redan förfallna vattenavgiften, erlägger en straffavgift. Uti de vattenledningskontrakter, som härefter ingås eller förnyas, borde ock ifrågavarande vitesbestämning uttryckligen inflyta, på det staden i förekommande fall må kunna i laga väg utsöka vitesbeloppen i stället för att för deres infående anlita den i och för sig odiösa utvägen att afstänga vattenledningen för de tredskande, hvilken utväg blott i nödfall borde komma i fråga. — Jemte det Drätselkammaren således anser införandet af vite eller avgiftsförhöjning för ifrågavarande försummelse vara både skäligt och påkalladt, ville Kammarkaren dock tillika förorda att åt de restskyldige — då de hafva fyra betalningsterminer om året att i förevarande afseende iakttaga och någon oförmåga att gälda avgifterna i allmänhet ej är att hos dem befara — måtte lemnas i och för desamma afbördande en respittid af åtta dagar utöfver den kungjorda uppbördsterminen, sålunda att vitespåföljden först sedan äfven denna respittid försuttits komme att inträda. Beträffande åter vitets storlek, anser Drätselkammaren detsamma lämpligen böra bestämmas till fem procent af den för gången förfallna, men oguldna avgiften men dock till minst 2 mark; och skulle denna vitesbestämning äfven intagas i de debetsedlar, som före hvarje uppbörd tillhandahållas vattenkonsumenterna. Drätselkammaren får följaktligen i denna del föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att de afnämare af vatten från stadens vattenledning, hvilka icke å utlyst uppbördstermin och ej heller inom åtta dagar efter denna till stadskassan inbetala sina konsumtionsavgifter, derpå skola vara skyldige,

såframt de fortfarande vilja begagna sig af vattenledningen, att erlægga dessa afgifter, förhöjda med fem procent af deras belopp om förhöjningen sålunda uppgår till minst två mark, men eljes med två mark, och således vara underkastade den påföljd, derest de, oakadt erhållen ytterligare uppmaning, tredska att fullgöra nämnda skyldighet, att vattenledningen för dem afstänges; att bestämningen om omordade förhöjning skall intagas såväl i debetsedeln å vattenkonsumtionsavgifterna som ock i de kontrakter om slik konsumtion, som härefter avslutas eller förnyas; samt att de vattenkonsumtionsavgifter, som stanna å restlängd, skola med sina förhöjda belopp uppbäras genom af Drätselkammaren antagen uppbördsman.

Följer slutligen frågan om de uttaxerade medlen. Såsom ofvanföre framhållits hafva vederbörande stadsfogdar genom den nya expeditionstaxan kommit i åtnjutande af arvoden icke blott för utmätning af kommunala medel utan ock för utmätningbesök hos de betalningsskyldige då betalning dervid följt, hvarigenom en af de förut gifna anledningarna till förändrade bestämmungars vidtagande i uppbördsväsendet bortfallit. Genom Kejsrerliga förordningen af den 15 Augusti 1883, innefattande ändringar af förordningen den 8 December 1873 angående kommunaförvaltning i stad, är den lättnad beredd de minst bemedlade medlemmarne af kommunen, att de, hvilkas inkomst ansetts motsvara endast ett skattöre, äro helt och hållet fritagna från kommunalskatt samt att de, hvilka påförts två eller tre skattören, betala endast för resp. ett eller två sådana. Och vidare kan man hoppas, att de betalningsskyldige ganska snart få det för sig vida beqvämare, än nu, att afbördas sig utskylderna, genom att drätselkontoret från sin hittillsvarande, så som olämplig i detta afseende erkända lokal två trappor upp i rådhuset flyttas till byggnadens nedersta våning. Stadsfogdarne åter, hvilka numera, såsom sagdt, äro direkt intresserade af att resterna inflyta genom deras åtgärd och sedan sistlidne sommar äro befriade från indrifningen af vattenkonsumtionsavgifterna, enär Magistraten från nämnde tid af ofvanföre anförd orsak icke vidare meddelat utmätningensordres å dylika rester, komma att erhålla ännu vida bättre tid och tillfälle till skyndsamt och samvetsgrann indrifning af de kommunala utskylderna, i fall, såsom Drätselkammaren vågar hoppas, det förut framställda förslaget om tolags- och trafikmedelsuppbördens öfverlemnande åt tullkammaren blifver en verklighet. Alla de nu berörda förhållandena låta derföre vänta, att resterna å de uttaxerade medlen framdeles skola minskas och att exekutionsverket skall gifva mindre skäl till anmärkning, än härtills, i fråga om deras indrifvande, samt att, i följd af begge dessa omständigheter i förening, stadens förlust i form af afkortningar å nämnda medel härefter skall visa sig vara i nedgående.

Men med allt detta ville Drätselkammaren dock ingalunda ha det utsagdt, att i nyssberörda syfte några vidare mått och steg icke kunde och borde vidtagas. Om ej verksamma sådana påfinnas, kommer tvifvelsutant restbeloppet äfven framgent att förblifva opropotionerligt högt i förhållande till uttaxeringssumman. Under de senaste fem åren 1879—1883 ha resterna årligen uppgått till i medeltal 38 procent af årets hela uttaxeringssumma, och vidpass 21 procent af resterna från åren 1879—1882 (för 1883 kan

förhållandet ännu ej uppgifvas) eller inemot 8 procent af dessa fyra års uttaxeringssummor ha fått afskrifvas. Frånser man nu från dem af de skattdragande, som äro verkligen oförmögne att erlægga sina utskylder, och från dem, som endast med största svårighet förmå göra det och derföre i det längsta möjliga uppskjuta dermed, så utgöres således det vida vägnar största antalet restskyldige af sådane, som nog äro i stånd att betala. Orsaken till att desse likväl icke iakttaga de utsatta uppbördsterminerna måste alltså sökas dels deri — och detta beträffande det stora flertalet — att personerna i fråga, naturligen obenägne för utbetalningar, som ej omedelbart följas af motsvarande fördelar, och så mycket mera böjde för att taga hänsyn till beqvämlighetsskäl, finna det för sig mindre besvärligt och angenämare att låta i sinom tid hos sig afhemta medlen, då sådant låter sig göra allenast med tillägg af en ringa uppbördsafgift till exekutorn, än att sjelfve å den till en tidigare dag utsatta betalningsterminen ombesörja liqviden, dels ock — vidkommande de högre taxerade och bland dem i synnerhet de till affärsverlden hörande — deruti att desse, genom att uppskjuta betalningen af utskylderna och låta medlen draga ränta, kunna vinna betydligt mera än som motsvarar den nämnda uppbördsafgiften. För att motverka dessa orsaker till uppkomsten af rester bör staden följaktligen såväl söka i möjligaste mån främja de skattdragandes beqvämlighet vid utskyldernas liqviderande som ock belägga uraktlåtenhet att iakttaga de härför bestämda terminer med en mera kännbar påföljd än som innebäres i blotta arvudet till exekutorn, hvilket arvode, intills Kejsrerliga Senatens förut omnämnda utslag af den 28 Mars 1882 gjorde ändring häri, uppbars med 1 mark 60 penni och från det den nya expeditionstaxan den 1 sistlidne Juli trädde i gällande kraft utgår med 1 mark. I förstnämnda hänseende anser Drätselkammaren, såsom förut framhållits, mycket komma att vinnas derigenom att drätselkontoret göres lättare tillgängligt förmedelst dess förläggande till rådhusets nedersta våning, men ville Kammaren för samma ändamål vidare förorda en sådan anordning, att utskylderna finge inbetalas i någon af privatbankerna å orten, hvarigenom omaket vid betalningen skulle än ytterligare reduceras i synnerhet för alla de många, som eljes hafva bankliqvider. Enligt hvad Drätselkammaren redan förvissat sig om, skulle den godtgörelse, som banken komme att betinga sig för en dylik förmedling, uppgå allenast till en högst obetydlig bråkdel af de sålunda inkommande medlen, hvarutom å andra sidan genom deras omedelbara observerande i löpande räkning med staden, denna genast skulle tillgodokomma ränta å dem. — Beträffande åter den påföljd, som borde stadgas för de försumlige betalarene och ha till mål att göra det till en fördel för enhvar att punktligt utgöra sin kommunalskatt, i stället för att nu tillochmed motsatsen för mången äger rum, har Drätselkammaren sett sig föranlåten att, såsom det enda verk samma medlet i detta syfte, ånyo upptaga det gamla förslaget om införande af ett lämpligt vite för försummad inbetalning af de kommunala utskylderna. Detta förslag, hvilket således ock Drätselkammaren nu funnit sig böra omfatta, innebär att, — jemte bibehållande af nu gällande bestämning derom att minst halfva skattebeloppet är förfallet till betalning vid första uppbörden, men att derest betalningen häraf uraktlåtes, hela beloppet upptages i restlängd och indrifves — enhvar, som försummar att inom åtta dagar efter första uppbördsterminens utgång erlægga minst hälften af honom påförd kommunal-

skatt, får sig åsatt fem procents förhöjning af hela skattebeloppet, hvilket så fort sig göra låter går till indrifning, samt att efter andra uppbörden, om denna termin och äfven 8 dagar dertill försittas, en lika förhöjning inträder å den då oguldna delen; hvilka vitesstadganden skulle tryckas å debetsedlarna samt bekantgöras i kungörelserna om uppbördsstämmorna. Dock anser Drätselkammaren omförmälda förhöjning böra ifrågakomma allenast för utskylder, hvilkas belopp öfverstiger 20 mark — för hvilka fem-procents förhöjningen således belöper sig till mera än 1 mark —, emedan för de lägre beloppen redan tillägget enligt expeditionstaxan med 1 mark till stadsfogden, enligt Kammarens tanke, gör tillfylles och ett ytterligare tillskott dertill gjorde förhöjningen i förhållande till sjelfva skattebeloppet oproportionerligt stor och alltför betungande. Deremot anser Kammaren de högre, än nu nämndes, taxerade icke hafva skäl att klaga öfver en vitesbestämning af anford art, då den komme att träffa endast de försumlige och detta i jemnt förhållande till deras inkomst. Emot en dylik bestämning har man väl anmärkt såväl att dess införande icke vore erforderligt för att stadens ränteförlust i följd af den försenade inbetalningen af utskylderna må betäckas, emedan detta skulle äga rum redan derigenom att de utskylder, hvilka icke gäldas till hälften å den första uppbördsterminen, genast förfalla till hela sitt belopp och borde hinna indrifvas inom en för ändamålet tillräckligt god tid före den andra uppbörden, som ock att en förhöjning med fem procent vore alltför hög ränta för ett anstånd af blott några månader. Men häremot förtjenar framhållas: att, oafsedt stadgandet i § 66 af kommunalförordningen, som lemna Magistraten en tid af fyra månader efter restlängdens emottagande att aflemna de genom dess åtgärd uttagna utskylderna, den så ansenliga mängden af rester från den första uppbördsterminen, enligt hvad erfarenheten visat, i sjelfva verket icke tillåter indrifningen af de då förfallna, totala skattebeloppen slutföras så tidigt, att ränteförlusten ens å dessa rester derigenom blefve utjemnad; att dessutom å resterna från den senare terminen — emot hvars försummande ett dylikt korrektiv, som beträffande den förra, icke finnes — ränteförlusten i hvarje fall är gifven; samt att förbyggande af dylik förlust ingalunda är det enda eller ens förnämsta syftemålet med vitesstadgandet, utan afser vitet hufvudsakligen att, i betraktande af den oreda och osäkerhet, de kostnader och förluster i ökade afkortningar samt de öfriga olägenheter, som skatternas sentida och ojemna inflytande nödvändigtvis ådrager staden, utgöra ett botemedel emot detta missförhållande.

Ifrågavarande vitesbestämmnings införande skulle innebära ett tillägg till § 13 i drätselreglementet och beslutet derom således erfordra Kejserliga Senatens fastställelse. Men tvifvelsmål torde kunna hysas derom huruvida icke bestämningen vore att uppfattas såsom en förändring af kommunalförordningen. Då nemligen denna i §§ 6, 53, 54 och 56 stadgar, att kommunens medlemmar äro till bestridande af de gemensamma utgifterna underkastade beskattning »på sätt och enligt de grunder» förordningen utstakar, att de äro skyldiga att i sådant ofseende lemna bidrag enhvar i förhållande till det sammanlagda skattöreantal, som vid taxering blifvit honom åsatt, samt att Drätselkammaren, som verkställer uppbörden af de på grund häraf bestämda utskylderna, skall till Magistraten aflemna restlängd öfver de oguldna utskylderna, »hvilka Magistraten åligger låta i laga ordning uttaga», torde det få ifrågasättas, huruvida de skattskyldige, som blifvit

uppförde i restlängd, kunna endast i grund af ett beslut af kommunen, äfven om det blifvit i administrativ väg stadfästadt, varda förpligtade att till kommunen erlægga utskylderna med högre belopp än debiterings- och uppbördslängden upptager, och om icke en lagstiftningsåtgärd är för ändamålet af nöden. Emellertid anser Kammaren det i hvarje händelse vara önskligt, att oftanämnda vitesstadgande kunde bringas till stånd.

Drätselkammaren får fördenskull i den senast behandlade delen af ämnet eller beträffande uppbörden af de uttaxerade medlen vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att, såvidt å Stadsfullmäktige kan ankomma, vidtaga sådan åtgärd att andra momentet af 13 § i reglementet för Drätselkammaren i Helsingfors af den 13 Oktober 1876 kommer att erhålla följande förändrade lydelse: »Vid uppbörd af årliga utskylder och afgälder iakttages: att efter utdelning af årets debetsedlar, hvilken bör vara verkställd minst fjorton dagar före uppbördsstämman, inbetalning får ske hvarje helgfri dag i Drätselkammarens kontor å de tider, då detta för allmänheten hålles öppet, sålunda likväl, att det enligt debetsedeln vid utsatt uppbördsstämman förfallna belopp skall senast inom åtta dagar efter dess utgång vara erlagdt, vid äfventyr för den försumlige, att icke allenast debetsedelns hela oguldna belopp, såsom till inbetalning genast derefter förfallet, utan ock, i fall sagda belopp öfverstiger tjugu mark, en stadens kassa tillfallande förhöjning deraf med fem procent i restlängd uppföras och hos den betalningsskyldige uttagas; skolande underrättelse härom i kungörelsen om uppbörden ingå och å debetsedlarna tryckas»; samt

att bemyndiga Drätselkammaren att med bankinrättning på orten träffa öfverenskommelse, på billiga vilkor, derom att de skattdragande få jemväl i banken afbördas sig sina kommunala utskylder.

Ett protokollstranssumt, upptagande den hos Drätselkammaren i ärendet förfallna skiljaktighet, bilägges.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Anm. Åtföljes af en utaf stadskamreraren efteråt uppgjord tablå öfver summa uttaxerade, å restlängd uppförda och afkortade utskylder samt uppdebiterade, å restlängd uppförda och afkortade tolags- och trafikavgifter för åren 1879—1883.

Utdrag ur Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll för den 14 December 1883.

§ 26.

Företogs till vidare åtgärd från § 17 af protokollet den 7 i denna månad ärendet angående Drätselkammaren, genom utdrag ur Magistratens protokoll för den 23 September 1882, lemnadt uppdrag att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till förändringar uti uppbördssättet i staden, och föredrogs härvid ånyo det af ett utaf Kammararen tillsatt utskott afgifna betänkande rörande sättet för uppbörd af tolags- och trafiksam samt mätningsavgifter.

Stadskamreraren Holmberg hade på kallelse härvid jemväl kommit tillstädes.

Efter slutad diskussion beslöt Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige afgifva utlåtande och förslag i ärendet uti skrifvelse uppsatt på sätt brefkonseptboken N:o 361 utvisar.

Vid ärendets behandling förekom nedan antecknade skiljaktighet.

I fråga om det föreslagna vitet för försummelse att i behörig tid erlægga kommunala utskylder uttalade Herr Schybergson skiljaktig åsigt, hvilken af honom skriftligen affattats. — sålunda:

»Då inom Drätselkammaren den åsigt gjort sig gällande att ett vite af 5°/_o borde fastställas för dem, som icke på utsatt dag erlægga sina kommunala utskylder, så anser jag mig, med anslutning till hvad jag tidigare anført vid Kammararens sammanträde den 18 Augusti sistlidet år, böra framhålla att ett sådant vite, enligt min åsigt, icke är af förhållandena påkalladt. Ett sådant vite, uttryckt i procent af utskyldernas belopp, skulle i sjelfva verket blifva af betydighet endast för de högre beloppen, som det oaktadt temmeligen regelbundet inflyta. För de mindre utskylderna är åter avgiften till stadsfogdarne redan ensam för sig tillräckligt betungande. Det skäl kunde möjligen likväl åberopas till stöd för det föreslagna vitet, att den skattskyldige, som underlåter att infinna sig på uppbördsdagen och sålunda får anstånd med betalningen, borde erlægga lämplig förhöjning i stället för den ränta, han under tiden kan på medlen tillgodonjuta och staden deremot går miste om. Men emot missbruk härutinnan finnes redan ett tillräckligt korrektiv deri, att förmonen att afbörda sig utskylderna på två terminer fränkännes alla dem, som icke vid den första uppbörden infunnit sig. Då hela beloppet sålunda för dem förfaller på en gång, borde, i fall med resternes indrifning påskyndas samt vederbörande sålunda tvingas att inleverera sina avgifter en à två månader före höstuppbörden, någon ränteförlust för staden icke uppstå. Det må derjemte anmärkas att en förhöjning af 5°/_o för ett anstånd af endast några månader är nog högt.

Ett vite, sådant Drätselkammaren i afseende å uppbörden af de kommunala utskylderna föreslagit det, torde dessutom innebära ändring i gällande kommunalförfattning samt kan förty icke i administrativ väg åstadkommas.

Då enahanda förslag tidigare framstälts hafva Stadsfullmäktige också två särskilda gånger ansett någon förändring af de skattdragandes skyldigheter i detta hänseende icke böra vidtagas.»

Herrar Hallberg och Gummerus ansågo icke heller skäl förkomma till införande af de föreslagna vitesbestämmelserna.

Herrar Ärt och Sandberg samt Ordföranden Herr Öhman voro ense om det uti ofvannämnda skrifvelse i berördt afseende framställda förslag.

Beträffande förslaget om beredande af tillfälle för de skattskyldige att jemväl i någon af privatbankerna inbetala sina kommunala utskylder, om hvilket förslag Kammarrens öfrige ledamöter voro ense, uttalades skiljaktig åsigt af herrar Ärt och Sandberg, hvilka under förutsättning af Drätselkontorets förflyttande till nedersta våningen af rådhuset, ansågo denna åtgärd, i betraktande af rådhusets centrala läge, medföra all önskvärd bekvämlighet för utskyldernes erläggande samt något aftal med bankerne i ofvanberördt syfte förty icke vara af behovet påkalladt.

Utdrag ur protokollet, upptagande omförmälda skiljaktigheter, skulle bifogas förenämnda skrifvelse. Som ofvan.

In fidem:

Edvard Loo.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Undertecknade, som af Drätselkammaren utsetts till medlemmar i ett utskott för afgifvande af förslag rörande ordnandet af tolags-, trafik- och mätningafgifternas i Helsingfors debitering och uppbörd, hafva dervid främst tagit under öfvervägande, huruvida icke vederbörande kommunalmyndigheters funktioner i detta hänseende kunde öfvertagas af härvarande tullkammare, på sätt förhållandet t. ex. är med den tolag, som för Helsingfors stads räkning vid tullkamrarna i Tammerfors och Tavastehus mot 3 % i provision uppbäres för alla till dessa orter per Helsingfors destinerade transitovaror.

Fördelarne för staden af en förändring i detta syfte vore ovedersägliga. Tolagskontoret och dermed förenade befattningar skulle icke vidare behövas, om debiteringen blefve verkställd å tullkammaren. Någon tjänsteman för att bevaka stadens rätt å packhuset vore heller icke af nöden. Det måste nämligen förutsättas att staten, som i tullafgifter har långt större intressen att bevaka, än vederbörande stadskommun, tillser att underslef såvidt möjligt förekommas samt att debitering och uppbörd samvetsgrant verk-

ställas. Äfven för de varor, som icke äro tullpligtiga och der staten sålunda icke har ett direkt intresse, måste man förutsätta att ett särskildt ombud å stadens vägnar icke erfordras.

Genom den här föreslagna anordningen skulle vidare drätselkontorets arbete väsendtligen underlättas. Uppbörden af ifrågavarande afgifter skulle komma att reduceras till att från tullverket t. ex. engång i månaden emottaga stadens tillgodohafvande, samt kamrerarens och bokhållarens arbete väsendtligen inskränkas till en granskning af tullverkets redovisning.

Då tolags- och trafik- samt mätningsavgifterna, under förutsättning af ifrågavarande förslag, naturligtvis skulle i likhet med tullavgifterna uppbäras innan varan utgifves, så behöfde inga rester å dessa medel, än mindre afskrifningar i fråga komma. Stadsfogdarnes arbete vore ock härigenom minskadt.

För den enskilda vore det ju icke ringa fördel att få afbörda sig dessa afgifter på samma gång som tullen i stället för att, på sätt nu är förhållandet, efter det affären med tullverket uppgjorts, få emottaga särskild debetsedel på avgifterna till staden samt vara tvungen att för liqviderandet af dessa, aom stundom uppgå till en obetydlighet, på utsatt dag infinna sig å drätselkontoret. Gör han icke detta, nödgas han utöfver debetsedelns belopp till vederbörande stadsfogde erlægga en uppbördsavgift, hvilken ehuru och i för sig icke stor, dock stundom mångdubbelt öfverstiger den å debetsedeln upptagna summan. Det vore dessutom möjligt att, i händelse debiteringen äfven af avgifterna till staden öfvertoges af tullverket, tullinlagornas antal, som innevarande år, tack vare generaltulldirektionens förfogande, minskats från fyra till tre, ytterligare kunde reduceras.

Den anordning utskottet med afseende å ofvan framhållna förhållanden icke tvekar att hos drätselkammaren förorda har redan tidigare såväl inom stadsfullmäktige som drätselkammaren varit föremål för öfverläggning, Men förslaget har strandat på betänkligheter från vederbörande tullförvaltares sida. Endast om trafikavgifterna, i likhet med tolagen, fastställas till viss procent af tullen, har en öfverenskommelse med staden i detta hänseende ansetts möjlig.

Enligt hvad utskottet har sig bekant, är äfven i Åbo en förändring uti ifrågavarande uppbörd på denna bas genomförd. Men då trafikavgift erlägges för en mängd artiklar, som icke äro tull underkastade, men tullkammaren icke åtagit sig uppbörden af andra trafikavgifter än sådana som utgå med viss procent af tullsatserna d. v. s. för sådana varor, som äro tullpligtiga, har man sett sig nödsakad att upprätta en skild trafiktaxa för varor, för hvilka af en eller annan anledning icke betalas tull, och trafikavgifterna för sådana varor uppdebiteras och uppbäras af kommunens tjänstemän.

Utom att sålunda någon väsendtligare fördel af en anordning, som den nyss framhållna, icke vore att förvänta, skulle en betänkelig olägenhet vara förenad dermed äfven i afseende å de tullpligtiga varorna. Genom att bestämma trafikavgifterna för dem i viss procent af tullsatserna skulle staden nämligen göra trafiktaxan i denna del helt och hållet beroende af regeringens tullpolitik. Äfven om man med ledning af bl. a. de tabeller öfver stadens import, dem utskottet låtit uppgöra samt har äran bifoga, kunde komma till en procentsats som under förutsättning af nu gällande tulltaxa skulle i trafikavgifter

inbringa staden samma belopp som nu, så blefve förhållandet ett annat i händelse tullsatserna underginge förändring. Såväl stadens intresse som andra omständigheter kunna dessutom betinga helt andra synpunkter på detta område, än de, som göra sig gällande i afseende å regeringens finanspolitik. Det vore då oklokt att betaga staden dess rättighet att oberoende af denna fastställa trafikavgifternas belopp.

Men jemte det utskottet därför anser sig böra på det bestämdaste afstyrka en förändring i senast antydda form, tror sig utskottet emellertid kunna uttala en förhoppning, att en reform i föreslaget syfte icke desto mindre med tillmötesgående från såväl stadens som tullverkets sida skall komma till stånd.

Arbetet å stadens tullkammare skulle i och med detsamma väsendtligen ökas. Mer än en debetsedel behöfde visserligen icke framdeles lika litet som nu utskrifvas. Då varan icke är tullpliktig, utfärdas nemligen äfven nu debetsedel å frisedeln. Å den del af debetsedeln, hvarå tullsatserna specificeras, erfordras likväl en skild kolumn för trafikavgifterna. Tolagen, som utgår i procent af tullsatserna, behöfver deremot icke specifikation. Arbetet med uppbörden blefve ungefär oförändradt, då det för en kassör är detsamma, antingen en summa är några mark större eller mindre. Sjelfve debiteringen samt kontrollen och redovisningen skulle medföra ökadt ansvar samt taga större tid och möda i anspråk.

Härvarande tullkammare vore därför i sin fulla rätt, om den såsom vilkor för förändringen uppstälde att icke blott personalen blefve i någon mon ökad, utan äfven löneförmånerna förbättrade för de tjenstemän, hvilkas arbete och ansvar genom förändringen komme att stegras. De härför erforderliga utgifterna skulle naturligtvis drabba staden, som dock genom indragning af tolagskontoret, äfven hvad de direkta utgifterna beträffar, borde komma att erhålla mer än tillräcklig ersättning.

Derjemte kunde, om äfven trafikavgifterna, såsom nämndt, under inga förhållanden böra fastställas i procent af tullsatserna, trafiktaxan i öfrigt undergå en förenkling, som, på samma gång den vore egnad att underlätta tullkammarens besvär vid avgifternas debitering, ingalunda behöfde stöta på oöfverstigliga svårigheter eller på något sätt äfventyra stadens inkomst.

Under förutsättning af att staden vidkännes kostnaden för det ökade arbetet å stadens tullkammare samt så vidt görligt vidtager förenkling i gällande trafiktaxa, kan utskottet icke från tullverkets sida förutsätta annat än ett tillmötesgående af ett förslag, som afser icke allenast stadens, utsn äfven den trafikerande allmänhetens fördel. Ett afböjande af denna reform torde så mycket mindre från tullmyndigheternas eller statsverkets sida kunna ifrågakomma, som Helsingfors kommun alltid med beredvillighet tillmötesgått tullkammarens önskningsmål i afseende å förbättrad lokal samt det föröfrigt kan ifrågasättas, huruvida staden, som till tullverkets förfogande ställer lokal för såväl tullkammare som packhus, numera, då statens tullintrader från Helsingfors årligen uppgå till icke mindre än tre och en half million mark, fortfarande skall anses lika nödd och tvungen till denna prestation, som under en föregående tid, då det icke i samma mån som nu var en nödvändighet för statsverket att här hafva tullkammare, utan dess inrättande i främsta rummet var i stadens eget intresse.

Med afseende å det anförda har utskottet äran föreslå, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa:

att stadsfullmäktige måtte hos generaltulldirektionen anhålla om tulldirektionens benägna åtgärd derhän, att uppbörden och uppdebiteringen af tolags-, trafik- och mätningss afgifter i Helsingfors öfvertagas af stadens tullkammare, som det ålåge att engång hvarje månad till drätselkontoret utbetala stadens tillgodohafvande för nästföregående månad samt att kvartaliter för uppbörden redovisa, hvaremot staden förbunde sig att för det härmed förenade ökade arbetet å tullkammaren ersätta statsverkets utgifter till belopp, som kunde mellan statsverket och stadsmyndigheterna öfverenskommas, äfvensom att, såvidt möjligt, vidtaga förenklingen i den för Helsingfors gällande trafiktaxa.

Helsingfors den 6 December 1883.

K. H. Renlund.

Mauritz Hallberg.

E. Schybergson.

Uppbörds- året.	Uttaxerade Kommunala Utskylder.						Tolags- och Trafik-avgifter.					
	Summa uttaxe- rade utskylder.		Summa å rest- längd uppförda ut- taxerade medel.		Summa afkort- ningar å uttaxe- rade medel.		Summa uppdebi- terade avgifter.		Summa å rest- längd uppförda avgifter.		Summa afkortade avgifter.	
1879 . . .	573,592	26	198,181	40	39,407	46	183,152	49	87,567	01	247	52
1880 . . .	597,758	31	216,818	51	46,088	01	225,539	45	99,823	91	109	15
1881 . . .	590,121	92	218,434	07	51,627	88	260,829	63	100,819	31	454	75
1882 . . .	518,272	20	202,096	54	38,173	33	285,975	42	149,946	47	270	—
1883 . . .	552,555	98	230,611	—	1,210	70*)	253,836	83	142,614	—	577	98

Helsingfors stads Drätselkontor den 16 Januari 1884.

Teodor Holmberg.

*) Öfrig afkortning på 1883 års uppbörd verkställes först under närmast följande år, då äfven någon mindre afkortning för tidigare år torde ifrågakomma.

Helsingfors, J. Simelii arfvingars tryckeri, 1884.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors.

Helsingfors den 8 Januari 1884.

*Till Helsingfors Stadsfullmäktige.*N° 22.

Enligt senare momentet af 9 § i Kejsrerliga förordningen den 2 April 1883, angående försäljning och utskänkning af maltdrycker, hvilken förordning träder i gällande kraft den 1 Juni innevarande år, får rättighet till utskänkning af maltdrycker i stad upplåtas för högst två år i sender, räknadt från den 1 Juni; ankommande det å Magistraten, jemlikt 10 § i åberopade förordning, att inom Januari månad hvart annat år inhemta Herrar Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida och till hvilket antal rättigheter till utskänkning af maltdrycker böra för nästinstundande två år upplåtas, äfvensom i hvilken trakt af staden hvarje utskänkingsställe finnas må, hvarefter och sedan Fullmäktige och Magistrat enats om allmänna bestämningar i ämnet eller sådana af Länestyrelsen, till hvars afgörande ärendet i annat fall öfverlemnas skall, meddelats, i förmågo af 11 § i förordningen, skriftliga ansökningar om till bortgiftning bestämde utskänkingsrättigheter kunna af hugade sökande, med bifogande af intyg om god frejd samt uppgifter å de tillämnade utskänkingsställena, till Magistraten inlemnas och af densamma, i den mån ansökningarna äro förenliga med omförmälda allmänna bestämningar, bifallas genom utfärdande af tillståndsbevis, i hvilka den tid, hvarunder, och den trakt, inom hvilken utskänkingen må utöfvas, äfvensom de öfriga föreskrifter, som till god ordnings befrämjande kunna finnas för särskilda fall vara af nöden, utsättas skola.

Då Magistraten nu går att inhemta Herrar Stadsfullmäktiges yttrande i ofvanberörda afseende, anser Magistraten sig, på det samstämmighet emellan Herrar Fullmäktige och Magistraten i bestämningarna rörande maltdrycks utskänkingsrörelsens reglerande i denna stad må vinnas samt den Herrar Stadsfullmäktige och Magistraten tillerkända beslutanderätten i denna angelägenhet, hvilken rätt endast i fall af meningsolikhet öfvergår å Länestyrelsen, bevaras, äfven böra uttala sin uppfattning i föreliggande fråga.

I ingressen till den till landets Ständer vid sishållna landtdag aflåtna proposition om författning i förberörda ämne angifves densamma vara framlagd *i syfte att till omåttligt bruk begränsa såväl försäljning till afhemtning som utskänkning af maltdrycker*. Och i Ständernas svar i anledning af denna proposition yttras att, ehuru den nuvarande ölkonsumtionen i landet, hvilken fördelad på hela folkmängden, kunde beräknas till vidpass fyra kannor på hvarje person, jemförd med förhållandena i andra länder, utan tvifvel voro ringa, hade ölet dock mot sig uppväckt en ganska bestämd opinion, hvilken hade sitt berättigande deruti, att detsamma begagnades som rusdryck

och dess öfverflödiga förtärande medförde samma moraliskt och ekonomiskt olyckliga följder, som det omåttliga förtärandet af bränvin. Jemte det Ständerna förty godkände propositionens syfte att göra försäljningen och utskänknigen af maldrycker till föremål för en särskild lagstiftning, antogo Ständerna ofvan anförda stadganden, hvarigenom »det blefve öfverlemnadt åt den enskilde att ansöka utskänkningsrättighet och Magistraten lemnades öppet att bifalla ansökningarna i den mån desse vore förenliga med de allmänna bestämningar, Stadsmyndigheterna eller Länestyrelsen för hvarje tvåårstermin vidtagit».

Man har alltså att, med fasthållande af ifrågavarande författningssyfte att till måttligt bruk begränsa utskänknigen af maldrycker, bestämma:

hurvida rättigheter till utskänkning af maldrycker för nästinstundande två år böra upplåtas här i staden, samt, i fall slika rättigheter anses kunna bortgifvas, till hvilket antal sådana må upplåtas;

i hvilken trakt af staden hvarje utskänkningsställe må finnas; äfvensom slutligen *de öfriga föreskrifter*, som till god ordnings befrämjande kunna finnas för särskilda fall vara af nöden.

Hvad den första frågan vidkommer, inhemtas af tvenne utaf Poliskommissarierne K. A. Lindberg och J. Kärnä under sistföräldet år 1883 upprättade förteckningar öfver hoteller, värdshus, konditorier och källare samt andra utskänknings- och serveringsställen i Helsingfors stad, att omkring sextio så beskaffade näringsställen här i staden funnes, å hvilka maldrycker utskänktes till förtäring på stället, — utskänkningsaktiebolagets utskänkningsställen deri inberäknade, — äfvensom att af dessa sextio näringsställen omkring femtio hade rättighet att utskänka bränvin och andra spritdrycker samt i följd deraf, med stöd af sista momentet af 9 § i meranämnda förordning, fortfarande vore berättigade att utan ansökan utskänka maldrycker, hvadan alltså endast de tio återstående maldrycksserverings- eller utskänkningsrättigheterna, enligt 26 § i förordningen, komme att upphöra den 1 instundande Juni. Då nu de klagomål öfver omåttligt bruk af rusgifvande maldrycker och deraf härflytande enahanda moraliskt och ekonomiskt olyckliga följder, som af det omåttliga förtärandet af bränvin, hvilka klagomål påkallat en särskild lagstiftning i syfte att till måttligt bruk begränsa utskänknigen af förstnämnda drycker, hufvudsakligast gälla landsbygden och i mindre mån städerna samt, hvad särskildt Helsingfors stad angår, olägenhet i detta hänseende föga försports, torde, — jemväl med afseende såväl å den framstående plats maldryckerna såsom njutningsmedel sedan äldre tider intagit hos det finska folket, som ock å nödvändigheten af att bereda de mindre bemedlade, särdeles arbetsklassen, af stadens innevånare en åtminstone lika lätt tillgång på våra, i afseende å tillverkningsätt och beståndsdelar, kontroll underkastade maldrycker, som på de till sin sammansättning okontrollbara och deröfver oftast för helsan skadliga njutningsmedel, som under namn af rom, men i verkligheten såsom färgadt bränvin på så många ställen i staden stå att köpas till billigare pris än rent bränvin och följaktligen äro mera begärliga än detta, — medgifvas böra, att rättigheter att utskänka maldrycker kunna

utan äfventyr bortgifvas åt behörigen qualificerade och eljest lämpliga personer, som dermed åstunda betjena den lägre folkklassen.

Beträffande dernäst frågan om antalet af slika rättigheter, så synes, i betraktande, å ena sidan, af att de tio serveringsställen för utskänkning af maltdrycker, hvilka komma att indragas, icke ansetts befordra omåttligt bruk af slika drycker, men, å andra sidan, jemväl deraf att någon erfarenhet rörande verkningarna af särskilda maltdrycksutskänkningsställets öppnande här på orten icke finnes, och att tillgången på sådana ställen äfven eljes årligen ökas genom tillkomsten af ett eller annat anspråkslösare och förty för den lägre befolkningen afsedt värdshus, — böra bestämmas att högst tio utskänkningsrättigheter må bortgifvas under den första tvåårsperioden.

Hvad sedan angår de trakter af staden, i hvilka ifrågavarande rättigheter finge utöfvas, torde desamma, i förhållande till den större eller mindre arbetare- och annan lägre befolkning, som inom skilda delar af staden är bosatt eller eljest sig uppehåller, böra fördelas sålunda, att inom första, andra och tredje stadsdelarne, hvilka, om ock inom desamma icke finnas några större verkstäder och talrikare arbetare befolkning, likväl hafva i sin närhet slika inrättningar och inhysa inom sina områden den torgbesökande allmogen och de i båthamnarna förtöjda landtmannafarkosternas passagerare, kunde bortgifvas en rättighet inom hvarje af dessa stadsdelar samt inom fjerde stadsdelen, som är omfångsrikare än någon af de tre första och inom hvilken hufvudsakligast mindre bemedlade innevånare äro bosatta och hvilken i sitt närmaste grannskap har flera stora arbetarebostäder, upplåtas trenne rättigheter, äfvensom inom femte stadsdelen, om hvilken gäller i det närmaste detsamma, som om den fjerde redan sagdt är, tvenne utskänkningsställen tillåtas, hvaremot inom sjette och sjunde stadsdelarne, som äro mindre till omfånget och ännu icke ens fullt bebyggda och inom hvilka finnas hvarken arbetarebostäder eller större industriella verk, med undantag af skeppsdockan, som dock är närmare femte stadsdelen, finge bortgifvas endast en rättighet inom hvardera. Inom åttonde stadsdelen eller Skatudden, som ännu är nästan obebyggd, skulle icke något utskänkningsställe inrättas.

Vidkommande slutligen de öfriga föreskrifter, som till god ordnings befrämjande kunde finnas vara af nöden, så torde utskänkningsställe ej böra få öppnas i närheten af kyrka, skola, hospital eller annat sjukhus, till undvikande af oljud eller störningar samt kyrkobesökandes sedliga känsla sårande och för skolungdomen ondt föredöme åstadkommande uppträden, samt ej heller vid tullarne och de dit ledande hufvudgator, begge Henriksgatorna och Unionsgatan, emedan skockning af allmoge med deras hästar och fordon kunde till hinder för trafiken uppstå å dessa gator invid utskänkningsställena.

Föröfrigt innehåller sjelfva författningen erforderliga föreskrifter angående ifrågavarande utskänkningsställen, hvilka skola vara försedda med skylt eller tydligt anslag, som angifver rörelsens beskaffenhet, på sätt fallet är i svenska städer, i hvilka å lika serveringslokaler anbragts skyltar eller anslag med orden »öl och porterstuga», »ölstuga», »servering af öl och porter», »ölkällare» och dylikt.

I öfverensstämmelse med det ofvananförda får Magistraten äran föreslå, att

Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta att rättigheter till utskänkning af maltdrycker kunna för tiden från den första nästkommande Juni till samma dag år 1886 upplåtas till ett antal af högst tio, fördelade på de skilda stadsdelarne sålunda att ett utskänkingsställe finge öppnas inom hvarje af första, andra och tredje stadsdelarne, trenne inom fjerde, två inom femte samt ett utskänkingsställe inom vardera af sjette och sjunde stadsdelarne; äfvensom att utskänkingsrörelse må bedrifvas hvarken i närheten af kyrka, skola, hospital eller annat sjukhus samt ej heller invid tullarne och de dit ledande hufvudgatorna, vestra och östra Henriks- samt Unionsgatorna.

Den svårighet, polisen hade att hålla tillbörlig uppsigt öfver samt förekomma och stäfja uppstående oordningar å utskänkingsställe på stadens afhysta mark, torde utgöra ett tillräckligt skäl för att icke tillåta öppnandet af sådant ställe utom sjelfva stadsområdet.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Handlingar rörande frågan om Ulrikasborgs brunnsparcs öfvertagande af staden.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 14 Mars 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 53.

Uti skrifvelse af den 9 Oktober sistlidet år anmodade Stadsfullmäktige Drätselkammaren att hos Direktionen för Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag anhålla om underrättelse huruvida och på hvilka vilkor bolaget tilläfvventyrs vore villigt att till staden afstå Ulrikasborgs brunnsparc med deruti befintliga, bolaget tillhöriga byggnader och inrättningar jemte bolagets der ägande inkomstgifvande rättigheter.

Efter det Drätselkammaren i följd häraf under den 12 förberörde Oktober till bolagets direktion afåtit skriftlig förfrågan i omnämnda syfte, fick Kammarerna sedermera, uti skrifvelse från direktionen af den 28 december förlidet år och ett densamma bilagdt transsumt ur protokollet, fördt vid den 5 i sistsagde månad hållen ordinarie bolagsstämma med delägarene i bolaget, emottaga det önskade beskedet.

Dessa handlingar, hvilka härhos biläggas, innehålla, bland annat, följande:

Enligt ordförandens i direktionen vid omordade bolagsstämma gjorda meddelande bildades bolaget år 1834 med ett inbetaldt aktiekapital af 27,700 rubel bankoassignationer, fördeladt å 277 stycken såkallade primitiva aktier, men då detta kapital inom kort visade sig otillräckligt, utfärdade bolaget år 1845 åt de personer, som emot vissa, i bolagets stadgar angifna rättigheter åtog sig ansvarighet för dess skulder och tillsköt medel till företagens utförande, 108 stycken såkallade förlagsaktier, enhvar å 500 rubel silfver; och då företaget, utöfver de årliga inkomsterna, kräft betydliga utgifter, uppgingo bolagets passiva, som sålunda år från år ökats, vid utgången af år 1883 till 1,621,599 mark 49 penni, fördeladt på:

277 st. primitiva aktier å 100 rubel bankoassignationer	31,828	<i>Smf.</i>	57	<i>7/16</i>
108 st. förlagsaktier efter bokföringsvärde å 14,358: 99	1,550,770	"	92	"
samt ett obligationslån af	39,000	"	—	

Summa 1,621,599 *Smf.* 49 *7/16*.

Då bolaget emellertid ingåtts, icke för att bereda dess delägare vinst, utan af intresse för den sak, hvarför det verkade, ansåg direktionen det sjelfallet att nyssnämnda belopp icke kunde läggas till grund för den ifrågasatta öfverlåtelsen till sta-

den, men att bolaget, som med så betydande uppostringar försatt ett öde, af kala berg och kärr upptaget område i det skick, hvori det nu befundes, ej heller kunde helt och hållet afsäga sig hvarje godtgörelse för sina nedlagda penningar. Direktionen föreslog derföre, att bolaget skulle för öfverlemandet åt staden af Ulrikasborgs brunns-park med de deri befintliga, bolaget tillhöriga byggnader och inrättningar jemte dess inkomstgifvande rättigheter uppställa följande villkor:

att samtliga villaägare i brunnsparcken, såvida annorlunda med dem ej öfverens-kommes, skulle få i öfverensstämmelse med de af bolaget åt dem utfärdade kontrakt ostördt åtnjuta de dem tillförsäkrade rättigheter mot fullgörande af de dem kontrakts-enligt åliggande skyldigheter;

att staden inlöste de primitiva aktier, hvilka i sådant afseende presenterades, samt alla förlagsaktier, hvardera slaget efter deras nominella värde, eller med 100 ru-bel bankoassnationer (motsvarande 114 mark 90 penni) stycket de förra och med 2,000 mark stycket de sednare;

att bolagets skuld, uppgående vid 1884 års ingång till 39,000 mark och bestående uti 78 stycken, med årlig amortering och mot 6% årlig ränta utelöpande skuldsedlar å 500 mark, af staden öfvertoges;

att staden icke blott fortsättningsvis utbetalade den pension, bolaget till vakt-mästaren Rosenströms enka för hennes återstående lifstid utfäst med 200 mark om året, utan äfven förbunde sig att till vid badhuset anställda biljettförsäljerskan Fru Clement, som i öfver 40 år varit i bolagets tjenst, utgifva en årlig pension af minst 400 mark, räknadt från den tid hon med sin befattning upphörde; samt slutligen

att staden, med afseende å bolagets syftemål och med hänsyn för dess stiftare och förlagsgifvare, förpligtade sig att fortfarande och allt framgent å platsen bibehålla en allmän park.

Bolagsstämman godkände alla dessa villkor samt förklarade således bolaget villigt att på desamma öfverlåta till staden brunnsparcken jemte bolagets der ägande byggnader, inrättningar och inkomstgifvande rättigheter samt bemyndigade direktionen att å bolagets vägnar träffa uppgörelse härom med staden och, om sådan komme till stånd, sluta de vidare aftal rörande tiden för tillträdet, löpande utgifters och inkomsters för-delning m. m., som för den slutliga uppgörelsen kunde ifrågakomma.

Uti direktionens ofvan berörda skrifvelse upplyses vidare, att bolagets ifråga-varande hus och inrättningar, de der under de senaste åren blifvit omsorgsfullt och med dryga kostnader remonterade och tidsenligt förbättrade, vore försäkrade mot brand-skada för en summa af 204,000 mark, deraf dock 16,500 mark fölle å lösegendomen, samt att bolagets inkomster under åren 1883, enligt tillika lemnad specifikation af dem, uppgått till 20,603 mark 23 penni, men att inkomsterna komme från och med år 1886, då villaägarenes inom östra komplexen skyldighet att erlægga full arrende-afgift vidtog, att ökas med i det närmaste 4,000 mark, hvaremot en med 1,698 mark 93 penni upptagen inkomstpost, chaussébyggnadsafgift, med sistnämnda år upphörde.

Drätselkammaren har derefter införskaffat utdrag ur bolagets räkenskaper för

åren 1880, 1881 och 1882, tvänne särskilda formulär till de arrendekontrakter, enligt hvilka villorna inom brunnsparksområdet äro utarrenderade, en specificerad uppgift å brandförsäkringsvärdet för bolagets egendom, samt en blankett till bolagets låneobligationer, hvarjemte Kammaren låtit stadsingeniören uppgöra kostnadsförslag, slutande sig å 17,900 mark, för anläggande af en chaussée längs södra delen af brunnsparken från badhuset till villan N:o 6; och närslutas jemväl samtliga dessa handlingar. — Utdragen ur räkenskaperna utvisa följande totalbelopp för bolagets inkomster och utgifter under hvarje af förberörda tre år:

Å r.	Inkomster.		Utgifter.	
	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>
1880	21,667	25	32,597	05
1881	19,693	75	35,675	04
1882	21,877	26	35,929	92

Härvid bör dock märkas, att bland utgifterna ingå sådana poster — till sammanlagdt belopp, under år 1880 af 16,872 mark 31 penni, år 1881 af 16,540 mark 66 penni, och år 1882 af 19,544 mark 46 penni — som icke hänfört sig till vanlig årsremont, utan till arbeten, de der åtminstone delvis måste anses ha ökat inrättningens kapitalvärde.

Arrendekontrakten med villainnehafvarene äro, såsom af ofvan berörda formulärer framgår, af tvänne väsentligen olika slag. Enligt det ena, hvilket gäller för villorna N:ris 1—7 och 9—20, alla inom den östra villakomplexen, fortfar arrendetiden „så länge det område, Helsingfors stad åt bolaget upplåtit, af detsamma innehafves“ samt är indelad i 25-års perioder, sålunda att arrendatorn vid utgången af hvarje sådan period är berättigad att arhålla arrendeförlängning för den följande emot en hvarje gång skeende förhöjning af arrende- och vägaunderhållsavgifterna med minst 25 procent, hvaremot grundräntan förblifver oförändrad. Derjemte får arrendatorn öfverlåta sin arrenderätt till annan person, utan att direktionens begifvande dertill behöfver utverkas. — Enligt det andra slaget af kontrakt, gällande för villorna N:ris 21, 22 och 23 inom östra brunnsparksområdet samt för alla villor inom det vestra, äro villorna upplåtna på 25 år, med rättighet för arrendatorerna att endast en gång erhålla förlängning af arrendet, nemligen på ytterligare 25 år, sålunda dock att det ankommer å bolagsstämman att dervid, om så pröfvas skäligt, förhöja arrende- och vägaunderhållsavgifterna med högst 50 procent, hvaremot grundräntan förblifver oförändrad. Vid arrendetidens utgång äger villaägaren att bortflytta sina å villan uppförda hus och byggnader, derest annan öfverenskommelse ej kan träffas; och någon befogenhet är honom ej, såsom i förra fallet, medgifven att, utan direktionens hörande, till annan öfverlåta sin arrenderätt.

Den köpeskilling, emot hvilken, förutom öfriga vilkor, staden i anförd måtto erbjudits att öfvertaga brunnsparken, uppgår således i rundt tal till 287,000 mark.

Främst föreligger nu att undersöka den ekonomiska sidan af frågan, eller hvilket resultat i detta afseende brunnsparken i stadens hand kan väntas lemna. Här om har Drätselkammaren pröfningsvis och med ledning af de tillgängliga uppgifterna om huruledes affären utfallit för bolaget, kommit till, att inkomsterna väl antagligen blefve tillräckliga till att bestrida parkens och byggnadernas underhåll, men att öfverskott ej vore att påräkna till betäckande af ränta och amortering å köpeskillingen. Visserligen komme, i händelse brunnsparken öfvertages af staden, en del utgiftsposter, såsom arvoden till intendent och trädgårdsmästare, att bortfalla eller förminska, och några större remontarbeten förestode icke heller inom den närmaste framtiden, emedan remonten under de senaste åren varit särdeles omsorgsfull. Men å andra sidan visar erfarenheten, att underhållskostnader i allmänhet utfalla dyrare för staden än för enskilda. Beträffande särskildt byggnader blefve remonten antagligen regelrätt temligen betydande. Och ett större arbete, som under den närmaste tiden borde komma till utförande, är den väganläggning längs södra stranden af parken, för hvilken stadsingenören uppgjort ofvanföre åberopade kostnadsförslag å 17,900 mark.

En utväg att befria staden från en del af ifrågavarande remontutgifter vore väl den att till annan försälja t. ex. badinrättningen och kägelbanan. Men härigenom skulle också en af de väsentligare inkomstkällorna bortfalla. Någon anmärkningsvärdt förmånligare kalkyl skulle därför ej heller för denna händelse kunna uppställas.

I någon mån fördelaktigare komme det ekonomiska resultatet dock att gestalta sig derigenom att, såsom förut nämndes, arrendeafgälderna (med undantag af grundräntebeloppen) för samtliga villor enligt gällande kontrakter vid utgången af hvarje 25-års period stegras med minst 25%, hvarutom, på sätt jemväl framhållits, arrendena redan från år 1886 komma att för en del villor utgå med ökade belopp. Men å andra sidan underligg det intet tvifvel, att anspråken beträffande vägaunderhåll och belysning m. m., hvilkas ombesörjande jemväl skulle från bolaget öfvergå å staden, år för år blifva större.

Om därför staden vill på ett tidsenligt sätt underhålla brunnsparken, torde inkomsterna från denna komma att fullt åtgå till bestridande af utgifterna härför, samt stadens budget sålunda få bära den tillökning, som ränta och amortering å ett i afseende å parkens förvärfvande upptaget lån skulle medföra, hvilken tillökning, derest bolagets vilkor blifva antagna, lära bära anslås till 20,000 mark årligen.

Men äfven med denna utsigt för ögonen vore det måhända för staden skäl att underkasta sig uppoffringar för att åt sig och under egen förvaltning återvinna brunnsparken. Ty endast derigenom vunnas garantier för att denna vackra och till sitt läge så framstående anläggning komme att äfven allt framgent väl skötas och icke lida yttermera intrång af villabyggnader. Och måhända gifves det en utväg att förminska de uppoffringar, som eljes blefve för ändamålet af nöden, om bolagets förslag utan vidare antages.

Hvad nemlig angår de af bolaget oppställda villkoren för brunnsparkens afträdande, så anser Drättselkammaren dem öfverhufvud icke vara obilliga, och detta så mycket mindre som bolagsmännen under en lång följd af år varit i afsaknad af utdelning å sina aktier, men möjligen numera, sedan parken kommit i ordning, kunde hoppas att efterhand få åtnjuta sådan. Dock lemna en punkt af villkoren, nemlig den första, rum för anmärkning, i det den skulle leda till att en del villainnehafvare eller de som hafva kontrakter enligt det ofvanföre till först åberopade formuläret, skulle genom parkens öfverlåtande till staden ernå bättre rätt till sina områden än de härtills under bolagets besittningstid tillgodonjutit. De skulle nemlig, i fall staden sålunda utan någon inskränkning trädde gent emot dem i bolagets ställe, blifva försäkrade om evärdlig besittning af sina områden, något som de nu icke kunna anses hafva, enär för bolaget en dylik besittningsrätt till brunnsparken ingalunda står utom tvifvel och densamma i hvarje fall är bunden af vilkoret att bad- och brunnsinrättningarna med hvad till dem hörer skola bebörigen vidmakthållas. Vidare komme ifrågavarande villainnehafvares dispositionsrätt att blifva af den beskaffenhet att den tillåte dem att utan vidare vinna inteckning i sina villor. Nu deremot är dem väl medgifvet att utan bolagets hörande öfverlåta sina arrenden till andra, men om ock inteckningar tidigare blifvit endast på denna grund meddelade, så är det dock, enligt Kammarens tanke, otvifvelaktigt, att det är staden, icke bolaget, som kan bevilja den för sådant ändamål erforderliga friare dispositionsrätten. — De öfrige villainnehafvarene (eller N:ris 21, 22 23) inom den östra äfvensom samtliga inom den vestra komplexen besitta deremot sina områden på 25 år med rätt till arrendeförlängning på lika lång tid, men med skyldighet att derefter afflytta, och få ej utan särskildt tillstånd öfverlåta dem. Med desse skulle derföre, i anseende till arten af deras besittningsrätt, öfverenskommelse kunna äfven efter det staden öfvertagit brunnsparken träffas rörande de vilkor, som här af vore betingade. Men de förstnämnda villainnehafvarene skulle sannolikt icke, sedan aftalet med bolaget kommit till stånd, vara böjde för några öfverenskommelser med staden.

Deremot kunde förhållandet gestalta sig annorlunda om dylika öfverenskommelser med dem föresloges före aftalet med bolaget och gjordes till vilkor för dettas bringande till stånd. De förut framhållna omständigheterna att desse villainnehafvares besittningsrätt likasom äfven sjelfva bolagets icke är fullt säker samt att rättigheten att till annan öfverlåta arrendet, hvilken rätt i kontrakten är dem medgifven, icke innebär rätt för dem till erhållande af inteckning, skulle sannolikt göra dem benägne för att, om dem erbjudes äganderätt till sina villalotter, tillösa sig densamma med måhända icke alldeles obetydligt belopp och sålunda bidra till liqviderandet af köpeskillingen åt bolaget. Härigenom skulle ifrågavarande affär ställa sig uti ekonomiskt hänseende långt fördelaktigare för staden än eljes. — Att staden i följd här af kunde blifva skyldig att anlägga afloppskanaler för dessa villor behöfde ej befaras, ty sådan hafva gårdsägare rätt att fordra endast för tomter, som besväras af grundvatten, men detta kan ej vara fallet med villorna inom östra brunnsparksområ-

det, hvilka alla äro högt belägna. Dessutom kunde staden vid öfverenskommelsen med villaägarene uttryckligen fritaga sig från en sådan skyldighet. Äfven eventualiteten af villalotternas alltför täta bebyggande i händelse byggnadsverksamheten å dem komme att begränsas allenast af byggnadsordningen kunde förekommas genom uppställande af förbehåll deremot vid nämnda öfverenskommelse, likasom ock genom undantagsbestämningars för brunnsparcken införande i samma syfte uti den nya byggnadsordningen.

Drätselkammaren anser fördensskull, att staden icke bör fatta beslut i frågan om öfvertagande af brunnsparcken innan erfaras fått huruvida villainnehafvarene inom dess östra område vilja af staden inlösa sina villalotter; och får Kammaren således vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att, innan vidare i förevarande ärende tillgöres, uppdraga åt Drätselkammaren att med de innehafvare af villor inom brunnsparckens område, hvilka af Ulrikasborgs brunns- och badinrättningsaktiebolag förvärfvat sig arrenderätt till sina villalotter för lika lång tid som bolaget sjelft äger besitta sagda område, träda i underhandling huruvida och under hvilka villkor de vore villige att till ego inlösa nämnde lotter.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Jemte det Direktionen för Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag har äran till Drätselkammaren öfverlemna bilagda vid detta bolags ordinarie stämma den 5 i denna månad förda protokoll, innefattande bolagets yttrande och beslut uti den af Helsingfors stadsfullmäktige väckta fråga om återlemnandet till staden af bolagets å den såkallade Ulrikasborgs trakten innehafvande mark, med derå uppförda bolaget tillhöriga hus, inrättningar och anläggningar, får Direktionen, under återopande af det bemyndigande bolagstämman härutinnan lemnat Direktionen, för sin del och till förekommande af osäkerhet och uppehåll uti vidtagandet af de uppå Direktionen ankommande och af sakens utgång beroende förvaltningsåtgärder, ödmjukast uttala begäran att, så framt staden skulle godkänna de af bolaget uppställda lösningsvilkor, den för frågans slutförande påkallade formela uppgörelse mellan staden och bolaget omedelbart derefter och så fort ske kan måtte komma till stånd.

Härvid har Direktionen trott sig jemväl böra upplysningsvis meddela, att bolagets å platsen befintliga hus och inrättningar, de der under de sednaste åren blivit omsorgsfullt och med dryga kostnader remonterade och tidsenligt förbättrade, äro försäkrade mot eldfara för en summa af 204,000 finska mark, deraf dock 16,500 mark faller å löseghenden, samt att bolagets inkomstgifvande rättigheter under detta år representeras af följande poster:

Hyra för brunnshus-restaurationslokalen	7,500: —	
D:o för badhuset och simhusen	6,000: —	
D:o för fotografiska ateliern	150: —	
D:o för kätgelbanan	600: —	
Diverse hyresinkomster	200: —	14,450: —
Villainnehafvarenes arrende-afgift	1,863: 30.	
” grundränta	991: 55.	
” vägaunderhållsafgift	1,247: 45.	
” chaussebyggnadsafgift	1,698: 93.	
Grästägten från parken	352: —	6,153: 23.
		<hr/> Summa <i>Fin.</i> 20,603: 23.

Kommande dessa afgifter ifrån och med år 1886, då villaägarenes inom östra komplexen skyldighet att erlägga full arrendeavgift vidtager, att ökas med i det närmaste 4,000 mark, hvaremot ofvanupptagne chausséavgift med sistnämnda år upphör.
Helsingfors, den 28 December 1883.

Wilh. Brummer.

**Th. Decker.
J. af Lindfors.**

A. F. Vasenius.

Aug. Bergenstråle.

Skrifvelsen åtföljes af deri omförmälda bolagsstämmoprotokoll, hvars hufvudsakliga innehåll finnes relateradt i Drätselkammarens i ärendet afgifna framställning.

*Formulär till kontrakt om besittningsrätten till villorna N:ris 1—7 och N:ris 9—20
— alla inom brunnsparkens östra komplex.*

Kontrakt

om villan N:o inom villa komplexen öster om stora allén å det af Helsingfors stad till Ulrikasborgs Bad- och Brunnsinrättningsbolag upplåtna område.

Jemlikt bolagets vid bolagsstämma den vidtagna beslut upplåter och arrenderar Direktionen för Ulrikasborgs Bad- och Brunnsinrättningsbolag

medelst detta kontrakt till

villan N:o innehållande kvadrat alnar mark; och äro härvid följande villkor fastställda och öfverenskomna nemligen:

1:o Arrendetiden, som, på sätt punkten 7 närmare härom innehåller, indelas uti 25 års perioder och räknas från den 1:sta Januari 1875, *fortfar*, derest arrendator fullgör de honom enligt detta kontrakt åliggande skyldigheter, *sålänge det område Helsingfors stad åt bolaget upplåtit, af detsamma innehafves.*

2:o Då ny byggnad å villan tillernas eller omändring af derå redan uppförda hus ifrågakommer, skall, innan slikt byggnadsföretag får utföras, ritning deröfver i två exemplar i afseende å granskning och godkännande inlemnas till Direktionen, hvilken äger bestämma om och till hvilken utsträckning byggnadsföretaget må tillåtas, samt förelägga arrendator viss tid hvarinnom detsamma skall vara fullbordadt; hvarom allt anteckning bör göras å hvardera exemplaret af ritningen; och skall arrendator härvid för öfrigt iakttaga:

a) att i soubassementet ordentlig gråstensgrund för alla eldstäder och brandmurar samt fasta skiljemurar eller mellanväggar af sten uppföres, jemte det tegel-revetering invändigt af de yttre gråstensmurarne, der boningsrum eller andra med eldstäder eller annan värmeledning försedda rum inrättas, anbringas;

b) att eldstäder och brandmurar uppföras i enlighet med bestämmelserna i den för staden gällande byggnadsordning;

c) att taken invändigt i alla med eldstäder försedda rum förses med kalkbruksrappning, och framför eldstäderna plansten eller jernplåt anbringas:

d) att till yttre taktäckning användes endast metall, taktegel eller asphalt-filt, i hvilket sistnämnde fall materialet måste vara af godkänt fabrikat, samt läggningen utföras af härtill inöfvade och vid sådant arbete vana arbetare på ett i allo omsorgsfullt sätt;

e) att huset förses med brandredskap enligt stadens brandordning.

Förestående uti mom. b., c., d. och e. upptagna föreskrifter gälla äfven de å villan redan befintliga åbyggnader, sålunda likväl, att de nödig befumna taktäcknings-ämnena icke behöfva anbringas innan de nu befintliga taken tarfva omläggning.

3:o Till bolaget erlägger arrendator årligen afgifter enligt följande tariff:

arrendeafgift, beräknad per 100 kubikfot af de å villan befintliga och efter godkänd ritning tilläfvarens uppförande byggnaders kubikinhåll, nemligen:

a) *efter 20 penni per 100 kubikfot* för boningshus mätta *utvändigt* från stenfotens öfra kant till och med takbandet samt för å boningshus anbragta utbyggnader försedda med tak- och sidotäckning, såsom trappor, verandor, torn och och mera dylikt, till den del de gå utom husets yttre väggar eller tak, såvidt de kunna tjena till utvidgande af husets boningsutrymme, mätta likaledes *utvändigt*, äfvensom för med eldstad eller annan värmeledning försedda rum i stenfot eller uthus efter beräkning af rummens kubikinnehåll *invändigt*:

b) *efter 10 penni per 100 kubikfot* för uthus och utrymmen i stenfot, utan eldstad eller värmeledning, lusthus och andra dylika fristående byggnader under tak och med hel sidotäckning, så ock fristående iskällare, mätta, utrymmen i stenfot *invändigt*, men de öfriga *utvändigt*;

c) för utrymme å vindar, äfvensom för den del af utrymmet i stenfot, hvilket ej har en höjd af 5 fot, beräknas ingen afgift; men får utrymme å vind icke användas till boningsplats eller annat ändamål, som med särskild eldfara kan vara förenadt.

Bryter villainnehafvaren häremot, äge direktionen pålägga honom en straffafgift af efter omständigheterna 25 till 100 mark, som gå till en *fond*, ifrån hvilken Direktionen äger utbetala understöd, *till medellösa personer*, hvilka begagna sig af Bad- och Brunnsanstalten för sin helsas vårdande. Är villaägare missnöjd med Direktionens beräkning af arrendeafgiftens belopp, samt förmenar densamma med iakttagande af de i detta moment bestämda grunder hafva bort utfalla lindrigare, äge rättighet att fordra, det tvistefrågans afgörande hänskjutes till kompromiss bestående af tre personer, af hvilka Direktionen och villaägaren kalla hyardera en och de sålunda utsedde välja en tredje till Ordförande i kompromissen;

en vägannderhållsafgift, som utgår med 20 % af arrendeafgiftens belopp och användes till underhåll af de allmänna körvägarne inom ifrågavarande villaområde öster-om allén, samt till dem hörande broar, kanaler, m. m. Skulle de genom denna afgift inflytande medel, hvilka böra af Direktionen skildt bokföras och redovisas, befinnas otillräckliga att med dem underhålla berörde vägar m. m. i enlighet med de stegrade anspråk, som i sådant afseende möjligen kunna uppstå, eller villaägarene önska de nuvarande vägarne ombyggnad efter en kostsammare method, eller helt och hållet nya vägars anläggande, böra nämnda frågor, såsom en samtliga villaägare gemensamt rörande angelägenhet, *af dessa på allmänt sammanträde enligt personlig röstpluralitet afgöras*; och må villaägarene i öfverensstämmelse med sålunda vidtaget beslut inkomma med framställning i ämnet till Direktionen, hvilken, om villaägarenes förslag af densamma godkännes, i möjligaste måtto äger befordra dess utförande, såvidt sådan låter sig göra utan bolagets betungande med skilda kostnader;

grundränta, beräknad efter den upplåtna markens areal, sålunda, att för de första 5,000 kvadratalnarna gäldes $\frac{1}{2}$ penni per kvadrataln, för de följande 5,000 $\frac{1}{3}$ penni per kvadrataln, samt hvad som öfverskjuter 10,000 $\frac{1}{4}$ penni per kvadrataln.

4:o Ofvanbestämda afgifter, af hvilka arrendeafgiften vidtager först ifrån och med den 1:sta Januari 1886, men vägannderhållsafgiften och grundräntan redan ifrån och med år 1875, gälla under första 25 års perioden, eller intill den 1:sta Januari år 1900 samt erläggas för det löpande kalenderåret innan den 1:sta Oktober hvarje år.

5:o Utan inskränkning af hvad i punkten 3 är sagdt om vilkoren för vägarne inom östra villakomplexen framtida ombyggnad, samt oberoende af tidsbestämning för arrendeafgiftens utgörande, skall villainnehafvaren, räknadt ifrån 1:sta Januari 1875 årligen innan den 1:sta Oktober till bolaget utgöra en afgäld motsvarande det belopp hvartill arrendeafgiften uträknad i enlighet med bestämmelserna i tariffen, uppgår. Denna afgäld för hvilkens användande skall särskildt redogöras, uppbäres under så många år som erfordras till betäckande af kostnaderne för anläggning och chaussering af hufvudfarvägarne, äfvensom till förbättring af de allmänna mindre kör- och promenadvägarne inom sagda villakomplex, hvilket vägabyggnadsarbete skall påbegynna under våren 1876 och genom Direktionens försorg så fort sig göra

låter utföras i den ordning och efter den plan bolagsstämbeslutet den 13 Oktober 1875 derom innehåller.

6:o I från den tid då kostnaden för detta vägarbete är betäckt och förenämnde af gäld således upphör, erlagges af villainnehafvaren till bolaget fortsättningsvis intill utgången af år 1885 likaledes årligen innan den 1:sta Oktober ett penningebelopp, motsvarande en tredjedel ($\frac{1}{3}$) af arrendeafgiften, såsom bidrag till utförandet af en ny väganläggning från badhusets vestra sida längs sjöstranden fram till den så kallade Hafsgatan.

För såväl arrende — vägaunderhållsavgifternes — och grund räntans, samt för nästom förmälda vägbyggnads bidrags erläggande, likasom ock för de straffavgifter, hvilka tilläfvens tyrs kunna arrendator åläggas utgöra de å villan uppförda byggnader underpant.

7:o Vid utgången af år 1899 eller efter första periodens slut upphör detta kontrakt att gälla, hvarföre arrendator, ifall han sådant önskar samt minst ett år före periodens utgång sig till upprättande af nytt kontrakt hos Direktionen anmäler, då skall erhålla arrende-förlängning på ytterligare 25 år; och ankommer å bolagsstämma att på Direktionens förslag bestämma beloppet af de uti 3:dje punkten af detta kontrakt omförmälda arrende- och väga- underhållsavgifter, dock att härvid såsom *oföränderlig norm för all framtid* och sålänge villaägare vill af sin arrenderätt sig begagna, gälla skall, att berörde avgifter för den följande perioden utgå med *minst 25 procents förhöjning* af den i senaste kontrakt fastställda tariff samt icke få förhöjas utöfver 50 procent deraf, hvaremot grundräntan förblifver oförändrad.

Skulle bolagsstämma pröfva skäligt att med mera än 25 procent förhöja förenämnde avgifter, men denna stegring, af villaägarene, vid hållet sammanträde och med röstberäkning enligt föreskriften i punkten 3 anses obillig, så må frågan om beloppet af avgifterne för såvidt de öfverskrida nyss angifne gräns, om villaägarene tillika förklara sig sådant åstunda och inom en månad efter det avgifterna af bolagsstämman blifvit bestämda, derom anmäla hos Direktionen, afgöras genom kompromiss af fem personer, af hvilka Direktionen och villaägarene hvar å sin sida kalla tvänne, samt de sålunda valde utse en femte person till Ordförande; och äger kompromissen vid frågans bestämmande, utan att inlåta sig på sannolikhetsberäkningar för framtiden, endast taga i betraktande hyrornas belopp å villorna och i staden äfvensom andra på saken verkande förhållanden under de senast förflutna 25 åren och vid den tidpunkt då kontraktet uppgöres.

Enahanda förfarande i afseende å anmälan om och upprättande af nytt kontrakt, samt enahanda grunder för bestämmandet af arrende- och vägbyggnadsavgifterne iakttagas derefter vid utgången af hvarje påföljande arrendeperiod, likasom ock bolagsstämma då bestämmer arrende- och vägaunderhållsavgiften för den ingående perioden, utan att dock i något fall kunna förhöja dessa avgifter utöfver 50 procent af det tal, hvartill desamma för den tilläandagående perioden varit fastställda.

8:o Nybyggnad, förändring eller tillbyggnad å förut befintligt hus må icke företagas utan Direktionens särskilda tillstånd samt med iakttagande af hvad i 2:dra punkten om ritningars ingifvande och godkännande sagdt är. Bryter villaägare häremot, kan Direktionen pålägga honom en straffavgift från 25 till 100 mark till den fond 3:dje punkten omförmäler samt förordna till nedrifvande af det som sålunda utan Direktionens lof tillkommit.

9:o Villainnehafvaren må icke begagna eller uthyra hela lokaler eller enskilda rum till idkande af värdshusrörelse eller annan näring af hvad slag det vara må, i hvilket förbud äfven inbegripes sådana inrättningar eller personer, som i ett eller annat afseende kunna blifva störande för öfrige villaägares trefnad, eller ock kunna skada inrättningens goda anseende, i följd hvaraf Direktionen berättigas att, ifall rum eller lokal emot Direktionens skriftliga förbud till någon uthyres, utan föregången lagsökning medelst tjenliga medel denna afhysa.

10:o Om genom våld eller annan olyckshändelse de å villatomten uppförda byggnader förstöras eller till större eller mindre del blifva skadade, äger Direktionen förelägga arrendator viss lämplig tid för såväl byggnadernas som anläggningarnas återistandsättande, samt att, i händelse af uraktlåtenhet härutinnan, utsätta en ytterligare termin, med det äfventyr, att, derest äfven denna andra termin, af arrendator försittes, han är skyldig att till den uti punkten 3 omnämnda fond erlægga en straffafgift från 50 till 200 mark. Skulle, sådant oakadt, arrendator icke inom ett år, räknadt från nästnämnda andra termins utgång, hafva behörigen fullgjort sin ifrågavarande byggnadsskyldighet samt derjemte istandsatt planteringar och anläggningar, anmäla Direktionen förhållandet vid först infallande bolagsstämma, som då äger pröfva och besluta huruvida arrenderättigheten, vid slik uppenbar tredska af arrendator, må anses förverkad.

Är den lidna skadan af betydligare omfång, må det ankomma å bolagsstämma att, efter framställning af Direktionen, eftergifva arrendator större eller mindre del af arrendeafgiften för den tid hus och byggnader varit obegagneliga.

Vid det uti denna punkt utsatta äfventyr, må arrendator under arrendetiden ej heller nedriva eller bortflytta å tomtens befintliga och efter godkänd ritning tillkomna byggnader, med mindre än att de borttagna husen ersättas af andra byggnader med åtminstone lika stort kubikinnehåll.

11:o Besigtning öfver hus och byggnaders utvändiga skick samt öfver anläggningarnes vidmakthållande, skall af Direktionen hvart femte år, eller, om så nödigt pröfvas, oftare verkställas, och de erinringar eller anmärkningar, hvartill besigtningen föranleder, villainnehafvaren skriftligen till efterrättelse meddelas. Likaledes äger Direktionen, efter det nybyggnad blifvit å villa utförd, förordna till syn af arkitekt för att kontrollera det afvikelser från fastställd ritning icke ägt rum.

12:o Underlåter villaägare att ställa sig Direktionens föreskrifter enligt föregående punkt till efterrättelse, eller åsidosätter han att ombesörja orenlighets undanskaffande från den till honom upplåtna mark, eller ej håller densamma snygg och ren samt särdeles framför bopningshuset ordnad och städad, har Direktionen, som ensam äger pröfningsrätt angående efterlåtenhet härutinnan, rättighet att på villainnehafvarens bekostnad vidtaga nödiga åtgärder till afhjelpandet af slika försummelser.

13:o Villatomten må icke utan bolagets särskilda tillstånd genom byte eller annorledes till sitt fastställda område förändras. Skulle dock Direktionen anse reglering af körvägarnes sträckning nödig, är villaägare skyldig att mot minskning i grundröntan afstå dertill behöflig mark, äfvensom villaägare, som dervid kan komma att få sin mark förökad, må densamma med sin villatomt förena och i likhet med den dertill stötande mark begagna. Till uppförande af inhägnader, hvilka böra konstrueras lätt och prydligt af jern eller träd, bör Direktionens tillstånd jemväl utverkas.

14:o Derest hus och byggnader af arrendator icke underhållas uti beboeligt och svars-godt stånd, utan oakadt Direktionens derom gjorda påminnelse, få förfalla, samt gångar, anläggningar och planteringar å tomtens likaledes vanhäfdas och lemnas utan vård och ans, hafve bolaget rättighet att uppå Direktionens framställning och utan vidare omgångar förklara arrendator förlustig sin arrenderätt; och skall i detta, äfvensom uti punkten 10 omförmälda fall, arrendator inom den tid Direktionen bestämmer, bortflytta sina hus och byggnader från tomtens, men de derstädes befintliga anläggningar, såvidt de bestå i vägar, terasseringar, gräs- eller sandplaner, träd, buskväxter m. m. skola alltid, då villainnehafvarens arrenderätt af en eller annan orsak upphör, orubbadt utan ersättning tillfalla bolaget.

15:o I händelse den af staden till bolaget upplåtna mark af en eller annan anledning skulle frångå bolaget, fritager sig bolaget för alla ersättningsanspråk från villaägarens sida, likasom ock villaägarens förbindelser för framtiden till bolaget derigenom annulleras.

16:o Är villaägaren missnöjd med Direktionens beslut, hvarigenom honom enligt punkterna 3, 8 och 10 i detta kontrakt kan komma att åläggas straffafgift, äge deruti söka rättelse vid först derefter inträffande bolagsstämma.

17:o Den arrendator uti detta kontrakt tillförsäkrade arrenderätt till villan N:o må af honom till annan person *öfverlåtas, utan att Direktionens begifvande dertill behöfver utverkas*, men bör dock skriftlig anmälan härom ofördröjligen och senast inom en månad efter det öfverlåtelsen skett göras hos Direktionen, vid äfventyr att om sådant uraktlättes den nya arrendatorns arrenderätt kan varda förverkad, hvarom bolagsstämma i så fall äger beslutande rätt.

Enligt till Direktionen inlemnade och granskade ritningar öfver å villan N:o inom östra villakomplexen uppförda byggnader samt plankartan öfver till villan hörande tomt-areal, belöpa sig årsafgifterna till bolaget ifrån denna villa förnärvarande till följande:

Arredeafgiften

Vägaunderhållsafgiften

Grundräntan

och skall å såväl Direktionens som arrendators exemplar af detta kontrakt jemväl införas alla de förändringar uti nästnämnda afgifter, som under nu löpande första arrendeperiod till följd af nybyggnad eller andra orsaker tilläfventyrs komma att äga rum.

Kontrakten om villorna N:ris 21—22 och 23 inom östra brunnsparksområdet samt alla kontrakt om villor inom brunnsparakens vestra komplex äro likalydande med nedanstående:

Kontrakt

om villan N:o 1 inom villakomplexen vester om stora alléen å det af Helsingfors stad till Ulrikasborgs Bad- och Brunnsinrättningsbolag upplåtna område.

Jemlikt bolagets vid den 7 Mars 1873 och den 21 April 1874 hållna stämmor vidtagna beslut upplåter och arrenderar Direktionen för Ulrikasborgs Bad- och Brunnsinrättningsbolag härmedelst till Herr Ritaren Carl Henrik Nummelin sjutusen qvadratalnar berg- och stembunden mark, upptagen på kartan öfver berörde villaområde under N:o 1, för att derå uppföra boningshus och andra byggnader af träd, tillsammans icke öfverstigande i kubikinnehåll, räknadt från marken till byggnadernas takbands öfre kant, sjuttiofemtusen (75,000) kubikfot; och äro härvid följande vilkor fastställda och öfverenskomna, nemligen:

1:o Såsom inträdesafgift har till bolagets kassaförvaltare inlevererats fyrahundra (400) finska mark, hvilka tillfalla bolaget äfven om anläggningen icke skulle af arrendator fullföljas och marken återgå till bolaget;

2:o Ritning i två exemplar öfver tillernade byggnader, jemte förslag till deras placering å tomtplatsen, skall inom den 1 September 1876 och en efter skala af femtio fot per

decimaltum uppgjord anläggningskarta upptagande tillämnade jordfyllningar, vägar, sand- och gräsplaner, terrasseringsar, planteringar m. m. jemväl i två exemplar öfver villatomtens hela areal inom den 1 Juni 1878 af arrendator till Direktionen inlemnas i afseende å granskning och godkännande; och böra derefter de till uppförande godkände byggnader vara försatte i beboeligt skick före utgången af år 1877 samt inom December månad 1879 hafva erhållit det skick, byggnadsritningarne förete. För utförandet af anläggningsarbetena enligt den godkända kartan är en tid af fem och ett halft år öfverenskommen att efterhand verkställas och då vara slutförda; och skola ritningarne och kartan med de ändringar och föreskrifter, Direktionen finner skäl att med arrendatorns begifvande å ritningarne anteckna, sedan äga samma kraft som bestämmingarne i detta kontrakt.

I öfrigt bör vid byggnadernas utförande observeras:

a) att i subasementet ordentlig gråstensgrund för alla eldstäder och brandmurar samt fasta skiljemurar eller mellanväggar af sten uppföras, jemte det tegel-revetering invändigt af de yttre gråstensmurarne, der boningsrum eller andra med eldstäder eller annan värmeledning försedda rum inrättas, anbringas;

b) att eldstäder och brandmurar uppföras i enlighet med bestämmelserna i stadens gällande byggnadsordning;

c) att taken invändigt i alla med eldstäder försedda rum förses med kalkbruksrappning, och framför eldstäderna plansten eller jernplåt anbringas;

d) att till yttre taktäckning användes jernplåt eller asphalt stentakfilt af äkta godkändt fabrikat, samt läggningen utföres af härtill inkom inöfvade och vid sådant arbete vana arbetare på ett i allo omsorgsfullt sätt;

e) att huset förses med brandredskap enligt stadens brandordning.

Har arrendator icke inom föreskrifven tid till Direktionen inkommit med förberörde ritningar och byggnadsarbetet påbegynt samt icke heller hos Direktionen utverkat sig anstånd dermed, anses han hafva afstått från anläggningens fullföljande och kontraktet är af honom förverkadt. Är byggnadsarbetet enligt inlemnad ritning påbegynt, förelägger Direktionen honom visst efter omständigheterna lämpadt äfventyr för anläggningens fullbordande, och vare villainnehafvaren emellertid skyldig att gälda de afgifter nedanföre omförmåles.

3:o Från den tid, då byggnaderna enligt i föregående punkt antydd bestämning bordt vara försatte i beboeligt skick, utgöres af villainnehafvaren en årlig arrendeafgift, beräknad per 100 kubikfot af de efter godkänd ritning uppförda byggnaders kubikinnehåll, nemligen:

a) efter 20 penni per 100 kubikfot för boningshus, mätta *utvändigt* från stenfotens öfra kant tillochmed takbandet samt för å boningshus anbragta utbyggnader, försedda med tak- och sidotäckning, såsom trappor, verandor, torn och mera dylikt, till den del de gå utom husets yttre väggar eller tak, såvidt de kunna tjena till utvidgande af husets boningsutrymme, mätta likaledes *utvändigt*, äfvensom för med eldstad eller annan värmeledning försedda rum i stenfot eller uthus efter beräkning af rummens kubikinnehåll *invändigt*.

b) efter 10 penni per 100 kubikfot för uthus och utrymme i stenfot, utan eldstad eller värmeledning, lusthus och andra dylika fristående byggnader under tak och med hel sidoteckning, så ock fristående iskällare, mätta, utrymmen i stenfot *invändigt*, men de öfriga *utvändigt*

c) för utrymme å vindar äfvensom för den del af utrymmet i stenfot, hvilket ej har en höjd af fem fot, beräknas ingen afgift; men får utrymme å vind icke användas till boningsplats eller annat ändamål, som med särskild eldfara kan vara förenadt. Bryter villainnehafvaren häremot, äge Direktionen pålägga honom en straffafgift af efter omständigheterna 25 till 100 mark, som gå till en fond, ifrån hvilken Direktionen äger utdela understöd till medellösa personer, hvilka begagna sig af bad- och brunnsanstalten för sin helsas skull. Är

villaägare missnöjd med Direktionens beräkning af arrendeafgiftens belopp samt förmenar densamma med iakttagande af de i detta moment bestämda grunder hafva bordt utfalla lindrigare, äge rättighet att fordra, det tvistefrågans afgörande hänskjutes till kompromiss af tre personer, af hvilka Direktionen och villaägaren kalla hvardera en, och de sålunda utsedde välja en tredje till ordförande i kompromissen.

4:o Från samma tid som arrendeafgiften bör villainnehafvaren jemväl utgöra en vägaunderhållsavgift, som utgår med tjugu procent af arrendeafgiftens belopp och användes till underhåll af de allmänna körvägarne inom ifrågavarande villaområde vester om alléen, samt till dem hörande broar, kanaler m. m. Skulle de genom denna afgift inflytande medel, hvilka böra af Direktionen skildt bokföras och redovisas, befinnas otillräckliga att med dem underhålla berörde vägar m. m. i enlighet med de stegrade anspråk, som i sådant afseende möjligen kunna uppstå, eller villaägarene önska de nuvarande vägarne ombyggnad efter en kostsamare method, eller helt och hållet nya vägars anläggande, böra dessa frågor såsom en samtliga villaägare gemensamt rörande angelägenhet af dessa på allmänt sammanträde enligt personlig röstpluralitet afgöras, och må villaägarene i öfverensstämmelse med sålunda vidtaget beslut inkomma med framställning i ämnet till Direktionen, hvilken, om villaägarenes förslag af densamma godkännes, i möjligaste måtto äger befordra dess utförande, så vidt sådant låter sig göra utan bolagets betugande med andra kostnader, än dem som, enligt pröfnig och öfverenskommelse, kunna belöpa sig å ännu icke till någon arrendator upplåtna villaplatser, hvilka kostnader Direktionen äger förskjuta med iakttagande att i kontraktet med blifvande arrendator det förskjutna beloppet utöfver den ordinarie vägaunderhållsavgiften påföres arrendator och fördelas till återgåldande inom visst antal år.

5:o Ifrån kontraktets undertecknande utgöres af villainnehafvaren grundränta, beräknad efter den upplåtna markens areal, sålunda att för de första 5,000 kvadratalnarne gäldes $\frac{1}{2}$ penni per kvadrataln, för de följande 5,000 $\frac{1}{3}$ penni per kvadrataln, samt för hvad som öfverskjuter 10,000 $\frac{1}{4}$ penni per kvadrat alm. Dock skall till lättnad för villaägaren vid anläggningens utförande, frihet honom beviljas från denna afgifts erläggande under de första tio arrendeåren.

6:o Ofvanbestämda afgifter erlägges för det löpande kalenderåret den 1 Oktober hvarje år och beräknas första året för fullt år, om kontraktet är dateradt mellan den 1 Januari och 1 Juli, men endast för halft år om kontraktet är dateradt efter nästnämnde dag.

För såväl arrende- och vägaunderhållsavgifternas som grundräntans och möjligen åläggande straffavgifters erläggande utgöra de å villan uppförda byggnader underpant.

7:o Detta kontrakt gäller i tjugufem år ifrån denna dag, med rättighet för arrendator att, ifall han sådant önskar samt minst ett år före arrendetidens utgång sig till upprättande af nytt kontrakt hos Direktionen anmäler, erhålla förlängning af arrendetiden på ytterligare tjugufem år, hvarvid dock å bolagsstämmans afgörande ankommer att, om så pröfvas skäligt, förhöja den enligt momenterne 3 och 4 utgående arrendeafgiften och ordinarie vägaunderhållsavgiften *med högst femtio procent*, hvaremot grundräntan förblifver oförändrad.

8:o Nybyggnad eller förändring eller tillbyggnad å förut befintligt hus må icke företagas utan Direktionens särskilda tillstånd samt med iakttagande af hvad i 2:dra punkten om ritningars ingifvande och godkännande sagdt är. Bryter villaägare häremot, kan Direktionen pålägga honom en straffavgift från 25 till 100 mark till den fond 3:dje punkten omförmåler samt förordna till nedrivande af det, som sålunda utan Direktionens tillstånd uppkommit.

9:o Villainnehafvaren må icke begagna eller uthyra hela lokaler eller enskilda rum till idkande af värdshusrörelse eller annan näring af hvad slag det vara må, i hvilket förbud äfven inbegripas sådana inrättningar eller personer, som i ett eller annat afseende kunna blifva störande för öfrige villaägares trefnad eller ock kunna skada inrättningens goda anseende; i följd hvaraf Direktionen berättigas att, i fall rum eller lokal emot Direktionens skriftliga förbud till någon uthyres, utan föregången lagsökning medelst tjenliga medel denne afhysa.

10:o Skulle genom våld eller annan olyckshändelse de å villatomt uppförda byggnader blifva förstörda eller skadade, eger Direktionen i öfverensstämmelse med punkt. 2 förelägga villainnehafvaren lämplig tid för istandsättande af byggnaderna och anläggningen i öfrigt, samt i händelse af dröjsmål eller uraktlåtenhet förfara på sätt i sagde punkt är stadgadt. Är den lidna skadan af större omfång, må det ankomma å bolagstämman att, efter framställning af Direktionen, eftergifva villaägaren större eller mindre del af arrendeafgiften för den tid hus och byggnader varit för honom obegagneliga.

11:o Besigtning öfver hus och byggnaders utvändiga skick samt öfver anläggningarnes vidmakthållande skall af Direktionen hvar femte år, eller om så nödigt pröfvas oftare, verkställas, och de erinringar eller anmärkningar, hvartill besigtningen föranleder, villainnehafvaren skriftligen till efterrättelse meddelas. Likaledes äger Direktionen, efter det nybyggnad blifvit å villa utförd, förordna till syn af arkitekt för att kontrollera, det afvikelser från fastställd ritning icke ägt rum.

12:o Underlåter villaägare att ställa sig Direktionens föreskrifter enligt punkt. 11 till efterrättelse, eller åsidosätter han att ombesörja orenlighets undanskaffande från den till honom upplåtna mark, att hålla densamma snygg och ren samt särdeles framför boningshuset ordnad och städad, äge Direktionen, som ensam äger pröfningsrätt angående efterlåtenhet härutinnan, att på innehafvarens bekostnad vidtaga nödiga åtgärder till bristernas afhjelpande.

13:o Villatomten må icke utan bolagets särskilda tillstånd genom byte eller annorledes till sitt fastställda område förändras. Dock äger Direktionen, på ansökning af villaägare, utan bolagets hörande, reglera sträckningen af körvägarne, hvarvid mot minskning i grundrännan nödig mark bör af villaägare afstås, äfvensom villaägare, som dervid kan komma att få sin mark förökad, må densamma med sin villatomt förena och i likhet med den dertill stötande mark begagna. Till uppförande af inhägnader, hvilka böra konstrueras lätt och prydligt af jern eller träd, bör Direktionens tillstånd jemväl utverkas.

14:o Vid arrendetidens utgång äger villaägaren eller dess rättsinnehafvare att bortflytta de å villan uppförda hus och byggnader, eller ock om nya vilkor för deras kvarstående med Direktionen eller dem, som marken då disponera, öfverenskomma, men de då å tomten befintliga anläggningar, så vidt de bestå i vägar, terrasseringar, gräs- eller sandplaner, träd, buskväxter m. m. d., skola orubbadt utan ersättning tillfalla bolaget eller dess dåvarande rättsinnehafvare.

15:o I händelse den af staden till bolaget upplåtna mark af en eller annan anledning skulle frångå bolaget, fritager sig bolaget för alla ersättningsanspråk från villaägarens sida.

16:o Är villaägaren missnöjd med Direktionens beslut, hvarigenom honom enligt mom. 3 och 8 blifvit ålagd straffafgift, äge deruti söka rättelse vid allmän bolagstämman.

Häraf äro två likalydande exemplar upprättade och undertecknade; som skedde i Helsingfors, den 30 Juni 1876.

Wilh. Brummer.

Leon. Borgström.
A. F. Wasenius.

Th. Decker.
N. Chr. Westermarck.

A. Bergenstråle.

Med ofvanstående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig att detsamma till alla delar fullgöra. Helsingfors den 1:sta Augusti 1876.

C. H. Nummelin.

Uppgift å brandförsäkringsvärdet för Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings-
aktie-bolags fasta och lösa egendom.

Brunnshuset	<i>Smc</i>	75,000.
Musikestraden	”	4,500.
Latrinerna	”	1,000.
Badhuset	”	70,000.
Pumphuset	”	3,500.
Tvätthuset	”	4,000.
Trädgårdsbyggnaden jemte uthus	”	6,500.
Simhusen, för fruntimmer	”	8,000.
D:o för herrar	”	7,000.
Kägelbanan	”	8,000.
Löseegendomen	”	16,500.
	<hr/>	
	Summa <i>Smc</i>	204,000.

Öfversigt af Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolags inkomster och utgifter under åren 1880—82.

<i>Badinrättningen.</i>	1880		1881		1882	
<i>Inkomster:</i>						
Hysesafgift af arrendatorn	5,500	—	5,500	—	6,000	—
D:o för rum i den s. k. trädgårdsbyggnaden. .	360	—	192	—	156	—
Diverse	63	80	41	15	82	75
Summa <i>Fmf.</i>	5,923	80	5,733	15	6,238	75
<i>Utgifter:</i>						
Remont af byggnader	51	15	527	25	338	21
Simhusens ombyggnad.	14,911	21	—	—	—	—
Annonser och renskrifning	8	—	68	70	60	30
Inköp och underhåll af inventarier	—	—	29	—	—	—
Brandförsäkringsafgifter	659	85	679	60	650	12
Utskylder	17	12	61	30	35	—
Arvoden och aflöningar	1,600	—	1,600	—	1,600	—
Intresse å upplånade medel	—	—	—	—	753	53
Diverse	846	83	1,358	02	701	90
Summa <i>Fmf.</i>	18,094	16	4,323	87	4,139	06
<i>Brunnsinrättningen.</i>						
<i>Inkomster:</i>						
Hyra af restauratören	5,900	—	6,900	—	7,500	—
Ersättning af restauratören till bolaget för rättigheten att anställa allmänna nöjen. . .	2,500	—	—	—	—	—
För fotografiska ateliern och kägelbanan . . .	550	—	500	—	450	—
Platshyra för försäljningsbutiker	500	—	350	—	100	—
Diverse	472	02	33	81	416	10
Summa <i>Fmf.</i>	9,922	02	7,783	81	8,466	10
<i>Utgifter:</i>						
Remont af byggnader	865	29	1,216	59	517	35
Brunns husets restaurering	—	—	4,500	—	19,102	51
Aflopskanalen från brunns huset	1,961	10	5,039	78	193	—

	1880		1881		1882	
Inköp och underhåll af inventarier	156	25	217	—	41	15
Annonser och renskrifning	65	70	31	—	14	20
Tidningar och journaler	195	24	224	65	193	56
Utskylder	17	11	61	30	35	—
Belysning	138	—	22	50	23	50
Brandförsäkringsavgifter	209	85	247	04	191	67
Arvoden och aflöningar	1,600	—	1,600	—	1,600	—
Intresse å upplånade medel	—	—	—	—	753	52
Diverse	1,064	20	532	50	843	56
Summa <i>Sm.</i>	6,272	74	13,692	36	23,509	02
Park- och villaområdet.						
<i>Inkomster:</i>						
Arrendeavgifter	1,393	54	1,778	36	1,761	42
Chaussébyggnadsavgifter	1,463	16	1,571	81	1,656	15
Vägaunderhållsavgifter	1,122	19	1,171	17	1,269	77
Grundränta	960	88	913	84	1,007	92
Diverse	881	66	741	61	1,477	15
Summa <i>Sm.</i>	5,821	43	6,176	79	7,172	41
<i>Utgifter:</i>						
Underhåll af vägar, plank och broar inom villa- området	1,024	05	638	96	730	81
Underhåll af d:o inom parken	1,203	68	414	30	231	30
Chaussébyggnader inom vestra villaområdet . .	2,012	65	3,974	28	925	83
Aflopskanalen från brunnshuset	—	—	7,000	88	248	95
Planerings- och planeringsarbeten inom parken	2,722	63	4,001	90	2,826	75
Annonser och renskrifning	54	—	14	90	33	50
Utskylder och arrendeavgifter till staden . . .	342	02	447	58	457	73
Belysning	504	—	801	76	1,165	50
Intresse å upplånade medel	—	—	—	—	753	52
Diverse	367	12	364	25	907	95
Summa <i>Sm.</i>	8,230	15	17,658	81	8,281	84

Kostnadsförslag till chaussée längs södra delen af Brunnsparken från badhuset till villan N:o 6.

110 kubfmr bergsprängning	å 40:00	4,400.	
75 " sprängsten att utfylla . .	å 20:00	1,500.	
65 □ fmr stödjemur	å 24:00	1,560.	
1340 löp. fot chaussée af 16 fots bredd med trottoir af 8 fots bred	å 6:30	8,442.	
140 löp. fmr handrække	å 8:00	<u>1,120.</u>	17,022.
5 proc. till transporter och diverse			878. 17,900.
			<hr/>
	Summa <i>Smc</i>		17,900.

Helsingfors stads Byggnadskontor, den 22 Februari 1884.

Otto Ehrström.

N:o

Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag betalar till innehafvaren af denna obligation, då densamma, enligt omstående plan, blifvit utlottad och är till inlösen förfallen, en summa stor

Femhundra (500) Finska Mark

samt erlägger å denna summa, intilldess skuldsedeln till inlösen förfaller, ränta efter sex (6) för hundra om året, hvilken ränta hvarje år den 2 Januari, emot aflemnande af förfallen räntekupong, af bolaget utbetalas; och gäller för öfrigt beträffande detta lån till efter rättelse omstående af bolagsstämma fastställda stadganden.

Helsingfors den 2 Januari 1883.

Å Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolags vägnar:

.....

.....

S t a d g a r

angående det af

Allikasborgs bad- och brunnoinrättnings-aktiebolag år 1883 upptagna obligationslån af 50,000 finska mark, intagne under paragr. 2 i protokollet för ordinarie bolagsstämman den 8 December 1882.

- 1:o) Lånet upptages genom utfärdandet af 100 stycken obligationer, lydande enhvar å 500 mark, och amorteras genom utlottning enligt omstående plan:
- 2:o) Dessa obligationer, som undertecknas af bolagets Direktion och utfärdas den 2 Januari 1883, löpa med 6 procents årlig ränta, hvilken den 2 Januari hvarje år, emot aflemnande af qvitterad kupong, utbetalas i Helsingfors af bolagets förvaltning med 30 mark.
- 3:o) Utlottning af obligationerna verkställles en gång årligen vid ordinarie bolagsstämma i December månad, och är det obligationsinnehafvare tillåtet att dervid närvara.
- 4:o) I enahanda ordning som i bolagsstadgarne är föreskrifvet om ordinarie bolagsstämmas kungörande, kommer i tidningarne att tillkännagifvas om antalet obligationer, som för året utlottas, och när utbetalningen skall verkställas. Sedan utlottningen försiggått, införas i Finlands allmänna tidningar numrorna å såväl dervid utkomma, som ock tidigare utlottade, men tilläfvventyrs ännu icke till inlösen presenterade obligationer.
- 5:o) Räntegodtgörelse å utlottad obligation upphör då densamma är till inlösen förfallen, hvarföre annons om obligationens utlottning gäller såsom uppsägning deraf. Saknas någon eller några af de ännu icke till betalning förfallna räntekupongerna, innehålles deremot svarande belopp af kapitalet.
- 6:o) Skulle bolagets direktion anse skäl dertill förekomma, kan äfven utlottning af ett större antal obligationer än hvad i amorteringsplanen angifves, vid ofvannämnde ordinarie bolagsstämma försiggå, blott dervid iakttages, att det för året bestämda antalet först utlottas, samt att det derutöfver ifrågakommande extra belopp, derefter genom lottning uttages; och gäller angående sådan extra utlottning hvad här ofvan beträffande den normala utlottningen föreskrifvits.

Amorteringsplan.

År.	Obetaladt kapital.	Antal obligationer, som utlottas.	Amorteringssumman för året.	6 proc. ränta å obetalta kapitalet.	Årets utbetalningssumma.	Efter utbetalningen återstående obetaladt kapital.
1883	50,000	2	1,000	3,000	4,000	49,000
1884	49,000	2	1,000	2,940	3,940	48,000
1885	48,000	2	1,000	2,880	3,880	47,000
1886	47,000	10	5,000	2,820	7,820	42,000
1887	42,000	10	5,000	2,520	7,520	37,000
1888	37,000	11	5,500	2,220	7,720	31,500
1889	31,500	11	5,500	1,890	7,390	26,000
1890	26,000	13	6,500	1,560	8,060	19,500
1891	19,500	13	6,500	1,170	7,670	13,000
1892	13,000	26	13,000	780	13,780	—
Summa	—	100	50,000	21,780	71,780	—

№ 1884 års № Räntekupong å Ulrikasborgs bad- och brunnssinrättnings-aktiebolags amorteringslån af år 1883. Inlöses den 2 Januari 1885 med 30 mark. W. H. Brummer.	№ 1883 års № Räntekupong å Ulrikasborgs bad- och brunnssinrättnings-aktiebolags amorteringslån af år 1883. Inlöses den 2 Januari 1884 med 30 mark. W. H. Brummer.
---	---

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1884.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Handlingar rörande väckt förslag att uppföra eget hus för Realskolan.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 29 Februari 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 50.

Sedan skolorådet för realskolan härstädes år 1877 hos Stadsfullmäktige framställt att staden måtte uppföra ett eget hus för nämnda läroanstalt, samt ett af Fullmäktige för denna fråga nedsatt utskott uti ett år 1879 deri afgifvet betänkande (N:o 5 för sagda år) uttalat sig för behöfligheten af en sådan byggnad och utaf särskilda införskaffade eskissritningar till densamma, förordat godkännande i hufvudsak af en med N:o 3 betecknad eskiss enligt dess första alternativ, hvartill hörde ett approximativt kostnadsförslag för byggnaden, slutande sig å 180,000 mark, infortrade Stadsfullmäktige samma år utlåtande af skolorådet öfver utskottets berörda förslag. Detta utlåtande afgaf skolorådet, sedan frågan om förändrade bestämmingar rörande elementarläroverken i landet och i sammanhang dermed om realskolornas indragning blifvit genom Kejsarliga förordningen i ämnet den 23 Augusti 1883 afgjord, i skrifvelse till Fullmäktige af den 21 Oktober sistsagda år. Uti utlåtandet tillstyrkte skolorådet godkännande af utskottets förslag och byggnadsplanens skyndsamma befordrande till verkställighet, hvarjemte några önskningsmål uttalades rörande utvidgning af byggnadstomten och den närmare placeringen af skolhuset derstädes samt vissa anordningars vidtagande i byggnadens inre. Derefter remitterade Fullmäktige den 11 December 1883 ärendet till utlåtande af Drätselkammaren.

Genom återopade förordning af den 23 Augusti 1883 hafva realskolorna i landet indragits och ersatts af elementarskolor, motsvarande lyceernas lägre klasser och hafvande till uppgift att förbereda eleverna antingen till högre skolkurs eller till särskilda fackskolor för de praktiska lefnadsbanorna. Men för Helsingfors är det såsom undantag stadgadt, att realskolan i denna stad „tillsvidare oförändrad bibehålles“. Det är således i förordningen uttryckligen angifvet såsom ovisst, huruvida detta läroverk eller åtminstone dess nuvarande organisation kommer att fortfarande under någon längre tid framåt fortbestå, och i sjelfva verket torde, enligt hvad Drätselkammaren inhemtat, för det närvarande äfven fråga vara å bane derom att realskolan, som i anseende till dess stora antal elever lemnats kvar intills påtänkta andra reala läroverk, afsedda att förbereda för undervisningen vid polyteknikum, hunnit komma

till stånd, skulle, då dessa inrättades, indragas. Härmed framställer sig sjelfmant det tvifvelsmål huruvida rätta tidpunkten nu kan vara inne för staden att, under så osäkra förhållanden för realskolan, uppföra åt henne ett eget dyrbart, enkom för denna anstalt afsedt hus. Och härtill kommer, att om realskolan fullkomligt ombildas eller ersättes med ett läroverk med annan organisation och annat ändamål än den förras, så har i och med detsamma stadens skyldighet enligt § 105 i skolordningen den 8 Augusti 1872 att sörja för realskolans behof, bland annat, af lokal upphört gent emot det ombildade eller nytillkomna läroverket. Det är också endast med uttryckligt åberopande af nämnde § och af § 107 i samma skolordning, som Stadsfullmäktige den 19 September 1876 förbundet kommunen att bekosta lokal åt realskolan jemte ljus, värme och betjening samt att utbetala hyresmedel åt dess lärare.

Att realskolan i denna stad tillvunnit sig stort förtroende, såsom visar sig af den starka elevfrekvensen derstädes, samt att den verkat mycket godt för bildningens sak är Drätselkammaren den förste att erkänna; och vore skolans tillvaro för framtiden bättre säkerställd än den nu är det, så skulle Drätselkammaren ingalunda draga i betänkande att tillstyrka det omedelbara uppförandet af det hus åt anstalten, för hvilket en summa af 180,000 mark utaf 1882 års nybyggnads- och regleringslån redan finnes anslagen. Men såsom förhållandet härmed nu är, måste Drätselkammaren anse att staden för det närvarande icke bör skrida till detta byggnadsföretag, utan bör låta skolan tillsvidare, likasom äfven härtills skett, betjena sig af hyrd lokal. Ty uppförandet af ifrågavarande hus komme att kräfva en dryg kostnad, antagligen vida högre än den uti det redan för flera år tillbaka uppgjorda kostnadsförslaget approximativt beräknade af 180,000 mark; och utgifterna till ränta och amortering å byggnadskapitalet jemte underhåll och remont af byggnaden komme att i stadens budget medföra en årlig tillökning, utöfver den nuvarande staten för realskolan, med en summa, som det ofvan nämnda utskottet ingalunda anslagit för högt, då den uppgifvits till 7,000 mark, hvarigenom stadens årliga utgift för den ifrågavarande läroanstalten komme att stiga till omkring 20,000 mark. Och dessa nya uppostringar å stadens sida kunna likväl, såsom nämnt, finnas hafva blifvit gjorda fullkomligt onödigtvis. Realskolehuset kunde väl, i vidrigt fall, möjligen finna användning för något annat stadens ändamål, men detta säkerligen icke utan en betydande kostnad i och för den då nödigblifvande omändringen af detsamma.

Med afsende å det nu framhållna får Drätselkammaren vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

att lemna frågan om uppförande af en egen byggnad för realskolan i staden tills vidare beroende.

Remisshandlingarna återställas.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Helsingfors den 21 Oktober 1883.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Sedan det genom nämnda förordningen angående elementarläroverken af den 23 sistlidne Augusti, mom. IX, blifvit afgjort, att realskolan i Helsingfors skall bibehållas, får Skolrådet härmed äran afgifva det af Herrar Stadsfullmäktige redan år 1879 äskade utlåtande angående det af ett Stadsfullmäktiges utskott, i dess betänkande N:o 5 år 1879, uppgjorda förslag till eget hus för realskolan. Att detta utlåtande afgifves så sentida beror derpå, att den såkallade „skolfrågan i hela dess vidd,“ som jemväl innefattade frågan om realskolornas indragning, varit anhängig och oafgjord från den tid, remissen till Skolrådet skedde, allt intill nästvikna Augusti månads slut.

Efter verkställd granskning af den utaf utskottet förordade eskissen N:o 3, efter första alternativet, kan Skolrådet ej annat än på det varmaste tillstyrka, att detta utskottets förslag måtte af Herrar Stadsfullmäktige till skyndsamt verkställighet befordras, och tillåter sig Skolrådet härvid tillika att ödmjukast uttala några skolans bästa och trefnad afseende önskningsmål, nemligen:

1) Att byggnadstomten måtte för åstadkommande af en rymligare lekplan utvidgas med den staden tillhöriga, ännu odisponerade andelen af angränsande tomten N:o 21 vid Högbergsgatan, på sätt Drätselkammaren allaredan föreslagit;

2) Att sjelfva skolhuset måtte uppgöras tätt intill Röddäldsgatan, med façaden vänd åt den blifvande röddäldsplanen, dels för att i framtiden möjliggöra dess utvidgning genom en tillbyggnad mot gården, dels för att åt densamma bereda tillgång på ljus från alla sidor samt det fristående läge, som är oeftergifligt för erhållande af ren luft för ständig ventilation af korridorer och lärosalar;

3) Att i stället för de tvänne vindsrummen, hvilka utskottet ansett kunna upplåtas åt ogifte lärare denna del af 3:dje våningen *tillsvidare* blefve inredd till ritsal.

4) Att de å eskissritningen svängda trapporna måtte uppföras raka med parallela trappsteg.

I handläggningen af detta ärende hafva deltagit Ingeniörerna Th. Frosterus och Edv. Bergroth, Professoren Th. Sælan samt undertecknad. Någon meningsolikhet har icke egt rum inom Skolrådet.

På Skolrådets vägnar:

And. Joh. Malmgren.

Helsingfors, Tidnings- & tryckeribols tryckeri, 1884.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

*Handlingar rörande koncession för anläggande af spår-
vägar i Helsingfors.*

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 4 April 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 70.

Uti skrifvelse af den 5 Juni sistlidet år meddelade Stadsfullmäktige Drätselkammaren, det Stadsfullmäktige för sin del godkänt ett af ett särskildt utskott uppgjort förslag till Koncessionskontrakt med Ingeniören Daniel Fraser om anläggande af spårvägar i Helsingfors (intaget i tryckta utskottsbetänkandet N:o 6 för 1883), hvarjemte Stadsfullmäktige uppdrogo åt Kammaren att höra Ingeniören Fraser, huruvida äfven han vore benägen för att, utan några väsentliga förändringar i berörda förslag, ingå på detsamma.

Sedan Drätselkammaren till följd häraf under den 22 Juni 1883 till Ingeniören Fraser aflåtit en skriftlig förfrågan i omförmälda syfte, har Kammaren numera fått från honom emottaga bilagda skrifvelse af den 22 nysslidne Mars, innehållande hans svar derå. Herr Fraser har i sagda skrifvelse anfört förnämligast, att han väl godkände det, enligt hans tanke, hufvudsakliga af ifrågavarande förslag, nemligen såväl sträckningarna för de tillämnade spårvägslinierna, dock med förbehåll om rätt för koncessionären att i dem göra mindre väsentliga afvikelser, som ock tidsbestämmelserna beträffande utförande af linierna N:ris 1 och 2, men att han för öfrigt ansåge kontraktet ingå alltför mycket i detaljer samt vara gentemot koncessionären ensidigt och hänsynslöst formuleradt, hvarföre han anhöll att detsamma blefve i sin helhet omarbetadt och att det tillätes honom att häri deltaga.

Drätselkammaren har härefter i samråd med Ingeniören Fraser närmare genomgått och granskat det förenämnda förslaget till koncessionskontrakt, och har Kammaren dervid blifvit med honom ense om att förorda särskilda, således äfven af Kammaren såsom ändamålsenliga och påkallade ansedda förändringar i detsamma, jemte det Kammaren i öfrigt behållit dess af Stadsfullmäktige redan godkända formulering. Efter införande af dessa ändringar skulle afhandlingen erhålla den lydelse, som närslutna „Koncessionskontrakt om anläggning af spårvägar i Helsingfors stad“ af sig visar.

I afseende å motivering af de sålunda föreslagna, delvis förändrade bestämmelserna i koncessionskontraktet har Drätselkammaren trott sig kunna, med hänvisning

till hvad Ingeniören Frasers ofvanberörda skrift i hithörande delar innehåller, inskränka sig till att i korthet framhålla endast följande.

Uti inledningen till koncessionskontraktet hafva de i det tidigare förslaget förekommande orden „å nedannämnda linier“ ansetts kunna, i enlighet med Ingeniören Frasers nu derom uttryckligt uttalade önskan, utgå såsom öfverflödiga, emedan det vidare säges här: koncessionen meddelas, „på de i det följande upptagna vilkor“, och i § 1: „koncessionen afser följande linier“, samt då det till berörda vilkor, jemlikt sista mom. i samma § äfven hörer, att Stadsfullmäktige äga låta genom annan än koncessionären anlägga och drifva nya spårvägar, i händelse denne ej vill öfvertaga dem.

I § 1 äro för linierna N:ris 1, 2, 3 och 4 endast begynnelse- och ändpunkterna samt hufvudsträckningarna gifna, jemte det åt koncessionären i viss mån medgifvits frihet att välja de närmare sträckningarna. Drätselkammaren måste nemligen anse, att i fråga härom både stadens och koncessionärens intressen sammanfalla. Koncessionären väljer sjelffallet för spårvägen de gator, som äro mest trafikerade, emedan detta för honom sjelf blir det mest förmånliga. Att på förhand för honom i detalj utstaka den sträcka, der spårvägen skall dragas, vore derföre ändamålslost och kunde tillochmed inverka menligt på företaget. Beträffande bestämningarna i detta afseende uti det tidigare förslaget har Ingeniören Fraser, enligt Drätselkammarens tanke, med rätta särskildt framhållit det olämpliga såväl deri, att linierna N:ris 1 och 2 enligt detsamma under en lång sträcka, eller emellan Mikael- och Nikolaigatorna, löpa parallellt med och på ringa afstånd från hvarandra, den ena längs Alexandersgatan och den andra längs Norra Esplanadgatan, som ock uti de många skarpa krökningar, hvilka linien N:o 1 erhållet i och för afvikningea till jernvägstorget. För öfrigt borde denna afvikning icke heller eljes göras obligatorisk; ty den komme säkerligen att tillsvidare hafva någon betydelse allenast för jernvägstrafiken inom stadens närmaste granskap under sommarmånaderna, och äfven detta blott i händelse särskilda spårvägsturer anordnades, lämpade efter bantågens ankomst och afgangstider. Och det borde få förutsättas, att koncessionären sjelfmant komme att åvägabringa både spårvägsförbindelse med jernvägen och särskilda turer dit för ändamålet, så snart sådant med fördel låter sig göra. — Linien N:o 5 har helt och hållet bortlemnats, emedan det synts alltför ovisst, om och när den kunde komma till utförande, samt dess sträckning dessutom funnits nog onaturlig. — Vid den latitud, som bestämningarna angående de för koncessionen afsedda linierna erhållit, har mom. f. kunnat bortfalla.

Uti § 2 har någon bestämd tid, inom hvilken linien N:o 3 borde vara upplåten till begagnande, ansetts icke böra fastställas; utan har det öfverlemnats åt Stadsfullmäktige att härom, likasom i enahanda afseende beträffande linien N:o 4 framdeles bestämma.

Uti § 3 märkas de förändringar, att, förutom en mindre omformulering, i mom. a, hvilken betingats deraf att öfvertagandet af linierna N:ris 3 och 4 nu icke gjorts obligatoriskt för koncessionären, särskilda bestämningar i mom. b, c och f, såsom

varande dels af alltför speciel natur och för mycket ingripande i företagats ekonomi; dels ock obehöfliga, uteslutits.

Uti § 4 mom. d. har den förändring, som der vidtagits beträffande beräkningen af farafgifterna, ansetts ändamålsenlig, hvarutom någon skilnad emellan dem för olika klasser ej gjorts, då sjelfva klassfördelningen under nästföregående § bortfallit.

Uti § 5 har ordet „tillstötande“ närmast före orden „gata, chaussée eller väg“, enär det påtagligen af förbiseende influtit i det tidigare förslaget, nu bortlemnats.

Uti § 6 hafva särskilda förändringar föreslagits beträffande de påföljder, som skulle drabba koncessionären, derest han ej behörigen fullgjorde sina åtaganden. Den viktigaste af dessa förändringar är den, att koncessionären, så framt han icke inom utsatta terminer har linierna N:ris 3 och 4 färdiga samt till begagnande upplåtna, förverkar, icke koncessionen i dess helhet, utan endast koncessionen för dessa linier, och detta blott i den händelse, att Stadsfullmäktige då tillika begagna sig af sin rättighet att öfverlemna dem åt annan koncessionär. Ett tillfyllesgörande skäl härför har Drätselkammaren funnit det vara, att koncessionären, äfven om linierna N:ris 1 och 2, såsom antagligt är, komme att bära sig väl, derföre dock ej bör tvingas att anlägga och drifva jemväl andra linier, som icke bära sig; ty derigenom skulle hela detta företags i gång sättande, som likväl vore för orten så gagneligt, möjligen framskjutas till en obestämd framtid.

Drätselkammaren får fördenskull vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta:

- 1:o att godkänna det af Kammarerna nu uppgjorda förslag till koncessionskontrakt;
- 2:o att till vederbörlig ort ingå med ansökning om tillstånd till anläggande af spårväg i Helsingfors i enlighet med detta förslag; samt
- 3:o att, sedan nämnda tillstånd erhållits, åt Drätselkammaren öfverlemna att med vederbörande avsluta koncessionskontrakt.

På Drätselkammarens vägnar.

E. Öhman.

Lars Homén.

Koncessionskontrakt om anläggning af spårvägar i Helsingfors stad.

At Ingeniören Daniel Fraser, från denna stad, meddelas härigenom koncession att, med uteslutande af alla andra, anlägga och drifva spårvägar för personbefordran inom stadens område på de i det följande upptagna vilkor.

§ 1.

Koncessionen afser följande linier:

a) *Linien N:o 1*, begynnande, der vägen till fattiggården afviker från vestra chausséen, samt sträckande sig utmed denna chaussée och vidare, efter koncessionärens

val, antingen med anlöpande af jernvägstorget eller ock längs östra Henriksgatan och Alexandersgatan eller Norra Esplanadgatan till en centralstation å Salutorget.

b) *Linién N:o 2*, begynnande nedan om backen, hvarå katolska kyrkan är uppförd, och sträckande sig utmed början af Badhusgatan och, efter koncessionärens val, antingen vidare längs denna gata eller ock längs magasinskajen till centralstationen å Salutorget.

c) *Linién N:o 3*, begynnande utanför lutherska begravningsplatsen och sträckande sig, med anlöpande af Sandvikstorget och Boulevardsgatan, utmed gator, dem koncessionären för öfrigt väljer, till centralstationen å Salutorget.

d) *Linién N:o 4*, begynnande på östra chausséen nedanför backen utanför villan Necken och sträckande sig utmed denna chaussée, Långa bron och Unionsgatan samt vidare, med anlöpande af Senatstorget, till centralstationen å Salutorget.

e) Önskar koncessionären för spårvägsnätets vidare utvidgning anlägga och drifva äfven andra spårvägslinier, än de ofvan uppräknade, på så beskaffade gator och vägar inom stadens område, å hvilka terrängförhållandena det medgifva, är han dertill berättigad, för den händelse Stadsfullmäktiges tillstånd härtill kunnat utverkas. Önska deremot Stadsfullmäktige en dylik utvidgning, ega de full rätt att antingen direkt genom stadens Drätselkammare eller genom enskild person låta anlägga och drifva ifrågavarande spårvägar, sedan dessa först hembjudits koncessionären, men hans bifall å Stadsfullmäktiges anbud och vilkor inom tre månaders tid icke erhållits.

§ 2.

a) Koncessionen meddelas för en tid af 30 år, räknadt från den dag detta kontrakt vederbörligen faststälts, och kan ytterligare förlängas för en tid af 10 år, för den händelse spårvägsrörelsen blifvit så bedrifven, att den fullkomligt motsvarat behofvet, hvilket Stadsfullmäktige ega pröfva.

b) Senast inom ett och ett halft år från den dag koncessionen träder i gällande kraft skall arbetet å linierna N:ris 1 och 2 vidtaga; och inom ytterligare ett år framåt skola dessa linier vara färdiga och till allmänt begagnande upplätta.

c) Linierna N:ris 3 och 4 skola, i händelse de komma att utföras af koncessionären, vara utförda och till allmänt begagnande upplätta senast inom de tider, som af Stadsfullmäktige framdeles bestämmas. Tidsbestämmelserna böra likväl meddelas koncessionären minst ett år innan arbetena skola påbörjas, och koncessionären skall för hvardera liniens fullbordande erhålla en byggnadstid af äfven minst ett år.

§ 3.

Koncessionsvilkoren beträffande spårvägarnes ändamål, konstruktion och utförande äro:

a) Koncessionen, såvidt den gäller uteslutande af alla andras rätt, afser endast personbefordran; koncessionären likväl icke förbjudet att på de af honom anlagda

spårvägar äfven befordra gods, såvidt det för personbefordran icke medför någon olägenhet, hvaröfver polisen eger hålla noggrann uppsigt. Spårvägarne få derföre icke utgöra hinder för anläggning och begagnande af spårbanor, afsedda uteslutande för godsbefordran, af hvilken art och beskaffenhet de vara må, och hvarstädes inom stadens område de än må befinnas nödiga. Dylika spår äfvensom de spår för personbefordran, som utföras af annan än koncessionären, skola således ock få korsa dennes spår i samma plan.

b) Koncessionären skall vid konstruktion af spårvägarne med dertill hörande vagnar iakttaga:

1:o att spårvägarne byggas efter den princip, att spårvägsvagnarne vid möte med andra gatuåkdon behålla spåret. I öfrigt få spårvägarne ej utgöra något hinder för andra vanliga gatuåkdon att färdas öfver och längs spåren. Spårvägsskenornas öfre kant skall derför äfven ligga i gatans plan;

2:o att spårvägarne byggas „smal- och enkel-spåriga“ med nödigt antal omfartsspår;

3:o) att till drifkraft för vagnarne tillsvidare användas hästar.

c) Koncessionären är förbunden att till Stadsfullmäktiges granskning framlägga icke allenast fullständig planritning, upptagande spårens läge å respektive gator, deras förhållande till befintliga kloak-, vatten- och gasledningsrör jemte hithörande inrättningar samt omfartsspårens antal, längd och inbördes afstånd, utan äfven fullständiga ritningar och noggrann beskrifning öfver alla till sjelfva spåret hörande konstruktiva delar och inrättningar; och eger koncessionären först efter Stadsfullmäktiges godkännande häraf skrifa till utförande af spårvägarne. För ofvan beskrifna granskning ega Stadsfullmäktige använda en tid af ända till två månader.

d) Arbetet skall utföras under inseende och kontroll af person eller myndighet, som af Stadsfullmäktige härtill utses, och är koncessionären i anledning deraf skyldig att minst en månad före arbetets påbörjande derom göra anmälan å stadens Drätselkammare.

e) Arbetet skall utföras på det sätt, som är minst störande för den allmänna trafiken, och med största möjliga skyndsamhet, för hvilket ändamål de materialier, som erfordras såväl för den första anläggningen som spårvägarnes framtida underhåll skola, såvidt ske kan, vara så tillredda, att de kunna i mån af arbetets fortskridande framföras och användas, så att gator och platser, hvarest spårvägarne framgå, må i minsta måtto med upplag af materialer belamras;

f) De i denna § mom. c och d upptagna vilkor gälla äfven vid framdeles möjligen behöfliga väsentligare förändringar i spårvägsanläggningen.

§ 4.

Koncessionsvilkoren beträffande spårvägarnes trafikering äro:

a) Spårvägarne må icke för allmän trafik öppnas, förrän de blifvit vederbörligen afsynade och godkända,

b) Trafiken underhålles af koncessionären derefter oafbrutet i enlighet med af koncessionären föreslagna och af stadens Drätselkammare halftårsvis fastställda turlistor, första halfåret omfattande April till och med September månader, det andra halfåret årets öfriga månader. Vid turlistornas fastställande bör hänsyn tagas å ena sidan till den trafikerande publikens behof, och å den andra sidan till affärens rentabilitet, samt får koncessionären icke åläggas att begynna rörelsen tidigare om morgnarne än kl. 7 eller att fortfara dermed på aftnarne senare än till kl. 10, ej heller till tätare turer i liniernas hvardera riktningar än hvarje qvart timme. Bestämmandet af tider för extra turers företagande beror uteslutande på öfverenskommelse emellan koncessionären och de trafikerande.

c) Koncessionären är skyldig att hålla spårvägarne med all deras materiel i godt och tidsenligt skick. Häröfver äfvensom öfver hästarnas och körsvennernes anständiga skick utöfvar polisen tillsyn. För öfrigt är koncessionären underkastad alla på hans affär tillämpliga bestämmelser i nu gällande eller framdeles utfärdande polisordning.

d) Afgiften för begagnande af ordinarie tur å de skilda spårvägslinierna fastställs af Stadsfullmäktige för vissa bestämda tidslängder på förslag af koncessionären. Härvid medgifves koncessionären att uppbära för tur å alla kortare linier af till och med en och en half versts längd äfvensom för tur å likartade sektioner af längre linier en likformig farafgift af högst femton penni per person, men gäller för tur å längre distanser såsom allmän beräkningsgrund ett pris af högst tio penni för en spårvägs längd af en verst. Afgiften afrundas till närmast lägre eller högre tal, slutande på noll eller fem. Taxa för extra turer äfvensom för transport af gods uppgöres af koncessionären ensam. Denna taxa äfvensom förändringar deri böra offentliggöras minst fjorton dagar innan de träda i gällande kraft.

e) Vid spårvägstrafikens omöjliggörande af snöhinder skyldigkännas koncessionären att utbyta vagnarne mot andra lämpliga åkdon på medar, hvilka så regelbundet, som förhållandena medgifva, hållas i gång på samma linier, som för spårvägarne äro bestämda. Afgift för ordinarie tur i detta fall får likväl uppbäras med ända till femtio procents förhöjning.

§ 5.

Beträffande ändring, remont och renhållning af gator, chaussées, vägar, afloppskanaler och andra rörledningar gälla för koncessionären följande föreskrifter:

a) Koncessionären vidkännes alla de kostnader, hvilka erfordras vid eller till följd af nedläggandet af spår och underlag, ehvad utgifterna förorsakats genom nödiga anordningar af terrängen, ändring eller flyttning af afloppskanaler, vatten- och gasledningar eller andra arbeten.

b) Koncessionären bekostar och underhåller gatuläggningen, chausseringen och grusningen inom spåren och till två fots bredd på hvardera sidan utanför desamma med enahanda materialier, hvarmed gatan, chausséen eller vägen i öfrigt är lagd

eller kommer att läggas; åliggande det honom derjemte att på sin bekostnad bättra den skada, som till följd af spårvägen kan uppkomma på gatan, chaussée eller väg. Renhållningen af den del af gata, chaussée, väg eller allmän plats, som ligger emellan skenorna, skall likaledes af koncessionären bekostas. Från denna renhållnings-skyldighet frikallas koncessionären dock under den tid af vintern, då andra åkdon i stället för spårvägsagnar af en eller annan orsak begagnas. Chausséefgift behöfver deremot ej af koncessionären erläggas.

c) Spårvägarne få ej utgöra hinder för ändring, omläggning eller reparation af gata, chaussée, väg eller allmän plats, och må af sådana anledningar härrörande afbrott eller hinder i rörelsen å spårvägarne icke föranleda till några ersättningsanspråk.

d) Vid undanskaffande af snö från spårvägarne bör detta å gata, chaussée eller väg utsträckas så bredt och så utföras, att hvarken någon våda eller hinder för öfrig samfärdsel uppstår eller slädföret förstöres. Skulle likväl spårvägarne genom hopad snömassa blifva till hinder för öfrig samfärdsel, bör trafiken med vagnar på polisens tillsägelse afbrytas, till dess hindret upphört att ega rum.

§ 6.

Angående koncessionens öfverlåtande samt påföljden för koncessionären, i händelse han bryter detta kontrakt, gälla följande bestämmingar:

a) Koncessionen må icke å annan öfverlätas utan att Stadsfullmäktige sådant medgifva;

b) Koncessionen är i sin helhet förverkad i de händelser, att koncessionären uraktlåtigt antingen att påbörja arbetena å spårvägslinierna N:ris 1 eller 2 inom den i § 2 mom b. föreskrifna tid eller att hafva dessa linier färdiga och till allmänt begagnande upplåtna inom den i samma mom. därför utsatta tid.

c) Koncessionen är beträffande spårvägslinierna N:ris 3 och 4 förverkad, såframt koncessionären underlåtit att inom de tider, som Stadsfullmäktige enligt § 2 mom. c. därför bestämt, antingen påbörja arbetena å sagda linier eller hafva dem färdiga och till allmänt begagnande upplåtna samt Stadsfullmäktige då öfverlemnna samma liniers utförande åt annan person.

d) För hvarje dygn rörelsen å hela spårvägsnätet eller någon del deraf afbrytes och koncessionären ej kan visa, att sådant härrört af naturhinder eller annat olycksfall, som ej kan läggas koncessionären till last, pliktar koncessionären till stadskassan från 100 till 1,000 finska mark, beroende på pröfning och afgörande af kompromissrätt, sammansatt sålunda, som i följande mom. säges. Fortfar afbrottet till och med 30 dagar, äga Stadsfullmäktige rätt förklara koncessionen förverkad.

e) När koncessionstiden utgår eller koncessionen förverkats eller anhållan till Stadsfullmäktige inkommit om dess öfverlåtande på annan person eller annat bolag, äro Stadsfullmäktige berättigade att för stadens räkning inlösa spårvägsanläggningen med dertill hörande redskap och dragare samt annan för spårvägsrörelsen nödig egendom efter det värde, som utan någon hänsyn till spårvägens afkastning bestäm-

mes af fem gode män. Af disse gode män utser koncessionären tvänne och Stadsfullmäktige tvänne; desse fyra välja den femte, skolande, derest någöndera parten underlåter att utse gode män eller de fyra utsedda icke blifva om valet af den femte ense, till Helsingfors stads rådstufvurätt öfverlemnas att fylla antalet. Vill staden vid koncessionstidens utgång begagna sig af nämnda lösningsrätt, bör den derom tillsäga koncessionären senast ett år före koncessionstidens utgång. Vill icke staden efter denna tids utgång inlösa spårvägsanläggningen eller kan nytt aftal om koncessionens förlängning icke träffas, är koncessionären skyldig att inom lämplig, af Guvernören i länet bestämd tid borttaga spårvägsanläggningen och sätta de gator och platser, hvaröfver den framgått, uti godt stånd, i öfverensstämmelse med hvad ofvan är stadgadt, vid äfventyr att sådant eljest af staden på koncessionärens bekostnad verkställes.

f) Till säkerhet för möjligen till stadskassan förfallna plikter och för de kostnader, som antingen kunna uppkomma i följd deraf, att koncessionären icke ställer sig de i förevarande kontrakt ingående föreskrifter till efterrättelse, eller ock i händelse koncessionen förverkas eller företaget nedlägges och icke af annan med stadens begifvande öfvertages, kunna blifva erforderliga för iståndsättande af gator och andra platser, skall koncessionären, innan arbetet får vidtaga, hos Drätselkammaren deponera i räntebärande papper, hvilka af Drätselkammaren godkännas, en summa, motsvarande tiotusen mark finskt mynt. Denna deposition bör vid oförminskadt värdebellopp bibehållas och skall derföre, i fall staden nödgats använda något deraf för pliktens betäckande eller arbetens verkställande, eller ock depositionen fallit i värde, bristen genast af koncessionären fyllas; och eger staden, der detta ej af koncessionären fullgöres, hålla sig till hans öfriga tillhörigheter för beloppets fyllande. Först när staden icke vidare kan hafva något ersättningsanspråk emot koncessionären, må han återbekomma den deponerade säkerheten. Koncessionären äger deremot tillgodonjuta de å säkerhetshandlingarne upplupna räntor.

§ 7.

Allt hvad här ofvan blifvit sagdt om koncessionären gäller, vare sig att koncessionen kommer att innehafvas af sökanden, Ingeniören Fraser, eller af annan koncessionär.

Helsingfors, den

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Medelst skrifvelse af den 22 Juni nästvikne år N:o 191 har Drätselkammaren underrättat mig, att Stadsfullmäktige för sin del godkänt ett kontrakt rörande af mig två år derförinnan ansökt koncession för anläggning af spårvägar i Helsingfors stad och dess omgifningar samt anhållit om upplysning, huruvida jag vore benägen att utan några vä-

sendtliga förändringar ingå på ifrågavarande kontrakt. Emedan det tryckta utskottsbetänkande, som vidfogats Drätselkammarens skrivelse, vidhandengaf, att en spårvägsanläggning på denna ort inom utskottet betraktats som en spekulation af sådan natur, att staden endast hade att föreskrifva koncessionsaspiranterne vilkor, har jag icke ansett mig böra afgifva det äskade svaret, innan jag underställt koncessionskontraktet sådana personers omdöme, som kunde tänkas intressera sig för företaget och vara benägna att deri inträda som aktionärer. Den erfarenhet, jag härvid rönt, har icke bekräftat utskottets uppfattning af affärens beskaffenhet och särskildt måste jag framhålla att ingen enda kapitalist på orten röjt någon benägenhet att placera större eller mindre summor i den enligt utskottets åsigt så förmånliga spekulationen. Till utländska kapitalister åter vore det fäfanget att vända sig med ett så beskaffadt koncessionskontrakt, som det af Stadsfullmäktige antagna, af skäl, hvilka jag utbeder mig något omständligare få framlägga. Affärs mannen och kapitalisten vill helst hafva ett projekt framställt för sig så enkelt och klart som möjligt, utan onödiga vilkor och inskränkningar. Spekulanten vill i möjligaste måtto förbehålla sig sin handlingsfrihet efter omständigheternas kraf och kapitalisten ryggjar tillbaka för många invecklade bestämmingar, hvilka han med skäl anser försvåra administrationen. Det är ju ett axiom att handelns väsende är frihet. Hvad intryck skall det då göra på en affärsman, då man framlägger för honom ett kontrakt, deri stadsmyndigheterna bestämt alla så viktiga som oviktiga *detaljer*, icke allenast spårvägarnes sträckning och tidsintervallerna för deras byggande utan dertill ännu vagnarnes inredning och storlek m. m., medan koncessionären underkastas plikt af 100—1,000 mark och koncessionens förverkande „efter Stadsfullmäktiges pröfning“ utan anvisad utväg till rättelse af möjligt missbruk af sådan godtycklig myndighet! Jag är derföre öfvertygad att, icke ens om Helsingfors stads folkmängd vore dubbelt större än den är, hvarken inhemska eller utländska kapitalister och affärsmän kunde förmås att reflektera till ett sålunda affattadt koncessionskontrakt. Då utskottet ingått i detaljbestämningar till den grad, att af sigten synes vara att icke öfverlemna någon del af affären åt koncessionärens eget omdöme, har jag svårt att göra mig reda för hvad slags medgifvanden komme att betraktas såsom hufvudsakliga och hvilka som mindre väsentliga. Jag kan icke föreställa mig att t. ex. vagnarnes indelning i klasser och enspännighet kunna betraktas såsom väsentliga ingredienser i kontraktet, ehuru de af utskottet utförligt motiverats. Huruvida tidsbestämningarne för arbetets utförande må hållas för väsentliga torde väl äfven få göras till föremål för tvifvel, då den långsamma behandling, ärendet hos Stadsfullmäktige fått vederfaras, icke väcker någon föreställning om nödvändighet att brådska med arbetets utförande. Då således största delen af koncessionskontraktets innehåll torde få anses vara af mindre väsentlig beskaffenhet, förmodar jag att Stadsfullmäktige icke skola hafva skäl att vägra, det kontraktet i sin helhet underkastas en omarbetning, samt att dervid tillfälle medgifves undertecknad att sjelf eller genom ombud deltaga i kontraktets uppsättande till undvikande af en så hänsynslöst ensidig formulering, som utmärker det kontrakt utskottet tillverkat.

För denna omarbetning torde det befinnas tillfyllestgörande, att jag förklarar mig godkänna det hufvudsakliga af utskottets arbete d. v. s. *linjerna*, med rätt till mindre väsentliga afvikelser, samt att jag förbinder mig utföra linjerna N:ris 1 och 2 inom 2 1/2 år efter det koncessionen trädt i gällande kraft, men de öfriga i den mån trafiken på de redan färdiga spårvägarne dertill föranleder. Koncessionärens eget intresse är i detta hänseende en tillräcklig sporre och såsom korrektiv kan ju staden förbehålla sig att antingen sjelf eller genom annan spekulant bygga de linjer, hvilka koncessionären undandrager sig att inom förelagd tid utföra. Jag har ofvannö före framhållit att inhemska affärsmän och kapitalister icke uppfatta affären såsom så afgjort fördelaktig som utskottet antagit. För min del anser jag endast linjerna N:ris 1 och 2 för närvarande kunna bära sig. Men vid sådant förhållande anser jag äfven en riktig uppfattning af stadens intresse påkalla att dessa linjer ofördröjligen byggas. Utskottet har haft den åsigt, att man bör söka tvinga den som erhåller koncession på dessa linjer att derjemte bygga åtskilliga andra som icke bära sig -- samt att, om detta ej lyckas, staden bör för antagligen ganska lång tid framåt umbära de linjer, som kunna bära sig. Jag tillåter mig anmärka att dessa ödemarksynpunkter äro lika oförsvarliga i fråga om spårvägar som jernvägar. Den rätta politiken är att oförtöfvadt bygga de linjer, som bära sig, och låta trafikens utveckling utvisa de framtida behofven. Jag respekterar det välmående syftet med utskottets förslag, men är öfvertygad att det af utskottet förordade tvångssystemet, om det vidhålles, skall komma att motverka stadens framåtskridande.

Helsingfors den 22 Mars 1884.

Dan:| Fraser.

HELSINGFORS,

Tidnings- & Tryckeri-aktiebol:s tryckeri (Heleneq. 5),
1884.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1883.

Brandkommissionen har under året — hvarunder tillämpningen af den för staden utfärdade brandordningen af den 17 November 1882 vidtagit — haft elfva särskilda sammanträden. Vid dessa hafva, bland annat, ärenden förevarit angående utgifterna för bestridande af brandverkets underhåll, beslut fattats om inrättande af telefonledning emellan södra brandtornet och rörmästaren vid vattenledningen samt inköp af en s. k. brigadspruta, förslag framstälts om uppförande vid stadens kajer af fasta, med frostfria pumpar försedda vattenuppfodringsverk, m. m. I anledning af derom hos Brandkommissionen väckt förslag har för underbefälet och manskapet vid brandverket inrättats ett bibliotek, till inköp af böcker hvar till, förutom af Herrar Stadsfullmäktige i sådant afseende anslagna 150 mark, af tvenne enskilda personer lemnats tillsammans 250 mark. För fel och försummelser i tjensten hafva 12 brandkonstaplar blifvit bötfälde till inalles 125 mark.

Under året har brandkåren allarmerats 111 gånger, nemligen: 18 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 16 gånger med anledning af soteldar, 12 gånger till följd af okynne samt 65 gånger till följd af felaktigheter i telegrafledningen. — Dessutom hafva 5 tillbud till eldsvådor egt rum, vid hvilka brandkårens hjälp icke påkallats.

Af de verkliga eldtillbudena hafva yppats: 2 i 1:sta, 6 i 2:dra, 2 i 3:dje, 5 i 4:de, 2 i 5:te, 1 i 6:tte, 1 i 7:nde och 1 i 8:nde stadsdelen samt 3 utom det egentliga brandområdet; 9 i boningshus af sten, 12 i boningshus af trä, 1 i uthus af trä och 1 i badstuga af trä.

Orsaken till eldens löskomst har i 7 fall varit oaktsamhet med ljus eller lampa, i 5 bristfällig eldstad eller rörledning, i 2 vårdslöshet vid eldning; i 5 fall har orsaken förblifvit outredd.

Värdet eller försäkringsbeloppet af den egendom, som till större eller mindre grad af elden skadats, utgjorde:

för fastegendom *My.* 516,000.

„ löseegendom „ 334,740. 850,740.

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fastegendom *My.* 40,177.

„ löseegendom „ 46,533. 86,710.

således 10,19% af den skadade egendomens värde eller försäkringsbelopp. — I jämförelse med år 1882, då ersättningsprocenten utgjorde 22,6, är detta således ett gan-

ska tillfredsställande resultat. — För öfrigt hänvisas till det tabellariska sammandrag öfver eldsvådor och tillbud till dylika, som finnes bifogadt denna berättelse.

Enligt hvad framgår af det ofvannämnda hafva icke mindre än 77 s. k. falska alarm egt rum, och af dessa 65 utan att ringning i någon brandklocka förekommit, endast till följd af fel i sjelfva telegrafledningen. Huru menligt det måste inverka på manskapet att sålunda gång på gång blifva utnarradt, är lätt att inse. Förtroendet till brandtelegrafan rubbas helt och hållet, och deraf åter alstras liknöjdhet och sol vid utryckningen. Härtill kommer ännu, att genom dessa utryckningar stadens delvis dyrbara brandmateriel onödigtvis förslites, att manskap och hästar uttröttas och — det värsta af allt — att, i händelse eldsvåda verkligen inträffar på annat håll under tid brandkåren sålunda är utnarrad till en måhända aflägsen stadsdel, kåren då ej är i tillfälle att bringa så hastig hjälp, som omständigheterna möjligen kunde kräffa.

Om redan detta icke talar synnerligen väl till förmån för stadens nya brandtelegraf, måste i sanning den omständigheten vara oroväckande, att mottagningsapparaterna i brandtornet stundom angifva den anlitade brandklockans nummer orätt och sålunda förleda brandkåren att utrycka till ett helt annat ställe än det, der eldtillbudet yppats. Under året har sådant inträffat tvenne gånger. I dessa tvenne fall var faran dock lyckligtvis ej större, än att den utan brandmanskapets medverkan kunde aflägsnas.

Nämnas bör likväl, att man numera påbörjat en förändring af systemet för brandtelegrafan i så måtte, att s. k. hvilande ström införes, hvarigenom man trott sig kunna förebygga de talrika falska allarmen. Sant är ock, att de klockor, med hvilka denna förändring egt rum, ej vidare utan anledning oroat brandkåren. Återstår blott att se om detta förhållande blir bestående.

Brandkårens öfningar hafva, likasom tillföre, vanligtvis egt rum på den s. k. Packhusplanen, hvarvid gamla packhuset användts för öfningarna med hakstegar, räddningsredskap och brandsegel. Emedan denna byggnad dock framdeles ej torde få eller kunna för slikt ändamål användas, blir det för brandverket nödvändigt att i och för öfningarna med berörda redskap uppbygga åt sig ett eget s. k. stighus.

Manskapets helsotillstånd har under året ej varit rätt tillfredsställande. Så har 1 man affidit, 4 varit på sjukhuset intagna under tillsammans 68 dagar och 2 under 14 dagars tid vårdats i brandkommandots boningslokal, hvarjemte brandkårens läkare polykliniskt behandlat 37 lindrigare sjukdomsfall, såsom mag- och lungkatarr, m. m. d.

Af brandverkets hästar hafva 2 af ålder och skröplighet affifvats samt 1 försålts till ett pris af 125 mark. I dessas ställe hafva 3 andra hästar inköpts, en för 600 och två för 500 mark hvardera.

Gatuspolning har, med anledning af den regniga sommaren, verkstälts blott 31 dagar, emot 73 under år 1882, och har dertill användts, såsom förut, 12 man och 6 hästar dagligen. Deremot har renhållningen af de till brandtornen hörande gatuandelar samt skötseln af brunnar och brandvakar kräft betydligt mera arbete, än under

föregående år. Inalles hafva från gatorna och platserna rundtomkring brunnarna bortkörts 545 lass is och snö.

Brandverkets redskap och öfriga inventarier hafva under 1883 vunnit tillökning för ett värde af 3,765 mark 40 penni, hvarmed inköpts ofvannämnde brigadspruta jemte tillbehör för 1,968 mark 80 penni, slangar för 499 mark 60 penni, 3 st. ståndrör för 350 mark, 8 skinnpelsar för 320 mark, telefonledningen till rörmästaren för 200 mark, 4 st. regnrockar för 100 mark, m. m. Deremot har såsom utnött och obrukbar afskrifvits materiel för ett sammanlagdt inköpspris af 2,629 mark, hvaribland 1 vattenuppvärmningsapparat, upptagen till 2,000 mark, 2 vattenslädor med tinor och fimmelstänger, 200 mark, 1 vattenkärra med tunna, 200 mark, och 1 sugslang, 100 mark.

Värdet af brandverkets redskap och inventarier, med undantag af den nya brandtelegrafan, samt hästar utgjorde den 1 Januari 1884 finska mark 63,999. — Helsingfors den 18 Mars 1884.

På Brandkommissionens vägnar:

C. G. Sanmark.

C. J. Timgren.

Tiden för eldens utbrott.			Brandstället.		Anledningen till eldens löskomst eller brandkårens utryckning.	Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre grad skadats.			Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp.			Försäkrings-gifvare.		
Mån.	Dag.	Tid på dygnet.	Gata eller plats.	Lägenhet.		Past-egendom.	Lösegen-dom.	Summa.	Past-egen-dom.	Lös-egen-dom.	Summa.		Försäkringen eller skadans % af försäkringsbel. ell. värdet.	
A. Eldsvådor och tillbud, vid hvilka brandkåren allärmerats.														
Jan.	15	5,15 e. m.	Fredriksq. № 30.	Boningshus.	Bristfällig eldstad.	44,000	—	44,000	200	—	200	0,45	St. A. B.	
"	17	1,5 f. m.	Kapell-esplanad.	Restauration.	Felaktig gaskrona.	[40,000]	—	[40,000]	—	—	—	—	—	
Febr.	5	9 f. m.	Bang. № 19.	Snick.v.stad.	Vårdslöshet v. eldning.	48,000	oförs.	49,500	270	400	670	1,35	St. A. B oförsäkr.	
"	21	1,50 e. m.	Fabiansg. № 10.	Boningshus.	„Oförsigtighet“ med sprit-lampa.	171,000	1,500	18,000	189,000	28,040	17,500	45,540	24,09	St. A. B. — Ryskt b.
Mars	25	9,30 e. m.	Rödbergsg. № 9.	Boningshus.	Vårdslöshet medlampa.	—	4,000	4,000	—	260	260	6,50	Skandia.	
"	31	3 e. m.	Villan Vilhelmsberg.	Badstuga.	Outredd.	30,000	—	30,000	260	—	260	0,87	Ryskt bolag.	
April	19	9,30 e. m.	Boulevardsg. № 29.	Boningshus.	Felaktig rörledning.	—	—	—	Obe-tydlig.	—	—	—	—	
Maj	6	4,30 f. m.	Wladimirsg. № 27.	Butik.	Outredd.	10,000	3,000	13,000	300	1,000	1,300	10,00	St. A. B. — Ryskt b.	
"	12	9 e. m.	Mikaelsg. № 1.	Butik.	Tobaksrökning.	10,000	33,000	43,000	650	10,862	11,512	25,77	St. A. B. — Ryskt b.	
Juni	22	12,8 e. m.	Konstantinsg. № 8.	Boningshus.	Felaktig rörledning.	—	—	—	Obet.	—	—	—	—	
Juli	16	8,30 f. m.	Skilnaden № 8.	D:o	Vårdslöshet v. eldning.	—	—	—	D:o	—	—	—	—	
Sept.	12	11,15 f. m.	Villa bakom vestra tullen.	D:o	Soteld.	—	—	—	—	—	—	—	—	
"	21	11,20 f. m.	Brunnsg. № 12.	D:o	Explosion af en granat.	140,000	—	140,000	300	—	300	0,21	St. A. B.	
Okt.	14	11,30 e. m.	Villa nära Sörnäs.	Butik.	Outredd.	10,000	41,000	51,000	9,980	14,000	23,980	47,02	B. f. Land.-Utländ.	
Nov.	1	9 e. m.	Kaserng. № 16.	Boningsrum.	Explosion af lampa.	9,000	7,240	16,240	102	1,261	1,363	8,39	St. A. B. — Utländ.	
"	28	7 e. m.	Skatudden.	Vaktstuga.	Outredd.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dec.	6	5,30 f. m.	Andrésg. № 2.	Boningshus.	Felaktig rörledning.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maj	27	6 f. m.	Mikaelsg. № 13.	D:o	Vårdslöshet med eld.	—	—	—	—	—	—	—	—	
B. Eldtillbud, vid hvilka brandkårens biträde icke påkallats.														
April	12	6 e. m.	Mikaelsg. № 8.	Magasin.	Outredd.	—	130,000	130,000	—	838	838	0,64	Skandia.	
"	13	2 e. m.	N. Esplanadg. № 25.	Butik.	Vårdslöshet v. eldning.	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nov.	9	10 e. m.	Kristiansg. № 15.	Boningshus.	Explosion af lampa.	44,000	—	44,000	75	—	75	0,17	St. A. B.	
"	26	? e. m.	Wilhelmsbad.	Vårdshus.	Ovarsamhet med ljus.	—	72,000	72,000	—	100	100	0,14	Skandia.	
Dec.	10	?	Skilnaden № 4.	Konditori.	D:o d:o	—	25,000	25,000	—	312	312	1,25	Northern.	
						516,000	334,740	850,740	40,177	46,533	86,710	10,19		

St. A. B. = Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

B. för Land. = Brandstodsbolaget för Landet.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

*Handlingar rörande frågan om uppförandet af det nya
Folkskolehuset vid Malmgatan.*

DRÄTSELKAMMAREN

Helsingfors,
den 18 April 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 84.

Efter att hafva från Drätselkammaren fått emottaga särskilda uppgjorda eskissritningar till det blifvande folkskolehuset vid Malmgatan bemyndigade Stadsfullmäktige under den 23 Oktober sistlidet år Kammarerna att uppgöra fullständiga ritningar och definitivt kostnadsförslag till sagde byggnad i enlighet med en af dessa eskisser, nemligen det af Arkitekten K. G. Nyström utarbetade projektet „N:o XIV“, men med iakttagande af den förändring beträffande uthusbyggnaden, att den för gossar afsedda latrinerna blefve dragen något längre ut från tomtens inre hörn utmed gränsen af tomtens i riktning mot Annegatan, på det att nödigt utrymme derigenom vunnas för ett vedlider, som borde uppföras emellan latrinerna i hörnet af tomtens. Tillika uppdrogo Fullmäktige åt Kammarerna att, sedan omordade kostnadsförslag erhållits, till Fullmäktige inkomma med förslag om anskaffande af det belopp, som för nämnda byggnadsföretag erfordrades utöfver de därför nu afsedda medlen 100,000 mark, af hvilka 60,000 mark beviljats såsom lån af statsverket och 40,000 mark reserverats af 1882 års nybyggnads- och regleringslån.

Till följd häraf öfverlemnade Kammarerna åt Arkitekten Nyström att utarbeta ifrågavarande ritningar och kostnadsförslag till folkskolehuset samt fick derefter under sistlidne Mars månad af honom emottaga desamma. Emot ritningarna fann hvarken Direktionen för stadens folkskolor, hvilken af Kammarerna satts i tillfälle att taga kännedom om dem, eller Kammarerna skäl till anmärkning. De tvenne kostnadsförslagen åter, det ena för sjelfva skolhuset och det andra för den dertill hörande uthusbyggnad, upptaga, i stället för den af Arkitekten Nyström tidigare approximativt beräknade kostnaden 204,000 mark, nu en vida större sådan, nemligen 275,000 mark för skolhuset och 13,500 mark för uthusbyggnaden eller således tillsammans 288,500 mark. Berörda kostnadsförslag har Kammarerna nu låtit granskas af Stadsingenjören O. Ehrström, Ingenjören E. von Knorring och Muraremästaren A. Ärt; och hafva desse dervid väl funnit sig kunna nedsätta några poster med sammanlagdt 10,000 mark; men då å andra sidan kostnaden för skolhusets förseende med gas- och vattenledning, hvilken utgiftspost ej observerats i förslaget, nu tillagts med 11,000 mark, komme

kostnaden för sjelfva byggnaderna dock att uppgå till 289,500 mark, hvartill ännu bör läggas de redan bestridda utgifterna för skoltomtens planering, 11,728 mark 40 penni samt utgifterna för ritningarnas anskaffande, och för tillsyn öfver arbetena tillsammans ungefär 7,600 mark. Totalkostnaden för byggnadsföretaget komme således att i rundt tal uppgå till 310,000 mark.

Ifrågavarande företag kräfvär således, utöfver de härför redan disponibla medlen, en betydande summa eller omkring 210,000 mark; och har Kammaren nu funnit sig böra afgifva följande förslag beträffande sättet att anskaffa denna summa.

Utaf bilagda tablå öfver nybyggnads- och regleringslånets af år 1882 ställning denna dag framgår, att hela det till lånet hörande obligationsbeloppet blifvit försäldt, med undantag af obligationer för sammanlagdt 157,500 mark, hvilka lemnats osälda, såsom motsvarande sammanlagdt de 100,000 mark, de der af lånet reserverats för en partiel ombyggnad af rådhuset, och den kursvinst, som för staden uppstått i följd af att de försälda obligationerna betingat sig ett vida högre pris än det tidigare beräknade. Om nu äfven de ännu återstående obligationerne realiserats, så komma de, enligt låg beräkning eller efter en kurs af 97 $\frac{1}{2}$ procent, att inbringa staden 153,562 mark 50 penni. Och då frågan om ombyggnad af rådhuset fått förfalla samt den antydda kursvinsten ännu icke är af staden disponerad, anser Kammaren, det förstärkte Stadsfullmäktige, till hvilka ärendet skulle hänskjutas, äro oförhindrade att besluta om nämnda summas användande för folkskolebyggnaden vid Malmgatan. Det återstående, för ändamålet vidare behöfliga beloppet, omkring 56,000 mark, anser Kammaren böra anskaffas genom uttaxering, sålunda att ungefär hälften deraf skulle indragas år 1885 och resten år 1886.

Drätselkammaren får således nu vördsamt föreslå, det Stadsfullmäktige ville besluta: *att, efter utverkande af förstärkte Stadsfullmäktiges bestämmande derom för såvidt dispositionen af 1882 års nybyggnads- och regleringslån härigenom förändras, för uppförandet af folkskolehuset vid Malmgatan icke allenast använda, utöfver de redan härför afsedda medlen, den summa, som de återstående, till nämnda lån hörande obligationer å sammanlagdt 157,500 mark, vid försäljning inbringa, utan ock fylla den för berörda byggnadsföretag än vidare behöfliga summan medelst uttaxering deraf, med ungefär jemn fördelning af beloppet å de tvenne nästföljande åren 1885 och 1886; samt att åt Drätselkammaren emellertid uppdraga att omedelbart å de till ifrågavarande folkskolehus uppgjorda ritningar utverka fastställelse.*

Ritningarna och kostnadsförslagen jemte det om de sistnämnda afgifna utlåtandet biläggas härhos, med anhållan om deras återfående i sinom tid.

P å D r ä t s e l k a m m a r e n s v ä g n a r :

E. Öhman.

Lars Homén.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Utskottsbetänkandet N:o 13 rörande koncession för anläggande af spårvägar i Helsingfors.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan Drätselkammaren uti skrifvelse för den 4 sistlidne april (tryckt under N:o 8 för d. å.), under förmälan att Ingeniören Daniel Fraser, på särskilda af honom uti en till Drätselkammaren aflåten skrifvelse anförda skäl, förklarar sig icke kunna ingå på det af Stadsfullmäktige godkända förslag till koncessionskontrakt om anläggande af spårvägar i Helsingfors, i samråd med Ingeniören Fraser föreslagit särskilda ändringar i förenämnda förslag, hafva Stadsfullmäktige uppdragit åt ett utskott, bestående af undertecknade, att deröfver afgifva utlåtande.

Ifrågavarande ändringar i det af Stadsfullmäktige antagna förslaget afse dels uteslutande från kontraktet af särskilda detaljbestämmingar, rörande hufvudsakligast spårvägs-vagnarnes konstruktion och inredning, dels särskilda lättnader i villkoren för utförandet af en del af de spårvägslinier, som i koncessionen inbegripits. I likhet med Drätselkammaren anser äfven utskottet att nyssnämnda mindre viktiga detaljer utan fara kunna öfverlemnas till koncessionärens bestämmande, helst det måste ligga i dennes välförstådda intresse att göra spårvägsvagnarne så ändamålsenliga, beqväma och tilldragande för allmänheten som möjligt. Och uti ingen händelse kunna dessa detaljbestämmingar tilläggas sådan betydelse att förverkligandet af hela företaget derfor borde äfventyras. Utskottet har derfor trott sig böra obetingadt tillstyrka bifall till Drätselkammarens framställning i denna del.

Vidkommande sedan de föreslagna lättnaderna i koncessionärens åliggande att utföra en del af de föreskrifva linierna, finner jemväl utskottet att linien N:o 5, som antagligen icke kommer under den tid koncessionen omfattar att blifva af större betydelse för trafiken helst densamma under hela sin längd löper parallelt med linien N:o 3 på endast ringa afstånd från denna, saklöst kan bortlemnas. Likaså har det

synts utskottet mindre väl betänkt att såsom vilkor för rättigheten att anlägga linierna N:ris 1 och 2, hvilka, såsom löpande utmed stadens mest trafikerade gator, komma att fylla ett verkligt behof, åhvälfva koncessionären skyldigheten att inom den närmaste framtiden utföra jemväl linierna N:ris 3 och 4, hvilka sannolikt en tid bortåt skola lemna ett i ekonomiskt afseende mindre förmonligt resultat. Jemte det utskottet därför ansett vissa lätnader med hänsyn till tiden, inom hvilken det ålåge koncessionären att hafva sistnämnda tvenne linier fullbordade kunna och böra medgifvas, har utskottet dock icke kunnat ansluta sig till Drätselkammarens förslag att Stadsfullmäktige skulle förbehålla sig att framdeles få bestämma berörde tid. Enligt utskottets tanke bör i hvarje kontrakt förhållandet emellan hvardera kontrahenterna, beträffande såväl skyldigheter som rättigheter, vara i alla väsendtliga delar bestämdt, men icke lemnadt beroende på endera kontrahentens godtfinnande, hvilket, såsom erfarenheten nogsam ådagalägger, oftast öfvergår till godtycke. Ett lämpligare sätt att på samma gång tillgodose såväl stadens som koncessionärens intressen tror utskottet vara att förkorta koncessionstiden för de tvenne hufvudlinierna N:ris 1 och 2, från trettio till tjugu år, men med rätt för koncessionären till förlängning af koncessionen på tio år i fall han innan utgången af den ursprungliga tiden utfört endera af linierna N:ris 3 och 4, samt på ytterligare tio år, derest alla fyra linierna blifvit utförda inom tjugufem år från det koncessionen trädt i gällande kraft. Den väsendtliga fördelen af en sådan bestämning anser utskottet vara den att på samma gång byggandet af de tvenne hufvudlinierna icke omöjliggöres, är utförandet af de i ekonomiskt afseende ofördelaktigare linierna säkerstaldt under förutsättning att trafikeringen af de tvenne förstnämnda linierna visat sig vara ett så lönande företag, att koncessionären, efter den första koncessionstidens utlöpande önskar förlänga koncessionen.

I enlighet härmed får utskottet vördsamt föreslå sådan ändring af § 2 i koncessionskontraktet att mom. e utgår, medan mom. a erhåller följande lydelse:

„Koncessionen meddelas för en tid af tjugu år, räknadt från den dag detta kontrakt afslutats, med koncessionären medgifven rätt till förlängning på tio år, ifall han inom de första tjugu åren utfört endera af linierna N:ris 3 och 4, samt på ytterligare tio år, derest alla fyra linierna blifvit inom tjugufem år från koncessionens vidtagande utförda.“

I händelse detta utskottets förslag vinner Stadsfullmäktiges godkännande, komme jemväl mom. c af § 6 att utgå samt de följande momenten deri att betecknas med c, d och e.

Då det synts utskottet sakenligare att öfverlemna åt koncessionären sjelf att af vederbörande myndigheter söka utverka det vidare tillstånd till anläggningens utförande, som tilläfvventyrs kan vara af nöden, får utskottet slutligen föreslå det Stadsfullmäktige ville besluta:

1:o) att med de af utskottet föreslagna förändringar godkänna det af Drätselkammaren uppgjorda förslag till koncessionskontrakt, samt

2:o) att åt Drätselkammaren öfverlemna att med sökanden afsluta koncessionskontrakt, sedan han utverkat sig vederbörligt tillstånd till företagets utförande.

Helsingfors, den 27 Maj 1884.

Th. Tallqvist.

Rudolf Elving.

J. W. Runeberg.

(frånvarande vid justeringen.)

Tillägg till utskottsbetänkandet rörande koncession för anläggande af spårvägar i Helsingfors.

Sedan utskottet i sin helhet redan förenat sig om ofvanstående utlåtande, samt den tredje medlemmen af utskottet Professorn Runeberg emellertid anträdt en utrikes resa, hafva undertecknade utskottsledamöter, som anse att staden i möjligaste måtto bör underlätta anläggandet af de tvenne hufvudlinierna N:ris 1 och 2, med afseende å den nytta, trafiken af desamma komme att draga, dock utan att beröfva staden möjligheten af att inom en icke alltför aflägsen framtid kunna antingen själf utföra eller åt annan öfverlemna byggandet af de sekundära linierna N:ris 3 och 4, önskat hemställa det Stadsfullmäktige ville alternativt medgifva sådan bestämning beträffande koncessionstiden att mom. a af § 3 förblir oförändradt, hvaremot mom. c erhåller följande lydelse:

„Linierna n:ris 3 och 4, utföras och upplätas till allmänt begagnande inom de tider, som af koncessionären anses för affären lämpliga. Skulle dessa linier emellertid icke vara utförda och till allmänt begagnande upplättna senast inom tjugu år från den dag koncessionen trädt i gällande kraft, är staden berättigad att inlösa hela spårvägsanläggningen om och när den så önskar.“

Från § 6 borde i följd häraf mom. c utgå samt till mom. e. efter orden „anhållan till Stadsfullmäktige inkommit om dess öfverlåtande på annan person eller annat bolag“ tilläggas:

„eller Stadsfullmäktige vilja begagna sig af den staden i § 2 mom. c förbehållna lösningsrätt.“

Th. Tallqvist.

Rudolf Elving.

H:fors, Tidnings- & Tryckeriaktiebol:s tryckeri (Heleneg. 5), 1884.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Handlingar angående revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1883.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors.

Helsingfors, den 4 Juni 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 129.

Revisorernes för granskningen af stadens räkenskaper för år 1883 om revisionen afgifna berättelse jemte ett protokoll samt Drätselkammarens i anledning af de i berättelsen gjorda anmärkningar aflemnade förklaring får Magistraten äran Herrar Stadsfullmäktige tillsända.

På Magistratens vägnar:

Oskar Palmgren.

K. G. Kollin.

Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 5 Maj 1884.

§ 1.

S. d. beslöts: Denna genomdragna och förseglade revisionsberättelse öfverlemnas till Drätselkammaren, som, jemlikt 69 § i Kejs. Förordningen, angående kommunalförvaltning i stad, af den 8 December 1873, bör inom fyra veckor härefter, med återställande af berättelsen, aflemlna förklaring öfver deri gjorda anmärkningar, hvar efter såväl berättelsen som förklaringen komma att hos Stadsfullmäktige till granskning framläggas.

In fidem:

Frans Åhlström.

f.d.

Den 3 Mars 1884 sammanträdde de för granskningen af Helsingfors stads räkenskaper för sistlidet år 1883 utsedde revisorer. Närvarande dervid herrarne Vågmästaren A. Landén, Kapten A. W. Lagerborg, Öfverkontrollören J. W. Salvén, Bankkamreraren C. G. Löfholm och Bankkontoristen E. Hedengren samt undertecknad, som anmodades föra protokollet.

§ 1.

Herrar Löfholm och Hedengren, hvilka varit af tjensteåligganden hindrade att den 1 Mars tillstädeskomma inför Magistraten för att jemte öfriga revisorer emottaga stadens räkenskaper för ifrågavarande redogörelseår och till följd häraf ej kommit att delta i det vid samma tillfälle emellan revisorerne försiggångna val af herr Vågmästaren Landén till ordförande, förklarade nu, på tillfrågan, att de godkände nämnda val.

§ 2.

Arbetet fördelades på följande sätt revisorerne emellan:

Granskningen af hufvudboken, kassaboken och memorialen samt taxeringslängderna för kommunala utskylderna skulle ombesörjas af herrar Landén, Salvén och undertecknad; donationsfondernas, folkskolornas, poliskammarens samt de öfver försålda arrendetomter uppgjorda räkenskaperna af herr Lagerborg; tolagskontorets räkenskaper af herrar Löfholm och Hedengren; hamnkontorets räkenskaper af herr Landén, fattigvårdens, feberlasarettets och byggnadskontorets räkenskaper af herrar Landén, Salvén och undertecknad; drätselkammarens protokoller och bref genomgås af herr Lagerborg samt stadens säkerhetshandlingar äfvensom fattigvårdens protokoller genomses af herrar Landén och Lagerborg.

In fidem:

Gerh. Henrikson.

Undertecknade, som vid ordinarie rådhusstämma den 13 sistvikne December utsetts till revisorer för att granska redogörelsen öfver kommunens penningförvaltning för år 1883, hafva under tiden från den 1 Mars, då räkenskaperna inför Magistraten af stadskamreraren åt oss enligt reversal öfverlemnades, till nedanstående dag verkställt detta uppdrag, om hvars förlopp vi nu få äran afgifva följande

Revisionsberättelse.

Under iakttagande af oss genom Magistraten delgifna såväl Kejslerliga Senatens föreskrifter som herrar Stadsfullmäktiges uttalade önskningsmål, angående de omständigheter, hvilka vid revisionen borde beaktas, hafva vi genomgått och granskat såväl de å drätselkammaren förda protokoll och bref samt de å drätselkontoret förda böcker jemte till dem hörande verifikationer som ock fattigvårdens, tolagskammarens, hamnkontorets, byggnadskontorets, folkskolornas, feberlasarettets och poliskammarens för året afgifna särskilda redovisningar äfvensom genomsett både stadens säkerhetshandlingar och de ifrån redogörelseårets början från stadskassans räkenskaper fränskilda, särskildt bokförda donationsfonderna.

För att åskådliggöra förhållandet emellan det af Stadsfullmäktige för det förflutna året fastställda budgetförslaget å ena sidan och stadens inkomster och utgifter å den andra sidan, hafva vi sammanställt följande

Tablå.

Inkomster:	Enligt bud- geten.		Enligt böc- kerna.	
	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>nl.</i>
I. Beräknad och verklig behållning från 1882.	316,900	—	429,285	55
II. Räntor.				
Å bankdepositioner och löpande räkning	4,000	—	9,778	15
„ chausséobligationer	2,100	—	3,887	82
„ utgifna obligationer af 1882 års lån	33,750	—	77,152	50
Dividend å aktier	6,000	—	6,720	—
Å arrendetomtlösen	5,000	—	5,664	17
„ diverse fonder för fattigvården och feberlasarettet	4,819	15	4,854	75
„ främmande obligationer	—	—	748	05
„ skuldsedlar	—	—	30	—
Diverse räntor	—	—	90	78
— 55,669: 15 —				
Transport	372,569	15	538,211	77

	Transport	372,569 15	538,211 77
III. Tomtlösen.			
För odisponerade tomter		15,000	7,399
„ arrendetomter	*)	10,000	—
— 25,000: 00 —			
IV. Stadens fasta egendom.			
Donerade hemmansräntor		12,000	14,612 46
Arrendemedel		90,000	86,518 69
Chausée-arrendemedel		19,060	19,060 —
Hyra för lokaler i Folkbibliotekshuset		3,500	4,942 02
Hyra för andra staden tillhöriga fastigheter		1,700	1,457 67
Hyra för bodar och diskar		8,000	8,746 75
Simhusafgifter		300	504 —
Fiskevattensafgifter		650	664 20
Hötägt		1,000	767 —
Muhlbetesafgift		500	657 —
Tillfälliga arrenden och planhyror		300	2,725 83
— 137,010: 00 —			
V. Tomtören.			
		2,100	1,850 38
VI. Inkomstgifvande rättigheter.			
<i>Tolag för till Helsingfors destinerade varor:</i>			
Ordinarie toltag		64,000	69,181 89
Inkvarteringstolag		32,000	18,798 48
<i>Tolag för till Helsingfors sjöledes inkomna varor, destinerade till uppstad:</i>			
Ordinarie toltag		5,940	} 4,453 97
Inkvarteringstolag		2,970	
Debetsedelsafgifter		400	454 16
Trafikafgifter		176,000	157,011 59
Mätningafgifter		4,000	3,665 38
Transitomagasinshyra		150	19 20
Hamnafgifter		64,000	79,046 32
Broafgifter		3,500	5,554 97
Ballastafgifter		400	472 60
Vågaafgifter		1,500	1,904 02
	Transport	891,539 15	1,028,679 35

*) Under året har arrendetomter icke blifvit sålda.

	Transport	891,539 15	1,028,679 35
Kokhusafgifter		200 —	209 40
Marknadsafgifter		1,000 —	926 60
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast		700 —	710 —
Auktionsprovision		800 —	660 37
Stadskällarrättigheter		820 —	1,207 50
Afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk		400 —	422 —
Mångleriafgifter		600 —	535 —
Biljardafgifter		416 —	416 —
Bouppteckningsprocenter		3,500 —	18,352 —
Kollektmedel		250 —	247 84
Sakören: stadens, kronans till staden donerade och fattiges andelar, in summa		3,500 —	2,240 96
Böter för försummad betalning af kronoutskylder		1,200 —	96 —
Afgifter för i Ryssland vistande personer		2,000 —	1,825 24
		— 370,246: 00 —	
VII. Diverse.			
Personell fattigafgift		12,000 —	16,647 —
För sjukvård å feberlasarettet		500 —	583 45
Fattighjónsarbeten		900 —	1,311 62
Jordafkastning från fattiggården (incl. hö)		1,050 —	— —
Ersättning för underhåll af fattige		2,700 —	5,170 60
Elevers i folkskolan afgifter		2,800 —	3,618 25
Elevers i folkskolan handarbeten		500 —	249 75
Boklån		1,000 —	1,151 90
Hundskatt		3,000 —	3,718 —
Bidrag till brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders gymnasium		490 —	795 54
Folkskolans restituerade aflöningar		— —	83 33
Jernvägstorgets påfyllning		— —	1,091 15
Försålda byggnader å Humleberg		— —	2,320 —
Folkbibliotekets diverse inkomster		— —	55 30
Fondbörsprovision		— —	183 24
Bidrag till slöjdskolan } från bränvinsskattens {		— —	4,500 —
” ” folkbiblioteket } besparingsmedel {		— —	1,105 19
Bidrag till inqvarteringen, från disponibla inqvarteringsmedel		— —	6,700 87
		— 24,940: 00 —	
VIII. Statsbidrag.			
Till folkskolorna		26,000 —	26,000 —
” polisnrätningen		73,280 —	73,280 —
” dito tillägg		11,595 —	6,219 99
	Transport	1,042,740 15	1,211,313 44

	Transport	1,042,740 15	1,211,313 44
Till gatubelysning		12,000 —	12,000 —
” brandverket		8,210 —	8,210 —
Stadens andel i bränvinsskatten		7,070 56	7,180 53
— 138,155: 56 —			
IX. Vattenledningen.			
För vattenförsäljning		100,000 —	104,127 53
<i>Uttaxering:</i>			
Utskylder på grund af skattören			541,752 34
Näringsafgifter		540,488 75	10,392 —
Debetsedlar			411 64
	Summa <i>fmf.</i>	1,710,509 46	1,895,387 48

	Anslag enligt budgeten.		Utgift enligt böckerna.		Besparing å årsanslaget.		Årsanslaget öfverskridet med.	
	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>
Utgifter.								
I. Stadens skulder.								
1:o.	Å lånet för stadens reglering i amortering 2 % å 264,400:— med		5,288	—	5,288	—	—	—
2:o.	Å lånet för rådhusbyggnaden, i amortering 2 % å 125,714:— med . 2,516:— 4 % ränta å 12,500:— med . 500:—		3,016	—	3,016	—	—	—
3:o.	Å lånet för chausséerna, i amortering . . . 3,160: 28 4 % ränta å 58,493: 13 med . 2,339: 72		5,500	—	5,500	—	—	—
4:o.	Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, i amortering 3,150:— 5 % ränta å 57,000:— . . . 2,850:—		6,000	—	6,000	—	—	—
5:o.	a) Å chaussée-obligationerna, i amortering årligen 2,610:— i ränta d:o 3,6 % (140,000:—) . . . 5,040:—		7,650	—	7,650	—	—	—
	b) Till chausséeobligationernas amorterings fond ränta å 3 % å 19,999: 03 .		599	97	599	97	—	—
6:o.	Å vattenledningslånet ränta		75,000	—	75,000	—	—	—
7:o.	Lånet för kanalen under Gardesmanegen, återbetaldt utan ränta ² / _{IX} 1883. . .		8,600	—	8,600	—	—	—
8:o.	Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882 <i>Fm.</i> 1,550,000:— å 4½ % med		69,750	—	104,625	—	—	34,875
9:o.	Å ett förutsatt kassakreditiv, ränta och provision, ej användt		6,000	—	—	—	6,000	—
	Transport		187,403	97	216,278	97	6,000	—
							34,875	—

Transport	187,403	97	216,278	97	6,000	—	34,875	—	
Diverse räntor: å depositionsbevis	—	—	1,930	—	}	—	2,765	36	
„ obligationer . . .	—	—	695	36					
„ skuldsedlar . . .	—	—	140	—					
II. Stadens Embetsverk.									
Aföningar och arvoden	126,365	60	124,561	62	1,803	98	—	—	
Ersättning åt brottmålsnotarierna för renskrifning af protokollerna	800	—	359	70	440	30	—	—	
Expenser och nya inventarier m. m.	6,000	—	8,201	19	—	—	2,201	19	
Stadsfogdarnes uppbörsarvoden för kommunalutskylder	4,000	—	743	25	3,256	75	—	—	
Pensioner	3,606	67	3,281	67	325	—	—	—	
— 140,772: 27 —									
III. Kommunalförvaltningen.									
<i>Stadsfullmäktige:</i>									
Sekreteraren, Notarien och Vaktmästaren	6,400	—	6,399	96	—	04	—	—	
Expenser	3,600	—	4,080	96	—	—	480	96	
— 10,000: — —									
<i>Drätselkammaren:</i>									
Ordföranden och 5 ledamöter	6,000	—	5,999	96	—	04	—	—	
Sekreteraren	5,000	—	5,000	04	—	—	—	04	
Kanslibitråde m. m.	2,400	—	2,276	20	123	80	—	—	
Expenser	3,000	—	4,521	89	—	—	1,521	89	
Hyra	200	—	200	—	—	—	—	—	
— 16,600: — —									
<i>Drätselkontoret:</i>									
Löner, arvoden m. m.	22,528	56	22,338	56	190	—	—	—	
Extra biträde	2,000	—	2,174	63	—	—	174	63	
Expenser	1,800	—	1,608	07	191	93	—	—	
— 26,328: 56 —									
<i>Tolagskontoret:</i>									
Löner, arvoden och ersättningar Hyra för tullkammare, packhus m. m. jemte ved	9,578	56	9,646	04	—	—	67	48	
Mätarearvoden	8,300	—	8,100	—	200	—	—	—	
Expenser ¹⁾	2,000	—	2,146	10	—	—	146	10	
— 1,000: — —			587	10	412	90	—	—	
— 20,478: 56 —									
Transport	401,983	36	431,271	27	12,944	74	42,232	65	

¹⁾ Häri ingår ett extra anslag af 400 mark för en våg, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 23 Oktober 1883.

Transport	401,983	36	431,271	27	12,944	74	42,232	65
<i>Hamnkontoret:</i>								
Löner och beklädnadshjelp . . .	13,560	—	13,560	10	—	—	—	10
Hamnkapten 4 % af uppbörd	2,878	—	3,537	40	—	—	659	40
” bokhållaren 2 % af d:o	1,439	—	1,768	70	—	—	329	70
Arvode för uppbörd af Kok-								
husafgiften	100	—	100	—	—	—	—	—
Rengöring af hamnar och kajer	1,100	—	1,270	35	—	—	170	35
Expenser: ved, belysning m. m.	800	—	807	75	—	—	7	75
— 19,877: — —								
<i>Byggnadskontoret:</i>								
Löner och arvoden	21,640	—	21,639	98	—	02	—	—
Hyra för kontorets lokal . . .	2) 1,275	—	1,275	—	—	—	—	—
Expenser	800	—	878	80	—	—	78	80
Möbel	380	—	333	32	46	68	—	—
Materialier och handtlångare-								
dagsverken vid mätningar . .	2,000	—	3,519	22	—	—	1,519	22
Biträden vid omreglering och ut-								
vidgning af stadsplanen . . .	2,000	—	2,326	40	—	—	326	40
Affattning af villo områden . .	500	—	966	55	—	—	466	55
— 28,320: — —								
IV. Gatubelysning.								
a) Gasbelysningen jemte kon-								
troll, besigtning, hyra m. m.	3) 54,946	33	53,088	41	1,857	92	—	—
b) Terpentinelbelysning, 215 lyk-								
tor	28,827	50	29,769	82	—	—	942	32
— 83,373: 83 —								
V. Brandverket.								
a) Hyror	6,900	—	6,900	—	—	—	—	—
b) Eldning och lysning	2,996	90	2,248	50	748	40	—	—
c) Redskapens underhåll	3,000	—	1,312	55	1,687	45	—	—
d) Aflöningar och andra förmå-								
ner	33,370	—	32,647	—	723	—	—	—
e) Brandstallet, 12 hästar . . .	5,576	40	5,051	65	524	75	—	—
f) Inköp af nya redskap, m. m.	3,400	—	4,076	70	—	—	676	70
g) Diverse: arvoden för brand-								
syner	820	—	632	—	188	—	—	—
gratifikationer	2,000	—	2,190	25	—	—	190	25
— 58,063: 30 —								
Transport	592,292	49	621,171	72	18,720	96	47,600	19

²⁾ Häri ingår ett extra anslag af 275 mark, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 20 Februari 1883.

³⁾ Häri ingår tvenne extra anslag tills. 400 mark för gaskontrollen och tillsynen enligt Stadsfullmäktiges beslut af d. 30 Januari och 13 Oktober 1883.

Transport	592,292	49	621,171	72	18,720	96	47,600	19
VI. Polis och Fångvård.								
<i>Polisen:</i>								
Löner och arvoden	116,800	—	116,515	83	284	17	—	—
Tilläggs-löner m. m. och underhåll för 4 hästar	18,120	—	5,979	79	12,140	21	—	—
Expenser	1,140	—	2,140	—	—	—	—	—
Ersättningar	1,000	—		—	—	—	—	—
Hyra	2,400	—	2,400	—	—	—	—	—
<i>Fångvården:</i>								
Stadshäktet: löner m. m.	5,520	—	5,520	—	—	—	—	—
” förnödenheter	1,000	—	244	70	755	30	—	—
— 145,980: — —								
VII. Sundhets- och Sjukvård.								
Löner och arvoden	*) 16,100	—	16,066	73	33	27	—	—
Expenser	800	—	582	45	217	55	—	—
Hyra för besigtningssal	800	—	800	—	—	—	—	—
d:o ” ordinarie sjukhuset	4,200	—	4,200	—	—	—	—	—
2 sköterskor och 1 dräng jemte kostpenningar	1,548	—	1,068	—	480	—	—	—
Kost	5,475	—	3,786	15	1,688	85	—	—
Läkemedel	1,000	—	344	67	655	33	—	—
Tvätt	400	—	273	87	126	13	—	—
Ved och belysning	1,200	—	776	05	423	95	—	—
Remont af persedlar och diverse	1,000	—	999	97	—	03	—	—
— 32,523: — —								
VIII. Fattigvården.								
Löner och arvoden	9,540	—	9,540	—	—	—	—	—
Arvode för tillsyningsmän	1,200	—	960	—	240	—	—	—
Inspektionsresor	400	—	149	48	250	52	—	—
Hyra och städning för styrelsens lokal	560	—	548	—	12	—	—	—
Understöd åt de fattiga:								
ständiga	40,000	—	43,631	80	—	—	3,631	80
tillfälliga	4,000	—	3,936	17	63	83	—	—
Beklädnad för de fattiga	3,500	—	5,382	01	—	—	1,882	01
Kost ” d:o	20,000	—	17,389	09	2,610	91	—	—
Sjukvård	3,500	—	2,426	—	1,074	—	—	—
Transport	853,495	49	866,832	48	39,777	01	53,114	—

*) Häri ingår ekonomens vid feberlasarettet aflöning med 800 mark.

Transport	853,495	49	866,832	48	39,777	01	53,114	—
Kostnad för sinnesrubbade . . .	9,000	—	7,654	—	1,346	—	—	—
Läkemedel	2,600	—	2,735	69	—	—	135	69
Inventarier	1,400	—	581	90	818	10	—	—
Ved	3,000	—	3,658	—	—	—	658	—
Foder för 2:ne hästar	900	—	296	—	604	—	—	—
Brandstodsafgifter	700	—	568	88	131	12	—	—
Remontarbeten	1,300	—	2,282	77	—	—	982	77
Inventarier och beklädnads per- sedlar för därvårdsafdelningen	2,171	60	965	79	1,205	81	—	—
För oförutsedda behof och diverse	5,000	—	6,488	78	—	—	1,488	78
— 108,771: 60 —								
IX. Undervisningsvä-								
sendet.								
a) Navigationsskolan: hyra . . .	2,400	—	2,400	—	—	—	—	—
ved . . .	470	—	421	10	48	90	—	—
b) Realskolan: lokalyra	6,000	—	6,000	—	—	—	—	—
hyresmedel . . .	4,300	—	4,300	—	—	—	—	—
ved och belysning	850	—	847	91	2	09	—	—
inventarier och								
diverse	1,000	—	637	49	362	51	—	—
c) Slöjdskolan: bidrag	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
d) Handelsinstitutet: bidrag . . .	2,500	—	2,500	—	—	—	—	—
e) Folkskolorna: löner och arvo-								
den	107,733	33	104,004	29	3,729	04	—	—
hyror för lokaler	8,600	—	8,292	50	307	50	—	—
matrikelföring . . . ⁴⁾	750	—	750	—	—	—	—	—
undervisnings-								
material	3,800	—	2,492	87	1,307	13	—	—
material för								
handarbete	1,000	—	1,000	30	—	—	—	30
ny skolmöbel								
m. m.	2,500	—	3,144	80	—	—	644	80
ved incl. hugg-								
ning	3,500	—	2,976	30	523	70	—	—
belysning	3,000	—	3,169	05	—	—	169	05
underhållskost-								
nader för går-								
darne samt di-								
verse	4,500	—	5,209	17	—	—	709	17
Transport	1,037,470	42	1,045,210	07	50,162	91	57,902	56

⁴⁾ Här i ingår ett extra anslag af 250 mark, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 30 Januari 1883.

Transport	1,037,470	42	1,045,210	07	50,162	91	57,902	56
<i>Folkskolorna: beklädnadskostnader</i>	2,500	—	2,560	05	—	—	60	05
<i>f) Folkbiblioteket och läsesalen:</i>								
Löner m. m. och hyresanslag	5,050	—	4,973	85	76	15	—	—
Böcker, tidskrifter m. m.	4,000	—	3,221	37	778	63	—	—
Ved och belysning	2,200	—	3,573	70	—	—	1,373	70
Brandstodsafgifter.	600	—	614	66	—	—	14	66
Diverse samt oförutsedda utgifter	800	—	2,051	36	—	—	1,251	36
— 172,553: 33 —								
 X. Staden åliggande allmänna onera.								
a) <i>Skjutshållning:</i>								
Entreprenad, 12 hästar å 480 mark	5,760	—	5,760	—	—	—	—	—
b) <i>Kronoutlagor:</i>								
Båtsmans vakansafgift	576	—	629	04	—	—	—	—
Boskapspenningar och Utsädesafgift	53	04						
c och d) <i>Inqvarteringen</i>	—	—	6,700	87	—	—	6,700	87
 XI. Vattenledningen.								
Förvaltning & drift	15,620	—	11,552	37	4,067	63	—	—
Underhåll	5,800	—	7,763	63	—	—	1,963	63
Inköp af vattenmätare	3,600	—	5,900	89	—	—	2,300	89
Anslutningar till gårdar	800	—	—	—	800	—	—	—
Elektrisk automatisk vattenstånds mätare m. m.	2,400	—	2,410	—	—	—	10	—
Uppförandet af en vaktstuga.	3,000	—	2,913	45	86	55	—	—
Vattenkastare i esplanaden	600	—	—	—	600	—	—	—
Utsträckning under Anne- och Bangatorne	8,500	—	7,709	65	790	35	—	—
d:o under Eriks- och Abra- hamsgatorne	12,800	—	9,956	11	2,843	89	—	—
d:o under Wladimirsgatan	2,700	—	3,059	84	—	—	359	84
d:o under Fredriks- och Röd- bergsgatorne	8,000	—	7,062	57	937	43	—	—
d:o under Lappviksgatan	7,800	—	6,033	93	1,766	07	—	—
Transport	1,130,629	46	1,139,657	41	62,909	61	71,937	56

⁵⁾ Här i ingår ett extra anslag af 250 mark för hyra, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 5 Juni 1883.

Transport	1,130,629	46	1,139,657	41	62,909	61	71,951	56
Utsträckning under Badhus- och Parkgatorne	23,000	—	16,089	93	6,910	07	—	—
d:o under Andreægatan	6) 8,385	43	9,983	07	—	—	1,597	64
— 94,620: — + 8,385: 43 —								
XII. Byggnader och allmänna arbeten.								
<i>Underhåll af:</i>								
1. Stadens hus	15,000	—	13,257	63	1,742	37	—	—
2. Gator, kanaler, afloppsdi- ken och kajer m. m.:								
Stenläggning af Senatstorget	7) 13,670	—	11,042	63	2,627	37	—	—
d:o „ Kaserntorget	6,640	—	6,767	79	—	—	127	79
d:o „ Trädgårdsgatan	1,600	—	—	—	1,600	—	—	—
d:o „ Badhusvägen	5,900	—	—	—	5,900	—	—	—
d:o „ Fabiansgatan	4,540	—	4,449	97	90	03	—	—
d:o „ Georgs- och Ban- gatorne	8) 6,550	—	5,971	36	578	64	—	—
Sänkning af Wladimirsgatan	1,040	—	1,130	40	—	—	90	40
Asfaltering m. m. af Mikael- sgatans trottoir	3,650	—	3,268	95	381	05	—	—
Stenläggning af Ulrikasborgs- gatan	3,000	—	2,560	48	439	52	—	—
d:o „ Ulrikasgatan	5,600	—	—	—	5,600	—	—	—
d:o „ Fredriks- gatan	1,300	—	—	—	1,300	—	—	—
Planering m. m. af öppna plat- sen emellan Simonsgatan och ryska kasernen	1,500	—	1,427	50	72	50	—	—
Öfrigt underhåll incl. snöplogning	9) 33,000	—	33,751	56	—	—	751	56
3. Brunnar och vattenuppfor- dringsverk m. m. för brand- verket:								
Diverse reparationer	2,000	—	1,987	19	12	81	—	—
4. Stadens allmänna landsvägar m. m.								
Aföning, underhåll m. m.	9,700	—	7,755	86	1,944	14	—	—
Transport	1,276,704	89	1,259,101	73	92,108	11	74,504	95

6) Återstod från 1882 års budget anslag för „öfriga utvidgningar“.

7) Häri ingår ett extra anslag af 3,670 mark enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 6 Mars 1883.

8) Enligt 1882 års budget.

9) Häri ingår ett extra anslag af 8,000 mark, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 23 Ok-
tober 1883.

Transport	1,276,704	89	1,259,101	73	92,108	11	74,504	95
5. Stadens chausséer incl. Forsby vägalott:								
Gångbana till Fjelldal	5,500	—	5,027	29	472	71	—	—
Öfrigt underhåll	11,000	—	11,943	35	—	—	943	35
6. Stadens planteringar och trädskola:								
36 st. gjutjernsgaller	5,400	—	4,338	—	1,062	—	—	—
4 dussin jernsoffor	1,440	—	1,607	35	—	—	167	35
Öfrigt underhåll	20,500	—	19,910	95	589	05	—	—
Planering af mellersta esplanaden ¹⁰⁾	15,000	—	36,250	43	—	—	21,250	43
7. Stadens hamnar:								
Muddrings arbete	4,000	—	4,802	52	—	—	802	52
Ombyggnad af nordliga kajarmen till stenkaj	¹¹⁾ 74,000	—	91,031	10	—	—	17,031	10
Ombyggnad af sydliga kajarmen till stenkaj	32,300	—	—	—	32,300	—	—	—
8. Latriner och pissoirer:								
Renhållning	2,400	—	2,411	85	—	—	11	85
9. Renhållning af stadens allmänna platser och gatundelar	10,900	—	10,900	—	—	—	—	—
10. Inventarier och arbetsredskap	6,000	—	9,321	05	—	—	3,321	05
11. Tvättbryggor, bojar, lyktstolpar, vedmått m. m.	8,000	—	6,200	74	1,799	26	—	—
<i>Nybyggnader:</i>								
1. Planering af gator:								
Uträtning af Malmgatan	¹²⁾ 20,300	—	16,070	65	4,229	35	—	—
Planering af Kristiansgatan	20,630	—	—	—	20,630	—	—	—
Körväg längs Stenhuggaregatan	1,000	—	1,347	83	—	—	347	83
Gångstig öfver kärret vid skeppsdockan	1,000	—	736	90	263	10	—	—
Transport	1,516,074	89	1,481,001	74	153,453	58	118,380	43

¹⁰⁾ Enligt 1882 års budget.

¹¹⁾ Enligt 1882 års budget *Fm.* 28,000:—
 " 1883 " d:o " 28,000:—
 extra anslag, enligt Stadsfullmäktiges beslut af d. 20 Mars 1883 " 18,000:—

Summa *Fm.* 74,000:—

¹²⁾ Enligt 1882 års budget *Fm.* 10,150:—
 " 1883 " d:o " 10,150:—

Summa *Fm.* 20,300:—

Transport	1,516,074	89	1,481,001	74	153,453	58	118,380	43
2. Anläggning af afloppskanaler och afloppsdikey:								
Kanalen under Boulevardsgatan	17,000	—	19,232	81	—	—	2,232	81
Kanalen under Andrægatan . .	3,500	—	1,874	14	1,625	86	—	—
d:o " Barnhemsgatan . .	8,740	—	6,029	63	2,710	37	—	—
d:o " Styrmansgatan . .	2,900	—	2,839	08	60	92	—	—
d:o " Ban- och Anneg.	7,500	—	6,831	—	669	—	—	—
d:o " Eriks- och Abrahamsgatorne . .	12,700	—	10,035	32	2,664	68	—	—
d:o " Rödbergs- och Fredriksgatorne .	8,440	—	7,573	90	866	10	—	—
d:o " Lappviksgatan . .	13,750	—	10,798	31	2,951	69	—	—
d:o " Bergmansgatan . .	9,770	—	6,364	26	3,405	74	—	—
d:o " Badhus- och Parkgatorne	22,840	—	17,807	82	5,032	18	—	—
d:o genom Kajsaniemi . .	34,100	—	33,950	02	149	98	—	—
Afloppsdike genom villan Humleberg	3,800	—	3,329	85	470	15	—	—
d:o genom villan Toivo m. m.	2,300	—	2,300	—	—	—	—	—
3. Husbyggnader:								
Dårhusbyggnaden å Fattiggården	¹³⁾ 34,500	—	30,002	69	4,497	31	—	—
Kajbyggnaden i Sörnäs	¹⁴⁾ 26,000	—	34,214	13	—	—	8,214	13
För ryska proviantmagasinet . .	200,000	—	—	—	200,000	—	—	—
För ett kommunalt sjukhus . . .	80,000	—	—	—	80,000	—	—	—
För saluhallar å Kaserntorget . .	50,000	—	—	—	50,000	—	—	—
För öppet varuskjul å norra kajarmen i södra hamnen	11,000	—	—	—	11,000	—	—	—
För förarbeten för ett slutet varuskjul öfver sydliga ändan af södra båthamnen	14,000	—	—	—	14,000	—	—	—
För ett material skjul	3,000	—	—	—	3,000	—	—	—
— 770,030: — + 175,664: 56 —								
XIII. Diverse.								
Taxerings- och pröfningsnämnden	2,500	—	2,451	76	48	24	—	—
Revisionskostnader	2,100	—	2,100	—	—	—	—	—
Eldnings- och lysningsämnen . .	7,000	—	6,487	78	512	22	—	—
Transport	2,093,514	89	1,685,224	24	537,118	02	128,827	37

¹³⁾ Enligt 1882 års budget *Fmg.* 30,000: —
 extra anslag, enligt Stadsfullmäktiges beslut af d. 5 September 1882 " 4,500: —

Summa *Fmg.* 34,500: —

¹⁴⁾ Enligt 1882 års budget.

Transport	2,093,514	89	1,685,224	24	537,118	02	128,827	37
Anslag för signalering af mid- dagstimmen	300	—	300	—	—	—	—	—
Anslag för stormvarningstelegram	250	—	110	—	140	—	—	—
Brandstodsafgifter och extra pre- mier	4,500	—	3,096	94	1,403	06	—	—
Arvode åt mantalsskrifvaren . . .	100	—	100	—	—	—	—	—
Bidrag till ett agrikultur- och handelskemiskt laboratorium . .	1,600	—	1,600	—	—	—	—	—
Bidrag till Trädgårdsföreningen	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Restitution af fattigafgifter . . .	3,000	—	72	—	2,928	—	—	—
Anslag för register till valläng- den	900	—	900	—	—	—	—	—
Arvode för afsyning af hyrku- skarnes droshkor och slädar.	175	—	40	—	135	—	—	—
Afkortning å utfaxerade medel m. m.	50,000	—	71,492	80	—	—	21,492	80
<i>För oförutsedda behof:</i>								
Årsanslag, enligt Stadsfullmäkti- ges framtida bestämmande, <i>Små 60,000: —</i>								
1882 års oliqviderade räkningar			1,260	91				
Hundskattens omkostnader . . .	¹⁵⁾ 25	—	25	—				
Anslaget för brandtelegraf . . .	¹⁶⁾ 18,000	—	15,359	—				
” för 4 lyktor med Siemens brännare	—	—	2,021	66				
Restituerade kommunalutskylder	—	—	2,476	15				
Löseskilling för byggnader i Hum- leberg	¹⁷⁾ 15,600	—	15,726	17				
Kostnader för ny brandordning.	¹⁸⁾ 115	—	115	—				
Gasledning till tullkammaren . .	¹⁹⁾ 312	95	312	95				
Dricksbassinen å Broholmen . . .	²⁰⁾ 20	—	20	—				
Vattenledningens inventarier . . .	—	—	224	48				
Direktionen för Skärgårds Trafik- Aktiebolaget	²¹⁾ 3,000	—	3,000	—				
Anslaget för hyresmedel till hammästaren	²²⁾ 400	—	399	98				
Transport	2,192,812	84	1,804,877	28	541,724	08	150,320	17

¹⁵⁾ Enligt Stadsfullmäktiges bestämmande den 20 Februari 1883.

¹⁶⁾ ” d:o ” 24 Januari 1882.

¹⁷⁾ ” d:o ” 7 Juni 1882.

¹⁸⁾ ” d:o ” 30 Januari 1883.

¹⁹⁾ ” d:o ” 16 Januari 1883.

²⁰⁾ Rest från 1882 års budget.

²¹⁾ Enligt Stadsfullmäktiges bestämmande den 20 Mars 1883.

²²⁾ ” d:o ” 20 Mars 1883.

	Transport	2,192,812	84	1,804,877	28	541,724	08	150,320	17
Anslaget för reparation af Lagii gård	²³⁾	600	—	504	46				
d:o ” räddningsredskap	²⁴⁾	1,450	—	1,714	61				
d:o ” Kröningsfestligheterna	²⁵⁾	8,525	81	8,582	31				
d:o ” Notarie i Drätselkammaren	²⁶⁾	1,600	—	1,600	—				
Kostnader för gården N:o 31 N. Esplanadgatan		—	—	140	41				
Högbergsgatan, trottoir vid Brandtornet	²⁷⁾	800	—	795	88				
Anslaget för inköp af byggnader å Hesperia	²⁸⁾	6,545	—	6,545	—				
Debetsedelsafgifter		—	—	202	72				
Anslaget för biträdande vaktmästare vid tolags-kon-toret	²⁹⁾	828	56	528	58				
d:o för afstjelningsplatsen å Grejus		—	—	1,370	60	—	—	38,535	77
d:o för utsträckning af vattenledningen under Barnhemsgatan	³⁰⁾	5,000	—	3,377	04				
d:o för pissoirer	³¹⁾	2,500	—	2,768	23				
d:o till S. Lemström för utförda arbeten	³²⁾	900	—	900	—				
d:o för hästtorgets ordnande vid marknader	³³⁾	70	—	70	—				
Tryckröret under Sörnäs bibana		—	—	1,477	10				
Kostnader för Furuhjelmska tafvelsamlingen		—	—	945	77				
Anslaget för gratifikation	³⁴⁾	100	—	100	—				
Restituerade Näringsafgifter		—	—	20	—				
	Transport	2,221,732	21	1,836,519	99	541,724	08	188,855	94

- ²³⁾ Enligt Stadsfullmäktiges bestämmande den 9 Februari 1883.
²⁴⁾ ” d:o d:o ” 10 April och 9 Oktober 1883.
²⁵⁾ ” d:o d:o ” 19 Juni och 25 September 1883.
²⁶⁾ ” d:o d:o ” 24 April 1883.
²⁷⁾ Enligt 1882 års budget.
²⁸⁾ Enligt Stadsfullmäktiges bestämmande den 20 Mars 1883.
²⁹⁾ ” d:o d:o ” 24 April 1883.
³⁰⁾ ” d:o d:o ” 5 Juni 1883.
³¹⁾ ” d:o d:o ” 5 Juni 1883.
³²⁾ ” d:o d:o ” 9 Oktober 1883.
³³⁾ ” d:o d:o ” 23 Oktober 1883.
³⁴⁾ ” d:o d:o ” 25 September 1883.

Transport	2,221,732	21	1,836,519	99	541,724	08	188,855	94
Anslaget för en häst till Brand- verket	³⁵⁾ 375	—	375	—				
Extra utgifter	—	—	32,344	08				
Behållning till år 1884.	—	—	26,148	41				
Summa <i>Frå:</i>	2,222,107	21	1,895,387	48	541,724	08	188,855	94

³⁵⁾ Enligt Stadsfullmäktiges bestämmande den 18 December 1883.

Extra anslag, hvilka endast delvis blifvit använda.

Anslag för anskaffande och underhåll tillsvidare af en desinfektions- ugn för allmänhetens begagnande, d. ^{10/4} 1883	2,000	—
d:o för 2:ne bryggor och 4 spillningsprämar, enligt räkning d. ^{15/5} 1883	—	—
d:o „ uppgörande af en fastighetsbok, enligt stadsfullmäktiges be- slut d. ^{25/9} 1883.	1,000	—
d:o „ proviantmagasinet, enligt Stadsfullmäktiges beslut d. ^{25/9} 1883	298,320	—
d:o till hyra för tullkammaren och dejourrum d. ^{23/10} 1883	5,000	—
d:o „ hyra för poliskammaren, d. ^{1/6} 1883	1,000	—

Sammandrag af balans-kontot för år 1883.

		<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>
Aktiva.			
Kassa	—	—	11,998 70
Löpande räkning, Nordiska Aktiebanken	1,735	03	
” ” Föreningsbanken	47,286	79	
” ” Wasa Aktiebank	34,238	90	
Depositions-räkning d:o	100,000	—	
” ” Föreningsbanken	150,000	—	333,260 72
Obligationer, chaussée-obligationer	47,750	—	
” donations-obligationer	2,580	—	50,330 —
Skuldsedlar	—	—	530 —
<i>Förskotter mot redovisningsskyldighet:</i>			
Herr H. Tranberg (Sundhetsnämnden)	109	55	
Fru Anna Stolt (Feberlasarettet)	128	39	
Herr E. af Forselles (Inqvarteringsnämnden)	86	35	
” J. Sillman (S. brandtornet)	550	—	
” M. Henelius (N. d:o)	550	—	
” C. E. Sederholm (Byggnadsmaterial)	388	82	
” A. Gripenberg (Stadsfullmäktige)	28	04	
” M. Mæxmontan (Folkbiblioteket)	52	45	
” G. Jansson (Entreprenör)	50,000	—	51,893 60
<i>Enskildes andelar i gatuläggningsarbeten:</i>			
Stenläggning af Eriksgatan	112	40	
” ” Unionsgatan	4,244	95	
” ” Wladimirsgatan	236	30	4,593 65
Olyftade bidrag: för Inqvarteringen	80,802	23	
” ” ” Folkskolorna	6,385	—	
” ” ” Polisnrättningen	13,499	97	100,687 20
Byggnadskontoret	33	32	
Diverse personer, kassor och bolag häfta till staden in summa	6,011	93	6,045 25
Byggnadsmaterialier	—	—	44,076 42
Arrende-tomtlösen	—	—	86,402 68
Utestående rester, enligt diverse restlängder	172,098	42	
Vattenkonsumtionsafgifter	30,432	17	202,530 59
Ofulländade arbeten	157,792	84	
Kostnader för 1882 års regleringslån	20,193	16	177,986 —
Förskotter från föregående år	821	80	
Propriebalanser (Skutnabb & Kuhlberg)	2,483	69	3,305 49
Kapitalkonto	—	—	1,827,812 85
Summa <i>Fmg.</i>	—	—	2,901,453 15

		<i>Frnc</i>		<i>ni.</i>	
Passiva.					
Emitteradt af 1882 års regleringslån	852,500	—			
Upplupen ränta å d:o	6,334	82	858,834	82	
Chaussée-obligationernas amorteringsfond	—	—	23,209	—	
Oinlösta kuponer: Chaussée-kuponer	180	—			
” ” Vattenlednings-kuponer	6,535	—			
” ” 1882 års regleringslåns kuponer	3,993	75	10,708	75	
Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål	—	—	377	24	
Byggnadsstyrelsen för Folkbiblioteket	328	72			
Arvode till mantalsskrifvaren	100	—			
Helsingfors söndagsskola	404	78			
Arrendemedel	3,318	10			
Arrendemedels rester	591	63			
Afgifter för bord, stånd eller disk	2	—			
Mångleriafgifter	25	—			
Hundskatten	12	—			
Statsbidraget till Folkskolorna	456	72			
Bränvinsskatten	5,722	88			
Uttaxerade inqvarteringsavgifter	38,146	56			
Förskotterade landtdagskostnader	1,515	16			
Diverse kreditorer	4,710	94	55,334	49	
1883 års oliqviderade räkningar	—	—	99,027	59	
<i>Af finska staten erhållna lån:</i>					
Lånet för stadens reglering af 1812.	68,296:	00			
” ” rådhusbyggnaden	9,984:	00			
” ” chausséerna	55,332:	85			
” ” folkskolehuset vid Malmgatan	53,850:	00	187,462	85	
Obligations-lån: för chausséerna	140,350:	00			
” ” vattenledningen	1,500,000:	00	1,640,350	—	1,827,812 85
Differencen emellan UtgifTERS och Inkomsters konto	—	—	26,148	41	
Summa <i>Frnc</i>	—	—	2,901,453	15	

Af chaussée-obligationernas kuponer qvarstod den 1 Januari 1883	
som oinlösta ett belopp af	<i>Fr.</i> 496: 80
hvertill kommo de under året förfallna med	” 5,040: —
	<u>Summa <i>Fr.</i> 5,536: 80</u>
Under året inlöstes af detta belopp	<i>Fr.</i> 2,480: 40
och afklippes ifrån de i stadens ego befintliga chaussée- obligationerna	” <u>2,876: 40</u> 5,356: 80
hvidan vid 1883 års utgång stod som oinlösta	” 180: —
	<u>Summa <i>Fr.</i> 5,536: 80</u>

Härvid anmärkes dock att förutom ofvannämnda 180 mark, följande belopp kuponer stodo oafförda uti chaussée-kuponernas nummerregister, nemligen:

af serien B. å 100 marks valör 2 st. kuponer	å 3: 60 = 7: 20
” ” B. ” 50 ” ” 2 ” ”	” 1: 80 = 3: 60
” ” C. ” 100 ” ” 8 ” ”	” 3: 60 = 28: 80
	<u><i>Fr.</i> 39: 60</u>

Å det nybyggnads- och regleringslån, som förstärkte stadsfullmäktige den 5 April 1881 beslutit upptaga, har Drätselkammaren, enligt nådigt tillstånd, den 16 Juni 1881, under året 1882 utfärdat $4\frac{1}{2}\%$ obligationer till ett nominelt värde af 1,550,000 mark, deraf vid årets slut återstod osålda 580,000 och den 13 Mars 1884 endast 157,500 mark.

Räntan å förenämnda obligationer började löpa ifrån och med den 1 Maj 1882 med half års kuponer, hvidan de förfallna kuponen vid 1883 års utgång utgjorde	<i>Fr.</i> 104,625: —
här af inlöstes under förloppet af redogörelseåret för	<i>Fr.</i> 23,478: 75
och afklippes af de i stadens ego befintliga ett be- lopp af	” <u>77,152: 50</u> ” 100,631: 25
så att vid årets utgång qvarstod som oinlösta	” 3,993: 75
	<u>Summa <i>Fr.</i> 104,625: —</u>

Af vattenlednings-obligationernas kuponer utestodo den 1 Januari 1883	
oinlösta ett belopp af	<i>Fr.</i> 2,870: —
hvertill kommo de under året förfallna med	” <u>75,000: —</u>
	<u>Summa <i>Fr.</i> 77,870: —</u>

Under året presenterades till inlösen	<i>Fr.</i> 71,333: —
och återstod sålunda som oinlösta den 31 Dec. 1883	” <u>6,535: —</u> 77,870: —

Af de 4 st. vattenlednings-obligations kuponer å 12 mark 50 p.ni., som 1880 års revisorer anmärkt i afseende å numrornas bristfällighet, har numera numrorna å 3 st. af dessa kuponer kunnat konstateras samt sålunda i nummerregistret afföras och inläggas bland de af oss paketterade och förseglade vattenlednings kuponerna, hvarigenom nu endast en qvarstår som outredd.

Sedan såväl chaussée- som 1882 års nybyggnads- och regleringslåne- samt vattenlednings-obligationernas kuponer, både de inlösta och afklippta, blifvit af oss uppräknade och med uppgifterna i böckerna riktiga befunna, insattes desamma uti hvar sitt paket samt öfverlemnades behörigen förseglade och med våra underskrifter försedda till förvar i Drätselkammaren.

På grund af den verkställda revisionen se vi oss föranlåtna att göra nedanstående anmärkningar:

Drätselkammaren.

Emedan vid vattenledningens inköp åtskilliga kontrakter angående densamma öfvergingo till staden, deribland ett med Gumtäcktt egendoms förra innehafvare och då sedermera under året denna egendom öfvergått till annan egare utan att säljaren veterligen förbundet den nya egaren att godkänna detta kontrakts fortfarande giltighet, ehuru det innehöll en stipulation att detsamma äfven var bindande för kommande egare af egendomen, så torde väl Drätselkammaren böra anmodas att bevaka stadens intresse i denna sak.

Det proportionsvis stora belopp hvarmed utgifterna för vattenledningens utsträckning, nybyggnader och allmänna arbeten betunga stadens budget, föranlåta oss att föreslå att Drätselkammaren måtte erinras om att, vid samlandet och ordnandet af det material till budget, som kammaren årligen bör inlemna till magistraten i och för budget förslagets för följande året upprättande, göra noggrann åtskilnad emellan sådana arbeten som böra utföras med uttaxerade medel och sådana som skola verkställas med upplånade medel; ty en hel mängd af de arbeten, hvilka af Drätselkammaren föreslogos till utförande under 1884, såsom t. ex. vattenledningsrörnätets utsträckning under åtskilliga gator för en kostnad af *Smf.* 32,000: —

ombyggnad af sydliga träkajarmen i södra hamnen till stenkaj (förut beviljadt anslag 32,300 mark äfven af uttaxerade medel) för ” 75,000: —

afloppskanalers anläggande under diverse gator och torg för en kostnad af 54,200 mark, hvaraf dock endast 40,000 mark med upplånta medel ” 14,200: —

varuskjul öfver sydliga ändan af södra båthamnen (förut beviljadt anslag 14,000 mark äfven af uttaxerade medel) ” 4,600: —

saluhallar å kaserntorget (förut beviljadt anslag 50,000 mark äfven uttaxerade medel) ” 20,000: —

voro af den beskaffenhet att de gagna nära nog en hel generation af skattdragande och derföre nödvändigt bort föreslås att utföras med upplånta medel, som småningom under en längre eller kortare tid, beroende på arbetets beskaffenhet, af staden komme att återgäldas. Härvid vilja vi dock, för att ej missförstås, tillägga, att alla remontarbeten och mindre byggnadsföretag m. m. sjelffallet böra bestridas med de för året uttaxerade medlen.

Genom att rättvist fördela kostnaderna för nybyggnads- och andra större arbeten på en längre följd af år, komme de årliga uttaxerade medlens belopp ej att allt för

mycket variera och i så hög grad ökas, såsom senast varit fallet, utan blefve beloppet ganska stabilt. Härigenom vunnes äfven att det i staden ganska allmänt rådande, berättigade missnöjet öfver hög uttaxering småningom skulle upphöra.

Då den i Drätselkammarens värjo befintliga af Herr Protokollssekreteraren Alarik Waselius såsom betalning för af honom inköpta byggnader å villaområdet Humleberg till staden utfärdade skuldsedeln å 13,400 mark med löpande 5 % ränta från den 1 Januari 1883 icke finnes upptagen uti Drätselkontorets böcker, och då icke heller inkomsten, som uppstått genom ifrågavarande byggnaders försäljning, blifvit uti desamma bokförd, så hafva vi här velat anteckna detta förhållande.

Tillika anse vi oss här äfven böra omnämna att det af Drätselkammaren utsedda ombudet, som skulle föra stadens talan vid Societetshus Aktiebolagets ordinarie bolagsstämma för de af staden egande 280 st. aktier, representerande dryg fjerdedel af hela aktiebeloppet, icke till kammaren afgifvit någon relation öfver bolagets ställning och öfver vid stämman afhandlade frågor; ty i kammarens protokoller finnes härom intet antecknadt.

Ultimo December utestodo följande rester:

Kommunala utskylder	<i>Smf.</i>	101,944: 62
Tolags- och trafikafgifter	"	41,321: 01
Arrendemedel	"	12,575: 13
Personella fattigafgifter	"	507: 50
Hyra för stadens bodar	"	2,450: 75
Diskhyra	"	122: 50
Mångleriafgifter	"	95: —
Afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk vid försäljning å torg m. m.	"	64: —
Landtdagskostnader	"	110: 46
Hundskatten	"	522: 20
Vattenkonsumtionsafgifter	"	30,432: 17
Chaussée-arrenden	"	6,060: —
Hamn- och vågafgifter	"	3,258: 19
Auktionsprovision	"	147: 52
Stadskällareafgiften	"	2,027: 50
Kollektmedel	"	247: 84
Legosängsafgifter	"	583: 45
Folkskolans elevafgifter	"	60: 75
	<i>Summa Smf.</i>	<u>202,530: 59</u>

Äfven vid det sistförflutna redogörelseårets utgång, såsom ock af ofvanstående förteckning närmare synes, voro betydliga restbelopp utestående och beroende på indrifning, hvartill kommer att tvenne stadsfogdar under året förskingrat ganska stora

belopp utan att kunna godtgöra stadskassan den skada de genom sitt grofva tilltag vållat. Den förlust de härigenom åsamkat kommunen är dock mindre än den de förorsakat genom en i sanning oförlåtlig slapphet att indrifva resterande utskylders. Icke nog med att resflängdernas slutsummor årligen synas vilja växa, personer antecknas som „obefintliga“, hvilka dock veterligen finnas i staden och för hvilka samma generösa anteckning upprepas år ut och år in, balanserade från det ena året till det andra.

Med hänsyn till allt detta anse vi oss skyldige att allvarligen påyrka, att en tät, sträng och noggrann kontroll öfver stadsfogdarne oförtöfvadt införes samt att sedermera, så fort ske kan, åtgärder må vidtagas af den eller dem, som vederbör, till exekutionsverkets totala omorganisation.

Under året hafva äfven följande ganska respektabla summor afkortats, nemligen:

Af kommunala utskylders	<i>Små:</i> 58,749: 54
„ tolagsmedel	„ 820: 71
„ hundskatten	„ 1,626: 74
„ landtdagskostnader	„ 619: 64
„ vattenkonsumtion	„ 85: 12
„ arrendemedel	„ 2,545: 16
„ personella fattigafgifter	„ 4,280: 50
„ bodhyror	„ 80: —
„ diskhyror	„ 30: 66
„ stånd-, bord- eller diskhyror	„ 4: —
„ fattigafgifter från äldre tider	„ 2,285: 73
„ mångleriafgifter	„ 155: —
„ J. F. Wikstedt	„ 10: —
„ J. A. Åberg	„ 200: —
	<hr/>
	Summa <i>Små:</i> 71,492: 80

I och för jemförelse meddelas här nedan de belopp, som under de fyra närmast föregående åren afkortades:

År 1879	<i>Små:</i> 34,918: 73
„ 1880	„ 41,632: 50
„ 1881	„ 55,481: 56
„ 1882	„ 61,431: 02

Den under år 1882 upprättade Inventarieboken öfver staden tillhöriga inventarier och öfrig lösegendom angifver efter af vederbörande tillsatte inventeringsmän anstälde inventeringar för såväl 1882 som 1883 följande värden för den i de olika lokalerna och å de olika platserna befintliga lösegendomen, nemligen:

	1882.	1883.
Å rådhuset	<i>Små:</i> 19,366: 40	22,861: 97
„ obduktionshuset	„ 57: 75	57: 75
„ 2:dra polisvaktkontoret	„ 319: 75	1,579: —
„ inqvarteringsnämndens lokal	„ 2,189: 90	2,519: 27

Å brandverket	”	62,077: 60	63,999: —
” byggnadskontoret jemte materialgårdar .			
m. m.	”	82,275: 70	132,526: 13
” feberlasarettet	”	9,284: 14	9,758: 17
” fattiggården m. m.	”	20,756: 90	24,823: 55
” folkskolorna	”	14,917: 50	16,709: 50
” folkbiblioteket	”	7,420: 30	8,024: 40
” realskolan	”	3,241: —	3,364: 90
” hamnkontoret, våg- och kokhuset	”	4,841: 35	4,922: 35
” tolagskontoret	”	1,008: —	1,408: —
		<u>Summa <i>Frå.</i> 227,756: 89</u>	<u>292,553: 99</u>

Att räkenskaperna i öfrigt blifvit förda med ordning, prydlighet och omtanke göra vi oss ett nöje af att här omnämna.

Helsingfors, den 3 Maj 1884.

Ab. Landén.

A. W. Lagerborg. J. W. Salvén. Gerh. Henrikson. C. G. Löfholm. Edv. Hedengren.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,
den 30 Maj 1884.*Till Magistraten i Helsingfors stad.*

N:o 121.

Sedan Magistraten i protokollsutdrag för den 5 innevarande Maj anmodat Drätselkammaren att, i anledning af revisorernes utaf denna stads räkenskaper för år 1883 om revisionen afgifna berättelse, till Magistraten aflemna förklaring öfver de deri gjorda anmärkningar, får Kammaren, återställande sagda berättelse, härmed äran i äskadt afseende anföra följande:

Utaf ifrågavarande anmärkningar, hvilka alla denna gång äro ställda uteslutande emot Drätselkammaren, innehåller den första angående det kontrakt af den 27 Augusti 1872, hvarigenom vattenverksbolaget Neptun utaf Baronerne J. G. von Bonsdorff och Hjalmar von Bonsdorff berättigats att draga den sedermera af bolaget till staden försålda vattenledningen genom mark, lydande under det dem tillhöriga Wicksbergs allodialsäteri i Gumtäck by, att nämnda egendom under sistlidet är öfvergått till annan egare, utan att denne dervid af säljarene förbundits att godkänna omförmälda kontraktets fortfarande giltighet, ehuru detsamma innehölle en stipulation om att det vore bindande äfven för kommande egare af lägenheten, hvarföre Drätselkammaren borde anmodas att bevaka stadens intresse i denna sak. --- Rörande denna omständighet hänvisar Kammaren till den af Stadsfullmäktige nedsatta delegationens förfrågan om inköpet af vattenledningen afgifna och af Fullmäktige godkända uttalande (i tryckta utskottsbetänkandet N:o 30 för år 1875) derom, att någon stipulation om bolagets skyldighet att låta inteckna det med egarene af Wicksbergs säteri afslutade arrendekontraktet icke intagits i delegationens förslag till köpekontrakt om vattenledningen på den grund att sagda kontrakt, såsom stäldt på obestämd tid, ej kunde intecknas, i sammanhang hvarmed delegationen framhållit, att en sådan inteckning dessutom i hvarje fall vore betryggande endast för den i lag medgifna längsta arrendetid eller 50 år. Samma hinder för kontraktets säkerställande genom inteckning har ock för staden allt sedermera fortbestått. Då emellertid säteriet under sistlidet är försålts till annan man utan att säljarene dervid gjort förbehåll om kontraktets fortfarande giltighet, har Kammaren med den nye egaren af lägenheten inledt underhandlingar, hvilka, på sätt Kammaren i skrifvelse till Stadsfullmäktige af denne dag framställt, ledt till det resultat, att han förklarar sig villig att ingå ett kontrakt på femtio år, hvarigenom staden tillförsäkras rätt att orubbadt bibehålla den till vattenledningen hörande rörsträcka, som är nedlagd å lägenhetens mark. Och om efter utgången af dessa femtio år öfverdrifna anspråk i förevarande hänseende skulle komma att af framtida innehafvare af egendomen uppställas, har staden alltid för sig öppen utvägen att genom expropriation försäkra sig om eganderätt till det i merberörda kontrakt afsedda jordområde.

Vidare har anmärkts, att vid uppgörande af budgeten för de allmänna arbetena tillbörlig åtskilnad icke gjorts emellan arbeten, som bort utföras med upplånade medel, och sådana, hvartill uttaxerade medel bort användas, i ty att åtskilliga arbeten af den beskaffenhet, att de komme att gagna nära nog en hel generation af skattdragande, och hvilka derföre, enligt revisorerens tanke, rätteligen skulle hört till det förstnämnda slaget, likväl bestridts med uttaxerade medel. Denna anmärkning kan väl, äfven om den vore grundad, icke träffa Drätselkammaren, hvilken ej eger bestämmanderätt i hithörande frågor; men Kammaren tillåter sig dock häremot framhålla, att staden nyligen upptagit och disponerat ett ansevärt lån i och för bekostande af arbeten och nybyggnader, hvilka särskildt äro af betydelse för lång tid framåt, samt att det, enligt Kammarens tanke, vore ett lika principvidrigt som vådligt tillvägagående om man, sedan staden numera nått den utveckling att större arbeten måste regelbundet återkomma till utförande och oaktadt desamma omedelbart gifva inkomst eller materiel nytta, ville göra det till regel att framskjuta betäckandet af utgifterna för dylika företag till framtiden.

Hvad sedan angår anmärkningen derom, att den skuldsedel å 13,400 mark, som Protokollssekreteraren A. Waselius utfärdat till staden i liqvid för af honom inlösta byggnader å villan Humleberg, icke varit observerad i Drätselkontorets böcker, så beror denna omständighet på ett förbiseende vid bokföringen. Felet är emellertid numera afhjelpat och hade utan tvifvel kunnat blifva det redan under revisionstiden.

Beträffande anmärkningen derom, att Drätselkammarens utsedda ombud vid sistlidet års bolagsstämma med delegarene i härvarande societetshusaktiebolag icke afgifvit till Kammaren någon relation om bolagets ställning och om de vid stämman afhandlade frågor, nämner Kammaren, att sådant orsakats deraf att Kammarens för ändamålet befullmäktigade ombud genom plötsligt åkommen sjukdom hindrats att närvara vid bolagsstämman. Någon skada har härigenom emellertid icke åbragts staden. För öfrigt må det tilläggas, att Kammaren, som väl merändels haft ombud tillförordnad vid dessa stämmor, icke funnit någon ovilkorlig nödvändighet föreligga att vid hvaroch en af dem hafva staden representerad, helst bolagets bokslut städse publiceras i tidningarna, utan ansett sådant kunna bero af de vid stämmorna förekommande ärendenas beskaffenhet.

Derefter hafva revisorerne framhållit, att betydliga restbelopp, uppgående sammanlagdt till 202,530 mark 59 penni, vid sistlidet års utgång utestått och varit beroende på indrifning samt att restlängdernas slutsummor årligen „syntes vilja växa“, med afseende hvarpå revisorerne yrkat införande af en tät, sträng och noggrann kontroll öfver stadsfogdarne, hvilkas slapphet vid indrifningen förhållandet tillskrifvits, samt vidtagande af åtgärder till en total omorganisation af exekutionsverket. Med anledning häraf nödgas Kammaren upprepa hvad Kammaren redan tillföre vid enahanda tillfällen som detta framhållit och äfven revisorerne bort hafva sig bekant, nemligen att bland de omnämnda resterna äfven ingått betydliga belopp af sådana afgifter, som icke hunnit eller kunnat uppbäras innan årets slut, såsom tolags-, trafik-,

hamn- och vågafgifter, hvilka uppdebiterats ända till sista dagen af året, och vattenförbrukningsafgifter för årets sista qvartal, de der kunnat debiteras först under innevarande år. Äfven resterna å de kommunala utskylderna hinna ej fullständigt uppbäras innan uppbördsårets slut, men inflyta till största delen under det följande året. Det förhållande, att de verkliga resterna emellertid stiga till öfverhöfvan höga belopp äfvensom några härtill samverkande orsaker, har Drätselkammaren redan förut behandlat, uti sin den 14 sistlidne December till Stadsfullmäktige aflättna skrivelse med förslag om uppbördsväsendets i staden ordnande, hvarföre Kammaren anser det öfverflödigt att nu vidare uppehålla sig vid denna fråga. Dock bör Kammaren nämna det revisorerne förmående att resterna under den sista tiden skulle visat sig stadda i tillväxt icke är grundadt, ty desamma utgjorde:

1883 den 31 December	<i>Imf.</i> 202,530: 59
1882 " " "	" 221,228: 72
1881 " " "	" 230,680: 25

Anmärkningarna gent emot exekutionsverket röra väl ej Drätselkammaren, men tillåter sig Kammaren dock uttala, det äfven Kammaren tror, att mycket skulle vinnas i afseende å restindrifningen om en mera verksam kontroll öfver stadsfogdarne skulle åstadkommas, men att Kammaren deremot anser en total omorganisation af exekutionsverket för det närvarande vara hvarken påkallad eller ens önskvärd.

Vidkommande slutligen storleken af den summa, hvartill, på sätt revisorerne framhållit, afkortningarna under sistlidet år uppgått, får Drätselkammaren nämna, att Kammaren under sagda år, likasom ock under de närmast föregående åren skett, på förslag af Stadskamreraren låtit afskrifva en stor mängd rester, som balanserat redan sedan en längre tid tillbaka, men å hvilka något dåmera icke kunnat väntas inflyta. Emot befogenheten af dessa och öfriga afkortningar hafva revisorerne icke heller framställt anmärkning.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Utskottsbetänkande N:o 15 angående indragning af den tredje politierådmanstjensten vid Magistraten.

Uti skrifvelse för den 25 sistlidne April, N:o 103, som till förevarande sak rörande delar här nedan finnes intagen, har Drätselkammaren till Stadsfullmäktige inkommit med framställning, bland annat, derom att öfverenskommelse skulle med innehafvarene af de tvenne nuvarande politierådmanstjensterna träffas angående fördelning dem emellan af de till den indragna tredje politierådmanstjensten hörande åligganden, hvarefter sistnämnda tjenst icke vidare finge uppehållas. Denna Drätselkammarens framställning har af Stadsfullmäktige remitterats till ett utskott, bestående af undertecknade, med anmodan till utskottet, att deröfver afgifva utlåtande.

Genom Nådiga brevet af den 7 Febr. 1881, angående Magistratens och Råd-stufvurättens i Helsingfors stad sammansättning och verksamhet, äfvensom den i enlighet dermed för Magistraten utfärdade nya arbetsordning, bestämmes antalet politierådmän i denna stad till tvenne. I anledning häraf anser utskottet, i likhet med Drätselkammaren, att den förut vid Magistraten inrättade tredje politierådmanstjensten numera måste såsom indragen betraktas, hvarför det äfven i utskottets tanke endast kan såsom en oegentlighet framhållas, att en tjenst, som sedan par år *rättsligen* icke funnits till, emellertid fortfarande faktiskt uppehållits.

Uti en annan punkt hyser utskottet deremot en ifrån kammarens förslag något afvikande uppfattning. Kammaren har nämligen ansett en öfverenskommelse med vederbörande politierådmän vid Magistraten nödvändig för att de åligganden, som förut tillkommit innehafvaren af den tredje rådmanstjensten, skulle kunna dem åhvälfvas. Det har emellertid icke synts utskottet vara fullt öfverensstämmande med den ställning en embetsman innehar, om ett tillskott i arbete icke kunde honom åläggas utan särskild öfverenskommelse. Hvar och en som inträdt i tjenst och därför åtnjuter lön å stat, har, i utskottets tanke, stält sin tid och sin arbetskraft till vederbörande löngifvares förfogande, och såvida icke ett till sjelfva beskaffenheten fullkomligt olikartadt arbete honom ålägges, eger han icke att för hvarje förrättning utöfver den ur-

sprungligen bestämda, fordra särskild ersättning. I det fall, som nu föreligger, anser utskottet därför att från stadens sida någon öfverenskommelse med de qvarstående politierådmännen om de till den indragna tjensten förut hörande åliggandens fördelning dem emellan icke behöfva eller böra ifrågakomma, än mindre någon ersättning för det ökade arbete i tjensten, som dem möjligen derigenom tillskyndas, af staden utbetalas.

Utskottet har dessutom trott sig kunna sätta i fråga, huruvida i detta fall såsom skäl för lönetillskott ökade tiensteskyldigheter verkligen kunde med fog ens åberopas. I detta afseende ber utskottet att få framhålla, hurusom genom införande af den nya kommunalförvaltningen med bland annat särskild nämnd för stadens drätsel, Magistratens embetsåligganden i väsendtlig grad torde hafva minskats, hvilket äfven bekräftas deraf, att en politierådmanstjenst ansetts kunna i denna stad indragas. Om sålunda det minskade arbetet i Magistraten föranledt till indragning af en politierådmanstjenst, borde väl icke de qvarstående rådmännen kunna af denna indragning taga sig anledning att för härigenom ökade tjensteåligganden fordra särskild ersättning.

Ehuru Stadsfullmäktige således väl icke bort uti årets budget upptaga aflöning för en tredje politierådman, då denna tjenst, åtminstone enligt utskottets uppfattning, redan blifvit rättsligt indragen, anser utskottet dock, att då Fullmäktige emellertid för detta ändamål voterat ett anslag af 200 mark i månaden, detta anslag under innevarande år kunde oafkortadt utgå. Utskottet får därför hos Stadsfullmäktige värdsamt föreslå, det Fullmäktige ville besluta:

att de löneförmåner Fullmäktige anslagit för handhafvande af de till den numera indragna tredje politierådmanstjensten förut hörande tjensteåligganden komme att intill den 1 Januari 1885 fortfarande utgå till af Fullmäktige jemväl tillförene bestämda belopp samt tillfalla den nuvarande vikarien, såvida han vid befattningen qvarstår, men arvodet vid hans afgång delas mellan de tvenne politierådmännen vid Magistraten, hvarefter från nästkommande års början någon särskild ersättning icke komme att för detta ändamål vidare beviljas.

Helsingfors den 10 Juni 1884.

F. K. Nybom.

Henr. Borenius.

Sigfr. Kullhem.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 25 April 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 103.
~~~~~

I sammanhang härmed har Drätselkammaren sett sig föranlåten att jemväl till Fullmäktige aflåta en hemställan beträffande den i årets budget såsom vakant upptagna politierådmanstjensten vid Magistraten. Uti sitt förslag till sagde budget hade Kammararen, emedan ny arbetsordning redan var för Magistraten utfärdad och hinder således, enligt Kammararens tanke, dåmera ej mötte för genomförande af den genom nådiga brefvet den 7 Februari 1881 stadgade förändring beträffande Magistratens sammansättning, hvartill hörde indragning af sagda vakanta rådmanstjenst, uteslutit lönen vid densamma. Stadsfullmäktiges budgetutskott fann emellertid det obilligt, att de återstående tvenne politierådmännen skulle åhvälfvas ökade tjänsteskyldigheter, utan att den utfästa regleringen af löneförmånerna för dem blifvit vidtagen, hvarföre utskottet ännu för detta år upptog aföning för en tredje politierådman med 3,200 mark, jemte det utskottet, när tjensten fortfarande, likasom derintills, komme att bestridas af vikarie, observerade lönen, efter afdrag af vikariens arvode 200 mark i månaden, såsom vakans besparing till Civilstatens enke- och pupillkassa. I enlighet härmed blef ock utgiftsförslaget i denna del af Fullmäktige fastställt.

Uti årets budget är således vakansbesparingar för ifrågavarande tjenst beräknad att utbetalas med 800 mark. Men genom tvenne särskilda, den 19 sistlidne Februari meddelade utslag uti på Civilstatens enke- och pupillkassas vägnar utförda anmärkningsmål har Kejsrerliga Senaten förklarad, att bestämningen uti 3 mom. af Kejerliga kungörelsen den 31 Augusti 1876 derom att nämnda kassa, sedan densamma tillgodonjutit den för vissa fall bestämda vakansbesparingen för fyra månader, vore berättigad att derutöfver för den tid civil tjenst kunde förblifva ledig uppbära endast hvad af lönen besparats, after afdrag af det arvode, som för tjenstens bestridande under tiden tilläfventyrs erfordrades, icke hänförde sig till löner, som från stadskommunerna utginge. Häraf skulle alltså följa, bland annat, att i vakansbesparing för ifrågavarande politierådmanstjenst, om den icke är att anses såsom indragen, bör för innevarande år till enke- och pupillkassan inlevereras hela lönebeloppet 3,200 mark. Vid sådant förhållande har staden uppenbarligen allt skäl att vidtaga skyndsamt åtgärd derhän, att sagda tjenst varder faktiskt indragen, hvilket väl låte sig göra derigenom att öfverenskommelse träffades med innehafvarene af de begge andra politierådman-

tjänsterna om fördelning emellan dem af de speciela förrättningar, som enligt den för Magistraten förut gällande arbetsordningen ankommit å den tredje rådmannen. Men då den tredje rådmantjänsten tilläfsventyrs kan anses redan vara, genom ofvan åberopade nådiga bref af den 7 Februari 1881 och sedan Magistratens nya arbetsordning på grund af detsamma utfärdats, rättsligen indragen, om också staden tillsvidare aflönar en person för att, till lättnad för de begge återstående politierådmanstjänsternas innehafvare, handhafva de med den indragna tjänsten förut förenade göromål, har Drätselkammaren trott sig böra nu äfven öfverlemna till Fullmäktige, huruvida icke vidare inleverering af vakansbesparing utaf den förutvarande lönen vid tjänsten redan omedelbart kunde inställas. Någon skada skulle häraf åtminstone ej för staden följa, enär, om ock saken blefve föremål för rättegång och staden deri ålades att utgifva vakansbesparingen, någon anmärkningsprocent likväl icke skulle i slikt fall ifrågakomma.

Slutligen, och ehuru Fullmäktige synas vid budgetens fastställande hafva förutsatt att den person, som komme att handhafva den tredje politierådmannens tjänsteåligganden, skulle få åtnjuta enahanda löneförmåner, som förut åtföljt detta vikariat, och äfven Drätselkammaren — enär arvodet för honom af 200 mark i månaden ejes vore otillräckligt — funnit det påkalladt att honom tillgodokomme så länge han ännu fortfar med tjänstens bestridande, ersättning för de boupptecknings- och arfskiftesprocenter, som jemlikt Kejsrerliga förordningen den 24 Juli 1883 för tjänsten bortfallit, har Kammaren, då uttrycklig bestämning härom emellertid saknas, sett sig nödsakad att anhålla om närmare förordnande af Fullmäktige jemväl i denna del.

Drätselkammaren får fördenskull till Stadsfullmäktige vördsamt hemställa om ej Fullmäktige funne skäligt besluta:

att åt Drätselkammaren uppdraga att med vederbörande träffa öfverenskommelse om de till den tredje politierådmanstjänsten hörande åliggandens fördelning emellan innehafvarene af de begge andra politierådmanstjänsterna, hvarefter förstnämnda tjänst icke vidare finge uppehållas;

att vakansbesparing af lönen vid den tredje politierådmanstjänsten hädanefter icke skall till civilstatens enke- och pupillkassa inlevereras; samt

att den person, som tills vidare bestrider sagde tjänst, skall för så stor del af innevarande år, som han härmed fortfarit och ännu fortfar, få åtnjuta, förutom det å stat upptagna arvode af 200 mark i månaden, jemväl vederlag för de honom med årets början frångångna boupptecknings och arfskiftesprocenter.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

*Utskottsbetänkande N:o 16 angående ny aflöningsstat för Rådstufvurättens och Magistratens ordförande och ledamöter in-
nefattande ersättning till bemälda tjänstemän för de dem frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenter.*

Jemlikt Stadsfullmäktiges den 13 sistlidne Maj fattade beslut hafva nedanstående handlingar remitterats till ett utskott, bestående af undertecknade, med anmodan till utskottet att låta trycka desamma och med eget jemväl tryckt betänkande i frågan inkomma; hvarhos utskottet egde att sig uttala om ett hos Fullmäktige i sammanhang härmed väckt förslag om beviljande af nödigt anslag till aflönande vid ofvan nämnda embetsverk af vikarier under sommarmånaderna.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 9 Maj 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 104.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 29 December sistlidet år hafva Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att med de medlemmar af Stadens Rådstufvurätt och Magistrat, som enligt Kejsrerliga förordningen den 24 Juli 1883 angående arvoden för sådana bouppteckningar och arfskiften i stad, till hvilkas verkställande förrättningsmän af Rådstufvurätt utses, ägde att årligen från stadskassan uppbära lönebidrag, motsvarande de dem genom berörda förordning frångångna boupptecknings- och afskiftesprocenter, öppna underhandlingar om reglering af deras löneförmåner uti det i förordningen antydda syfte samt att derpå med förslag till fullständig stat för Rådstufvurätten och Magistraten till Fullmäktige inkomma.

Till följd häraf får Drätselkammaren härmed för Fullmäktige framlägga ett förslag till aflöningsstat, detta dock endast för borgmästare och råd. Kammaren har nemligen funnit skäl till denna inskränkning med afseende derpå att ofvanberörda förordning, som närmast föranledt det Kammaren lemnade uppdraget, inverkar endast å borgmästarenes och rådmännens löneförmåner, samt att någon anledning att förändra de för öfriga tjänstemän och betjente vid Rådstufvurätten och Magistraten bestämda löner icke heller, enligt hvad Kammaren har sig bekant, eljes förefinnes,

Vidkommande således till först de begge borgmästarene så föreligger redan ett af Stadsfullmäktige den 14 December 1875 fattadt och af Kejsrerliga Senaten genom resolution den 7 Mars 1876 fastställt beslut, hvarigenom politieborgmästarens årliga löneförmåner bestämts till sammanlagdt 12,000 mark, deraf 7,000 mark skulle utgöra lön och 5,000 mark dels hyresmedel dels vederlag för boupptecknings- och arfskiftesprocenter. Nämda aflöningsbelopp anser Drättselkammaren, med hänsyn såväl till lefnadskostnaderna å orten som ock till de löner, som åtfölja statstjenster af makt-påliggande art, äfven fortfarande vara tillräckligt för att till de hvardera borgmästaretjensterna erhålla personer, de der äro fullt vuxne sitt kall, och å platserna jemväl qvarhålla dem. Drättselkammaren föreslår fördenskull för såväl justitie- som politieborgmästaren en aflöning af 12,000 mark, deraf 7,000 mark såsom lön och 5,000 mark såsom arvode.

För de fem äldre justitierådmännen vid Rådstufvurätten, hvilka ej åligger att föra protokollet och således ej heller åtnjuta sportler i form af protokollslösen, anser Drättselkammaren aflöningen böra bestämmas till 7,000 mark för enhvar, nemligen 5,000 mark i lön och 2,000 mark i arvode. Dock som vigt ligger uppå att till dessa tjänster, hvilka vid ledighet icke ansökas utan besättas sålunda att den lediga platsen intages af den i tjänsten äldste bland de yngre rådmännen, erhålla och vid dem bibehålla kunnige och erfarne domare, har Drättselkammaren funnit sig böra tillstyrka att de äldre rådmännen finge tillgodonjuta en löneförhöjning af 500 mark efter fem års och likaså af 500 mark efter ytterligare fem års tjänstgöring. Tillika skulle de nuvarande arvoden för ordförandene å Rådstufvurättens andra och tredje afdelning, utgörande 1,000 mark för hvardera, bibehållas.

De tre yngre justitierådmännen vid Rådstufvurätten, hvilka hafva enhvar att i protokollslösen påräkna en årlig inkomst af ungefär 2,000 mark, anser Drättselkammaren böra få åtnjuta derutöfver hvaroch en lön af 4,000 mark, hvarigenom deras hela inkomst i och för tjänsten komme att uppgå till omkring 6,000 mark.

Angående sedan rådmännen vid Magistraten så anser Drättselkammaren, att justitierådmannen derstädes, såsom varande den ende juristen bland dem, borde vidkommande såväl löneförmåner som rätt till löneförhöjning likställas med de äldre rådmännen vid Rådstufvurätten, samt att han dessutom, i betraktande af hans viktiga och ansvarsfulla uppgift att hafva öfverinseende öfver exekutionsverket, borde härför få åtnjuta ett särskildt arvode af 1,000 mark, motsvarande det nu åt Viceordföranden i Magistraten anslagna arvodet, hvilket såsom sådant är obehöfligt, när denna myndighet sammanträder blott på en afdelning. För de begge politierådmännen åter vore en aflöning af 6,000 mark åt hvardera, enligt Drättselkammarens tanke, både skälig och tillfyllesgörande för att försäkra tjänsterna om daglige innehafvare. Deremot anser Drättselkammaren någon rätt för dem till löneförhöjning icke vara för detta ändamål påkallad, när deras afgang till annan befattning i allmänhet ej är att förutse.

Enligt de af Drättselkammaren föreslagna lönebeloppen för stadens borgmästare och rådmän skulle desse, oberäknadt de äldre justitierådmännens lönetillskott för fem

och tio års tjänst, uppgå till sammanlagdt 93,000 mark, medan de i årets budget upptagas till 107,900 mark, inclusive den förslagsvis till 40,000 mark beräknade ersättningen för de magistratens och rådstufvurättens ledamöter frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenterna.

Drätselkammaren får således värdsamt föreslå det Stadsfullmäktige ville besluta:

att för sin del godkänna och till högvederbörlig fastställelse befordra ofvan framställda, härhos särskildt bilagda förslag till aflöningsstat för ordförändene och ledamöterna i Rådstufvurätten och Magistraten.

Beträffande det lönetillskott utöfver stat, som kunde tillförsäkras de nu i tjänst varande borgmästarene och rådmännen, har Drätselkammaren hos dem, i enlighet med Stadsfullmäktiges förenämnde uppdrag, förfrågat sig huruvida och under hvilka villkor de vore villige att afsäga sig den dem enligt Kejsrerliga förordningen den 24 Juli 1883 tillkommande rätt att från stadskassan uppbära vederlag motsvarande de i följd af samma förordning borgmästare och rådmän frångångne boupptecknings- och arfskiftesprocenter.

Till svar härå har politieborgmästaren Palmgrén i bilagda skrifvelse till Kam-maren af den 25 sistlidne April meddelat, att han vore villig att afstå sin rätt till förberörda vederlag emot en ersättning af 7,000 mark årligen, hvarvid borgmästaren Palmgrén emellertid å Drätselkammarens kansli förklarar sig åtnöjas med en aflöning af i ett för allt 14,000 mark, Justitieborgmästaren J. G. Sohlman, justitierådmännen C. Hidström, E. Bergh, F. A. Åkerberg, B. O. Stenius och politierådmannen A. F. Liljeroos hafva åter i en gemensam, här jemväl bilagd skrifvelse af den 18 sistvikne April uti ifrågavarande hänseende gjort anspråk på följande löneförmåner: borgmästaren Sohlman i lön 8,000 mark och arvode 6,000 mark eller sammanlagdt 14,000 mark, rådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg enhvar i lön 6,000 och arvode 2,500 mark eller sammanlagdt 8,500 mark, samt rådmännen Stenius och Liljeroos hvardera i lön 6,000 och arvode 2,000 mark eller sammanlagdt 8,000 mark. Justitierådmannen Öhman har åter till Kammarens protokoll förklarar sig villig att afstå från sin rätt till vederlag för bouppteckningsprocenterna på samma villkor som rådmannen Stenius. Från politierådmannen A. I. Salin, som för det närvarande är från tjänsten suspenderad, har Kam-maren icke emottagit eller ens ansett nödigt inbegära något meddelande uti ifrågavarande angelägenhet.

Angående de politieborgmästaren Palmgrén tillkommande löneförmåner, har Drätselkammaren allaredan i skrifvelse af den 25 sistlidne April såsom sin åsigt framhållit, att borgmästaren Palmgrén jemlikt Stadsfullmäktiges af Kejsrerliga Senaten genom resolution den 7 Mars 1876 fastställda beslut rörande politieborgmästarens i Helsingfors aflöning från innevarande års början vore förpligtad att åtnöjas med en aflöning af sammantaget 12,000 mark. För den händelse att denna Kam-marens framställning emellertid icke vinner Stadsfullmäktiges godkännande samt Stadsfullmäktige anse att äfven med borgmästaren Palmgrén särskild öfverenskommelse borde träffas rörande vederlaget för honom frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenter, anser

Drätselkammaren borgmästaren Palmgréns anspråk på en aflöning af 14,000 mark om året kunna bifallas. Enligt utredning från drätselkontoret har nemligen medeltalet för en rådmanslott af boupptecknings- och arfskiftesprocenterna under perioden 1874—1883 uppgått till 3,371 mark samt en borgmästareslott till det dubbla eller 6,742 mark, hvilket åter jemte politieborgmästarens ordinarie lön sjutusen mark eller oberäknadt det lönetillskott af 2,000 mark, hvilket han på grund af förenämnde resolution hittills uppburit, motsvarar 13,742 mark eller sålunda i det närmaste det belopp, hvarmed borgmästaren Palmgrén förklarar sig vilja åtnöjas.

Borgmästaren Sohlmans lön utgör, oafsedt ett justitieborgmästaren genom Stadsfullmäktiges beslut den 6 April 1875 tillerkändt dyrtidstillägg, 7,000 mark. Då en borgmästarelott af boupptecknings- och arfskiftesprocenterna, enligt hvad ofvan framhållits, i medeltal under de senaste tio åren uppgått i det närmaste till likaledes 7,000 mark, anser Drätselkammaren i enlighet med borgmästaren Sohlmans förslag en aflöning af 14,000 mark i ett för allt böra honom tillförsäkras.

Justitierådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg åtnjuta för det närvarande en lön af 3,800 mark samt ett af Stadsfullmäktige den 6 april 1875 beviljadt dyrtidstillägg af 1,000 mark eller sammanlagdt 4,800 mark, hvilket belopp jemte en rådmanslott af bouppteckningsprocenterna (3,371 mark) uppgår till 8,171 mark. Då rådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg sålunda äfven hittills uppburit i det närmaste den af dem förbehållna aflöningen 8,500 mark och denna jemväl endast obetydligt öfverstiger den inkomst, som enligt den af Kammararen föreslagna nya staten skulle tillkomma äldre justitierådman, som i likhet med förbemälda rådmän minst tio år innehåft sin tjänst, torde enligt Kammararens åsigt deras ifrågavarande framställning kunna af Stadsfullmäktige bifallas.

Rådmännen Öhman och Stenius åtnjuta för det närvarande 300 mark mindre aflöning än nyssnämnda i tjänsten äldste justitierådman, men inträda enligt gällande stat i desses rätt vid inträffande vakans. Då rådmännen Öhman och Stenius emellertid förklarar sig åtnöjas med en aflöning af 8,000 mark om året, har Kammararen icke haft anledning att föreslå dess utgående med högre belopp.

Politierådman Liljeroos åtnjuter i lön 3,200 mark samt har dessutom af Stadsfullmäktige den 22 December 1876 fått sig tillförsäkradt ett dyrtidstillägg af 1,000 mark. Jemte bouppteckningsprocenter hafva hans löneförmåner sålunda uppgått till 7,571 mark. Då detta belopp med endast omkring 400 mark understiger den aflöning af 8,000 mark, som rådmannen Liljeroos enligt hvad ofvan nämnts förbehållit sig, anser Kammararen att sistnämnda belopp kunde rådmannen Liljeroos såsom årlig aflöning tillerkännas.

De löneförmåner, som enligt Kammararens ofvanstående framställning komme att borgmästaren Sohlman och eventuellt äfven borgmästaren Palmgrén äfvensom rådmännen Hidström, Bergh, Åkerberg, Öhman, Stenius och Liljeroos tillförsäkras öfverskjuta den dem enligt den af Drätselkammaren ofvan föreslagna nya staten tillkommande aflöning med följande belopp: för borgmästarene Palmgrén och Sohlman, hvardera

2,000 mark; justitierådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg enhvar 500 mark; justitierådmännen Öhman och Stenius hvardera likaledes 500 mark, dock endast intill dess desse, som till tjensten utnämnts i Augusti 1879, innehaft sin tjänst i tio års tid och sålunda enligt nämnda förslag till ny stat äro berättigade till en aflöning af 8,000 mark, äfvensom politierådmannen Liljeroos 2,000 mark.

Kammaren får därför vördsamt förorda att Stadsfullmäktige, under förutsättning att nedannämnde medlemmar i stadens Magistrat och Rådstufvurätt afstå från sin rätt till vederlag från dem frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenter samt i öfrigt ingå på den nya stat som för borgmästare och rådmän ofvan föreslagits, ville besluta:

att tillägga borgmästaren J. G. Sohlman samt rådmännen C. Hidström, E. Bergh, F. A. Åkerberg och A. F. Liljeroos ett personelt anslag att för borgmästaren Sohlman och rådmannen Liljeroos hvardera utgå med tvåtusen mark samt för de öfrige enhvar med femhundra mark så länge de innehafva sina nuvarande befattningar;

att likaledes tillförsäkra rådmännen E. Öhman och B. V. Stenius hvardera ett personelt anslag af femhundra mark om året, intill dess de jemlikt den föreslagna nya staten komme att åtnjuta en aflöning af åttatusen mark.

För den händelse att Stadsfullmäktige icke godkänna Kammarens ofvanberörda framställning i skrifvelse af den 25 sistlidne April rörande politieborgmästaren O. Palmgréns löneförmåner, torde Stadsfullmäktige slutligen äfven, under samma förutsättning som i nästföregående moment, böra

tillerkänna borgmästaren O. Palmgrén ett personelt anslag af tvåtusen mark så länge han innehar sin borgmästarebefattning.

På Drätselkammarens vägnar:

Emil Schybergson.

Lars Homén.

och under hvilka villkor vi vore villige att afsäga oss vår rätt till förenämnda vederlag för boupptecknings- och arfskiftesprocenterna; och få vi till svar härå äran afgifva:

Enligt oss från Drätselkontoret benäget meddelad uppgift hafva boupptecknings- och arfskiftesprocenterna uppgått:

för år 1859 till	. . .	<i>Små.</i>	13,221: 88	<i>γ.</i>
” ” 1860 ”	. . .	”	7,079: 44	”
” ” 1861 ”	. . .	”	19,952: 68	”
” ” 1862 ”	. . .	”	35,215: 64	”
” ” 1863 ”	. . .	”	28,058: 04	”
” ” 1864 ”	. . .	”	55,204: 76	”
” ” 1865 ”	. . .	”	18,339: 72	”
” ” 1866 ”	. . .	”	25,329: 78	”
” ” 1867 ”	. . .	”	11,916: 46	”
” ” 1868 ”	. . .	”	24,883: 18	”
” ” 1869 ”	. . .	”	11,468: 56	”
” ” 1870 ”	. . .	”	24,408: 81	”
” ” 1871 ”	. . .	”	24,851: 94	”
” ” 1872 ”	. . .	”	16,993: 04	”
” ” 1873 ”	. . .	”	22,481: 72	”
” ” 1874 ”	. . .	”	23,413: 10	”
” ” 1875 ”	. . .	”	30,635: 90	”
” ” 1876 ”	. . .	”	20,753: 73	”
” ” 1877 ”	. . .	”	30,074: 75	”
” ” 1878 ”	. . .	”	33,627: 24	”
” ” 1879 ”	. . .	”	50,053: 47	”
” ” 1880 ”	. . .	”	58,019: 26	”
” ” 1881 ”	. . .	”	38,082: 66	”
” ” 1882 ”	. . .	”	41,401: 76	”
” ” 1883 ”	. . .	”	145,938: 99	”

Tio års medeltal för en rådmanslott har således utgjort:

för åren 1874—1883	. . . . .	<i>Små.</i>	3,371: —
” ” 1873—1882	. . . . .	”	2,490: —
” ” 1872—1881	. . . . .	”	2,315: —
” ” 1871—1880	. . . . .	”	2,221: —
” ” 1870—1879	. . . . .	”	1,981: —
” ” 1869—1878	. . . . .	”	1,705: —
” ” 1868—1877	. . . . .	”	1,643: —
” ” 1867—1876	. . . . .	”	1,513: —
” ” 1866—1875	. . . . .	”	1,546: —
” ” 1865—1874	. . . . .	”	1,458: —

för åren 1864—1873	<i>Tmf.</i> 1,685: —
” ” 1863—1872	” 1,725: —
” ” 1862—1871	” 1,855: —
” ” 1861—1870	” 1,820: —
” ” 1860—1869	” 1,696: —
” ” 1859—1868	” 1,709: —

äfvensom för hvardera borgmästaren 2:ne gånger så mycket.

Ifrån år 1876 hafva tioårs medeltalen varit i konstant stigande, hvilket år 1882 utgjorde 60 % eller utöfver 8 % per år. Jemför man tio års medeltalen för 15 år 1868—1882, finner man boupptecknings- och arfskiftesprocenterna under denna tid hafva ökats med 45 % eller 3 % om året; inberäknar man det ovanligt gifvande året 1883 samt jemnför åren 1869 och 1883, så får man till resultat ett stigande af 99 % eller öfver 6 % per år, och med afseende å det stigande, som förmärkes i stadens såväl befolkning som fasta och rörliga egendomsförhållanden, torde det ej få anses öfverdrifvet, om man antager att boupptecknings- och arfskiftesprocenterna efter den beräkningsgrund, enligt hvilken vi äro berättigade att uppbära vederlag, hädanefter komma att ökas med åtminstone 5 % om året, hvarigenom en rådmanslott efter tio år skulle uppgå till omkring 3,750 mark.

I pekuniärt hänseende synes således den nuvarande anordningen vara för oss fördelaktig och, om vi borde taga hänsyn endast till denna sida af saken, så hade vi all anledning att å Drätselkammarens framställning gifva ett afböjande svar; men då den oformlighet förefinnes beträffande dessa våra arvoden att desamma äro beroende af det högre eller lägre värde den upptecknade egendomen af oss sjelfve åsättes, då detta förhållande är egnadt att framkalla misstro och tvifvel i hänsigt till värderingens noggrannhet samt åtminstone ledt till det missbruk att förrättningsmännen till förekommande af minsta sken af egennyttia ofta värderat egendomen lägre än skäligt varit, samt då dessa skuggsidor och det stora obehag, som i följd deraf är förenadt med boupptecknings- och arfskiftesförrättningar, icke kunna undanröddjas på annat sätt än att det lönebidrag, som med ifrågavarande procenter åsyftas, ersättas genom visst årligt lönetillskott, finna vi oss manade att begagna det tillfälle, som nu erbjudes, samt förklara oss villige att från nästa års början afstå från vår rätt till omförmälda vederlag för boupptecknings- och arfskiftesprocenterna, hvarmed vi likväl anse oss böra förbinda det vilkor att oss tilldelas löneförmåner till belopp, som vi utbedja oss att här nedan få uppgifva.

För närvarande åtnjuta vi, förutom vederlaget för boupptecknings- och arfskiftesprocenterne,

jag Johan Gustaf Sohlman, lön	<i>Tmf.</i> 7,000: —	
dyrtidstillägg	” 2,000: —	9,000: —
vi Carl Hidström, Edvard Bergh och Fredrik August Åkerberg, enhvar, lön	” 3,800: —	
dyrtidstillägg	” 1,000: —	4,800: —

jag Bengt Oskar Stenius, lön	<i>Sm.</i> 3,500: —	
dyrtidstillägg	” 1,000: —	4,500: —
samt jag Adolf Fredrik Liljeroos, lön	” 3,200: —	
dyrtidstillägg	” 1,000: —	4,200: —

och emedan Herrar Stadsfullmäktige, enligt hvad vi tro oss hafva bekant, vid behandlingen af dess utskotts betänkande N:o 13 för år 1875 beslutit att det årliga vederlaget för boupptecknings- och arfskiftesprocenterne skulle ur stadskassan utgå i jemna hundratal motsvarande nämnda procenter efter medeltal för de tio år, som närmast komme att föregå det år, då förändringen blefve gällande, ty och med afseende jemväl derå att lefnadskostnaderna i hufvudstaden efter år 1875, då omförmälda dyrtidstillägg beviljades, icke nedgått, utan tvärtom stigit och påtagligen fortfarande komma att än vidare stiga, fördrista vi oss att föreslå och påyrka att i stället för våra nuvarande löneförmoner, deri inberäknadt vederlaget för meranämnde procenter, oss måtte tillerkännas i ett för allt årligen:

mig Sohlman, lön	<i>Sm.</i> 8,000: —	
arvode	” 6,000: —	14,000: —
oss Hidström, Bergh och Åkerberg, enhvar, lön	” 6,000: —	
arvode	” 2,500: —	8,500: —
mig Stenius, lön	” 6,000: —	
arvode	” 2,000: —	8,000: —
samt mig Liljeroos, lön	” 6,000: —	
arvode	” 2,000: —	8,000: —

Till stöd härför bedja vi att vidare få åberopa de skäl och omständigheter, som af dåvarande ledamöterna i Magistraten och Rådstufvurätten blifvit framhållna uti en af dem till Herrar Stadsfullmäktige år 1875 ingifven och uti utskottsbetänkandet N:o 10 för samma år intagen skrift, samt till desamma tillägga att våra innehafvande tjänster ej åtföljas af pension och gratifikation för oförvitelig tjänst samt att den tid vi använda i stadens tjänst icke räknas oss till godo, i fall vi öfvergå i statens tjänst.

Helsingfors den 18 April 1884.

August Åkerberg.

Carl Hidström.

J. G. Sohlman.

Edv. Bergh.

Bengt O. Stenius.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Till svar å Drätselkammarens skrifvelse af den 11 sistlidne Januari får jag äran meddela, att jag afstår från min rätt att årligen från stadskassan såsom lönebidrag uppbära det belopp, hvartill min andel af boupptecknings- och skiftesafgifterna efter nu gällande beräknings- och fördelningsgrund framdeles skulle uppgå, emot årligt vederlag af sjutusen mark under namn af arvode, motsvarande i det närmaste min hafda årliga inkomst genom desamma efter medeltalet för de tio år, som närmast föregått innevarande eller nästkommande år 1885, då förändringen tilläfsventyrs blefve gällande. Ett intyg af stadskamreraren Holmberg till styrkande af förberörda uppgift bifogas härjemte. Helsingfors den 25 April 1884.

Oskar Palmgrén.

De Rådstufvurätten och Magistraten under åren 1874 till och med 1883 tillfallne boupptecknings- och arfskiftesprocenter utgöra tillsammans fyrahundra sjutiotvåtusen (472,000) mark 86 penni eller i medeltal, per enkel lott 3,371 mark. Helsingfors stads Drätselkontor den 25 April 1884.

Teodor Holmberg.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 12 Maj 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 107.

Enligt hvad Drätselkammaren i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 9 innevarande månad haft äran upplysa, hafva Justitierådmännen E. Öhman och B. Stenius, den förre vid Kammarens sammanträde nyssnämnde dag och Stenius i skrifvelse till Kammaren af den 18 sistlidne April anmält sig beredvillige att afstå från det dem

tillkommande vederlag för bouppteckningsprocenterna emot vilkor att deras årliga aflöning blefve bestämd till minst åttatusen mark.

I närlagda skrifvelse till Drätselkammaren af den 10 innevarande Maj hafva Rådmännen Öhman och Stenius emellertid tilläggsvis framställt om att de, i händelse Fullmäktige bifalla till de vilkor, hvarunder deras äldre tjenstekamrater justitierådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg förklarar sig villige att afstå från vederlaget för bouppteckningsprocenterna, måtte berättigas att eventuelt vid inträffande ledighet komma i åtnjutande af den aflöning, som af Fullmäktige blifver förbemälde justitierådman tillerkänd.

Då Rådmännen Öhman och Stenius, på sätt i deras skrifvelse till Drätselkammaren jemväl framhålles, enligt nu gällande stat äro berättigade att vid inträffande vakans blifva tilldelade den högre aflöning, som är tillförsäkrad de i tjensten äldste justitierådmännen, har Kammaren ansett sig, med åberopande i öfrigt af Kammarens ofvannämnda skrifvelse till Fullmäktige, böra föreslå det Fullmäktige ville besluta:

att Rådmännen E. Öhman och B. Stenius, så snart de på grund af nu gällande aflöningsstat vore berättigade att uppbära den för de i tjensten äldste justitierådmännen fastställda lön, egde utöfver den dem tillförsäkrade aflöning jemväl komma i åtnjutande af skillnaden emellan denna och de högre löneförmåner, som af Fullmäktige kunna Rådmännen Hidström, Berg och Åkerberg tillerkännas.

På Drätselkammarens vägnar:

Emil Schybergson.

Lars Homén.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan vi, undertecknad Stenius uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 18 sistlidne April samt undertecknad Öhman vid Kammarens sammanträde förleden gårdag, anmält att vi äro beredvillige att afstå från det oss tillkommande vederlag för boupptecknings- och arfskiftsprocenten, mot vilkor att vår årliga aflöning bestämmes till minst åttatusen (8,000) mark, finna vi oss manade att till sagda anmälan foga ett tillägg, hvilket vi härmedelst hafva äran framställa.

Vid uppställandet af förenämnda vilkor hafva vi väl varit medvetne derom att det i händelse vi en längre följd af år komma att qvarstå vid våra tjänster, enligt

sannolikhetsberäkning, blefve för oss i ekonomiskt afseende fördelaktigare att bibehålla det nuvarande aflönings sättet, men den lifliga önskan vi hysa att för framtiden undgå det obehag, som medföljer verkställandet af bouppteckningar så länge en väsentlig del af våra löneformer äro beroende af det värde vi sjelfva vid sagda förrättningar åsätta den upptecknade qvarlåtenskapen, hafva föranledt oss att åtnöjas med den godtgörelse, som innefattas uti ofvan föreslagna aflöning.

Då vi emellertid enligt nu gällande aflöningsstat äro berättigade att vid inträffande vakans blifva tilldelade den högre aflöning, som är tillförsäkrad de i tjensten äldste justitierådmännen, så förutsätta vi att, i händelse Stadsfullmäktige bifalla till de villkor, hvarunder våra äldre tjenstekamrater Justitierådmännen Hidström, Bergh och Åkerberg förklarar sig villige att afstå från vederlaget för bouppteckningsprocenterna, oss måtte medgifvas rätt att eventuelt vid inträffande ledighet komma i åtnjutande af den aflöning, som af Stadsfullmäktige blifver sistbemälda justitierådmän tillerkänd.

Vi anhålla vördsamt, att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige förordna vår i förestående måtto gjorda framställning. Helsingfors den 10 Maj 1884.

E. Öhman.

Bengt. O. Stenius.

Vidkommande främst förslaget till ny aflöningsstat har Drätselkammaren anmält att, oakadt Fullmäktige äfven afsett att den nya staten skulle omfatta Magistratens och Rådstufvurättens samtliga tjänstemän, Kammaren dock med hänsyn till Nåd. Förordningen af den 24 Juli 1883 inskränkt densamma till endast borgmästare och råd. Berörda förordning bestämmer nämligen i dess andra moment, att, i följd af den uti första momentet fastställda indragningen till staden af boupptecknings- och arfskiftesprocenten, det åligger de städer, i hvilka borgmästare och rådmän för närvarande åtnjuta ofvanomförmälda afgifter, att uppgöra och till Kejs. Senaten i afseende å pröfning och fastställelse insända „förslag till nya aflöningsstater för bemälda tjänstemän“, och ehuru Kammaren sålunda formelt haft fullt skäl att framställa sitt förslag med den inskränkning detsamma erhållit, har Utskottet dock icke trott sig böra hos Fullmäktige förordna bifall till Drätselkammarens förslag, utan i stället velat hemställa om återremiss till Kammaren, med uppdrag till kammaren att inkomma med förslag till fullständig stat för alla stadens löntagare. Såsom motiv till denna sin hemställan ber Utskottet att få anföra följande:

Enligt Stadsfullmäktiges den 6 April 1875 och den 22 December 1876 vidtagna beslut uppbära justitieborgmästaren, justitierådmännen samt politierådsmannen Lilje-roos ett dyrtidstillägg, den förstnämnde af 2,000 mark, de öfrige enhvar af 1,000 mark om året. Dessa dyrtidstillägg hafva icke allenast vederbörande sjelfva men

ock Drättselkammaren upptagit såsom framgent utgående till de nuvarande innehafvarene af sagda tjenster, äfven sedan den nya staten blefve fastställd, såvida nämligen icke särskild öfverenskommelse kunde med desse embetsmän angående aflöningen slutas; och i enlighet härmed har den personela ersättning beräknats, hvilken skäli- gen ansetts böra tillerkännas Magistratens och Rådstufvurättens nuvarande medlem- mar, för att förmå desse att afstå från deras nu åtnjutande lönevilkor och åtnöjas med den blifvande staten. Emellertid beviljade Stadsfullmäktige ifrågavarande „pro- visionella“ dyrtidsarfvoden att utgå endast „*intill dess en alla stadens löntagare om- fattande definitiv stat*“ kunde blifva gällande, och då afseende fästes jemväl vid den omständigheten att dessa Fullmäktiges beslut om dyrtidstillägg föranleddes deraf, att frågan om en tilltänkt ny aflöningsstat för Magistratens och Rådstufvurättens tjenste- män af förekommen anledning fått förfalla, framstår det, enligt Utskottets tanke, blott så mycket tydligare att dessa provisionela arvoden äfven böra upphöra, så snart en definitiv aflöningsstat blifvit för staden fastställd.

För att dessa dyrtidstillägg skola upphöra och Fullmäktige sålunda med större frihet kunna besluta om den förestående löneregleringen, fordras det emellertid att en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat uppgöres, och Utskottet har för sin del icke tvekat att hos Fullmäktige förorda, det Drättselkammaren blefve anmodad inkomma med förslag till en sådan fullständig aflöningsstat. Härtill finner Utskottet så mycket större anledning, som ett uppskof på några månader med afgörandet af denna lönefråga icke torde inverka på under tiden möjligen utnämnde borgmästares eller rådmäns rättsliga ställning, då af ordalydelsen i förberörde förordning af den 24 Juli 1883 otvetydigt framgår att den nya aflöningsstaten i alla fall kommer att ovilkorligen tillämpas på de efter den 1 Januari 1884 utnämnde Magistrats- och Råd- stufvurättsledamöter. Förordningen stadgar nämligen: „och skola emellertid ej mindre nuvarande innehafvare af borgmästare- och rådmantjänsterna i sagda städer, så länge de vid tjänsterna kvarstå och ej åt förändrade löneförmåner nöjas, än äfven *deras efterträdare, intill dess ny aflöningsstat för staden blifvit till esterrättelse fastställd*, ega att årligen från vederbörande stadskassa såsom lönebidrag uppbära enhvar det be- lopp, hvartill hans andel af ifrågavarande boupptecknings- och arfskiftesafgifter efter nu gällande beräknings- och fördelningsgrund skulle utgått“. Att uppgörandet af en ny allmän aflöningsstat skulle förorsaka mycket arbete och medtaga en längre tid, har utskottet icke haft anledning befara, då en sammanställning af alla från stads- kassan utgående aflöningar icke nödvändigtvis förutsätter, att desamma skola förän- dras och dessutom de flesta löneförmåner blifvit fastställda efter år 1875 och sålunda ännu torde kunna anses fullt tidsenliga.

Beträffande åter förslaget till sjelfva aflöningsstaten har Drättselkammaren der upptagit vederbörandes löneförmåner under de tvenne rubrikerna lön och arvode. Då förordningen af den 24 Juli 1883 emellertid bestämmer att det åligger de städer, i hvilka borgmästare och rådmän för närvarande uppbära boupptecknings- och arfskiftespro- cent utt uppgöra förslag till nya aflöningsstater för bemälda tjänstemän „*innefattande*

ersättning, såvidt sådan befinnes nödig, för berörda förmån“, har utskottet trots sig böra framhålla, att uti staten väl uttryckligen borde nämnas, att de under rubriken „arvode“ utgående beloppen äfven komme att innefatta vederlag för ifrågavarande procent.

Drätselkammaren har vidare föreslagit att på det den nya staten måtte kunna tillämpas jemväl å de nuvarande innehafvarene af oftanämnda tjenster, dem skulle tillerkännas rätt att, utöfver den nya staten och så länge de vid sina embeten komme att qvarstå, uppbära personela anslag till förut med dem öfverenskomna belopp. Detta Kammarrens förslag har Utskottet icke kunnat omfatta, redan därför att Utskottet anser, det Fullmäktige icke böra formelt bevilja de nuvarande tjänstemännen större löneförmåner än deras efterträdare komma att erhålla. Men äfven i öfrigt förefaller det Utskottet principiellt riktigare att sedan den nya staten blifvit behörigen fastställd, det öfverlemnas åt vederbörande sjelfva att bestämma sig för att antingen åtnöjas med den nya förändrade aflöningen eller ock förblifva vid hittills gällande högvederbörligen bestämda lönevilkor, der de ofvanberörda dyrtidstilläggen icke ingå.

Angående de politieborgmästaren Palmgren tillkommande löneförmåner skall Utskottet under denna dag till Fullmäktige ingifva ett särskildt betänkande, till hvilket utskottet ber att få hänvisa.

Vidkommande slutligen det hos Stadsfullmäktige väckta förslag att Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter och notarier skulle beredas tillfälle att under sommaren åtnjuta någon ledighet samt i sådant afseende ett anslag af förslagsvis 500 mark för Magistraten och 2,000 mark för Rådstufvurätten skulle af staden årligen beviljas, har utskottet ansett, att derest Fullmäktige godkänna Utskottets förestående hemställan om en anmodan till Drätselkammaren att uppgöra förslag till en ny allmän aflöningsstat för staden, jemväl denna fråga, som Utskottet för sin del funnit särdeles beaktansvärd, lämpligen kunde af Drätselkammaren i sammanhang dermed behandlas, särskildt då det härvid å Stadsfullmäktige hufvudsakligast endast ankommer att pröfva huruvida ett anslag bör för detta ändamål i den nya staten upptagas.

På grund af hvad Utskottet sålunda haft äran anföra, får Utskottet hos Fullmäktige vördsamt föreslå, det ville Fullmäktige besluta:

1:o) att återremittera förevarande ärende till Drätselkammaren, som anmodades uppgöra förslag till en alla stadens löntagare omfattande definitiv stat, med iakttagande dervid att de delar noga särskiljas, i hvilka densamma bör K. Senaten underställas;

2:o) att uti denna nya stat uttryckligen bör framhållas, att derstädes för borgmästare och rådmän ingående löneförmåner gälla endast de ifrågavarande tjänstemän, hvilka efter den 1 Januari 1884 redan blifvit eller framdeles blifva till sagda embeten utnämnda;

3:o) att Drätselkammaren slutligen anmodas till Fullmäktige inkomma med yttrande, huruvida ett anslag kunde af Stadsfullmäktige beviljas och i den nya staten upptagas till aflönande under sommarmånaderna af vikarier vid Magistraten och Rådstufvurätten, på det derigenom ledamöterna och notarierna vid sagde embetsverk skulle kunna beredas någon ledighet under sommaren.

Helsingfors den 20 Juni 1884.

F. K. Nybom.

Henr. Borenius.

Sigfr. Kullhem.

H:fors, Tidnings- & Tryckeriaktiebol's tryckeri (Heleneg. 5), 1884.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Utskottsbetänkande N:o 17 angående Politieborgmästaren Palmgrén tillkommande ersättning för honom frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenter.

Medelst resolution af den 13 sistlidne Maj hafva Stadsfullmäktige anmodat ett utskott, bestående af undertecknade, att öfver Drätselkammarens nedanstående framställning med yttrande till Fullmäktige inkomma.

DRÄTSELKAMMAREN

ⁱ
Helsingfors,

den 25 April 1884.

N:o 103
~~~~~

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Enär vid tiden för kommunalförvaltnings införande i Helsingfors fråga var väckt om uppgörande af ny aflöningsstat för stadens tjänstemän och betjente samt då Stadsfullmäktige, med afseende å att politieborgmästaretjensten då var ledig, ansågo det vara angeläget att den dermed förenade aflöning bestämdes innan tjensten återbesattes, fattade Fullmäktige den 23 Februari 1875 härom ett särskildt beslut, hvarigenom politieborgmästarens löneförmåner fastställdes till 9,000 mark, deraf 7,000 mark skulle utgöra lön och 2,000 mark hyresmedel, samt det förbehåll bestämdes att göras vid tjenstens ledigansläende, att den blifvande innehafvaren deraf skulle, i fall den tjensten åtföljande inkomst för bouppteckningar och arfskiften i staden komme att i laga ordning indragas, vara förpligtad att åtnöjas med ett vederlag därför från stadskassan under form af taffelpenningar till ett belopp af 3,000 mark. Detta Fullmäktiges beslut blef emellertid af Kejsarliga Senaten, hos hvilken Fullmäktige i underdånig skrifvelse anmält om beslutet, den 4 påföljande Maj förklaradt ogiltigt, enär det ankomme å Kejsarliga Senatens Ekonomie-Departement att granska och fastställa alla uppgjorda aflöningsförslag för städernas tjänstemän och betjente. Sedan sökandene till politieborgmästaretjensten, bland hvilka en var sedermera blifne Politieborgmästaren Palmgrén, härå, på gjord förfrågan, förklarar sig vilja, oaktadt omförmälda åtgärd af Kejsarliga Senaten, vidhålla sina ansökningar samt val af politieborgmästare derefter den 10 Juni samma år försiggått, upptogo Fullmäktige till ny handläggning frågan om reglering af nämnde tjänstemans löneförmåner samt beslöto dervid den 14 December merberörde år 1875 för sin del — utan någon sakförändring i det tidigare beslutet

— att politieborgmästarens årliga löneförmåner skulle utgöra 9,000 mark, deraf 7,000 mark i lön och 2,000 mark i hyresmedel, samt att, „på sätt då tjensten kungjorts ledig jemväl förbehållits, den blifvande innehafvaren deraf skulle, i fall den med tjensten förenade inkomst för bouppteckningar och arfskiften i staden komme att i laga ordning indragas, vara förpligtad att åtnöjas med ett vederlag därför från stadskassan under form af taffelpenningar, till ett belopp af 3,000 mark“. Omförmälda beslut blef af Kejsrerliga Senaten genom resolution af den 7 Mars 1876 stadfästadt; och har politieborgmästaren sedan dess fått i enlighet härmed årligen uppbära lön och hyresmedel jemte det han intills sistlidet års utgång tillgodonjutit sin andel i boupptecknings- och arfskiftesprocenterna, enligt stadgade grunder.

Emellertid skola numera, från och med innevarande år, jemlikt Kejsrerliga förordn. den 24 Juli 1883, ersättningarna för bouppteckningar och arfskiften tillfalla stadskassan. För den händelse att Fullmäktiges ofvan omförmälda, af Kejsrerliga Senaten fastställda bestämmande af löneförmånerna för politieborgmästaretjensten ansåges vara redan för den nuvarande innehafvaren deraf, Borgmästaren Palmgrén, bindande, hade således med årets början den tidpunkt inträdt, från hvilken han för de honom frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenterna vore berättigad endast till fixt vederlag af 3,000 mark årligen, hvaremot han i annan händelse borde få åtnjuta ett sådant motsvarande deras verkliga belopp, så framt annan öfverenskommelse ej kunde med honom härom träffas. För sin del hyser Drätselkammaren rörande denna fråga den åsigt att Borgmästaren Palmgrén, då han härtills fått, jemlikt de af Magistraten under hans ordförandeskap uppgjorda, af Fullmäktige fastställda årliga budgetförslagen, der såsom grund härför åberopats Kejsrerliga Senatens ofvan berörda resolution af den 7 Mars 1876, uppbära, förutom den å stat upptagna lönen af 7,000 mark, äfven det dertill lagda tillskottet i form af hyresmedel, utaf 2,000 mark, torde få anses derigenom hafva underkastat sig det förbehåll, hvarunder sagda lönetillskott beviljats, helst han redan vid tienstens ansökande åtnöjts med detta förbehåll, samt att Borgmästaren Palmgrén fördenskull icke borde vara berättigad till vidare ersättning för ifrågavarande procenter än taffelpenningar till ett årligt belopp af 3,000 mark.

Då emellertid vid fastställandet af innevarande års budget frågan om utbetalningen till Borgmästaren Palmgrén af förenämnda taffelpenningar icke varit understäld Fullmäktiges pröfning, har Drätselkammaren ansett sig böra med afseende å det nu framhållna hos Fullmäktige vördsamt anhålla

att Stadsfullmäktige ville berättiga Drätselkammaren att för innevarande år till Politieborgmästaren Palmgrén, såsom ersättning för de honom frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocenterna utanordna taffelpenningar till ett belopp af tretusen mark.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Då Utskottet till behandling företagit ifrågavarande ärende, har Utskottet ansett sig skyldigt att i främsta rummet egna sin uppmärksamhet åt frågans rättsliga beskaffenhet, hvarvid Utskottet kunnat i hufvudsak förena sig om den framställning Drätselkammaren lemnat. Utskottet har visserligen icke velat fästa en afgörande betydelse vid den omständigheten, att sökandene till politieborgmästaretjensten, bland dem äfven den nuvarande innehafvaren deraf, förklarar sig vilja vidhålla sina ansökningar, oaktadt K. Senaten upphäft Stadsfullmäktiges beslut angående den blifvande borgmästarens löneförmåner, ty enligt Utskottets tanke kan uti denna sökandenes förklaring måhända icke läsas annat än ett uttalande af dem, att de ville åtnöjas med de lönevilkor, som enligt förut gällande bestämmingar varit med tjensten förenade. Deremot har Utskottet ansett det förhållande vara mer å saken verkande, att Borgmästaren Palmgrén, vid tillfället då Stadsfullmäktiges senare hemställan genom Magistratens försorg till K. Senaten insändas, icke afgaf någon som helst protest mot denna Stadsfullmäktiges skrifvelse, ehuru densamma icke med fog kan anses hafva varit borgmästaren obekant.

Utskottet har derjemte låtit taga en här jemväl närsluten afskrift af K. Senatens, å denna Stadsfullmäktiges senare hemställan gifna resolution, af hvilken, enligt Utskottets uppfattning, otvetydigt framgår att den för politieborgmästaren i Helsingfors fastställda aflöning bestämts af K. Senaten att gälla äfven för den kort dertförinnan utnämnda politieborgmästaren Palmgrén, hvilket åter förklaras deraf att dessa af Stadsfullmäktige beviljade och af K. Senaten för politieborgmästaren fastställda nya löneförmåner då betraktades såsom för denne tjensteman särdeles fördelaktiga. Att åter detta verkligen var fallet bestyrkes bland annat deraf att Stadsfullmäktige uti sin berörda hemställan uttryckligen påpekade att den nya aflöningen utgjorde från Fullmäktiges sida ett löfte, som den nye innehafvaren af borgmästaretjensten hade anledning hoppas att Fullmäktige skulle infria (se bil. I). Och för en sådan uppfattning, att dessa nya löneförmåner inneburo en verklig fördel för politieborgmästaren, fanns åtminstone ett mycket talande skäl nämligen anslaget å 2,000 mark under form af hyresmedel utöfver förut gällande lönevilkor. Justitieborgmästaren och rådmännen hade väl äfven erhållit dyrtidstillägg, men såsom provisionela arfvoden, de der vid en lönerereglering när som helst kunde indragas, medan politieborgmästarens hyresmedel intogos i den vederbörligen fastställda staten. Enligt dessa af K. Senaten fastställda grunder har Borgmästaren Palmgrén sedan dess äfven upphurit sina löneförmåner och har Utskottet icke kunnat finna någon orsak, hvarför Borgmästaren nu vore berättigad att ensidigt rygga det aftal, som, oafsedt Senatens resolution, i alla fall kan anses vara ingånget mellan staden och Borgmästaren Palmgren. När åter en ny alla stadens löntagare omfattande stat kan blifva uppgjord och behörigen fastställd, då bör väl, i enlighet med hvad Utskottet uti ett annat denna dag till Fullmäktige afgifvet betänkande framhållit, äfven Borgmästaren Palmgrén gifvas rättighet att välja mellan att åtnöjas med den nya allmänna statens löneförmåner eller äfven framgent uppbära

aflöning enligt de af K. Senaten för politieborgmästaren genom resolution af den 7 Mars 1876 fastställda och hittills gällande grunder.

Med afseende å hvad Utskottet ofvan haft äran anföra får Utskottet vördsamt föreslå, det ville Fullmäktige med bifall till Drätselkammarens förslag

berättiga Drätselkammaren att för innevarande år till politieborgmästaren Palmgrén, såsom ersättning för de honom frångångna boupptecknings- och arfskiftesprocent, utanordna taffelpenningar till ett belopp af tretusen mark.

Helsingfors den 20 Juni 1884.

F. K. Nybom.

Henr. Borenius.

Sigfr. Kullhem.

Bilaga I.

Transsumt af Stadsfullmäktiges und. skrifvelse för den 14 December 1875.

*Till Hans Kejslerliga Majestät från Helsingfors
Stadsfullmäktige
underdånigst.*

Sedan Eders Kejslerliga Majestät jemlikt Civil-Expeditionens i Kejslerliga Senaten för Finland skrifvelse till Guvernören i detta län af den 10 November 1874 anbefalt Guvernören att tillse, det förslag till ny aflöningsstat för denna stads tjänstemän och betjente, så snart kommunalförvaltning i staden, likmätigt nådiga förordningen af den 8 December 1873 kommit till stånd, blefve uppgjordt och till Eders Kejslerliga Majestäts stadfästelse insändt samt Stadsfullmäktige med anledning häraf jemte skrifvelse af Magistraten för den 18 Januari innevarande år till behandling fått emottaga detta omfattande ärende, hafva Stadsfullmäktige, enär politieborgmästaretjensten kort derförinnan blifvit ledig, ansett det vara angeläget att det med sagde tjänst förenade aflöningsbelopp innan tjänstens ledigansläende blefve fixerad och därför den 23 sistlidne Februari särskildt fastställt politieborgmästarens löneförmåner samt hos Eders Kejslerliga Majestät i underdånig skrifvelse anmält om sitt tillgörande härutinnan äfvensom om orsaken dertill att denna fråga sålunda blifvit särskildt behandlad.

Då Eders Kejslerliga Majestät den 4 derpåföljande Maj låtit Sig Stadsfullmäktiges nästberörda underdåniga skrifvelse föredragas, har, på sätt framgår af Civil-Expeditio-

nens skrifvelse till Guvernören i länet för samma dag, af hvilken skrifvelse en bestyrkt afskrift blifvit Stadsfullmäktige tillstald, hos Eders Kejslerliga Majestät i öfvervägande kommit ej mindre att enligt sextonde punkten i Kongl. resolutionen på städernas besvär af den 13 Juli 1719 förslag till Magistratens och städernas betjentes affönningar borde till nådig stadfästelse insändas, i öfverensstämmelse hvarmed dylika frågor jemväl blifvit genom Eders Kejslerliga Majestäts eget höga beslut afgjorda till dess desammas slutliga pröfning genom Kejslerl. förordningen den 28 November 1859 öfverlemnats till Kejslerliga Senatens Ekonomie-Departement, som således numera egde att granska och fastställa alla i antydt afseende uppgjorda förslag, än vidare att stadskommunens medlemmar, likmätigt 1 § i ofvanåberopade nådiga förordning af den 8 December 1873, egde vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, såvidt desamma ej enligt gällande författningar på offentlig embetsmyndighets handläggning ankomma; samt att det således i förevarande fall ålegat Stadsfullmäktige i Helsingfors att jemlikt förberörda Kongl. resolution, hvilken fortfarande gälde, till stadfästelse föreslå de ändringar uti härförrinnan faststald stat för stadens tjänstemän och betjente, som ansetts vara af omständigheterna påkallade; hvarför, och emedan Magistraten uraktlätit att, på sätt i 46 § af änsagde förordning föreskrifves, göra anmärkning emot Stadsfullmäktiges uppgifna förfarande samt Länestyrelsen ej heller upplyst Magistraten om denna dess skyldighet, Eders Kejslerliga Majestät velat hafva Guvernören anbefaldt att förständig Magistraten och Stadsfullmäktige derom att Stadsfullmäktige i förestående måtto öfverskridit sin befogenhet och att den af dem sålunda vidtagna åtgärd, såsom icke i stadgad ordning tillkommen, vore ogiltig, i följd hvaraf det åläge Stadsfullmäktige att ifrågavarande till deras beredning öfverlemnade ärende till ny handläggning företaga och dermed lagligen förfara, utan hinder utaf hvad af dem i saken förut tillgjorts.

Då Stadsfullmäktige till följd häraf under denna dag till förnyad behandling upptagit frågan om politieborgmästarens i denna stad löneförmoner, hafva Stadsfullmäktige, ehuru väl förhållandena i så måtto förändrats att politieborgmästaretjensten numera blifvit ordinariter besatt, emellertid, då tjensten i tiden blifvit lediganslagen under utlofvande af de löneförmoner, som Stadsfullmäktige jemlikt deras beslut af den 23 Februari innevarande år velat med befattningen förena samt den nuvarande politieborgmästaren, om han ock i likhet med öfriga sökande till tjensten med anledning deraf att detta Stadsfullmäktiges beslut den 4 derpå följande Maj på omförmäldt sätt upphäfdes, innan valets anställande förklarar sig vilja utan afseende å denna omständighet vidhålla sin ansökning, likväl egt grundad anledning att hoppas det Stadsfullmäktige, äfven om ej förslag till en alla stadens löntagare omfattande stat så snart kunde blifva uppgjort, skulle särskildt företaga och i hvad på dem ankomme slutföra behandlingen af frågan om de med politieborgmästaretjensten förenade löneförmoner, för sin del beslutat, ej mindre att politieborgmästaren i denna stad ur afföningsfonden utgående årliga löneförmoner från den tid, då tjensten blifvit återbesatt, skola utgöra 9,000 mark, deraf 7,000 mark i lön samt 2,000 mark i hyresmedel, än ock att, på sätt då tjensten kungjorts ledig jemväl förbehållits, politieborgmästaren skall, ifall den

med tjensten förenade inkomst för bouppteckningar och arfskiften i staden komma att i laga ordning indragas, såsom vederlag därför få ifrån aflöningsfonden uppbära taffelpenningar till ett belopp af 3,000 mark om året.

1876 Mars 7.

Bilaga II.

Till Guvernören i Nylands län angående fastställd ny aflöning för Politieborgmästaren i Helsingfors.

I Hans Kejslerliga Majestäts Höga Namn etc. Sedan Magistraten i Helsingfors till Eder insändt Stadsfullmäktiges i nämnde stad underdåniga skrifvelse, deri dessa, i afseende å stadfästelse, hemställa sitt den 14 December sistlidet år vidtagna beslut, hvarigenom bestämts ej mindre att Politieborgmästarens i Helsingfors ur stadens aflöningsfond utgående årliga löneförmoner skulle från den tid då tjensten blifvit återbesatt utgöra 9,000 mark, deraf 7,000 mark i lön samt 2,000 mark i hyresmedel, än ock att samma borgmästare skulle, för den händelse att den med tjensten förenade inkomst för bouppteckningar och arfskiften i staden komme att i laga ordning indragas, såsom vederlag därför ega ifrån aflöningsfonden uppbära taffelpenningar till belopp af 3,000 mark om året, hafven I jemte skrifvelse för den 4 nyssvikne Februari öfverlemnat till Kejslerliga Senatens närmare bestämmande ofvannämnde underdåniga hemställan.

Då förberörde ärende i dag af Kejslerliga Senaten till handläggning förehafva, har Senaten funnit godt gilla och till efterrättelse fastställa Stadsfullmäktiges i Helsingfors ofvan oförmälda beslut angående bestämmandet af Politieborgmästarens i staden aflöning, hvilket Eder härigenom meddelas, i afseende å vederbörandes förstädigande.

I Hans Kejslerliga Majestäts Höga Namn etc.

J. M. Nordenstam.	E. af Forselles.	K. Furuhielm.
H. Molander.	Th. Thilén.	Oscar Norrmén.
A. Mechelin.	V. von Haartman.	Albert Nykopp.

Julius Forssman,

Bilaga III.

Utdrag ur Stadsfullmäktiges i Helsingfors protokoll, fördt vid sammanträdet tisdagen den 13 Maj 1884 kl. 6 eftermiddagen.

§ 12.

Föredrogs Drätselkammarens skrifvelse af den 25 sistlidne April, N:o 103, angående utanordning till Politieborgmästaren Palmgrén af ersättning för de honom frångångna boupptecknings- och arfskiftes-procenter äfvensom om indragning af den tredje Politierådmanstjensten vid Magistraten.

Borgmästaren Palmgrén yttrade härå: att då herr Borgmästaren utnämnts till sin nu innehafvande tjänst, det icke varit bestämdt, att han i händelse af boupptecknings- och arfskiftes-procentens afskaffande bort åtnöjas med det nu föreslagna vederlaget samt att han icke heller afgifvit någon förbindelse, hvarigenom han kunde anses der-till skyldig; att Stadsfullmäktige en och en half månad efter herr Borgmästarens ofvansagda utnämning ingått till Hans Kejsrerliga Majestät med anhållan om fastställelse af de för Politieborgmästaren föreslagna löneförmoner, hvarvid det beträffande föreliggande fråga bestämts att Borgmästaren i händelse af berörda procenters indragning finge uppbära tretusen mark i vederlag; att utan herr Borgmästarens vidare tillgö-rande lönen årligen utanordnats enligt den af Kejsrerliga Senaten fastställda staten, hvar-vid herr Borgmästaren ansett det under rubriken „hyresmedel“ utgående beloppet 2,000 mark, endast utgöra equivalent för det dyrtidstillägg å likaledes 2,000 mark Stadsfull-mäktige tilldelat stadens Justitieborgmästare; att Fullmäktige beslutit, det vid regle-ring af ifrågavarande löneförmoner medeltalet för de tio senaste åren, hvarunder pro-centage utgått, skulle läggas till grund för beräkning af vederlaget; att slutligen Ju-stitieborgmästaretjensten tvenne gånger blifvit besatt och jemväl tvenne Justitieråd-manstjenster varit lediganslagna utan att dervid något förbehåll beträffande oftanämnda procenter uppstälts, hvarför, i händelse Drätselkammarens föreliggande förslag af Stads-fullmäktige godkändes, herr Borgmästaren komme att ensam i denna fråga ställas an-norlunda än alla öfriga Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter. Herr Borgmä-staren hemstälde därför om förkastande af Drätselkammarens förslag samt denna frå-gas behandling i öfrigt i sammanhang med den allmänna löne regleringen beträffande Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter och anhöll herr Borgmästaren att detta hans yttrande måtte genom utdrag af protokollet delgifvas det utskott, som möjligen komme att närmare behandla förevarande ärende.

Sedan diskussionen härå förklarats afslutad, beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med Beredningsutskottets förslag, att remittera ifrågavarande del af Drätselkammarens berörda skrifvelse till det Utskott, som af Fullmäktige nyss nedsatts för behandling af

frågan om ny aflöningsstat för Magistratens och Rådstufvurättens ledamöter och skulle Borgmästaren Palmgréns i saken hafda yttrande genom utdrag ur protokollet sistnämnda utskott delgifvas.

Helsingfors, den 16 Maj 1884.

In fidem:

Karl Langenskiöld.

Helsingfors Stadsfullmäktige.

Handlingar rörande frågan om Ulrikasborgs brunnsparkens öfvertagande af staden.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors

den 3 Okt. 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

№ 225.

Med anledning af Drätselkammarens under den 14 sistlidne Mars till Stadsfullmäktige aflättna förslag i frågan om återförvärfvande åt Helsingfors stad af det till Ulrikasborgs bad- och brunnshusaktiebolag upplättna område uppdrogo Fullmäktige, i skrifvelse af den 8 påföljande April, åt Kammaren i enlighet med berörda förslaget att med de innehafvare af villor inom sagda område, hvilka af bolaget förvärfvat sig arrenderätt till sina villalotter för lika lång tid som den, hvarunder bolaget sjelft ägde besitta området, träda i underhandling huruvida och under hvilka villkor de vore villige att till ego inlösa nämnde lotter. Tillika anmodades kammaren att så fort som möjligt söka införskaffa den äskade utredningen, hvarjemte kammaren lemnades del af fullmäktiges vid sammanträdet förda protokoll, vidhandengifvande, att bolaget anhållit, det sagda utredning måtte af kammaren afgifvas senast till den 1 Oktober innevarande år, emedan det för bolaget vore af den största vikt att så snart sig göra läte och helst under loppet af denna höst få frågan om parkens öfvertagande af staden löst.

I följd af det sålunda erhållna uppdraget tillsatte Kammaren inom sig ett särskildt utskott, hvilket skulle införskaffa erforderliga uppgifter om arealen och afgälderna af olika slag till bolaget för de ifrågavarande villalotterna, nemligen lotterna N:ris 1—20 inom brunnsparkens östra område, samt med innehafvarene af dessa villor underhandla i det af Stadsfullmäktige föreskrifna syfte. Utskottet blef emellertid vid sammanträde med några af villaägarene ense med dem om att det för ändamålet vore främst af nöden att erhålla en noggrann karta öfver sagde lotter, emedan en tillförlitlig sådan saknades. Fördenskull och emedan densamma äfven var behöflig för möjliggörande af lotternas intagande i stadsplanen — hvarförutan deras upplåtande till inlösen ej kunde komma i fråga — anhöll Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om anslag för det östra brunnsparksområdets affattande å karta; och sedan Fullmäktige genom beslut af den 13 Maj beviljat sådant, blef denna affattning verkställd af byggnadskontoret, hvarefter kartan i början af September inlemnades till

Kammaren. De omordade, förut inledda underhandlingarna bedrefvos derefter med villainnehafvarene både vid sammankomster med dem och enskildt; men desamma hafva först nu kunnat bringas till slut.

Innan Drätselkammaren härefter går att redogöra för resultatet af dessa underhandlingar, bör Kammaren, med hänvisning till ofvan berörda karta, hvilken nu biläggas, upplysa om innehållet af det förslag, som Kammaren, på grund af hvad de föregående öfverläggningarna med villainnehafvarene gifvit vid handen, nu senast till dem framställt. Detta förslag innehöll nemligen följande.

Direktionen för bad- och brunnsinrättningsbolaget hade förklarat bolaget villigt att till staden afstå brunnsparksområdet jemte de derstädet befintliga, bolaget tillhöriga byggnader och inrättningar emot en godtgörelse af, i rundt tal, 290,000 mark. Med afseende å de dryga underhållskostnader, som brunnsparkens öfvertagande af staden komme att medföra för denna, borde, för att staden möjligen måtte kunna antaga bolagets anbud, samtliga de till brunnsparksområdet hörande villalotter åt staden inbringa sammanlagdt den af bolaget fordrade penningeersättningen, 290,000 mark. Enligt den nya kartan och byggnadskontorets derpå grundade uträkning innehöllo villalotterna inom det östra området (oberäknadt impediment till areal af 27,000 qvadratfot) sammanlagdt 1,140,450 qvadratfot, hvarvid dock borde märkas, att vägarne derstädes voro upptagna å kartan med den något större bredd, än den nuvarande, som de ansågos i en framtid böra erlålla, nemligen hufvudvägen med 34 fots och de mindre vägarne med 26 fots bredd. Lotterna inom det vestra området innehöllo åter, enligt en af bolagets intendent Öfversten Bergenstråle afgifven förteckning öfver dem, sammanlagdt 197,276 qvadratfot, hvadan således hela villaarealen nu uppgick till 1,337,726 qvadratfot. Men då det både för villainnehafvarene och staden vore önskligt att en större del af villan N:o 8, hvilken villa nu innehade en 4 å 5 gånger större areal än någon af de öfriga, blefve förenad med sjelfva parken, hade Drätselkammaren, så mycket hellre som det icke kunde förutsättas att en enskild person skulle vilja för hela denna villa betala löseskilling i förhållande till dess yttinnehåll, redan med innehafvaren af villan N:o 8 inledt underhandling i öfvermåldt syfte; och ansåg Kammaren att, utaf villans mark, en större del borde införlifvas med parken. Arealen af hela den mark, som borde deltaga i gäldandet af ersättningen till bolaget utgjorde alltså — inberäknadt villan N:o 8, dock med endast 76,500 qvadratfot eller omkring en tredjedel af dess område — inalles 1,187,226 qvadratfot. Detta gifve för samma mark ett medelpris af 24,4 penni per qvadratfot. Emellertid och då staden, i anseende till innehållet af arrendekontrakten rörande villorna N:ris 21—23 inom östra och samtliga villorna inom vestra området samt vid det nyss antydda förhållandet beträffande villan N:o 8, vore nödsakad att med innehafvarene af alla dessa villor träffa särskild öfverenskommelse i förevarande hänseende, skulle staden åtaga sig att sjelf ansvara för den andel af köpeskillingen till bolaget, som belöpte sig å dessa villor — å villan N:o 8, såsom nämndt, dock allenast efter en areal af 76,500 qvadratfot — nemligen, i rundt tal, 96,000 mark. Den återstående delen af

nämnda köpeskillning, eller vidpass 194,000 mark, borde således gemensamt betäckas af de öfriga villorna inom östra området, eller N:ris 1—7 och 9—20.

Med undantag af finska kronan såsom innehafvare af villan N:o 17, med hvilken någon underhandling icke kunnat inledas, samt innehafvaren af villan N:o 9, som en längre tid varit från orten afrest och ännu icke lemnat definitivt svar, hafva innehafvarene af ifrågavarande villor N:ris 1—20 inom brunnsparkens östra område omsider uti förevarande angelägenhet stannat vid det slut, att de alla äro villige att, i händelse staden öfvertager brunnsparken, till ego inlösa sina lotter af staden på följande vilkor:

innehafvarene af lotterna N:ris 1—7, 9—16 och 18—20 vilja, enhvar för sin lott, erlægga en köpeskillning, beräknad efter 24,4 penni per kvadratfot af densamma areal;

innehafvaren af lotten N:o 8 afstår till staden, för att införlifvas med parken, den del deraf, som faller öster och söder om den å kartan med litt. O. P. R. S. utmärkta linie, utgörande en areal af 109,700 kvadratfot, samt betalar för det der-efter återstående området, hvilket utgör 128,750 kvadratfot, en köpeskillning af 8,666 mark, i stället för att löseskillingen för den, enligt Drätselkammarens ofvan berörda förslag, för samma lott afsedda mark om 76,500 kvadratfot skulle kommit att, efter 24,4 penni per kvadratfot, utgöra 18,666 mark;

innehafvaren af lotten N:o 12, för hvilken löseskillingen, efter 24,4 penni per kvadratfot skulle utgöra 12,114 mark, erlägger sagda belopp under förutsättning att villan å den blifvande stadsplanen delas i tvenne lotter; och har förty den föreslagna gränsen emellan dessa lotter å kartan blifvit uppdragen samt lotterna derå utmärkts med N:o 12 och N:o 12 a;

samtliga villainnehafvare förbehålla sig att få gälda sina löseskillningar medelst erläggande årligen af högst fem procent å deras ursprungliga belopp sålunda att den årliga räntan utgör högst 4 procent och återstoden amortering;

innehafvarene af villorna N:ris 1, 3, 4, 5, 6, 7 och 8 utfästa sig att å sina villor icke uppföra byggnader närmare intill den stora alléen i parken än linien A. B. C. D. E. F. å kartan utvisar, och innehafvarene af villorna N:ris 2, 3a, 18, 19, 20, 10 och 9 förbinda sig likaledes att å dem ej bygga närmare i riktning åt den der förbi ledande hufvudvägen än intill linien G. H. I. K. L. Dessutom kommer ett å villan N:o 4 befintligt, å kartan med „A“ utmärkt, men numera utdömt hus att nedrifvas, jemte det innehafvarene af villorna N:ris 3 och 4 utfäst sig att icke uppföra byggnader närmare hufvudvägen än linien M. N. utvisar.

I händelse nu brunnsparken af staden öfvertages emot den af Ulrikasborgs bad- och brunsinrättnings aktiebolag därför fordrade köpeskillning, samt lotterna N:ris 1—20 inom det östra området försäljas under de af deras innehafvare i anförd mätto uppställda vilkor, äfvensom staden erhåller ett lån af statsverket till belopp motsvarande berörda köpeskillning och under vilkor om dess återgåldande medelst erläggande af en annuitet utaf fem procent derå, inberäknadt ränta efter högst 4 procent —

hvilket sistnämnda Drättselkammaren vågar hoppas med hänsigt till sakens beskaffenhet och dertill att icke blott staden utan ock villainnehafvarene hafva intresse vid ifrågavarande köpsluts bringande till stånd — så ställer sig således kalkylen öfver stadens utgift och inkomst i följd af de föreslagna transaktionerna såsom följer. Staden komme att, utaf omförmälda lån, ansvara för icke allenast de ofvanföre beräknade 96,000 mark utan ock för differensen å villan N:o 8 10,000 mark, eller tillsammans för inemot 106,000 mark, hvartill ännu kommer den köpeskilling, ungefär 6,600 mark, som beräknats å den i finska kronans besittning varande villan N:o 17, i händelse denna köpeskilling icke gäldas af statsverket. Å andra sidan får staden att uppbära årliga arrende- och öfriga afgifter för villorna N:ris 21—23 inom östra och för villorna N:ris 1—6 inom vestra området, hvilka afgifter, enligt Öfversten Bergenstråles bilagda förteckning, uppgå i rundt tal till 2,600 mark, vidare årshyrorna för brunnshusrestaurationen, badhuset och simhusen, hvilka hyror under sistlidet år belöpt sig inalles till 13,500 mark, äfvensom hyran för kugelbanan jemte diverse andra hyresinkomster, tillsammans omkring 1,000 mark, eller således sammanlagdt något öfver 17,000 mark årligen. Denna stadens inkomst skulle således, utöfver annuiteterna å dess andel i förenämnea lån, lemna ett årligt öfverskott af 11,000 å 12,000 mark, till bestridande af omkostnaderna för parkens och byggnadernas underhåll.

Wid sådant förhållande skulle stadens budget genom brunnsparksområdets återförvärfvande, om ock utgifterna för brunnsparken icke kunna med nämnda belopp betäckas i alla händelser komma att belastas i relativt mindre grad än för stadens öfriga parker och planteringar. De inskränkingar uti rättigheten att bebygga sina villor, som innehafvarene nu ingått på att underkasta sig i fall de få inlösa dem, komme derjemte att lemna skydd mot parkens ytterligare inkräktande.

Med afseende härpå och å de i Kammarens ofvanberörda skrifvelse af den 14 sistlidne Mars närmare utvecklade skäl, anser sig Kammaren därför böra förorda:

att staden såväl under sin förvaltning öfvertager brunnsparksområdet på de af bolaget uppställda villkor, som ock, efter det brunnsparakens östra villaområde, enligt den å byggnadskontoret uppgjorda karta blifvit i stadsplanen intaget och stadsfästelse derå erhållits, åt vederbörande villainnehafvare till ego upplåter lotterna N:ris 1—20 mot de af dem i sådant afseende åtagna förpligtelser, hvarvid emellertid, med afseende å de af villainnehafvarene gjorda betalningsförbehåll, ett lån borde af staden upptagas till belopp af 300,000 mark med, såvidt möjligt, samma villkor i afseende å räntebetalning och amortering, som af villainnehafvarene förbehållits, eller sålunda mot en annuitet af 5 % å det ursprungliga kapitalbeloppet, hvaraf 4 % å det vid hvarje liquid utestående beloppet beräknades som ränta samt återstoden såsom afbetalning å kapitalet.

Då emellertid ett lån på längre betalningstid sålunda borde af staden för ändamålet upptagas samt ärendets afgörande förty ankomma på stadsfullmäktige till förstärkt antal, får Drättselkammaren vördsamt föreslå det Stadsfullmäktige ville:

hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Stadsfullmäktige för afgörande af frågan om återförvärfvande åt staden af brunns-parksområdet samt inköp af derå uppförda, brunns-parksbolaget tillhöriga byggnader.

Härhos bilägges ej mindre oftanämnda karta öfver brunns-parkens östra villa-område jemte dertill hörande arealberäkning än tvänne vid sammanträden den 25 och 30 sistlidne September med villaegarene tillkomna protokoll, hvarvid dock är att anmärkas, att innehafvarena af villorna N:ris 3 och 12 hos Drätselkammaren senare anmält det de frångå af dem vid sammanträdet den 30 September uppställda, i §§ 4 och 5 af det dervid förda protokoll omnämnda undantagsvilkor.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Arealberäkning af villalotterna i Brunns-parkens östra område.

Villalott.	Areal i kvadratfot.	Impedimenter i kvadratfot.
1.	28,000.	—
2.	45,000.	—
3.	35,500.	—
3a.	22,500.	—
4.	46,000.	—
5.	30,000.	—
6.	52,700.	—
7.	55,500.	—
8.	238,450.	—
9.	58,000.	7,000.
10.	52,500.	—
11.	38,500.	—
12.	49,250.	—
13.	74,250.	—
14.	20,750.	—
15.	23,500.	—
16.	55,000.	16,000.
17.	27,500.	—

Villalott.	Areal i kvadratfot.	Impedimenter i kvadratfot.
18.	24,000.	—
19.	36,000.	—
20.	30,000.	—
21.	42,000.	—
22.	42,000.	4,000.
23.	35,000.	—

Anm. Areorna uttagna medelst planimeter.

Otto Ehrström.

År 1884 den 25 September, torsdag, kl. 6 e. m. sammanträdde uti Helsingfors stads rådhus, i och för överläggning med anledning af väckt fråga om återförvärfvande åt staden af det åt Ulrikasborgs bad och brunnsinrättnings aktiebolag upplåtna område, icke allenast följande ägare och innehafvare af villor inom sagda område, nemligen: Fröken H. Nyberg, Lagmannen F. Krogius, Lagmannen E. Strömberg, Handlanden A. Parviainen, för egen del och såsom ombud för Handlandeanken M. Kleinh, Generalmajoren J. von Minkwitz, Ingeniören A. O. Nordlund, Enkedoktorinnan L. Sucksdorff, Juriskandidaten G. Sucksdorff, Senatskanslisten S. Aejmeleus såsom ombud för Generalen, Friherre E. af Forselles, Kassören M. Erikson och Enkeassessorskan T. Behse, utan ock, å stadens Drätselkammares vägnar, medlemmarne i det af Drätselkammaren för ifrågavarande ärende tillsatta utskott: Kammarens ordförande Justitierådmannen E. Öhman samt ledamöter, Bankkamreraren E. Schybergson och Ingeniören M. Hallberg.

Protokollet fördes, enligt anmodan, af undertecknad, Drätselkammarens sekreterare.

§ 1.

Justitierådmannen Öhman uppläste det skriftliga meddelande, innehållande kallelsten till detta sammanträde, som Drätselkammaren aflåtit till innehafvarene af villorna n:ris 1—7 och 9—20 inom brunnssparkens östra område och hvilket jemte de dertill hörande tvenne bilagor hade denna lydelse:*)

hvarjemte Rådmannen Öhman upplyste såväl att, utaf ifrågavarande villainnehafvare, Statsrådet Spåre, Kommerserådet G. F. Stockmann, Löjtnanten T. von Frenckell,

*) Meddelandet finnes refererad i Drätselkammarens bref till Stadsfullmäktige för den 3 Oktober 1884, N:o 225,

Vägmästaren A. Landén och Kollegiassessorn N. C. Westermarek anmälts vara, de tre förstnämnda bortresta och den sistnämnde af sjukdom hindrad att nu tillstädeskomma, som ock att Direktören N. J. Fellman, Kommerserådet J. Tschernischeff, af lidne Arkitekten F. W. Mieritz' rättsinnehafvare och Kassören M. Erikson i anledning af Drätselkammarens i ofvanstående skrift berörda, tidigare förfrågan i ämnet, förklarar sig villige att inlösa sina villalotter efter ett pris af tjugufem penni per qvadratfot, Direktören Fellman dock med vilkor, att utvidgning af den förbi hans tomt ledande väg icke komme att ske på bekostnad af tomten.

Sedan Rådmanen Öhman härå uppmanat de närvarande villainnehafvarene att välja ordförande vid sammanträdet utsågo desse dertill Lagmannen Krogius.

§ 2.

Härefter upptogs först frågan huruvida, i den händelse att innehafvarene af ifrågavarande villalotter inom brunnsarkens östra område komme att inlösa desamma, dessa lotter skulle undergå de förändringar till sina gränser, som Drätselkammaren ansett påkallade af nödvändigheten att i framtiden utvidga vägarne inom området och hvilka funnos utmärkta å en deröfver nästlidne sommar uppgjord plankarta. Under den härom uppkomna diskussionen uttalades, bland annat af:

Lagmannen Strömberg: att förslaget om utvidgande af vägarne inom östra brunnsarkensområdet rörde en framtidsangelägenhet och därför icke borde företagas till afgörande nu redan, i sammanhang med frågan om villalotternas upplåtande till inlösen, så mycket mindre som denna hufvudfråga derigenom blott invecklades och staden dessutom hade framdeles för sig öppet att genom expropriation vinna då tilläfvarens behöfligt tillskott till vägarne:

Juriskandidaten Sucksdorff: att vägarne nu redan borde anses vara tillräckligt breda, så mycket hellre som å de flesta af villorna, enär de redan vore nog tätt bebyggda, vidare byggnaders uppförande i allmänhet ej vore att emotse; och borde fördenskull, samt då många af tomterna vore alltför små för att tåla afprutning, och redan anlagda planteringar eljes komme att förstöras, förslaget om vägarne utvidgande förfalla och tomterna upplåtas med sina nuvarande gränser.

Enkefru Behse och Fröken Nyberg: att den tillämnade utvidgningen af den förbi deras villaområden nr:is 3 och 20 ledande hufvudvägen komme att alltför mycket inkräkta på dessa, som redan nu vore nog inskränkta, hvarutom olägenheten af vägdammets derigenom komme att ökas.

Häremot framhölls af medlemmarne i Drätselkammaren: att villalotterna, för att kunna upplåtas till enskild ägo, måste intagas i stadsplanen samt att fastställelse antagligen icke kunde erhållas å en sådan stadsplan för området i fråga, enligt hvilken det vore för villaägarene tillåtet att bygga ända intill de nuvarande gränserna mot vägarne; att mark därför ansetts böra reserveras till dessas utvidgande för möjliggörande af omordade stadsplans fastställande, men äfven för att förebygga stadens betungande i framtiden, då vägarne utvidgande blefve af nöden, med de dryga ex-

propriationskostnader, som i motsatt fall i anseende till nya byggnaders tillkomst å de sjelfägande tomterna icke skulle kunna undgås; att vägarne utvidgande först, såsom nämndt, i en framtid behöfde komma till utförande, men att, då planeringen af dem ankomme å staden, denna innan den afhände sig äganderätten till villatomterna måste försäkra sig om möjlighet att utföra nämnda företag utan öfverhöfvan stora kostnader och således i detta syfte stipulera bestämningar i en eller annan form t. ex. genom fastställande af linier utöfver hvilka tomterna icke finge bebyggas.

Sedan diskussionen om förevarande fråga afslutats, förklarade samtliga nu tillstädeskomne villainnehafvare, hvilkas områden berördes af de föreslagna utvidgningsarna utaf ifrågavarande vägar, det de, för den händelse de komme att inlösa sina lotter, utfäste sig:

såväl att icke, utan särskildt tillstånd från stadens sida, uppföra byggnader, enhvar å sin lott, närmare intill hufvudvägen, än sådana der redan förefunnos, hvarutom innehafvaren af villan n:o 4, Handlanden Hamfeldt, förband sig att icke derstädes bygga längre än till den å kartan med rödt utmärkta gränslinie för sagde väg;

som ock att från sina lotter afstå mark till bivägarne, sålunda att dessa komme att erhålla de å kartan angifna gränser.

§ 3.

Företogs härefter frågan huruvida och för hvilket pris villainnehafvarene kunde vara benägne att tillösa sig äganderätten till sina villalotter; och anmärkte härvid någre af dem emot Drättselkammarens förslag i ämnet, bland annat, att i fall villamarken ensam komme att ansvara för betalningen af den köpeskillning till belopp af omkring 290,000 mark, hvarpå Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag gjort anspråk, så blefve staden således gratis ägare af sjelfva parken och bolagets der befintliga byggnader, hvilket allt emellertid i derå nedlagda kostnader representerade ett betydande kapital och skulle äfven för staden sjelf, om den i stället för bolaget hade handhaft brunnsparken, hafva gjort detsamma, emedan staden omöjligen hade kunnat låta denna trakt förblifva i sitt ursprungliga skick. Tillika ville Lagmannen Strömberg hafva särskildt framhållet, att derest, på sätt Drättselkammaren föreslagit, en anseelig del af lotten n:o 8 komme att införlifvas med sjelfva parken utan att deltaga i gäldandet af förberörda köpeskillning, så skulle detta verka en icke ringa förhöjning i de öfriga villornas andelar i densamma.

Å andra sidan anfördes af representanterne för Drättselkammaren, att äfven om villamarken för sig komme att inbringa åt staden hela den kontanta köpeskillningen till bolaget, så skulle dock brunnsparksområdets öfvertagande af staden komma att allt framgent med betydliga belopp belasta dess budget, på sätt ock fallet härtills visat sig vara med bolaget oaktadt de arrenden och öfriga afgifter, som det uppburit af villainnehafvarene. Endast under förutsättning af att desse komme att tillsammans bestrida nämnda köpeskillning, torde derföre någon utsigt förefinnas för att staden

ville inlåta sig å ifrågavarande transaktion med bolaget. För öfrigt borde det härvid jemväl beaktas, att villainnehafvarenes rätt, i grund af kontrakten med bolaget, till evärdlig besittning af villorna ingalunda kunde anses vara stäld utom tvifvel. Beträffande det af Lagmannen Strömberg anmärkta förhållandet framhölls hvad det ofvan intagna meddelandet i denna del innehåller.

Efter det särskilda förslag härå framstälts rörande de vilkor, hvarunder villa-innehafvarene borde få afbördas sig sina löseskillingar till staden, äfvensom ordföranden, Lagmannen Krogius framhållit hurusom det, i anseende till de mångahanda fördelar, som de ernådde genom att blifva ägare af sina lotter, äfven vore för villainnehafvarene önskligt att öfverenskommelse med staden i förevarande hänseende kunde komma till stånd, stannade följande af dem vid att, enhvar för sig, förklara:

Lagmännen Krogius och Strömberg, Handlanden Hamfelt, Handlanden Parviainen för egen del och för enkefru Kleineh, Generalmajoren von Minkwitz och Kassören Erikson:

att de vore villige att till ägo inlösa sina villalotter mot en köpeskillning till staden, beräknad enligt den af Drätselkammaren därför föreslagna grund, eller med vidpass 24,4 penni för hvarje kvadratfot af lotternas areal, men under vilkor, att i ränta och kapitalafbetalning å denna köpeskillning endast en annuitet af fem procent behöfde af dem erläggas, jemte det de emellertid skulle vara berättigade att, när helst de ville, inbetala fulla beloppet af köpeskillningen med derå intill betalningsdagen upplupen ränta.

Ingeniören Nordlund och Enkeassessorskan Behse:

att de ville inlösa sina villalotter, den förre för 10,000 mark och den sednare för 5,000 mark, under enahanda amortisationsvilkor, som nyss omförmülts.

Deremot förbehöllo sig Fröken Nyberg, Doktorinnan Sucksdorff och Senatskanslisten Aejmelæus att få vid annat tillfälle afgifva definitivt yttrande i frågan, den sistnämnde efter att deri hafva meddelat sig med sin hufvudman, Friherre af Forselles. Sammanträdet afslöts härå. Som ofvan.

In fidem:

Lars Homén.

Protokoll, fördt vid villaägarenes i Brunnsparken i Helsingfors stad sammanträde i stadens rådhus den 30 September 1884 för öfverläggning om och på hvilka vilkor de vore villige att af staden tillösa sig sina villatomter.

Närvarande härvid: Fröken A. Nyberg, egare till villa N:o 3; Handlanden U. Hamfelt, egare till villan N:o 4; Assessorn N. Chr. Westermarek, egare till villan

N:o 10; Generalmajoren J. von Minkwitz, egare till villan N:o 11; Ingeniören A. O. Nordlund, egare till villan N:o 12; Vågmästaren A. Landén, egare till villan N:o 13; Enkedoktorinnan L. Sucksdorff, egare till villan N:o 14; Generalen Friherre E. af Forselles, egare till villan N:o 15, genom skriftligen befullmäktigadt ombud, Senatskanslisten S. A. Aejmelæus; Enkefru Mieritz jemte sina omyndiga barn, egare till villan N:o 18; Kassören M. Erikson, egare till villan N:o 19; samt Enkeassessorskan Th. Behse, egare till villan N:o 20.

Protokollet fördes, på anmodan, af undertecknad, Jurisutriusqvekandidat.

§ 1.

Generalmajoren J. von Minkwitz utsågs att leda diskussionen vid sammanträdet.

§ 2.

Sedan hit antecknats att ett tidigare sammanträde med villaegarene i ifrågavarande afseende egt rum den 25 innevarande September, dervid likväl ett stort antal villaegare icke varit tillstädes, äfvensom att ett fåtal nu icke närvarande villaegare allaredan till Drätselkammaren aflemnat sitt utlåtande i saken, beslöto de närvarande enhälligt att såsom bestämda vilkor för villatomternas inlösende uppställa:

att desamma blefve till sitt nuvarande omfång orubbade, så att icke större eller mindre områden komme att från dem afskiljas, vare sig för vägarnes utvidgande eller till andra ändamål, likväl med här nedan upptagna undantag beträffande villan N:o 3; samt

att löseskillingen för tomterna skulle få till staden erläggas på samma vilkor, som staden kunde betinga sig för det lån, staden ernade, för inköp af brunnsparken, upptaga, dock under förbehåll att lånets gäldande borde ske amorteringsvis, sålunda att de årliga inbetalningarne icke finge öfverstiga 5 % af hela köpeskillingen, deraf högst 4 % utgjorde ränta å det oguldna kapitalbeloppet och återstoden amortering.

§ 3.

Samtliga närvarande, med undantag af Fröken Nyberg och Ingeniören Nordlund, förbundo sig att på ofvanstående vilkor inlösa sina respektive villatomter med det totalbelopp, Drätselkammaren för de särskilda tomterna föreslagit.

§ 4.

Fröken Nyberg förklarade sig villig att, derest staden inginge på att från villatomten N:o 3 åt parksidan afskilja och för stadens räkning disponera en så stor del att villans återstående område komme att utgöra endast 8,000 kvadratalnar, inlösa nästnämnda område för ett pris af 8,000 mark.

§ 5.

Ingeniören Nordlund sade sig icke kunna för villatomten N:o 12 erbjuda högre

pris än 8,000 mark, hvilken summa Ingeniören Nordlund förklarade sig villig att för berörda tomt, oförminskad, erlägga.

§ 6.

Enhvar af de närvarande, med undantag af Ingeniören Nordlund, förband sig att, vidkommande sin villatomt, med staden icke ingå något separataftal, stridande mot hvad härvid öfverenskommits.

§ 7.

Beslöts att genom protokollsutdrag inbjuda de villaegare, som bivistat hvarken detta eller föregående sammanträde, nämligen egarene af villan N:o 1 Statsrådet W. Spåre, af N:o 7, Kommerserådet G. F. Stockmann och af N:o 9, Enkekommerserådinnan M. von Frenckell att, beträffande sina villalotter, förena sig om flertalets af nu närvarande villaegare anbud och vilkor.

§ 8.

Generalmajoren v. Minkwitz och undertecknad befullmäktigades att genast delgifva Drätselkammaren hvad sålunda förelupit; och skulle villaegarenes svar å Drätselkammarens förslag ytterligare meddelas nästbemälda myndighet i form af utdrag ur detta protokoll.

§ 9.

Å samtliga närvarandes vägnar utsågos Generalmajoren von Minekwitz, Ingeniören Nordlund och Kassören Erikson att justera detta protokoll.

In fidem:

Gustaf Sucksdorff.

Justeradt den 3 Okt. 1884.

I. von Minkwitz.

M. Erikson.

A. O. Nordlund.

På de vilkor § 2 upptager inlöser undertecknad villan N:o 7 i Brunnsparken.

G. F. Stockmann.

På de vilkor § 2 upptager inlöser undertecknad villan N:o 1 i Brunnsparken.

Valfrid Spåre.

Uppgift å nedanstående inom brunnsparkens östra område belägna villors arealvidd, samt å beloppet af de för desamme utgående afgifter till Ulrikasborgs bad- och brunnsinrättningsbolag.

Villans nummer.	Egarens namn.	Areal qv. aln.	Arrende afgift vidtaget ifrån d. 1 Januari 1886.		Väga underhålls avgift.		Grund- ränta.		Anmärkning.
			Fmk.	ps.	Fmk.	ps.	Fmk.	ps.	
1	Herr Statsrådet W. Spåre . . .	6,836	196	10	39	22	31	12	Byggnadernas kub. innehåll icke upp- mätt.
2	” Direktör N. I. Fellman . . .	12,095	—	—	—	—	46	91	
3	” Kammarrådet Nybergs arfv.	9,700	146	24	29	24	40	67	
3:a	” Lagman F. Krogius och Assessor E. Strömberg . . .	5,700	287	32	57	46	27	33	
4	” Ingeniör Hamfelt	11,375	190	71	38	14	45	10	
5	Fru A. Kleinch	7,029	201	—	40	20	31	76	
6	Herr Handlanden A. Parviainen	12,800	222	92	44	58	48	67	
7	” Kommerserådet G. F. Stock- mann	13,500	206	94	41	38	50	42	
8		58,555	194	—	38	80	163	06	
9	” Kommerserådet von Frenc- kells arfv.	14,775	268	92	53	78	53	60	
10	” Assessor N. Ch. Wester- marck	11,460	176	09	35	22	45	32	
11	” Generalmajor I. von Mink- witz	10,630	135	97	27	19	43	24	
12	” Ingeniör A. O. Nordlund . . .	12,149	119	98	23	99	47	04	
13	” Vågmästar Ab. Landén	18,175	388	57	77	71	62	11	
14	Fru Doktorinnan L. Sucksdorff	5,469	164	49	32	90	26	56	
15	Herr Generalen, Friherre E. af Forselles	6,180	249	17	49	83	28	93	
16	” Kommerserådet J. Tschern- nischeff	16,423	290	59	58	12	57	73	
17	Finska Kronan	6,700	64	88	12	98	30	67	
18	Herr Arkitekten Mieritz arfv. . .	6,735	245	75	49	15	30	78	
19	” Kassör M. Erikson	9,940	377	42	75	48	41	47	
20	” Handlanden Heyse	8,426	180	34	36	07	36	52	
21	” Arkitekten Mieritz arfv. . . .	10,000	327	92	65	58	41	67	
	Transport	274,652	4,635	32	927	02	1,030	68	

	Transport	274,652	4,635	32	927	02	1,030	68
22	Herr Arkitekten Bomans arfv.	9,910	254	03	50	80	41	37
23	„ Ingeniör Kolster	7,993	164	85	32	97	34	98
—	Katholska kyrkan	—	—	—	40	—	—	—
	<i>Vestra villaområdet.</i>							
1	Herr Kartaritaren Nummelin	7,000	369	85	73	97	31	67
2	„ Juris. kand. Vegelius	7,892	112	36	22	46	34	64
3	„ Beichman	7,000	195	77	39	15	31	67
4	„ Lithografen Liewendal	11,231	140	32	28	06	44	75
5	„ Rådman Åkerberg	6,500	164	57	32	91	30	—
6	„ Handlanden Jankes	9,696	134	63	26	93	40	65
	Summa	341,874	6,171	70	1,274	27	1,320	41

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.

HELSINGFORS STADS

Utgifts- och Inkomstförslag

för år 1885,

upprättadt, med ledning af dertill utaf Drätselkammaren aflemnade upplysningar, i enlighet med 58 § uti Kejsarliga förordningen den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, af Magistraten.

		Utgifter:				
		I. Stadens skulder.				
			<i>Fmf.</i>	<i>pt.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>pt.</i>
Beviljadt 1812. Revers d. $\frac{25}{1}$ 1845. " d. $\frac{24}{1}$ 1846. " d. $\frac{27}{1}$ 1847.	a	1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 <i>Fmf.</i> 63,008, erlägges till Finlands Statskontor den $\frac{15}{1}$ 1885 i amortering 2% å det ursprungliga skuldbeloppet <i>Fmf.</i> 264,400 med	—	—	5,288	—
Revers d. $\frac{1}{10}$ 1837.	a	2:o. Å lånet för rådhusbyggnaden, uppgående den $\frac{31}{12}$ 1884 till <i>Fmf.</i> 7,468 i återstående kapital, inbetalas till Statskontoret den $\frac{1}{10}$ 1885, ränta å 4% å förestående oguldna belopp med samt i amortering 2% å det ursprungliga beloppet <i>Fmf.</i> 125,714 med	298	72		
			2,516	—	2,814	72
Revers d. $\frac{1}{5}$ 1863.	a	3:o. Å lånet för Chausséerna, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 i återstående kapital <i>Fmf.</i> 52,046:16, erlägges till Finlands Statskontor den $\frac{1}{5}$ 1885 en annuitet af $5\frac{1}{2}\%$ å det ursprungliga beloppet <i>Fmf.</i>				
		Transport	—	—	8,102	72

Utgiftrens beskattning enligt 58 § i K. Fin. d. 8 Dec. 1873.

		Transport	—	—	8,102	72
		100,000 eller ränta à 4 % å det oguldna beloppet med	2,081	85		
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,418	15	5,500	—
K. S:ns bref d. $\frac{5}{3}$ 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 i återstående kapital <i>Fmk.</i> 50,542:50, erlägges den $\frac{9}{4}$ 1885 till Finlands Statskontor en annuitet af 10 % å det ursprung- liga skuldbeloppet <i>Fmk.</i> 60,000 eller ränta à 5 % med	2,527	13		
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,472	87	6,000	—
Chausséereglementet d. $\frac{26}{1}$ 1865 § 6.	a	5:o. a) Å Chausséeobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1875 till <i>Fmk.</i> 140,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 % ränta b) till Chausséeobligationernas a- morteringsfond, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 <i>Fmk.</i> 26,515:27, ränta under år 1885 à 3 %	7,650	—		
			795	46	8,445	46
K. S:ns resolution d. $\frac{9}{9}$ 1876.	a	6:o. Å Vattenledningslånet <i>Fmk.</i> 1,500,000, hvarå amorteringen vid- tager år 1887, erlägges d. $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1885 ränta à 5 % med till- sammans	—	—	75,000	—
K. S:ns resolution d. $\frac{10}{6}$ 1881.	a	7:o. Å Nybyggnads- och regle- ringslånet af 1882, hvarå amor- teringen vidtager år 1886, erläg- ges d. $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1885 ränta à <i>Fmk.</i> 1,550,000 à 4 $\frac{1}{2}$ % med tillsammans	—	—	69,750	—
	c	8:o. Å ett kassakreditiv å <i>Fmk.</i> 200,000, som under år 1885 till- äfventyrs måste upptagas, erläg- ges i provision 1 % och ränta förslagsvis <i>Fmk.</i> 4,000	—	—	6,000	—
		— <i>Fmk.</i> 178,798:18 —				
		II. Stadens embetsverk. Magistraten.				
K. S:ns resolution d. $\frac{7}{3}$ 1876.	b	1 Politieborgmästare, lön <i>Fmk.</i> 7,000:				
		Transport 7,000:	—	—	178,798	18

		Transport 7,000:	—	178,798	18
K. S:ns resolution d 7/3 1876.	b	taffelpenningar (ny post) ¹⁾ <i>Små</i> 3,000:	12,000		
1869 års stat.		hyresmedel " 2,000:			
S. F. beslut 6/4 1875. 1869 års stat.	b	1 Justitierådman, lön (nu 3,500) " 3,800 ²⁾	5,800		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg " 1,000:			
	b	Viceordförande ar- vode " 1,000:	3,500		
1869 års stat.		b			
S. F. besl. 22/12 1876. 1869 års stat.	b	1 D:o lön. <i>Små</i> 3,200:	4,200		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg " 1,000:			
	b	2 Notarier, lön å " 1,600:	3,200	28,700	
K. Br. 7/2 1881. 1869 års stat.		Rådstufvurätten.			
S. F. besl. 6/4 1875. 1869 års stat.	b	1 Justitieborgmästare, lön <i>Små</i> 7,000:	9,000		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg " 2,000:			
S. F. besl. 6/4 1875. 1869 års stat.	b	2 ²⁾ äldre Justitierådman, lön å " 3,800:	9,600		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg å " 1,000:			
S. F. besl. 6/4 1875. 1869 års stat.	b	2 äldre Justitierådman, lön å " 3,500:	9,000		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg å " 1,000:			
S. F. besl. 6/4 1875. 1869 års stat.	b	1 ³⁾ äldre Justitierådman, lön " 3,200:	4,200		
1869 års stat.	b	dyrtidstillägg " 1,000:			
	c	Vikariatsarvode för en yngre Ju- stitierådman å 1:sta afdelningen å 200 mk i månaden	2,400		
	c	Vikariatsarvode för en yngre Ju- stitierådman å 2:dra och d:o å 3:dje afdelningen å <i>Små</i> 250 i månaden åt dem hvardera: . .			
		<i>Ann.</i> Vikarierne för dessa yn- gre Justitierådmanstjenster till- komma ej andel i de staden till- fallande boupptecknings- och arf- skiftes procenter.			
1869 års stat.	b	Arvodet för tvenne afdelningsord- förande å <i>Små</i> 1,000	2,000		
		Transport	42,200	207,498	18

¹⁾ Drätselkammarens förslag.

²⁾ I följd af Rådmanen Clåsens död.

³⁾ Den efter Rådmanen Clåsen numera utnämnde.

		Transport	42,200	—	207,498	18
1869 års stat. K. Br. $\frac{7}{2}$ 1881. K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	} b	1 Notarie för civilprotokollet, lön .	1,600	—		
	b	4 Notarier för kriminal- protokollet, lön . <i>Fmf.</i> 2,000: —				
S. F. besl. $\frac{5}{9}$ 1882. D:o d:o.	b	tilläggsarvode " 1,000: —	12,000	—		
	b	Ersättning åt brottmålsnotarierna för renskrifning af protokoll, (nu 800) förslagsvis ¹⁾	500	—	56,300	
Magistraten och Rådstufvurätten.						
<i>a) gemensamma biträden.</i>						
1869 års stat.	b	1 Magistratssekreterare och Nota- rius Publicus, lön	1,600	—		
D:o d:o	b	1 Aktuarie, lön . . . <i>Fmf.</i> 2,000: —				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg " 500: —	2,500	—		
1869 års stat.	b	1 Kanslist, lön	1,200	—		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	1 Translater för ryska språket .	1,000	—		
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	1 D:o för finska språket .	400	—		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	2 Stadsfiskaler, lön à <i>Fmf.</i> 2,000: —				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg " 500: —	5,000	—	11,700	
<i>b) Betjening.</i>						
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Stadsfogdar, lön à <i>Fmf.</i> 1,200: —				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg " 400: —	4,800	—		
D:o d:o	b	4 biträdande Stadsfog- dar, arvoden à . . . <i>Fmf.</i> 1,600: —	6,400	—		
K. S:ns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Exekutionsbetjenter, lön à <i>Fmf.</i> 600: —				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg . . . <i>Fmf.</i> 200: —	2,400	—		
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	8 Stadsbetjenter, lön à <i>Fmf.</i> 600: —				
Magistr. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp à " 28: 56				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg " 200: —	6,628	48		
K. S:ns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	2 Stadsbetjenter an- stälde vid Magistra- tens Kansli, lön à <i>Fmf.</i> 600: —				
Mag. besl. $\frac{1}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp à " 28: 56				
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg à " 200: —				
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	ytterligare d:o à " 200: —	2,057	12		
Transport			22,285	60	275,498	18

1) Drätselkammarens förslag.

			Transport	22,285	60	275,498	18
1869 års stat.	b	1 Rådhusvaktmästare, lön <i>Fmf.</i> 400:—					
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg " 400:—		800	—		
D:o $\frac{4}{12}$ 1875.	b	1 Rådhusdräng, lön <i>Fmf.</i> 360:—					
	b	dyrtidstillägg " 120:—		480	—	23,565	60
		<i>Anm.</i> De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.					
		<i>c) Diverse.</i>					
1869 års stat.	b	Expenser		4,000	—		
	c	Tilläggs­expenser		2,000	—		
K. Förordn. $\frac{24}{7}$ 1883.	b	Ersättning åt Råd­stufvurättens och Magistratens ledamöter för de dem jemlikt K. F. af den 24 Juli 1883 frångagne boupptecknings- och arfskiftes procenter, (nu 40,000 mk) förslagsvis ¹⁾		35,000	—	41,000	—
		<i>d) Pensioner.</i>					
Mag. besl. $\frac{13}{5}$ 1857.	b	Rådmansenkan I. S. T. Decker		400	—		
D:o $\frac{1}{9}$ 1870.	b	Magistratssekreteraredottern M. K. Wirzenius		266	67		
D:o $\frac{18}{2}$ 1863.	b	Stadsfiskalsenkan I. C. Winter och hennes barn		300	—		
D:o $\frac{30}{10}$ 1867.	b	Rådmansdöttrarna F. C. och H. S. Bergholm		340	—		
D:o $\frac{9}{2}$ 1875.	b	Rådmannen H. I. Chrons tre barn		600	—		
S. F. besl. $\frac{12}{2}$ 1878.	b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs dotter ²⁾		600	—		
S. F. besl. $\frac{8}{4}$ 1884.	b	Aktuarien A. Grönholm ³⁾		1,500	—	4,006	67
		— <i>Fmf.</i> 165,272: 27 —					
		III. Kommunal­förvaltningen.					
		Stadsfullmäktige.					
	c	1 Sekreterare, arvode förslagsvis		2,800	—		
	c	1 Notarie d:o d:o		2,800	—		
		Transport		5,600	—	344,070	45

¹⁾ Drätselkammarens förslag.

²⁾ Sonen har i år uppnått myndig ålder enl. Drätselkammarens upplysning.

³⁾ Ingår första gången i budgeten.

			Transport	5,600	—	344,070	45
S. F. besl. ²⁷ / ₁₂ 1878.	b	1 Vaktmästare, arvode förslagsvis		800	—		
	c	Expenser, förslagsvis		3,600	—	10,000	
		Drättselkammaren.					
	c	1 Ordförande, arvode		4,000	—		
	c	5 Ledamöter, ersättningar och arvoden		2,000	—		
S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1880.	b	1 Sekreterare, lön		5,000	—		
D:o ²⁴ / ₄ 1883.	b & c	1 Notarie, arvode ¹⁾		2,400	—		
	c	Kanslibitråde och Vaktbetjening, förslagsvis		2,400	—		
	c	Expenser, förslagsvis		4,000	—	19,800	
		Drättselkontoret.					
	b	1 Stadskamrerare, lön <i>Tmf.</i> 6,000: —					
	b	arvode för räkenskaper- skapernas behöriga aflemnande	"	400: —	6,400		
S. F. besl. ¹¹ / ₃ 1879.	b	1 Stadskassör, lön	"	5,000: —			
	b	Missräkningspennin- gar	"	800: —	5,800		
	b	1 äldre Stadsbokhål- lare, lön	"	4,000: —			
	b	förhöjning efter 5 års tjänst vid Drät- selverket	"	800: —	4,800		
S. F. besl. ¹¹ / ₃ 1879.	b & c	1 Yngre Stadsbokhållare, lön (nu 2,500 mk ²⁾		3,000	—		
D:o d:o	b	1 Kontorsskrifvare, arvode		1,600	—		
	c	Extra biträde, förslagsvis		2,400	—		
D:o ⁹ / ₄ 1875.	b	1 Vaktmästare, lön . . . <i>Tmf.</i> 600: —					
	b	beklädnadshjelp	"	28: 56			
	b	dyrtidstillägg	"	200: —	828	56	
	c	Arvode för debetsdlars kringbär- ning, förslagsvis		600	—		
	c	Expenser, förslagsvis		1,800	—	27,228	56
		Tolagskontoret.					
S. F. besl. ⁷ / ₁₁ 1878.	b	1 Vågmästare för utri- kes inkommande ex-					
		Transport	—	—	—	401,099	01

¹⁾ Beviljad för 2 år, men föreslås ånyo af Drättselkammaren.

²⁾ Stadskamrerarens och Drättselkammarens förslag.

			Transport	—	401,099	01
S. F. besl. 7/11 1878.	b	peditionen, (Vakant) lön <i>Fmg.</i> 3,600: —				
		Arvode för räkenskaper- ernas behöriga af- lemnande " 400: —		4,000		
Mag. besl. 20/4 1864.	b	1 Vågmästare för ut- gående samt inrikes inkommande expedi- tionen, lön <i>Fmg.</i> 2,200: —				
	b	Arvode för räkenskaper- ernas behöriga af- lemnande " 200: —		2,400		
S. F. besl. 30/5 1881. D:o 3/10 1882.	b	1 Vågmästarebiträde förslagsvis för 7 månader		1,400		
Mag. besl. 28/3 1862.	b	Ersättning åt Vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis		400		
D:o 26/3 1862.	b	2 Vaktmästare, lön å <i>Fmg.</i> 600: —				
S. F. besl. 2/5 1876. D:o 24/4 1883.	b	beklädnadshjelp " 28: 56				
D:o 31/3 1875.	b	dyrtidstillägg " 200: —		1,657	12	
Mag. besl. 18/2 1873.	b & c	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren . .		500		
		Arvode för kringbärande af debet- sedlar, förslagsvis		75		
Enl. kontrakter.	b	Mätarearvode, förslagsvis		2,000		
	b	Hyra för tull- och packhusmaga- siner		4,200		
S. F. besl. 7/6 1882. D:o 23/10 1883.	c	Expenser, (nu 600 mk) förslagsvis ¹⁾		500		
	b	Hyra för tullkammarens lokal (nu 4,375 mk)		4,500 ²⁾		
D:o 7/6 1882.	b & c	Ved för tullkammarens lokal, för- slagsvis		300		
					21,932	12
Hamnkotoret.						
S. F. besl. 28/5 1878.	b	1 Hamnkaptén, lön . <i>Fmg.</i> 3,000: —				
		4 % af Uppbörden (nu 2,910 mk), för- slagsvis ³⁾ " 3,414: —		6,414		
			Transport	6,414	423,031	13

¹⁾ T. f. Vågmästaren Cajanders och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Hyran utgör väl 5,000 mark, men deraf beräknas 500 m. utgöra hyra för Gaskontrollörens rum. Se IV Gatubelysningen.

³⁾ Drätselkammarens förslag.

			Transport	6,414	423,031	13	
S. F. besl. $\frac{28}{5}$ 1878.	b	1 Hamnmästare i Sörnäs, lön <i>Fmf.</i> 2,000: —					
D:o $\frac{20}{3}$ 1883.	b	hyresmedel " 400: —	2,400				
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b	1 Hamnkontorsbokhållare, lön <i>Fmf.</i> 2,500: —					
		2 % af Uppbörden (nu 1,455 mk), förslagsvis ¹⁾ " 1,717: —	4,217				
S. F. besl. $\frac{28}{5}$ 1878.	b	1 äldre Vaktmästare, lön <i>Fmf.</i> 900: —					
D:o d:o	b	beklädnadshjelp " 100: —					
S. F. besl. $\frac{20}{12}$ 1883.	b	Personelt lönetillskott " 400: —	1,400				
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b	1 Yngre Vaktmästare, ¹⁾ lön <i>Fmf.</i> 800: —					
D:o d:o	b	beklädnadshjelp " 100: —	900				
D:o d:o	b	2 Hamkonstaplar, lön å <i>Fmf.</i> 650: —					
D:o d:o	b	beklädnadshjelp " 100: —					
S. F. besl. $\frac{20}{12}$ 1883.	b	Personelt lönetillskott " 100: —	1,700				
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b	2 D:o lön å <i>Fmf.</i> 650: —					
D:o d:o	b	beklädnadshjelp å " 100: —	1,500				
		<i>Anm.</i> 2 Hamnkonstapelssysslör i Sörnäs vakanta, besättas ej under år 1885.					
D:o $\frac{21}{12}$ 1877.	b	2 Packare och Vräkare, lön å <i>Fmf.</i> 480: —	960				
D:o $\frac{25}{1}$ 1881.		1 Parmmätareälderman, lön	200				
		c	Arvode för uppbörd af kokhusafgifter	100			
		c	Rengörning af hamnar och kajer (nu 1,100 mk), förslagsvis ²⁾	1,400			
		c	Ved, belysning, expenser & diverse, förslagsvis	600		21,791	
		Byggnadskontoret.					
S. F. besl. $\frac{15}{4}$ 1877.	b	1 Stadsingeniör, lön <i>Fmf.</i> 7,000: —					
		Transport <i>Fmf.</i> 7,000: —	—	—	444,822	13	

¹⁾ Drätselkammarens förslag.

²⁾ Numera afidne Vaktmästaren Janssons personella lönetillskott har bortfallit.

		Transport <i>Smk</i> : 7,000: —	—	444,822	13
S. F. besl. ¹³ / ₆ 1877.	}	b förhöjning efter 5			
		b års tjänst (ny post) „ 1,000: ¹)			
D:o ⁵ / ₁₂ 1882.		b resemedel „ 600: —	8,600		
D:o d:o		b 1 äldre biträdande Ingeniör, arvo-			
D:o ²⁷ / ₁₂ 1878.		b de <i>Smk</i> : 4,800, hvaraf hälften på-			
D:o ²⁸ / ₁₂ 1882.		b föres Vattenledningen, se XI Vat-	2,400		
D:o d:o		b tenledningen	3,600		
D:o ²⁷ / ₁₂ 1878.		b 1 Yngre d.o, arvode			
D:o ²⁸ / ₁₂ 1882.		b 1 Bokhållare, lön . <i>Smk</i> : 2,000: —			
D:o d:o		b 20 % löneförhöjning			
D:o ²⁷ / ₁₂ 1878.		b efter 5 års tjänst „ 400: —	2,400		
Mag. besl. ⁹ / ₅ 1871.		b 1 Trädgårdsmästare, arvode . . .	3,000		
S. F. besl. ¹³ / ₃ 1881.		b 1 Parkvakt, jemte fri bostad och			
		b ved, lön	720		
		b 1 Skogsvakt, jemte fri bostad och			
		b ved, lön	900		
		c 1 D:o, jemte fri bostad, lön . . .	720		
		c Material- och handtlångaredags-			
		c verken vid mätningar i och för			
		c stadens arbeten, förslagsvis . . .	3,000		
		c Affattning för ny utarrendering af			
		c villaområden, förslagsvis	1,000		
		c Expenser (nu 800 mk), förslagsvis ¹)	1,100	27,440	
		— <i>Smk</i> : 128,191: 68 —			
		IV. Gatubelysningen.			
		a) Gasbelysningen.			
Kontrakt om gaslys-	}	b 80 ²) (nu 77) lyktor			
ningens införande i		b af I och II klassen			
Helsingfors d ³⁰ / ₅		b å 2,974 ¹⁰ / ₆₀ bränn-	237,933,20		
1860.		b 229 ²) (nu 217) lyktor			
		b af III klassen, å 2,564			
		b ⁵⁰ / ₆₀ bränntimmar	587,346,50		
		b 247 ²) (nu 233) lyktor			
		Transport 825,279,70	—	472,262	13

¹) Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag, enligt hvilka ritarebiträde för projekt till ny stadsplan, som redan inkommit till Stadsfullmäktige, äfvensom hyra för byggnadskontoret, såsom numera inrymdt i rådhuset, icke vidare behövas samt förty nu utslutits, jemte det Rörmästarens hela arvode påförts XI, Vattenledningen.

²) Drätselkammarens förslag.

		Transport	825,279,70	—	—	472,262	13
		af IV klassen, å 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar	349,381,30				
		Summa bränntimmar å 4 penni	1,174,661,00	46,986	46*)		
S. F. besl. ⁷ / ₈ 1882.	b	1 Siemens lampa under 2,564 ⁵⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. å 700 liter	1,795,383				
D:o d:o	b	1 Siemens lampa under 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. å 1,600 liter	2,263,200				
D:o d:o	b	2 Siemens lampor under 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. å 700 liter	1,980,300				
		Summa liter	6,038,883				
		= 213,275 kub. fot å 8 penni .	1,706	20			
S. F. besl. ³⁰ / ₁ 1883.	b	1 Gaskontrollör, arvode	1,200	—			
D:o ³ / ₁₀ 1882.	b	1 Besigtningsman, arvode	200	—			
D:o ²⁹ / ₆ 1882.	b	Belysning af Nikolaikyrkans tornur (nu 300 mk)	600 ¹)	—			
	c	Hyra för Gaskontrollörens arbets- rum ²)	500	—		51,192	66
		b) <i>Terpentin- och Petroleum-³) belysningen.⁴)</i>					
	b	170 (nu 195) st. terpentinlyktor å <i>Smk.</i> 69: 25	11,772	50			
Enligt kontrakter.	b	46 st. Petroleumlyktor å <i>Smk.</i> 71:— förslagsvis	3,266	—			
	c	30 st. nya att uppställas å platser som af Drätselkammaren komma att anvisas ¹)	2,100	—			
Mag. besl. ²⁷ / ₇ 1874.	b	Belysning i Sörnäs	1,000	—		18,138	50
		— <i>Smk.</i> 69,331: 16 —					
		Transport	—	—		541,593	29

*) Nu 44,629 m. 94 p.

¹) Drätselkammarens förslag.

²) I Tullkammarlokalen. Drätselkammarens förslag.

³) Petroleumbelysningen ny.

⁴) Häri inberäknas ock den förra „utsträckningen af tiden för belysningen“ enl. Drätselkammarens uppgift.

		Transport	—	541,593	29
		V. Brandverket.			
		a) Hyror.			
S. F. besl. $^{21}/_{12}$ 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid norra tornet	2,500		
Enl. kontr. $^{20}/_1$ 1876.	b	Hyra för brandmanskapet vid södra tornet	4,400	6,900	
		b) Eldning och lysning.			
	c	20 ¹⁾ (nu 40) famnar björkved, entreprenad, å 14 mk 65 p. (nu å 15 mk)	293		
	c	40 famnar tallved, entreprenad, å 11 mk 45 p. (nu å 12 mk)	458		
	c	40 famnar granved, entreprenad, å 10 mk 65 p. (nu å 11 mk)	426		
	c	Ljus och olja (nu 1,200 mk) förslagsvis ¹⁾	1,000	2,177	
		c) Redskapens underhåll, förslagsvis	—	3,000	
		d) Aflöningar och andra förmoner.			
Brandordn. 1869.	b	1 Brandmästare, lön <i>Fmf.</i> 3,200:— hyresmedel " 600:—	3,800		
D:o d:o S. F. besl. $^{20}/_{12}$ 1883. Brandordn. 1869.	b	1 Underbrandmästare, lön	1,400		
	b	1 Sekreterare vid Brandkommisjonen, arvode	600		
Brandkomm. besl. $^{2}/_5$ 1875 godk. af S. F. $^{22}/_{12}$ 1876.	b	2 Sprutmästare, lön å <i>Fmf.</i> 660:—			
S. F. besl. $^{27}/_{12}$ 1881. Brandordn. 1869.	b & c	dyrtidstillägg (nu 100 mk) " 240: 1)			
Br. komm. besl. $^{24}/_3$ 1873.	b	beklädnadshjelp " 60:—			
	b	skrifvarhjälp " 40:—	2,000		
	c	1 Maskinist, lön	300		
Br. kom:s besl. $^{8}/_4$ 1862.	b	2 Kosthållerskor, lön å <i>Fmf.</i> 240:—	480		
Brandordn. 1869.	b	60 Brandkonstaplar, lön å " 240:—			
S. F. besl. $^{11}/_5$ 1875. D:o $^{20}/_{12}$ 1882.	b	beklädnadshjelp " 40:—			
	b	dyrtidstillägg " 100:—	22,800		
		Transport	31,380	553,670	29

1) Brandkommisjonen och Drätselkammarens förslag.

		Transport	31,380	—	553,670	29
	c	Tillskottsarvode att, i mon af behof utgifvas åt 4 ordningsmän vid tornen, à 60 mk . . . <i>Smf.</i> 240: —				
	c	D:o åt 20 ¹⁾ (nu 16) äldre konstaplar à 40 mk „ 800: —	1,040	—		
Br. kom:s besl. ²⁶ / ₂ 1876.	b	Tillskottsarvode för eldning och putsning af ångsprutan	240	—		
D:o ²⁶ / ₂ 1876.	b	Arvode för vården af brunnarne .	500	—		
D:o ²³ / ₃ 1872.	b	D:o för d:o af brandverkets telegraf	150	—		
Enl kontrakt.	b	D:o för d:o af nya brandtelegrafen	500	—		
	c & d	För oförutsedda utgifter för d.o .	200	—	34,010	—
		<i>e) Brandstallet, 12 hästar.</i>				
	c	4,380 <i>L</i> hö, entreprenad à 67 p:ni (nu 1 mk 2 p:ni)	2,934	60		
	c	73 tunnor hafre, d:o à 11 mk 60 p:ni (nu 12 mk 40 p:ni)	846	80		
	c	Skoning och Medicin, förslagsvis .	500	—		
	c	Underhåll af seldon m. m., förslagsvis	200	—	4,481	40
		<i>f) Inköp af nya redskap m. m., förslagsvis.</i>				
	c	1 ny brandstege ¹⁾	1,700	—		
	c	400 fot gummerad hampslang, 2 ¹ / ₂ à 2 mk 20 p:ni ¹⁾	880	—	2,580	—
		<i>g) Diverse.</i>				
	c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis	700	—		
	c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis	2,000	—		
	c	För inköp af böcker och tidningar ¹⁾ (nu 150 mk)	50	—	2,750	—
		— <i>Smf.</i> 55,898: 40 —				
		VI. Polis- och Fångvården.				
	b	Polisurättningen.				
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.		1 Polismästare, lön <i>Smf.</i> 6,000: —				
		Transport <i>Smf.</i> 6,000: —			597,491	69

¹⁾ Brandkommissionens och Drätselkammarens förslag.

		Transport <i>Fmf.</i> 6,000: —	—	597,491	69
		hyresmedel <i>Fmf.</i> 1,500: —			
		underhåll af 2 hästar och åkdon " 1,500: —	9,000		
		1 Underpolismästare			
		lön " 4,000: —			
		hyresmedel " 1,200: —			
		underhåll af häst och åkdon " 800: —	6,000		
		2 Ledamöter i Polis-			
		kammaren å . . . <i>Fmf.</i> 600: —	1,200		
		1 Sekreterare, lön . <i>Fmf.</i> 1,400: —			
		hyresmedel " 600: —	2,000		
		2 Notarier, lön å . <i>Fmf.</i> 1,200: —	2,400		
		2 Kanslister, lön å <i>Fmf.</i> 1,000: —	2,000	22,600	
		Ordningspolisen.			
		2 Kommissarier, lön å <i>Fmf.</i> 1,500: —			
		hyresmedel " 600: —			
		tjenstgöringsarvode " 300: —	4,800		
		8 Öfverkonstaplar, lön å <i>Fmf.</i> 750: —			
		tjenstgöringsarvode " 750: —	12,000		
		30 äldre konstaplar,			
		lön å " 500: —			
		tjenstgöringsarvode " 400: —			
		beklädnadshjelp " 200: —	33,000		
		32 yngre konstaplar,			
		lön å " 400: —			
		tjenstgöringsarvode " 400: —			
		beklädnadshjelp " 200: —	32,000		
		Tillägg.			
		2 Öfverkonstaplar, lön å <i>Fmf.</i> 750: —			
		tjenstgöringsarvode " 750: —	3,000		
		6 äldre konstaplar, lön å " 500: —			
		tjenstgöringsarvode " 400: —			
		beklädnadshjelp " 200: —	6,600		
		6 yngre konstaplar,			
		lön å " 400: —			
		tjenstgöringsarvode " 400: —			
		beklädnadshjelp " 200: —	6,000		
		Transport	97,400	620,091	69

S. F. besl. 21/11 1882.

b

		Transport	97,400	620,091	69
		4 hästars underhåll, efter 1 <i>L</i> hö och 4 <i>H</i> hafre om dagen, förslagsvis <i>Fm.</i> 550:—			
		Skoning och läkemedel, förslagsvis " 40:—			
		Remont, förslagsvis " 40:—	2,520	99,920	
		Detektiva Polisen.			
		1 kommissarie, lön . <i>Fm.</i> 1,500:—			
		hyresmedel " 800:—			
		tjenstgöringsarvode " 500:—	2,800		
		1 Öfverkonstapel, lön " 1,000:—			
		tjenstgöringsarvode " 800:—	1,800		
		6 Konstaplar, lön å " 500:—			
		tjenstgöringsarvode " 500:—			
		beklädnadshjelp " 200:—	7,200		
S. F. besl. ¹² / ₁₀ 1880.	b & c	Expenser (nu 1,140)	1,700 ¹⁾		
		Läkarearvode	600		
		Till ersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikation	1,000		
		Hyra för 2:dra Polisvaktkontorets lokal	2,400		
	c	Hyresbidrag för vaktkontoren vid Chausséerna ²⁾	360	17,860	
		Stadshäktet.			
Mag. besl. ³ / ₂ 1873.	b	1 Fängelsevaktmästare, lön	300		
D:o ²⁸ / ₄ 1873.	b	6 Fångknektar, lön å . <i>Fm.</i> 500:—			
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₁ 1875.	b	dyrtidstillägg " 100:—	3,600		
D:o ¹³ / ₄ 1875.	b	1 Vaktqvinna jemte fri bostad	300		
K. S:ns skrifv. ²¹ / ₉ 1875.	b	2 Politiekarlar å . . . <i>Fm.</i> 360:—	720		
Mag. besl. ² / ₁₂ 1867.	b	Religiös vård	600		
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1876.	b	Förnödenheter, förslagsvis	1,000	6,520	
	c	— <i>Fm.</i> 146:900 — —			
		Transport	—	744,391	69

¹⁾ Drätselkammarens förslag.

²⁾ D:o d:o. Hyresmedel för tillskottslokal ej vidare behöflig efter utvidgningen af Poliskammarens lokaler i rådhuset.

			Transport	—	744,391	69
		VII. Sundhets- och sjukvården.				
S. F. besl. 20/9 1877.	b	1 Stadsläkare, lön	<i>Fmf</i> 5,400:—			
	b	hyresmedel	" 1,600:—	7,000	—	
	b	2 Distriktsläkare, å	" 3,000:—	6,000	—	
D:o 7/8 1882.	b	1 Qvinlig läkare		2,000	—	
	c	1 Sekreterare, lön		600	—	
Mag. besl. 27/11 1869.	b	1 Barnmorska, lön		300	—	
S. F. besl. 28/6 1878.	b	1 Ekonom (qvinlig, utom fria rum och ved), lön		1,200	—	
D:o 29/12 1883.		1 Sjuksköterska å mk 45 pr månad		540	—	
	c	1 D:o å mk 40 pr månad		480	—	
	c	1 Dreng, lön	<i>Fmf</i> 240:—			
	c	kostpeningar ,	" 288:—	528	—	
	c	Expenser och betjening, förslagsvis		800	—	
S. F. besl. 21/12 1875.	b	Hyra för besigtningsslokal		800	—	
D:o 21/10 1878.	b	Hyra för ordinarie sjukhuset		4,200	—	
	c	Kost för 25 sjuke å 60 p:ni p:r dag för 365 (nu 366) dagar (nu 5,490 mk) förslagsvis		5,475	—	
	c	Läkemedel, förslagsvis		1,000	—	
	c	Tvätt, d:o		400	—	
	c	Ved, belysning och vatten, förslagsvis		1,200	—	
	c	Remont af lasarettspersedlar & diverse, förslagsvis		1,000	—	
S. F. besl. 5/6 1883.	b	Underhåll af en besigtningssstation för lifsmedel, förslagsvis ¹⁾		5,480	—	
D:o 29/1 1884.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode		2,500	—	
D:o d:o	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen, arvode		2,000	—	
		— <i>Fmf</i> 43,503 —				43,503
		VIII. Fattigvården.				
Fattigv. regl. 1863.	b	1 Ordförande i Styrelsen, lön	<i>Fmf</i> 1,600:—			
S. F. besl. 9/4 1875.	b	dyrtidstillägg	" 1,400:—	3,000	—	
			Transport	3,000	—	787,894
						69

¹⁾ Helsevårdsnämndens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	3,000	787,894	69
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	1 Sekreterare, lön <i>Fm.</i> 1,200: —			
D:o $\frac{29}{5}$ 1877.	b	arvode " 400: —	1,600		
D:o $\frac{28}{12}$ 1880.	b	1 Vaktmästare, lön	600		
Kyrkost. $\frac{5}{6}$ 1872. S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1883.	b	1 Inspektör för arbets- och fattiggården, jemte fri bostad och ved, lön " 2,500: —			
	b	extra arvode " 500: —	3,000		
D:o $\frac{31}{10}$ 1876.	b	1 Predikant, arvode	1,000		
Kyrkost. $\frac{17}{9}$ 1874. S. F. besl. $\frac{18}{9}$ 1877.	c	1 Sjuksköterska för fattiggården, lön	420		
	c	1 Sjuksköterska för de på sjukhuset intagna, lön	420		
	c	1 manlig vårdare för dävårdsafdelningen, lön	600		
	c	1 sköterska för dävårdsafdelningen, lön	420		
	b	Hyra för styrelsens lokal (nu 500 mk)	700 ¹⁾		
	c	Städning af densamma	60		
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis	1,200		
	c	Inspektionsrese-kostnadsersättning för d:o, förslagsvis	400		
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, (nu 45,000 mk) förslagsvis ²⁾ <i>Fm.</i> 46,000: tillfälliga, (nu 5,000 mk) förslagsvis ²⁾ " 6,000	52,000		
	c	Beklädnad för de fattige i fattiggården, förslagsvis	4,600		
	c	Kost för de fattige å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis	20,500		
	c	Sjukvård, (nu 3,500 mk) förslagsvis ²⁾	3,000		
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, (nu 8,500 mk) förslagsvis ²⁾	8,000		
c	Läkemedel, förslagsvis	2,700			
c	Inventarier, förslagsvis	1,000			
		Transport	105,220	787,894	69

¹⁾ Drätselkammarens förslag.

²⁾ Fattigvårdsstyrelsens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	105,220	—	787,894	69
	c	Ved, (nu 3,500 mk) förslagsvis ¹⁾	3,800	—		
	c	Hafre för tvenne hästar, förslagsvis	300	—		
	c	Hö för tvenne hästar, (påräknas från fattiggårdens jordområde) förslagsvis	600	—		
	c	Remontarbeten å arbets- och fattiggården (nu 3,200), förslagsvis ¹⁾	1,400	—		
	c & d	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis	5,000	—		
	c	Telefonledning till arbets- och fattiggården	380	—	116,700	
		— <i>Smf.</i> 116,700 —				
		IX. Undervisningsväsendet.				
		a) <i>Navigationsskolan.</i>				
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1876.	b	Hyra	2,400	—		
	c	Ved, incl. huggning, förslagsvis	470	—	2,870	
		b) <i>Realskolan.</i>				
S. F. besl. ¹⁹ / ₉ 1876. Enl. kontrakt.	b	Hyra för skollokalen	6,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	850	—		
	c	Inventarier och diverse, förslagsvis	1,000	—		
	b	Hyresmedel åt rektor	1,200	—		
S. F. besl. ¹⁹ / ₆ 1876. D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	D:o åt 3 lärare å <i>Smf.</i> 900:—	2,700	—		
	b	Aflöning åt 1 vaktmästare	600	—	12,350	
		c) <i>Slöjdskolan.</i>				
	c	Anslag ²⁾	—	—	5,000	
		d) <i>Handelsinstitutet.</i>				
	c	Anslag ²⁾	—	—	2,500	
		e) <i>Folkskolorna.</i> ³⁾				
		Löner:				
Folkskolereg. ²⁵ / ₅ 1870	b	3 lärare, lön å . . . <i>Smf.</i> 2,000:—				
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1873.		10 års förhöjning å	400:—	7,200		
S. F. besl. ¹² / ₃ 1878.	b	1 lärare, lön	2,000:—			
		5 års förhöjning å	200:—			
		Transport <i>Smf.</i> 2,200:—	7,200	—	927,314	69

¹⁾ Fattigvårdsstyrelsens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Drätselkammarens förslag.

³⁾ Folkskoledirektionens och Drätselkammarens förslag hafva här införts.

		Transport <i>Små</i> 2,200:—	7,200	—	927,314	69
		Ytterligare förhöjning från ²⁰ / ₉ 1885	55: 56	2,255	56	
	b	3 lärare, lön å	2,000:—	6,600		
		5 års förhöjning	200:—			
	b	4 lärarinnor, lön å	1,500:—	7,200		
		10 års förhöjning	300:—			
	b	1 lärarinna, lön	1,500:—			
		5 års förhöjning	150:—			
		Ytterligare 5 års förhöjning från ¹⁶ / ₁₀ 1885.	31: 25	1,681	25	
	b	2 lärarinnor, lön å	1,500:—	3,000		
	b	4 lärarinnor, lön å	1,200:—	6,240		
		15 års förhöjning	360:—			
	b	2 lärarinnor, lön å	1,000:—	2,880		
		10 års förhöjning	240:—			
	b	6 lärarinnor, lön å	1,200:—	7,920		
		5 års förhöjning	120:—			
	b	1 lärarinna, lön		1,296		
	b	1 lärarinna, lön å	1,200:—			
		5 års förhöjning från ¹ / ₉ 1885	40:—	1,240		
	b	1 lärarinna, lön		1,200		
		Arvoden: ¹⁾				
	b	3 lärare, arvode å . <i>Små</i> 2,000:—		6,600		
		5 års förhöjning	200:—			
	b	1 lärare, arvode	2,000:—			
		5 års förhöjning från ¹⁷ / ₂ 1885	174: 44	2,174	44	
	b	7 lärare, arvode å	2,000:—	14,000		
	b	1 sånglärare, arvode	1,250:—			
		5 års förhöjning från ⁶ / ₉ 1885	39: 58	1,289	58	
	b	1 sånglärare, arvode		875		
	b	4 lärarinnor, å	1,500:—			
		5 års förhöjning	150:—	6,600		
		Transport	80,251	83	927,314	69

¹⁾ I innevarande års budget upptages förslagsvis en summa af 1,460 m. till arvodesförhöjningar åt biträdande lärare och lärarinnor. Nu specificeras arvodesförhöjningarna.

			Transport	80,251	83	927,314	69
Folkskolereg. $\frac{25}{5}$ 1870. Kyrkost. $\frac{17}{9}$ 1873. S. F. besl. $\frac{12}{3}$ 1878.	b	1 lärarinna, å <i>Små</i> 1,500: —					
		5 års förhöjning från $\frac{19}{10}$ 1885 " 29: 58	1,529	58			
	b	6 lärarinnor, å " 1,500: —	9,000	—			
	b	1 lärarinna, å " 1,200: —					
		förhöjning från $\frac{25}{10}$ 1885 " 22: —	1,222	—			
	b	11 lärarinnor, å " 1,200: —	13,200	—			
	b	2 lärarinnor, å " 1,000: —	2,000	—			
	b	1 sånglärarinna, å " 1,100: —					
		5 års förhöjning " 110: —					
		Ytterligare 5 års förhöjning från $\frac{6}{11}$ 1885 " 16: 81	1,226	81			
	c	1 Sånglärarinna, arvode, ¹⁾ (nu 600 mark)	700	—			
	c	Timlärarinnor för de förberedande skolorna (nu 1,600), förslagsvis ¹⁾	2,300	—			
	c	Vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal under höstterminen (nu 4,800 mk), förslagsvis ¹⁾	4,900	—			
Folkskolereg. $\frac{25}{5}$ 1870. Kyrkost. $\frac{17}{9}$ 1873. S. F. besl. $\frac{12}{3}$ 1878.	b	1 Inspektor, lön	6,000	—			
	b & c	1 Sekreterare i direktionen, (nu 400 mk) lön ¹⁾	600	—			
	b	1 Ekonom, lön	1,500	—			
	b	1 Vaktmästare, lön	1,000	—			
	c	1 d:o biträde, lön	200	—			
	b	Arvoden för matrikelföringen vid de högre folkskolorna	500	—			
		Öfriga kostnader:					
	b	Hyror för skollokaler (12,453 mk 32 pi för redan hyrda och förslagsvis 2,000 mk för nya) ¹⁾ (nu 12,370 mk)	14,453	32			
	c	Undervisningsmaterial, (nu 4,000 mk) förslagsvis ¹⁾	4,200	—			
	c	Material för handarbeten, förslagsvis	1,200	—			
	c	Ny skolmöbel & reparation af gammal, (nu 3,000 mk) förslagsvis ¹⁾	3,500	—			
		Transport	149,483	54	927,314	69	

¹⁾ Direktionens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	149,483	54	927,314	69
	c	Ved och vedhuggning, förslagsvis.	4,000	—		
	c	Belysning (nu 3,200 mk) förslagsvis ¹⁾	3,300	—		
	c	Till beklädnad åt medellösa elever, (nu 2,700 mk) förslagsvis ¹⁾	3,000	—		
	c	Renhållning (städning, skurning m. m., nu 1,500 mk) förslagsvis ¹⁾	2,000	—		
	c	Vattenledningens utvidgning i gården N:o 21 vid Kaserngatan (ny post) förslagsvis ¹⁾ . <i>Små:</i> 800:—				
	c	Införande af gas i gården N:o 10 vid Rödbergsgatan, (ny post) förslagsvis ¹⁾ . „ 800:—				
	c	Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar, förslagsvis. „ 4,500:—	6,100	—		
	c	Bidrag till upprätthållande af en fortsättningsskola för flickor, som genomgått högre folkskolan (ny utgifts post) ¹⁾	600	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1883.	b	Pension åt förra lärarinnan E. Heinzie ³⁾	800	—		
	c	Diverse, (nu 356 mk) förslagsvis ¹⁾	316	46	169,600	
		<i>f) Folkbibliotheket och Läsesalen.</i>				
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1882.	b	1 Bibliotekarie, arvode <i>Små:</i> 2,000:—				
D:o ⁵ / ₆ 1883.	b	hyresmedel . . . „ 500:—	2,500	—		
	c	Biträden vid utlåningen, arvoden (nu 1,440 mk)	1,620 ²⁾	—		
	c	Bitrådet vid läsesalen, arvode förslagsvis	540	—		
S. F. besl. ³ / ₁₀ 1882.	b	1 Vaktmästare, jemte fria rum och ved, lön	800	—		
	b	1 Gårdskarl, jemte fria rum och ved, lön	200	—		
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning (nu 4,000 mk)	5,000 ¹⁾	—		
		Transport	10,660	—	1,096,914	69

¹⁾ Direktionens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Bestyrelsens för bibl. och D:o d:o.

³⁾ Ingår första gången i budgeten.

		Transport	10,660	—	1,096,914	69
	c	Ved och belysning, förslagsvis . . .	3,000	—		
	c	Brandstodsafgifter, d:o . . .	600	—		
	c & d	Diverse samt oförutsedda utgifter, (nu 800 mk) förslagsvis . . .	1,000 ¹⁾	—	15,260	—
		— <i>Fmf.</i> 207,580 —				
		X. Staden åliggande all- männa onera.				
		a) <i>Skjutshållning, förslagsvis.</i>				
Drätselkamm. besl. 12/4 1884.	b	Entreprenad 12 hästar å mk 485 (föret 480)	—	—	5,820	—
		b) <i>Kronoutlagor.</i>				
K. Manif. 1/8 1811 § 3. Res. på städ. besv. 19/21 1757 § 58.	b	Båtsmansvakansafgift	576	—		
	b	Boskapspenningar och utsädesafgift	53	04	629	04
		c) <i>Inqvartering.</i>				
Inqv. regl. 19/1 1876. S. F. besl. 11/3 1879.	c	Inqvarteringskostnader (föret 333,501 mk 40 p:ni) förslagsvis ²⁾	—	—	339,621	20
		d) <i>Inqvarteringsnämnden.</i>				
		1 Ordförande, arvode	2,000	—		
		1 Sekreterare	1,600	—		
		1 Qvartermästare	2,000	—		
		1 Translator	800	—		
		1 Vaktmästare	800	—		
		Hyra för Nämndens lokal (nu 1,500 mk)	700 ³⁾	—	7,900	—
		— <i>Fmf.</i> 353,970: 24				
		XI. Vattenledningen.				
		<i>Förvaltning, drift och underhåll:</i>				
S. F. besl. 5/12 1882.	b	Äldre biträdande Ingenjören, andra hälften af arvodet (se Byggnads- kontoret)	2,400	—		
		Transport	2,400	—	1,466,144	93

¹⁾ Direktionens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Inqvarteringsnämndens och Drätselkammarens förslag.

³⁾ Drätselkammarens förslag.

		Transport	2,400	1,466,144	93
	b	1 Rörmästare, arvode (nu 2,400) .	2,700 ¹⁾		
	b	Rörläggare och handlangarearvoden, förslagsvis	2,000		
	b	1 Maskinist vid Pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode . . .	2,100		
	b	1 Maskinist biträde, jemte fri bostad och ved, arvode	720		
	b	1 Filterförman, jemte fri bostad och ved, arvode	1,080		
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1882.	b	Biträden och handlangare åt filterförmanen, arvoden sammanlagdt, (nu 1,800) förslagsvis ¹⁾	1,500		
	b	Extra arbetare vid rörnätet, (nu 1,800 mk) förslagsvis ¹⁾	1,000		
	b	Ved, olja och trassel	800		
	b	Resemedel för Byggnadskontorets Ingeniörer	300		
	b	Arvode för debitering af vattenkonsumtionsavgifter	600		
	c	Underhåll af Vattenledningsbyggnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier, (nu 2,000 mk) förslagsvis ¹⁾	1,500		
	c	Remont af filtererbassinen, förslagsvis	600		
	c	Ombyggnad af taket å Vattenborgen jemte uppgång till densamma ifrån körvägen (ny utgiftspost) ¹⁾	6,200		
	c	Brädfodring och målning af vaktstugan vid vattenborgen (ny utgiftspost ¹⁾)	550		
	c	Ändring af 10 st. brandposter för att skydda dem mot frysning . .	2,400		
	c	Skyddande af 10 st. brandposter mot frysning genom lämplig isolering och vattenafledning . . .	1,100		
	c	Elektrisk Vattenståndsmätare, underhåll (ny utgiftspost) ¹⁾	200		
	c	Telefonavgift (ny utgiftspost) ¹⁾ .	250		
	c	Reparation och justering af Vattenmätare, förslagsvis (ny utgiftspost) ¹⁾	600		
	c	Öfrigt underhåll, förslagsvis . . .	3,200	31,800	
		Transport	—	1,497,944	93

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	—	1,497,944	93
		<i>Utsträckning af rörnätet¹⁾ under:</i>			
c		Ludvigsgatan, ifrån adress N:ris 5 & 6 till adr. N:o 10	730		
c		Norra kajen, ifrån adr. N:o 14 till adr. N:o 16	900		
c		Rödbergsgatan, ifrån adr. N:o 9 till adr. N:o 23	6,600		
c		Annægatan, från Simonsgatan till adr N:o 34 vid Annægatan . . .	200		
c		Fredriksgatan, emellan Malm- och Kampgatorna	2,100		
c		Vinkelgatan ifrån adr. N:o 10 till Konstantinsgatan	2,900		
c		Alberts- och Stora Robertsgatorna ifrån Nylandsgatan till adr. N:o 50 vid Stora Robertsgatan (jem- te kanal)	3,000	16,430	
		<i>Diverse mindre arbeten.</i>			
c		1 st. afstängningslucka för till- loppsörret till filtern i Gammel- staden (ny utgiftspost) ¹⁾	500		
c		1 st. 8" afstängningskran å rörnä- tet (d:o d:o) ¹⁾	240		
c		2 st. 6" afstängningskranar å rör- nätet å 175 (d:o) ¹⁾	350		
c		5 st. 4" afstängningskranar å rör- nätet å 135 (d:o) ¹⁾	675		
c		2 st. vattenkastare i Mellersta Esplanaden ¹⁾ å mk 175	350		
c		Inköp af vattenmätare (nu 3,600) förslagsvis ¹⁾	6,000		
c		Uppställande af en vattenho utan- för gasverket (ny post) ¹⁾	800	8,915	
		— <i>Sum:</i> 57,145 —			
		XII. Allmänna arbeten, <i>som i det föregående icke äro nämnde.</i>			
		1:o. Staden tillhöriga hus' och bygg- naders samt lägenheters underhåll ¹⁾			
c		Brandmur samt jernluckor och dörrar till rådhusarkivet	4,000		
		Transport	4,000	1,523,289	93

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	4,000	—	1,523,289	93
	<i>c</i>	Mångleribodarnes vid Simonsgatan brädfodring och målning	5,000	—		
	<i>c</i>	Ombyggnad af en del af Villan Hesperias hägnad mot angrän- sande villor	2,400	—		
	<i>c</i>	Öfrigt underhåll, (nu 12,000 mk)	15,000	—	26,400	—
		2:o. Gator, kanaler, afloppsdi- ken och kajer.				
	<i>c</i>	Omläggning af stadens andelar ¹⁾ uti: Vestra kajen, en gatas bredd från södra Esplanad- till Badhusgatan	11,600	—		
Utslag den 3/4 1884.	<i>b</i>	Alexandersgatan längs Senatstor- get, Rådhuset och packhuset . . .	4,700	—		
	<i>c</i>	Georgsgatan, längs trekantiga tor- get 2,300 mark samt sänkning af backen utanför N:o 21, 25, 26 och 28 — 3,500 mark	5,800	—		
S. F. besl. 7/10 1884.	<i>b</i>	Nikolaigatan, planering och asfal- tering af trottoiren utanför Fin- lands bank	2,000	—		
	<i>c</i>	Maurits- och Manegegatorna längs Elisabetstorg	4,000	—		
K. Senatens föreskrift.	<i>b</i>	Nyläggning af jernvägstorget . . .	50,000	—		
	<i>c</i>	Öfrigt underhåll, incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	—	103,100	—
		3:o. Brunnar och vattenuppför- dringsverk för brandväsendet.				
	<i>c</i>	Diverse reparationer	2,000	—		
	<i>c</i>	6 st. frostfria pumpar (ny utgifts- post) ¹⁾	6,810	—	8,810	—
		4:o. Stadens allmänna vägar.				
	<i>c</i>	Underhåll, (nu 4,000 mk) förslags- vis ¹⁾	4,500	—		
	<i>c</i>	Farbanan å långa bron (ny ut- giftspost) ¹⁾	2,600	—	7,100	—
		5:o. Renhållningsväsendet.				
	<i>c</i>	Underhåll af afstjelningsplatser- na, bryggor och prämar, (ny ut- giftspost) förslagsvis ¹⁾	1,000	—		
		Transport	1,000	—	1,668,699	93

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarrens förslag.

Drätselk. besl. ²¹ / ₁₀ 1884.		Transport	1,000	—	1,668,699	93	
	<i>c</i>	Vakter och Pråmkarlar, (delvis ny utgiftspost) (nu 2,100 mk) förslagsvis ¹⁾	5,000	—			
	<i>c</i>	Latriners och pissoirers underhåll och renhållning, (nu 2,400 mk) förslagsvis ¹⁾	3,000	—			
	<i>b</i>	Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	12,000	—	21,000		
		6:o. Stadens chausséer.					
	<i>c</i>	Gångbana längs Östra Chausséen (ny post) ¹⁾	8,000	—			
	<i>c</i>	Reparation af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handrücken	11,000	—	19,000		
		7:o. Stadens planteringar och trädskola.					
	<i>c</i>	Underhåll, (nu 15,000 mk) förslagsvis ²⁾	16,000	—			
	<i>c</i>	Planering, plantering och insåning af östra delen af Kajsaniemi Park (ny post) ²⁾	4,000	—			
	<i>c</i>	Underhåll af hägnader, förslagsvis	1,500	—			
	<i>c</i>	Grusning (fortsättningsvis) af festplanen i Kajsaniemi	2,000	—	23,500		
		8:o. Stadens hamnar.					
	<i>c</i>	Ombyggnad af sydliga träkajarmen i södra hamnen, förutsatt att tillstånd till ombyggnad af trä sökes och erhålles ¹⁾	28,000	—			
	<i>c</i>	D:o af Kajarmen i Sandvikshamnen (ny post) ¹⁾	9,600	—			
	<i>c</i>	Muddring af bätthamnen vid Vestra kajen, (nu 4,000 mk) förslagsvis ¹⁾	3,000	—			
	<i>c</i>	D:o i Sörnäs (ny post) förslagsvis ¹⁾	35,000	—	75,600		
	<i>c</i>	9:o. Inköp af inventarier, förslagsvis	—	—	4,000		
	<i>c & d</i>	10:o. Underhåll af inventarier, arbetsredskap, tvättbryggor, bojar,					
		Transport	—	—	1,811,799	93	

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ Stadsträdgårdsmästarens och Drätselkammarens förslag.

		Transport	—	1,811,799	93
		vedmått, lyktstolpar, materialvakters aflöning och diverse oförutsedda utgifter, förslagsvis.	—	10,000	
		11:o. Planering af gator:			
c		Munkholmsgatan, anläggning af enkel körväg längs densamma ¹⁾	3,400		
c		Annegatan mellan Malm- och Kampgatorna jemte nedfart till exercisplan ¹⁾	7,800		
c		Fredriksgatan mellan Malm och Kampgatorna ¹⁾	7,200		
c		Kampgatan mellan Anne- och Fredriksgatorna ¹⁾	9,050		
c		Sandvikskajen, en 10 fot bred väg med 4 fot bred nubbstens gångbana längs Sandviksstrand mellan Boulevards- och Rödbergsgatorna ²⁾	7,800		
c		Jungfrustigen, en körväg från Parkgatan till Skeppsredaregatan ¹⁾	200	35,450	
		12:o. Anläggning af nya aflöpsskanaler under:			
c		Jernvägstorget från Hagasunds till Wilhelmsgatan ¹⁾	14,200		
c		Alexandersgatan, från N:o 22 och 14 till Katrinegatan samt från N:o 6 till norra hamnen ¹⁾	6,700		
c		Kyrkogatan, från Nikolaigatan till norra hamnen ¹⁾	10,600		
c		Rödbergsgatan, från Timmermansgatan till Sandviken ¹⁾	9,700		
c		Anne- och Simonsgatorna från N:o 34 vid Annegatan till Georgsgatan ¹⁾	4,000		
c		Fredriksgatan, från N:o 63 till Malmgatan ¹⁾	1,900		
c		Vinkelgatan från N:o 10 till Elisabethsgatan ¹⁾	4,800		
c		Alberts- och Stora Robertsgatorna från N:o 50 vid Stora Robertsgatan till N:o 16 vid Albertsgatan ¹⁾	3,100		
		Transport	55,000	1,847,249	93

¹⁾ Stadsingenjörens och Drätselkammarens förslag.

²⁾ D:o och Magistratens förslag.

		Transport	55,000	1,847,249	93
	<i>c</i>	Äfvensom afloppsdikey från tomten N:o 6 vid Parkgatan till hafstrandens, förslagsvis ¹⁾	700	55,700	
		13:o. Nybyggnadsföretag.			
Förstärkte stadsfullm. besl. 1884.	<i>b</i>	Folkskolehuset vid Malmgatan, af hela kostnaden 306,000 mk. ²⁾ .	281,000		
	<i>c</i>	Ombyggnad af verandan å Kajsaniemi världshus samt inredning af stall och uppförande af ett svanhus ²⁾	6,100		
	<i>c</i>	Badstugubyggnad af trä å arbets- och fattiggården ²⁾	10,000	297,100	
		14:o. Brobyggnad.			
	<i>c</i>	Bro öfver Jernvägens genomspänning i Djurgården ²⁾ — <i>Smf</i> 693,060 —	—	6,300	
		XIII. Diverse.			
	<i>c</i>	Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare arvode	1,600		
	<i>c</i>	Expenser, förslagsvis	900		
	<i>c</i>	För revision af stadens räkenskaper för år 1884	2,100		
	<i>c</i>	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	7,000		
S. F. besl. ⁹ / ₁₀ 1875.	<i>b</i>	Anslag för signalering af middagstimmen	300		
	<i>b</i>	För stormvarningstelegram, förslagsvis	250		
	<i>c</i>	Brandstodsafgifter, (nu 3,000 mk) förslagsvis ²⁾	2,500		
		Arvode åt Mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalsslängden för uppboriden af den personela fattigafgiften	100		
S. F. besl. ²⁴ / ₄ 1883.	<i>b</i>	Bidrag till ett agrikultur och handelskemiskt laboratorium för åren 1883—1885	1,600		
		Transport	16,350	2,216,349	93

¹⁾ Stadsingenjörens och Drättselkammarens förslag.

²⁾ Drättselkammarens förslag.

		Transport	16,350	—	2,216,349	93
S. F. besl. ²⁹ / ₆ 1875.	<i>b</i>	Bidrag till finska trädgårdsföreningen i Helsingfors för åren 1882—1892	1,000	—		
D:o ²⁴ / ₁₀ 1882.	<i>b</i>	För register till vallängden (nu 900 mk) förslagsvis ¹)	500	—		
	<i>c</i>	Arvode för afsyning af hyrkuskarnes droshkor och slädor	175	—		
	<i>c</i>	Inventarier till rådhuset, (ny post) förslagsvis ¹)	3,000	—		
	<i>c</i>	Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter (nu 40,000 mk) förslagsvis ¹)	35,000	—		
	<i>c & b</i>	För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, förslagsvis	40,000	—	96,025	—
		Summa <i>Smf.</i>	—	—	2,312,374	93

¹) Drätselkammarens förslag.

			<i>Fm.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fm.</i>	<i>pi.</i>
		Inkomster.				
		Beräknad behållning från år 1884 (deri inberäknade <i>Fm.</i> 32,300, anslagne år 1883 för ombyggnad af sydliga träkajarmen i södra hamnen till stenkaj)				
		I. Räntor.				
Dräts. regl. ¹³ / ₁₀ 1876. § 5.	c	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	20,000	—	—	—
Chausséeobl. regl. ²⁶ / ₁ 1865 § 4.	c	Å Chausséeobligationer, förslagsvis	2,500	—	—	—
	b	Å arrendetomtlösen, förslagsvis .	3,000	—	—	—
Enl. donat. urkund.	b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden	11,562	—	37,062	—
		II. Tomtlösen.				
Byggn. ordn. ⁹ / ₆ 1875 § 7.	c	För odisponerade tomter, förslagsvis	—	—	12,000	—
		III. Stadens fasta egendom.				
K. S:ns resolution d. ²¹ / ₁ 1879.	b	Räntor och arrenden för donerade hemman, (nu 12,000 mk) förslagsvis	13,800	—	—	—
Kongl. försäkr. ²³ / ₂ 1789 §§ 1 & 4.	b	Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, (nu 25,000 mk) förslagsvis	35,000	—	—	—
K. Förordn. ⁸ / ₁₂ 1873. § 6.	b	Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan (nu 70,000 mk) förslagsvis	64,000	—	—	—
Dräts. kamm. besl. ¹⁷ / ₁₀ 1884.	b	Chausséearrende (nu 18,535 mk) .	19,005	—	—	—
Kontrakt ²⁷ / ₁₀ 1882. D:o ¹ / ₆ 1883.	b	Hyra för lokaler i folkbiblioteks- huset (nu 3,500 mk)	4,000	—	—	—
	c	Hyra för andra staden tillhörande fastigheter, (nu 1,700 mk) för- slagsvis	1,500	—	—	—
	b	Hyra för bodar och diskar (såsom förut) förslagsvis	8,000	—	—	—
	c	Simhusafgifter, (nu 400 mk) för- slagsvis	450	—	—	—
		Transport	145,755	—	229,062	—

		Transport	145,755	229,062
	c	Fiskevattens afgifter (såsom förut) förslagsvis	650	
	c	Hötägt, (d:o d:o)	1,000	
	c	Muhlbetesafgift, (d:o d:o)	500	
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror (nu 1,000 mk) förslagsvis .	2,000	149,905
		IV. Tomtören.		
	c	(nu 2,000 mk) förslagsvis . . .	—	1,900
	c	V. Inkomstgifvande rättigheter.		
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877.	}	Tolag för till Helsingfors destinerade varor (nu 65,000 mk) förslagsvis	80,000	
K. Kung. af s. d. K. Kung. af ¹ / ₆ 1881. K. S:ns skrivf. ¹⁷ / ₄ 1883. 2 % af tullsatsen.		Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor destinerade till uppstad, (nu 6,000 mk) förslagsvis	4,000	
		Debetsedelafgifter (såsom förut) förslagsvis	400	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877. D:o d:o		Trafikafgifter, (nu 163,000 mk) d:o	165,000	
S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.		Mätningsafgifter (nu 4,000 mk) d:o	5,000	
		Transitomagasinshyra (såsom förut) d:o	150	
	}	Hamnafgifter (nu 65,000 mk) d:o	75,000	
		Broafgifter, (nu 3,500 mk) d:o	4,000	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877.		Ballastafgifter (såsom förut) d:o	400	
		Vågafgifter (nu 1,500 mk) d:o	1,600	
		Kokhusafgifter (såsom förut) d:o	200	
K. res. & förkl. på städ. besvär. ¹⁶ / ₁₉ 1723. K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.		Marknadsafgifter, (d:o) d:o	900	
		Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, (såsom förut) förslagsvis	600	
Kongl. instr. ¹ / ₃ 1759.		Auktionsprovision (nu 800 mk) d:o	700	
		Stadskällarerättigheter (såsom förut)	775	
K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.		Afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk vid försäljning å torg etc. (såsom förut) förslagsvis	400	
Särsk. K. S:ns. res. K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883. Kongl. Stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.		Biljardafgifter (nu 416 mk) ss. förut	384	
		Boupptecknings procenter, Magistratens och Rådstufvurättens andel, (såsom förut) förslagsvis .	20,000	
		Transport	359,509	378,967

		Transport	359,509	378,967	
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.		Bouppptecknings procenter, fattiges andel, (såsom förut) förslagsvis	3,500		
		Kollektmedel, (såsom förut) d:o	200		
1 § 32 kap. R. B. och särskilda författningar. Kongl. förkl. ⁸ / ₁₁ 1650. K. Res. ² / ₉ 1664. D:o ¹³ / ₁₂ 1697. K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	}	Sakören, stadens andel (nu 7,000 mk) förslagsvis	500		
		Sakören, kronans andel donerad till staden (nu 2,500 mk) förslagsvis	1,500		
		Sakören, stadens fattiges andel (nu 300 mk) förslagsvis	200		
K. Brefvet d. 15 Jan. 1806.		}	Böter för försummad betalning af kronoutsylder (såsom förut) förslagsvis	1,200	
K. Kung. d. 17 Febr. 1838.			Fattigafgifter af i Ryssland vistande personer (d:o) förslagsvis	2,000	
K. Kung. ⁶ / ₂ 1877.			Arrende för Gammelstadsqvarnen	3,000	
Drätselkamm. besl. ³¹ / ₁₆ 1884.		b			371,609
		c	VI. Diverse.		
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.		}	Personel fattigafgift, (nu 12,000 mk) förslagsvis	15,000	
Regl. för den komm. sjukvården i Helsingfors ¹² / ₁₁ 1879.			För sjukvård å feberlasarettet, förslagsvis	500	
	Fattighjóns arbeten, (nu 900 mk) förslagsvis		1,000		
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879 angående allm. fattigvården i landet.	Jordafkastning från fattiggården incl. hö för tvenne hästar, förslagsvis		950		
	Ersättning för underhåll af fattige, (nu 2,700 mk) förslagsvis		3,000		
Regl. för folkskolorna i H:fors ²⁵ / ₅ 1878.	}		Elevers i folkskolan afgifter, (nu 3,000 mk) förslagsvis	3,800	
			Elevers i folkskolan handarbeten, (nu 700 mk) förslagsvis	300	
K. Förordn. ²⁰ / ₅ 1878.			Boklån, förslagsvis	1,000	
			Hundskatt, d:o	3,000	
			Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexanders-gymnasium	490	
		Luftarteringen ersättes, enl. K. Förordningen af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren (nu 320,301 mk 40 p:ni)	339,621	20	
		Transport	368,761	20	
				750,576	

		Transport	368,761	20	750,576	
		Den del af Inqvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska statsverket, bestrides med tillgodohafvande å uttaxerade inqvarteringsafgifter och inqvarterings-tolagsmedel (nu 21,500 mk) . . .	7,900	--	376,661	20
	b	VII. Statsbidrag.				
		Till folkskolorna	32,000	—		
		Polisinrättningen	81,000	—		
		Gatubelysningen	12,000	—		
		Till brandverket	8,210	—		
		Stadens andel af bränvinsskatten (nu 7,180 mk 53 pmi)	7,127	96	140,337	96
	c	VIII. Vattenledningen.				
		För vattenförsäljning, (nu 100,000 mk) förslagsvis	—	—	120,000	—
		Det nybyggnads- och regleringslån, som förstärkte stadsfullmäktige den 5 April 1881 beslutat upptaga å nominelt <i>Temp.</i> 1,550,000, är numera slutsåldt och har inbragt inalles	1,518,073	75		
		Af denna summa äro i de närmast föregående årens inkomst- och utgiftsförslag disponerade samt helt och hållet eller delvis använda följande belopp:				
		För gäldande af återstoden af 1880 års lån	200,000	—		
		” Vattenledningens utvidgning	50,000	—		
		” Kanalnätets utsträckning	100,000	—		
		” Återställande af fattigvårdens fonder	180,812	—		
		” Uppförande af ryska proviantmagasinet	400,000	—		
		” Ombyggnad af Gammelstads-qvarnen	45,000	—		
		” Komunala sjukhuset	80,000	—		
		” Omkostnader i och för lånet samt reserveras för ännu ej påbörjade arbeten:	2,938	53		
		Transport	—	—	1,387,575	16

K. Sns res. ¹⁵/₂ 1884.
do besl. ¹/₃ 1874.
do resol. ⁹/₃ 1878.
K. Förordn. ²⁴/₆ 1876.
K. Sns bref ⁹/₁₀ 1877.

K. Förordn. ⁹/₆ 1873.
K. Kung. ²²/₁ 1879.

	Transport	—	—	1,387,575	16
	För Realskolehuset	i 180,000	—		
	„ Inredning af gamla Proviant- magasinet	33,000	—		
	hvarjemte under år 1885 användes:				
	För stenläggning af Jernvägstorget	50,000	—		
	„ Folkskolehuset vid Malmgatan	196,323	22	246,323	22
	<i>Samt</i>	1,518,073	75		
	För sistnämnde arbete finnes dess- utom att tillgå det af Statsver- ket beviljade lånet	—	—	60,000	—
	Uttaxering.				
	Det belopp, som ytterligare erfor- dras och skall hos kommunens på grund af skattören skattskyl- dige medlemmar uttaxeras . . .	—	—	616,576	55
	Summa <i>Samt</i>	—	—	2,312,374	93

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1884.

Handlingar rörande utgifts- och inkomstförslaget för år 1885.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 12 November 1884.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 277

Jemte det Magistraten tillsänder Herrar Stadsfullmäktige förslag öfver Helsingfors stads utgifter och inkomster för nästkommande år 1885 samt tillika bifogar alla de af Drätselkammaren till ledning vid förslaget uppgörande till Magistraten den 3 innevarande November inlemnade handlingar, bestående dels af de kommunala nämndernas och styrelsernas specialförslag, dels af byggnadskontorets kostnadsförslag och projektritningar äfvensom såväl dess som Drätselkammarens skriftliga utlåtanden i förevarande ämne, får Magistraten äran meddela Herrar Stadsfullmäktige skälen, hvarför Magistraten från sitt förslag uteslutit några af de utaf byggnadskontoret och Drätselkammaren föreslagna utgiftsposter samt infört en ny sådan, som af Magistraten förty till beviljande föreslås, äfvensom Magistraten anser sig böra med en ytterligare motivering understöda byggnadskontorets och Drätselkammarens framställning om anvisande af anslag till ett af de utaf dem projekterade arbeten.

I likhet med byggnadskontoret har Drätselkammaren, nemligen, föreslagit en utgift af sextontusen åttahundra mark för sänkning af Skilnadstorget samt särskilda andra deraf härflytande och med företaget gemenskap egande arbeten. Men som förändring af gators höjd samt reglering af vattenafloppet ifrån desamma och dem omgifvande tomter inverkar på vederbörande tomt- och gårdsegares enskilda rätt, måste frågan om tilläfvarens åstundad sänkning af ifrågavarande öppna plats och de deröfver ledande gator först hos offentlig myndighet, å hvilken sådant ärende ankommer, väckas och, efter vederbörandes hörande, afgöras genom utslag, som bör vinna laga kraft, hvarefter, ifall sänkning i större eller mindre grad genom utslaget tillåtes, kommunens skattskyldige innevånare må betungas med en så dryg utgift, som ett arbete af antydd beskaffenhet kommer att medföra, helst detsamma icke torde kunna visas vara nödvändigt eller ens hafva någon praktisk nytta för samfärdseln eller gatuunderhållet, utan fast mera böra betraktas såsom en åtgärd att göra platsen prydligare i förhållande till sin omgifning eller tvärtom. På grund häraf och då den summa, som af Magistraten nu föreslås att uttaxeras, äfven derförutan stiger till ansenligt belopp, är den beräknade kostnaden

för sänkingsarbetet m. m. icke af Magistraten upptagen att förskottsvis uttaxeras under nästkommande år 1885.

Stadsingeniören har föreslagit och äfven Drätselkammaren förordad en utgift af femtusen trehundra mark för påfyllning af Trädgårdsgatan. Men emedan någon bestämning härom, grundande sig å ett efter de tomt- och gårdsegares, hvilkas enskilda rätt påfyllningen berör, hörande, tillkommet och laga kraft vunnet offentlig myndighets utslag, icke heller ännu förefinnes och således, likasom äfven fallet är med den projekterade sänkningen af Skildadstorget, ovisst är, huruvida en sådan bestämning ens kan vinnas, synes det för påfyllningen beräknade kostnadsbeloppet icke böra under nästkommande år förskottsvis uttaxeras.

I öfverensstämmelse med Stadsingeniörens förslag äskas af Drätselkammaren ett anslag af tretusen mark för stenläggning af stadens andel i Abrahamsgatan emellan Andreæ- och Boulevardsgatorna. Dock som denna del af Abrahamsgatan äfven såsom ostenlagd, är ganska farbar, och tillfredsställande, till och med om större trafik här förekomme, samt det invid belägna torget ännu icke är till fullo planerat, synes, i betraktande jemväl deraf att äfven jernvägstorget och angränsande del af Wilhelmsgatan, oakadt den synnerligen lifliga trafik, som öfver desamma i alla riktningar egt rum, under många år kunnat och delvis fortfarande kunna vara ostenlagda, omförmälda nylägningsarbete böra betraktas såsom tillsvidare obehöfligt, hvarföre äfven utgiften därför icke ingår uti Magistratens förslag.

För stenläggning af stadens andel i Smedsgatan och densamma närmast tillgränsande öppna plats äfvensom för stenläggning af stadens andel i Sjömansgatan föreslås af Stadsingeniören och Drätselkammaren en utgiftspost om fyratusen trehundra mark. Men som gårdsegarene vid sistnämnda gata, hvilka i allmänhet torde höra till de mindre bemedlade fastighetsegarene i staden, sannolikt skola motsätta sig stenläggning af deras andelar åtminstone ännu under nästkommande år 1885, helst gatan efter den under innevarande sommar utförda anläggningen af kanal under densamma ännu torde sätta sig — ett skäl, som åberopats äfven af gårdsegare i de inre delarna af staden vid fråga om omläggning af gata under närmaste året efter det, då kanal blifvit anlagd, och hvilket skäl måst godkännas — samt förty oafgjordt är, huruvida desse gårdsegare, varda genom utslag, som får vinna laga kraft, förpligtigade att utföra stenläggningen af Sjömansgatan, komme stenläggningen af stadens andelar i Smeds- och nästnämnda gata, såsom enstaka stående, icke att medföra dermed påräknadt gagn, men huone deremot taga skada, innann de de begge särskilda stenlagda platserna förbindande gatan varder nylagd. I anseende härtill och då icke ens den stadens medelpunkt närmare belägna och i det närmaste i samma radie med Sjömansgatan gående Bangatans vester om Annegatan belägna del är stenlagd och ej heller ännu är afsedd att nyläggas, ehuru trafiken härå torde vara lika stor, om ej större än å Sjömansgatan, har Magistraten icke velat till beviljande föreslå ifrågavarande utgiftspost.

Drätselkammaren upptager i sitt förslag en summa af tolf tusen mark för upp-

förande af ett öppet varuskjul på kajarmen framför Kejslerliga Palatset. Dock som fastställelse å ritning till slikt skjul ännu icke utverkats och, äfven om definitivt beslut om uppförande af sådant utaf Stadsfullmäktige fattades, likväl icke hunne sökas och vinnas så tidigt, att detta byggnadsarbete kunde komma att utföras under instundande år 1885, har Magistraten, så mycket hellre som ifrågasättas kan, huruvida tillstånd till byggandet af skjul å den uppgifna platsen framför Kejslerliga palatset, må kunna erhållas, uteslutit ur sitt förslag denna ansefliga kostnadssumma, som i annat fall blefve endast förskottsvis uttaxerad.

Klagan har redan länge försports deröfver, att ej något ännu tillgjorts från stadens sida för att öppna och i trafikabelt skick försätta den å stadsplanen utmärkta, utmed Sandviks stranden emellan Boulevards- och Rödbergsgatorna ledande gata. Den stora ägokomplex, som utgöres af kvarteren N:ris 83 och 84, Gåsen och Strutsen, och hvilken, om man frånser, den enda omväg, som Albertsgatan erbjuder, åtskiljer från hvarandra vestliga delarna af fjerde och sjette stadsdelarne, inom hvilka stora industriela inrättningar finnas samt en talrik både arbetare- och annan befolkning bor, gjorde nemligen denna strandgata för all samfärdsel i gemen, men särdeles för nämnda industriela verks arbetare, som dagligen och flera gånger dagligen färdades emellan deras hem på ena sidan om sagda ägokomplex och deras verkstäder på andra sidan om densamma, till en synnerligen behöflig, ja rent af oundärlig kommunikationsled.

I anledning af Magistratens derom vidtagna författning har Stadsingeniören, efter anställda undersökningar, till anläggande föreslagit en tio fot bred väg med fyra fot bred nubbstensgångbana längs Sandvikens strand mellan Boulevards- och Rödbergsgatorna, på det att sålunda åtminstone en början måtte göras till åstadkommande af denna hittills endast på stadsplanen synliga gata, hvilken äfven komme att hafva en ingalunda oviktig betydelse för skärgårdstrafiken genom att lemna redan, innan några vidlyftigare och kostsammare kajbyggnader behöfva utföras, allmogens i stadens vestra skärgård båtar, som inkomma till staden den inre farleden och för hårdt väder eller motvind icke kunna passera ytterom stadens sydvestra delar och Brunnsparken för att inlöpa i södra hamnen, tillfälle att lägga till vid den för allmänt tillträde dä-mera upplåtna stranden och vägen. För att något hinder icke måtte möta gatans anläggning har Stadsingeniören Ehrström redan utstakat och å karta affattat allt det område, som enligt stadsplanen hör till denna strandgata, men sedan längre tid tillbaka af numera affidne Kommerserådet Paul Sinebryhoff intagits och inhägnats samt af Enkekommerserådinnan Sinebryhoff fortfarande innehafves. Och har Kommerse-rådinnan Sinebryhoff erkänt riktigheten af denna utstaknings åtgärd samt sin skyl-dighet att utlemna den henne icke tillhöriga mark, men anhållit endast att få fort-farande besitta densamma, intill dess vägen komme att byggas, enär strandområdet utom hennes tomter, enligt hennes uppgift, till stor del skulle tillkommit genom af hennes bemålde make i lifstiden verkställda och bekostade utfyllningar.

Magistraten emotser följaktligen att Herrar Stadsfullmäktige, genom faställandet af det utaf Stadsingeniören beräknade anslaget, måtte bereda en möjlighet för öpp-

andet af nu omordade trafikled, hvares gagnelighet icke torde behöfva vidare, än här ofvan redan skett, framhållas. Väl har Kommerserådinnan Sinebrychoff uti en till Magistraten under denna höst inlemnad, till Herrar Stadsfullmäktige stäld skrift, som härjemte bifogas, framställt ett från Stadsingenjörens, af Magistraten omfattade förslag afvikande projekt, men anser Magistraten hennes framställning icke böra föranleda till någon åtgärd, enär gata, enligt gällande stadsplan, till derå angifven bredd måste byggas ut med Sandviksstranden och Kommerserådinnan Sinebrychoff redan förklarar sig böra åtnöjas med den af Stadsingenjören verkställda, här ofvan omförmälda utstakning samt, äfven om staden genom framdeles skeende ytterligare utfyllningar måste bereda sig fast grund vid djupare vatten, icke blott gatan till dess nuvarande bredd, utan ock det område, som genom utfyllningen erhålles, nogsamst då äfven behöfves för den ökade hamntrafik, som påkallat utfyllningarne.

Genom utslag af den 5 innevarande November har Magistraten, med tillkännagivande att Magistraten komme att hos Herrar Stadsfullmäktige göra nedannämnda framställning, föreskrifvit, det borde egare af gårdar vid Georgsgatan emellan Eriks- och Nylandsgatorna, uti hvilken staden icke har del, under nästkommande sommar omlägga hvar sin andel i gatan, Men redan innan utslaget föll, hafva Stadsingenjören och Drätselkammaren föreslagit, att den höga och sneda backe, som, enligt hvad Herrar Stadsfullmäktige hafva sig bekant, förekommer å nämnde gata emellan gårdarne N:ris 21, 23 och 25 å ena och N:ris 26 och 28 på andra sidan, eller der, hvarest gatan bildar en vinkel, måtte före omläggningen något sänkas, och utjemnas, för att göra denna för närvarande nästan ofarbara och i följd deraf föga trafikerade, men för samfärdseln emellan Georgsgatans norra del och Eriksgatans östra del å ena sidan samt de nedanför backen belägna delarna af staden, såsom en förbindande led, ytterst nödvändiga gatudel trafikabel. Instämmande uti denna framställning, förordar Magistraten, att medel måtte beviljas till detta å staden, enligt 62 § i byggnadsordningen, ankommande samt af vederbörande gårdsegare påyrkade sprängnings- och planeringsarbetes utförande, innan den i alla händelser förestående omläggningen af gatan äfven å denna backiga och i följd deraf svårt stenlagda del vidtager.

I afseende å alla öfriga i utgiftsförslaget, efter vederbörande nämnders och styrelsers specialförslag samt Drätselkammarens meddelade upplysningar, till beviljande föreslagna utgifter, som anses kunna för kommunens gemensamma behof påkallas under det kommande året, likasom äfven i afseende å de uti inkomstförslaget upptagna inkomster, hvilka anses inom nästnämnda år komma kommunen till godo, återoppar Magistraten hvad handlingarne derom innehålla, med upplysning att månglerirättigheter enligt K. Förordningen den 30 Juni 1869 icke vidare komma att gifvas, hvarföre några afgifter för sådana numera icke heller upptagits. Det belopp, som utöfver det nu löpande årets af Drätselkammaren påräknade behållning samt för kommunalbehof redan beviljade anslag, som under det kommande året få uppbäras, äfvensom utöfver först berörda inkomster ytterligare erfordras för att betäcka utgifterna, utgör 616,576

mark 55 penni. Detta belopp föreslår Magistraten till anskaffande genom uttaxering i vanlig ordning.

P å M a g i s t r a t e n s v ä g n a r :

Oskar Palmgren.

Frans Åhlström
f.d.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 31 Oktober 1884.

N° 244.

Till Magistraten i Helsingfors stad.

I afseende å de upplysningar, hvilka Magistraten eger erhålla af Drättselkammaren i och för det på Magistraten ankommande uppgörandet af Helsingfors stadskommuns utgifts- och inkomstförslag för år 1885, har Drättselkammaren äran härhos öfversända ett af Kammaren i samråd med stadskamreraren sammanställt sådant förslag jemte de af stadens särskilda bestyrelser, nämnder och tjänstemän därför afgifna specialförslag äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar. Och får Kammaren, hufvudsakligen beträffande endast skiljaktigheterna under en del utgifts- och inkomstitlar emellan förevarande förslag och innevarande års budget samt emellan förslaget och specialförslagen tillika framhålla följande:

II. Stadens Embetsverk:

För politieborgmästaren hafva, i grund af Kejslerliga Senatens resolution den 7 Mars 1876, taffelpenningar uptagits med 3,000 mark såsom ersättning för de honom frångångna boupptecknings- och arfskiftes procenter.

För en nu vakant äldre justitierådsmans tjänst hafva löneförmånerna införts enligt nu gällande stat.

Ersättningen åt brottsmålsnotarierna för renskrifning af protokollen i hemställda mål och åt häktade personer har, med ledning af den erfarenhet, som under innevarande år vunnits om densammas belopp, ansetts kunna nedsättas från 800 mark till 500 mark.

Under derpåföljande, förändrad rubrik „Magistraten och Rådstufvurätten“ hafva under gemensam benämning „Diverse“ sammanförts expenserna vid nämnda verk samt ersättningarna åt en del af Rådstufvurättens och Magistratens ledamöter för boupptecknings- och arfskiftesprocenter, hvilken ersättning beräknats till 35,000 mark.

Bland pensioner — nu upptagna under särskild rubrik — har pensionen för aflidne Hofrättsassessorn Öhrnbergs son, hvilken i år uppnått myndig ålder, bortfallit, hvaremot för från tjänsten afgångne Rådhusaktuarien A. Grönholm tillkommit den af Stadsfullmäktige honom beviljade pension, 1,500 mark.

III. Kommunalförvaltningen:

Arvodet för en notarie vid Drättselkammarens kansli beviljade Stadsfullmäktige den 4 April 1883 väl endast för en tid af två år, men emedan arbetena vid Kam-

maren nödvändigöra befattningens bibehållande, har sagda arvode nu upptagits för hela året.

Beträffande yngre stadsbokhållaretjensten har stadskamreraren Holmberg framhållit att de med densamma förenade åligganden numera vore i väsentlig grad utvidgade och förändrade emot hvad förhållandet tidigare varit, jemte det eftermiddags-tjenstgöring dervid äfven tillkommit. Fördenskull och emedan den nuvarande innehafvaren af befattningen visat sig för densamma lämplig samt det låge i stadens intrese att dervid bibehålla en person, som vid förfall för någon af de öfrige tjänstemännen vid kontoret kunde företräda denne, har stadskamreraren framställt, att lönen för yngre stadsbokhållaren skulle höjas till 3,000 mark och, efter fem års tjenstgöring, ytterligare med tjugu procent af detta belopp. — Drätselkammaren, som kommer att till Stadsfullmäktige ingå med en särskild hemställan i ämnet, har nu, på de af stadskamreraren anförda skäl, i budgetförslaget uppfört lönen för ifrågavarande tjänsteman med 3,000 mark.

En ansökning af vaktmästaren vid Drätselkontoret J. Holmström om löneförhöjning får Drätselkammaren härmed bilägga för att behandlas i ett sammanhang med budgeten. I anledning af densamma har stadskamreraren vitsordat Holmström såsom ordentlig och duglig, men tillika uttalat, att hans göromål i tjensten egentligen icke kunde sägas hafva ökats.

Då med det uti innevarande års budget upptagna anslaget för tryckning af taxerings- och uppbördslängder behovet af dylika längder blifvit tillgodosedt för flera år framåt, har en sådan post nu icke behöft upptagas.

För tullkammarens nuvarande lokal utgör årshyra väl 5,000 mark, men emedan ett rum i lokalen är upplåtet för gaskontrollen och hyran derfor observerats med 500 mark, har förstnämnda hyra utförts med endast 4,500 mark.

Uti sitt specialförslag öfver utgifterna vid utrikes-inkommande expeditionen af tolagskammaren har väl t. f. Vågmästaren Z. Cajander ock upptagit priset för 10 st. nya saltmätningstunnor, dock utan någon närmare motivering häraf; men emedan ett lika antal sådana tunnor redan blifvit i år, med användande af ett utaf Stadsfullmäktige därför beviljad anslag, anskaffadt för Tolagskammarens räkning, har nämnda post af Drätselkammaren uteslutits. Tolagskammarens expenser hafva befunnits kunna nedsättas från 600 mark till 500 mark.

Vid hamnkontoret hafva hamnkaptenens och bokhållarens uppbördsprocenter utförts med större belopp än hvartill de i kontorets specialförslag beräknats, emedan Drätselkammaren funnit sig böra anslå hamnuppbörden under nästa år betydligt högre, än den i specialförslaget uppskattats. Enär yngre vaktmästaren vid hamnkontoret Jansson affidit har i innevarande års budget för denne vaktmästare upptagna personela lönetillskott, 200 mark, bortfallit. De tvenne hamnkonstapelsplatserna i Sörnäs upptagas fortfarande såsom vakanta, i afvaktan på att trafiken der blir liffigare.

Vid byggnadskontoret tillkommer, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 15 Juni 1877, innehafvaren af stadsingeniörtjensten efter fem års tjenstgöring förhöjning

i lönen med 1,000 mark; och emedan stadsingeniören Ehrström sedan den 9 December 1879 innehåft befattningen å ordinarie fot, har nämnda löneförhöjning nu för honom observerats.

För ritarebiträde vid upprättande af projekt till omreglering och utvidgning af stadsplanen har anslag ej vidare behöft upptagas, emedan dessa projekt redan slutförts och ingått till Stadsfullmäktige. Likaså har hyran för byggnadskontoret bortfallit, enär det blifvit inrymdt i rådhuset. Deremot har expenseanslaget ansetts böra höjas från 800 mark till 1,100 mark.

Rörmästarens vid vattenledningen arvode har numera befunnits böra med sitt fulla belopp påföras denna inrättning, emedan skötseln af densamma tager hans hela verksamhet i anspråk.

IV. Gatubelysningen.

Utgifterna för gasbelysningen äro upptagna i öfverensstämmelse med gasbelysningsaktiebolagets specialförslag. Då, på sätt i detta framhålles, den minskning i kostnaden, som blir följden af att en del gaslyktor släckas vid inträffande mänsken och hamnlyktorna såsnart hamnen tillfrusit, kan beräknas motsvara det tillägg i gaspriset, som till följd af förhöjdt markegångspris skulle komma att erläggas till bolaget, har anslag för slikt tillägg icke upptagits. Deremot har, såsom redan ofvanföre nämndes, hyra för gaskontrollörens arbetsrum nu införts med 500 mark.

Angående terpentin- och petroleumbelysningen har Drätselkammaren, sedan stadens fleråriga kontrakt med Öfverdirektören A. af Forselles rörande terpentinbelysningens handhavande sistlidne vår tilländagått, med Öfverdirektören af Forselles och Sjukhussyslomanen J. E. Forsblom afslutat kontrakter, medelst hvilka åt den förra öfverlemnats att ombesörja det förstnämnda slaget af belysning och åt den senare petroleumbelysningen med nya försökslampor, denna inskränkt till fjerde stadsdelen. Hithörande poster i budgetförslaget grunda sig å sagda kontrakter. Härvid har emellertid, då dessa ingåtts blott på ett års tid, förutsatts, att entreprenaden under senare hälften af nästa år icke komme att betinga sig ett högre pris än under den förra. Att märkas är äfven, att de nuvarande tillskottsafgifterna för utsträckt belysningstid utelemnats, emedan de redan äro tagna med i beräkningen af belysningspriset per lykta.

V. Brandverket.

För de begge sprutmästarene har brandkommissionen, på deras derom skriftligen gjorda, af Brandkommissionen bilagda ansökning, föreslagit en löneförbättring med 140 mark för vardera, hvarigenom hvaraderas löneförmåner komme att uppgå till 1,000 mark; och då äfven Drätselkammaren funnit de härför anförda skälen vara behjertansvärda, har Kammarerna ökat dyrtidstilläggen för sprutmästarene från 100 mark till 240 mark. Likaså har Drätselkammaren funnit sig böra biträda Brandkommissionens förslag om tillskottsarvodenas å 40 mark åt äldre brandkonstaplar ökande från 16

till 20. Rörande öfriga utgiftsposter hänvisar Kammaren till Brandkommissionens specialförslag och dertill hörande utlåtande.

VI. Polis- och fångvården.

Poliskammarens härtillsvarande expenseanslag 1,140 mark, har visat sig, bland annat i följd af de i slutet af sislidna år tillkomna tvenne vaktkontoren vid chausseerna, vara otillräckligt, hvarföre äfven Drättselkammaren för innevarande år, på anhållan af poliskammaren, hos Stadsfullmäktige framställt om beviljande af ett tillskott till sagda anslag med 560 mark. I öfverensstämmelse härmed har Drättselkammaren också nu upptagit expenserna till belopp af 1,700 mark.

Jemte det hyresmedel åt poliskammaren för upphyrande af tillskottslokal, hvarför anslag i årets budget varit beviljadt med 1,000 mark, icke vidare föreslagits, har deremot ett hyresbidrag af 15 mark i månaden åt de begge öfverkonstaplar, som äro skyldige att upplåta rum för de nyssnämnda nya vaktkontoren, befunnits nödigt, och anslag härför således uppförts med sammanlagdt 360 mark.

Öfriga poster under ifrågavarande utgiftstitel äro oförändrade.

VII. Sundhets- och sjukvården.

För underhåll af en besigtningstation för lifsmedel har upptagits det anslag af 5,480 mark, som Stadsfullmäktige den 15 Maj sislidet år beviljat att med nämnda belopp utgå årligen i två års tid.

Likaså äro arvoden för tvenne tillsyningsmän vid helsopolisen uppförda, för den ene med 2,500 mark och för den andre med 2,000 mark, på grund af Stadsfullmäktiges beslut i ämnet af den 29 Januari innevarande år.

VIII. Fattigvården.

Samtliga de förändringar, som förekomma under denna titel, äro vidtagna i öfverensstämmelse med fattigvårdsstyrelsens specialförslag, med tillägg af hyran för styrelsens lokal, 700 mark, som i förslaget icke finnes upptagen. Beträffande tillökningen i anslagen för ständiga och tillfälliga understöd åt fattige samt för ved får Drättselkammaren derföre hänvisa till det utlåtande af fattigvårdsstyrelsen, som åtföljer nämnda förslag. Anslagen för sjukvård äfvensom för därvård utom fattiggården, hafva, på sätt i utlåtandet framhålles, ansetts kunna nedsättas, det sistnämnda anslaget dock med mindre belopp än man, med afseende å den nytillkomna därvårdsinrättningen vid fattiggården, måhända haft skäl att vänta.

Öfver de för nästa år nödigansedda remontarbeten å fattiggården finnes ett af inspektorn derstädes särskildt uppgjort förslag bilagdt, hvilket slutar sig å 1,400 mark, emot 3,200 mark för samma ändamål uti innevarande års budget.

Till fattigvårdsstyrelsens ånyo upprepade anhållan om uppförande af en ny badstuga å fattiggården samt om vattenledningens utsträckande till inrättningen återkommer Drättselkammaren längre fram.

IX. Undervisningsväsendet.

Uti en härhos bilagd skrift har föreståndaren för handelsinstitutet härstädes Filosofiemagistern O. Lindholm anhållit, att staden äfven för nästa år måtte bevilja för läroverket ett anslag af 2,500 mark; och på de skäl, skriften innehåller, har Kammaren funnit sig böra understödja denna ansökning.

Folkskolornas budget, af Drätselkammaren föreslagen i enlighet med Direktiönens för desamma specialförslag, företer väl en betydlig stegring, men denna är en naturlig följd af stadens utvidgning och befolkningens tillväxt och har derföre ansetts oundviklig. Rörande såväl förhöjningen af sekreterarens i Direktiönens arvode som ock bidraget till upprätthållande af fortsättningsskolan för flickor, hänvisar Drätselkammaren till Direktiönens, specialförslaget åtföljande utlåtande i ämnet. Det af Direktiönens föreslagna förhöjda arvodet för vaktmästaren, 1,200 mark, har Kammaren dock ansett böra, såsom äfven nu är fallet, förblifva fördeladt emellan två personer, vaktmästaren och hans biträde, på det att skolorna må varda försäkrade om tillräcklig betjening.

Utgiftsposterna för folkbiblioteket och läsesalen skilja sig så till vida från de motsvarande uti innevarande års budget, att, i enlighet med bestyrelsens för inrättningen specialförslag, anslagen ökats för biträden vid utlåningen från 1,440 mark till 1,620 mark, för böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning från 4,000 mark till 5,000 mark samt för diverse och oförutsedda utgifter från 800 mark till 1,000 mark; och äro, enligt Kammarens tanke, de i berörda specialförslag anförda skälen för dessa förhöjningar tillfyllesgörande. Obeaktadt får härvid ej heller lemnas, att staden, som för billigt pris bekommit det dyrbara folkbibliotekshuset, har att för ifrågavarande ändamål tillgå hyrorna för de der uthyrda lokalerna äfvensom sin andel i bränvinsskatten, hvilken Kammaren anser böra för samma ändamål jemväl nästkommande år disponeras.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Entreprenadersättningen för skjutshållningen utgår numera, enligt det af Kammaren den 12 sistlidne April derom afslutade kontrakt, under nu löpande treårs period med 5,820 mark årligen.

Inqvarteringskostnaderna och utgifterna för inqvarteringsnämnden äro införda i enlighet med nämndens specialförslag, med den skilnad blott, att hyran för nämndens lokal, 700 mark, tillagts.

XI. Vattenledningen.

Sedan en ansökning af rörmästaren E. Broman om löneförhöjning med 50 mark i månaden blifvit utaf stadsingenjören O. Ehrström i samråd med biträdande ingenjören E. Hausen uti ett härhos bilagdt skriftligt utlåtande sålunda tillstyrkt, att rörmästarens arvode skulle från och med nästa år utgå med en tillökning af 25 mark i månaden eller 300 mark om året, hvarutom periodisk stegring deraf med vissa pro-

cent af beloppet borde införas, har Drätselkammaren i öfverensstämmelse härmed nu utfört ifrågavarande arvode med 2,700 mark. Skälet, hvarföre arvodet denna gång till hela sitt belopp påförts vattenledningen, är ofvanföre uppgifvet. En af Maskinisten J. F. Riipinen inlemnad och härhos jemte stadsingeniörens deröfver afgifna utlåtande bilagd ansökning äfven om löneförhöjning har deremot Kammaren, i likhet med stadsingeniören, funnit sig icke kunna förorda i större utsträckning eller annorlunda, än att, emedan en systematisk revision af de i bruk varande vettenmätarene befunnits ytterst nödvändig och maskinisten åligger att efter verkställda reparationer justera mätarene, hvilket för hvarje sådan erfordrar 2 till 5 timmars arbete, honom skulle tilläggas, såsom ersättning för detta maktpåliggande arbete och till uppmuntrande af dess dugliga utförande, ett arvode af 3 mark för hvarje nyttjad mätares justering, hvilka förrättningar kunna stiga till omkring 60 för året. Detta sålunda beräknade arvode ingår uti det för reparation och justering af vattenmätare förslagsvis upptagna anslag af 600 mark.

Anslagen för biträden och handtlångare åt filterförmannen samt för extra arbetare vid rörnätet hafva kunnat nedsättas från sammanlagdt 3,600 mark till 2,500 mark; likaså anslaget för underhåll af vattenledningsbyggnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier från 2,000 mark till 1,500 mark.

Beträffande öfriga poster under rubriken „förvaltning, drift och underhåll“ hänvisar Kammaren till byggnadskontorets specialförslag och utlåtande, i enlighet hvarmed desamma upptagits, så när som att afgiften för den telefon, som äfven Kammaren ansett nödig för rörmästaren, nedsatts till 150 mark.

Under rubriken „utvidgningar“ har den härtillsvarande anslagsposten för anslutningar till gårdar, som år 1873 abonnerat å vattenledning, utlemnats, emedan anspråk i detta hänseende ansetts icke mera kunna ställas på staden. De af byggnadskontoret föreslagna vattenkastarene i mellersta esplanaden, till hvilka ritning biläggas, har äfven Kammaren, ehuru de icke äro vackra, funnit sig böra godkänna emedan de äro starka och billiga, hvilket erfarenheten visat härvidlag vara hufvudsaken. Så snart de kunna väntas blifva fredade för okynnet, skulle de utbytas emot prydligare. För uppställande af en vattenho utanför gasverket har Kammaren ansett sig böra tillstyrka beviljande af det derför erforderliga anslag, 800 mark.

Bland de af byggnadskontoret föreslagna utsträckningar af rörnätet ingår äfven dylik utsträckning under Arbetaregatan från Lappviks- till Barnhemsgatan för 4,800 mark. Denna ledning har Kammaren funnit blifva, i förhållande till effekten deraf, alltför dyr. Drätselkammaren har fördenskull och emedan det blifvande kommunala sjukhuset erhåller sin ledning från den under Barnhemsgatan, samt Arbetaregatan under nästa år, enligt Kammarens förslag, icke skulle komma att planeras utan blott att förses med en provisorisk körväg, uteslutit ifrågavarande anslag. Öfriga föreslagna utsträckningar har Kammaren deremot funnit vara väl motiverade, hvarföre Kammaren också intagit dem i sitt budgetsförslag.

Fattigvårdsstyrelsens äfven denna gång upprepade anhållan om vattenledningens

utsträckande till fattiggården, har kammaren icke heller nu funnit sig kunna förorda, då staden får vidkännas en större utgift för uppförandet af en ny badstuga derstädes.

I sammanhang härmed bör Kammaren ännu nämna, att särskilda ansökningar hos Kammaren gjorts om anläggande under nästa år af vattenledning jemte afloppskanal under Wladimirsgatan emellan Sandviks- och Repslagaregatorna, under Skarpskyttegatan och under Högbergsgatan, hvilka ansökningar jemte byggnadskontorets i anledning af dem för arbetena gjorda kostnadsförslag härhos biläggas, men att Kam-maren funnit sig böra biträda de afstyrkande utlåtanden, som stadsingeniören afgifvit öfver dessa ansökningar, och hvilka nu jemväl bifogas.

XII. Byggnader och allmänna arbeten.

Beträffande de hithörande utgiftsposter, hvilka Kammaren från byggnadskontorets specialförslag upptagit oförändrade, återoppar Kammaren stadsingeniörens till sagda förslag hörande utlåtande samt nämner angående några af dem äfvensom öfriga poster endast följande:

För underhåll af stadens öfriga hus och byggnader, förutom mångleribodarne vid Simonsgatan och Hesperia värdshus, för hvilka särskilda anslag upptagits, har uppförts en post af 15,000 mark eller samma belopp, som Kammaren äfven uti innevarande års budget hade föreslagit för ändamålet och hvilket visat sig välbehöfligt. Med denna anslagspost skola bestridas, bland annat, särskilda nödiga arbeten i rådhuset, bestående i omläggning af golf, uppförande af nya kakelugnar samt ersättande af de gamla, förslitna stenarne i trappuppgången med nya.

I och för rådhusarkivets skyddande mot eldfara medelst uppförande af brandmur genom byggnaden samt anbringande af jerndörrar och luckor i arkivlokalen har upptagits ett särskildt anslag af 1,000 mark. Denna post har af förbiseende kommit att inflyta under rubriken nybyggnader i stället för under rubriken underhåll af stadens hus.

Till det anslag af 10,600 mark, som byggnadskontoret föreslagit för anläggning af en körbana, till en vanlig gatas bredd, å vestra kajen från hörnet af Södra Esplanadgatan längs husraden till Södra Magasinsgatan och derifrån till Badhusgatan har Kammaren lagt 1,000 mark för ryska proviantmagasinets andel i denna körbana, hvilken andel icke varit inberäknad i förstnämnda kostnadssumma, men för hvars anläggning staden, då den snart kommer att emottaga magasinet, måste bestrida utgiften. Med afseende å de förestående förändringarna af byggnaden kan emellertid med omläggning af den till tomten hörande trottoaren ännu anstå, hvarföre kostnaden därför icke är inbegripen uti ifrågavarande anslag.

Stadsingeniörens alternativt uppställda förslag att fördela kostnadssumman, 16,800 mark, för sänkning och omläggning af Skilnadstorgets östra del samt öfriga dermed afsedda arbeten på tvenne år kan Kammaren icke förorda, emedan omläggningen af Östra Henriksgatan emellan Esplanadgatorna, ehuru denna gata befinner sig i ett synnerligen dåligt skick, derigenom komme att uppskjutas; utan har den nämnda

summan, i likhet med hvad redan skedde i Kammarens förslag till innevarande års budget, nu upptagits med hela sitt belopp.

Den af stadsingenjören föreslagna omläggningen af Norra Magasinsgatan längs Kaserntorget och folkskolemtten samt planeringen af backen utanför sagda tomt har Kammaren ansett kunna bero till annat år, helst trafiken å denna gata är jämförelsevis ringa.*)

För nyläggning af Jernvägstorget, med hvilket arbete staden, i anseende till torgets sättning, upprepade gånger utverkat sig anstånd, senast under vilkor att arbetet borde vara fullgjordt inom år 1885, har anslag nu upptagits, emedan skäl till ansökande om ytterligare uppskof ej mera förefinnes samt dessutom en afloppskanal redan finnes anlagd under torget. Det erforderliga beloppet, 50,000 mark, finnes disponibelt af 1882 års nybyggnads- och regleringslån.

Enligt det uppdrag, som Stadsfullmäktige uti bilagda remiss af den 25 sistlidne September lemnat Kammaren i anledning af Kammarens hos Fullmäktige gjorda förslag om inrättande af sex stycken frostfria pumpverk å lämpliga ställen vid stadens kajer, har Kammaren nu upptagit det härför beräknade anslag af 6,810 mark.

För renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar har, i grund af kontrakt derom af den 21 innevarande Oktober, observerats en lika entreprenadsumma, som den nuvarande, eller 12,000 mark.

För underhåll af stadens planteringar och trädskola har Kammaren nu, i enlighet med stadsträdgårdsmästarens specialförslag, uppfört ett i någon mån högre anslag än det nuvarande, eller med 16,000 mark äfvensom, på de af honom framhållna skäl, för planering, plantering och insåning af den östra delen af Kajsaniemi park ett anslag af 4,000 mark. Den af honom tillika föreslagna posten af 800 mark för påfyllning och planering af terrängen till venster om infarten till parken från Michaelsgatan har Kammaren deremot bortlemnadt, emedan de olägenheter, hvilka han framhållit såsom en följd af platsens nuvarande skick, torde kunna utan särskildt anslag afhjelpas. Nödigt anslag för underhåll af hägnaderna kring planteringarna, hvilket icke ingår i omordade specialförslag, har Kammaren tillagt med lika belopp som i årets budget, eller 1,500 mark. Dessutom har Kammaren ansett sig böra för pågrusning af den öppna planen i Kajsaniemi park, för hvilket arbete kostnaden varit beräknadt till 6,000 mark, observera för nästa år, på sätt äfven i innevarande års budget skett, ett anslag af 2,000 mark, emedan i annat fall den redan i år verkställda grusningen komme att blifva utan resultat.

För ombyggnad af den sydliga träkajarmen i södra hamnen till stenkaj hade redan i 1883 års budget upptagits ett anslag af 32,300 mark, utgörande en tredjedel af den då beräknade kostnaden för arbetet. Derefter har, på sätt Kammaren vid af-

*) Sedan ofvanstående redan var utskrifvet erhöll Drätselkammaren del af Stadsfullmäktiges den 7 innevarande Oktober fattade beslut om planering och asfaltering af trottoiren framför Finlands banks hus, hvarföre anslag för detta arbete införts med 2,000 mark,

gifvandet af sitt förslag till innevarande års budget upplyste, ett af Kammaren för frågan om denna ombyggnad tillsatt tekniskt utskott tillstyrkt, att ett solidare byggnadssätt, än det förut afsedda, dervid skulle komma till användning, hvilket emellertid i förening med kajens tillika föreslagna utvidgande på bredden med 14 fot beräknades höja kostnaden för ombyggnaden ända till 193,000 mark. Numera har Kammaren, delande senaste budgetutskotts tvifvelsmål om fördelarna af att nedlägga en så betydande kostnad å detta företag, sett sig till följd häraf och i betraktande af den äfven annars dryga budgeten föranlåten att föreslå, det frågan om den sydliga kajarmens förändrande till stenkej måtte tills vidare uppskjutas och att sagde kajarm, hvars iståndsättande under nästa år emellertid är en oafvislig nödvändighet, nu blott ombygges af trä. Då kostnaden härför, enligt stadsingenjörens beräkning, komme att uppgå till 28,000 mark och denna summa knapt motsvarar 3 års ränta å anläggningskostnaden för den ifrågasatta stenkajen, vore med nämnda tillvägagående ingenting förloradt. Under förutsättning att Stadsfullmäktige godkänna Kammarens nu framställda förslag har Kammaren ock uti den kalkylerade behållningen till nästa år inberäknat de för stenkajen förut beviljade men icke i anspråk tagne 32,300 mark.

I sammanhang härmed bör ock nämnas, att Hamnkaptenen Leander i sitt till Kammaren afgifna specialförslag framhållit den kännbara bristen å kajplatser i södra hamnen för större fartyg samt föreslagit dess afhjelpande medelst en ny kajarms utbyggande från vestra kajen. Äfven Kammaren finner denna fråga vara synnerligen behjertansvärd och erfordra en snar lösning, men då densamma står i samband med förslaget om Skatuddens omreglering samt jernvägsspårs dragande dit och till södra hamnen, hvilket förslag för det närvarande beror på handläggning af ett Stadsfullmäktiges utskott, kan Kammaren nu blott betona önskvärdheten af att nämnda förslag måtte med gärligaste skyndsamhet prövas och slutbehandlas.

I och för uppmuddring af inloppet till Sörnäs lastageplats och inre hambassin har stadsingenjören föreslagit anskaffandet af ett tidsenligt mudderverk jemte dertill hörande prämar för en sammanlagd kostnad af 35,000 mark. Angående nödvändigheten af att fördjupa nämnda inlopp och hambassin, sättet och ordningen för arbetets utförande samt den derför beräknade kostnaden hänvisar Kammaren till bilagda tvenne utlåtanden i ämnet, afgifna, det ena under den 6 December 1883 af ett utaf Kammaren tillsatt utskott för frågan om fortsättande af kajarbetena i Sörnäs och ordnande af trafiken derstädes, samt det andra under den 15 April innevarande år af stadsingenjören Ehrström. Emellertid ville Kammaren, som väl stått i underhandling rörande villkoren för erhållande af ett ändamålsenligt mudderverk, ännu icke definitivt tillstyrka inköp af ett sådant, utan endast föreslå beviljandet af ett anslag till ofvannämnda belopp af 35,000 mark för ifrågavarande muddringsarbete, jemte det Kammaren förbehåller sig att framdeles få till Stadsfullmäktige afgifva förslag angående den närmare användningen af anslaget.

För gångbanans å vestra chausséen fortsättande från Edesviksvägen till fattigårdsvägen äfvensom för inrättandet af en dylik bana å östra chausséen från chaussée-

uppbördshuset till Sörnäs vägaskilnad har byggnadskontoret uppgjort kostnadsförslag, slutande sig för det förra arbetet å 14,500 mark och för det sednare å 15,800 mark, hvarjemte i dess specialförslag upptagits för uppförandet af en del utaf någondera eller hvardera gångbanan ungefär lika belopp, eller 8,000 mark, som i detta års budget varit anslaget för gångbanan å vestra chausséen. Då Kammaren ansett det nu redan vara i sin ordning att hänsyn toges jemväl till den talrika arbetarebefolkningens vid östra chausséen behof i förevarande hänseende, har Kammaren observerat anslag med nyssnämnda belopp för påbörjande af en gångbana längs denna chaussée.

Vidkommande sedan nybyggnader, så har den af stadsingeniören föreslagna planeringen af Arbetaregatan, hvarför kostnaden beräknats till 10,200 mark, uteslutits, emedan, på sätt redan ofvanföre vid fråga om vattenledningens utsträckande till samma gata antyddes, de derinvid belägna tomterna, som äro endast tre till antalet, ansetts blifva tillsvidare betjenade genom erhållande af en provisorisk körväg. Planeringen af Anne- och Fredriksgatorna emellan Malm- och Kampgatorna samt af Kampgatan emellan Anne- och Fredriksgatorna, hviket arbete Kammaren redan i sitt afgifna förslag till innevarande års budget hade tillstyrkt, bör enligt Kammarens tanke icke, vidare uppskjutas så mycket mindre, som staden, då den uti det emellan dem liggande kvarteret N:o 162 upplåtit åt enskilde till bebyggande samtliga tomter förutom tvenne som den för sig sjelf reserverat, samt för dessa tomter uppbär i årligt arrende icke mindre än 5,722 mark, deraf måste anses förpligtad att nu redan utföra berörda arbete.

Till de i byggnadskontorets förslag upptagna afloppskanalerna, hvilka alla Kammaren funnit nu böra komma till utförande, har Kammaren, i grund af bilagda ansökning utaf Stadsarkivarien R. Hausen och utlåtande deröfver af stadsingeniören, tillagt ett afloppsdike jemte körväg längs Jungfrustigen från Parkgatan till Skeppsredaregatan för en beräknad kostnad af 900 mark.

Deremot har Kammaren på de skäl, som Stadsingeniören uti afgifna utlåtanden andragit, nödgats utesluta åtskilliga kanalanläggningar, om hvilkas utförande särskilda ansökningar inkommit, nemligen de redan ofvanföre vid fråga om vattenledningens utsträckande omnämnda kanaler under Skarpskytte- Högbergs- och Wladimirsgatorna, om hvilken sistnämnda kanal äfven bestyrelsen för sjukhemmet anhållit, samt under Elisabetsgatan från Konstantinsgatan till Mauritzgatan och från denna till norra hamnen, hvilken kanal ifrågasatts i anledning af gjord framställning om åstadkommande af aflopp från Nylands bataljons kaserntomt, men af Drätselkammaren i likhet med stadsingeniören ansetts tillsvidare kunna undvaras, emedan den för icke lång tid sedan anlagda träkanalen under Elisabetsgatan ännu är tjenstbar. Likaså har Kammaren funnit sig ej heller kunna förorda en ansökning af härvarande fruntimmersförening om utförande på stadens bekostnad af dränering och påfyllning utaf barnhemmets tomt, hvilka arbeten beräknats kräfva en utgift af inalles 4,440 mark. Alla nu åberopade ansökningar jemte de i anledning af dem utaf stadsingeniören aflemnade kostnadsförslag och utlåtanden får Kammaren emellertid bilägga för att till Stadsfullmäktiges pröfning öfverlemnas.

För följande husbyggnader har Kammaren uppfört anslag:

För folkskolehuset vid Malmgatan, hvars uppförande Kammaren nyligen upplåtit på entreprenad och för hvilket hela kostnaden, sedan entreprenadersättningen blifvit bestämd, beräknats till 306,000 mark, har observerats ett anslag med 281,000 mark. Deraf finnas disponibla 60,000 mark, beviljade såsom lån af statsverket, och 196,323 mark 32 penni, som för ändamålet reserverats af nybyggnads- och regleringslånet, hvarföre utaf hela den återstående kostnadssumman 49,676 mark 68 penni, nu upptagits 24,676 mark 68 penni, och resten 25,000 mark komme att under år 1886 uttaxeras.

För ombyggnad och utvidgning af verandan å Kajsaniemi värdshus samt för delvis ny dekorerings af värdshusets fasad i enlighet med en af Arkitekten G. Nyström uppgjord ritning — hvilka arbeten Kammaren i anseende till verandans förfallna skick och byggnadens vanprydande yttre ansett behöfliga — äfven som för inredning af ett till värdshuset hörande stall och uppförande af ett svanhus har upptagits sammanlagdt en summa af 6,100 mark, hvari berörda arbeten å sjelfva värdshusbyggnaden, enligt Arkitekten Nyströms tillika uppgjorda kostnadsförslag, ingå med 5,000 mark. Ritningen och kostnadsförslaget bifogas.

För uppförande af en badstugubyggnad af trä å arbets- och fattiggården har införts den af stadsingenjören derför beräknade kostnadssumman 10,000 mark. På sätt fattigvårdsstyrelsen framhållit och äfven Kammaren på grund af anställd syn inhemtat, är nemligen den nuvarande badstugan derstädes i så hög grad förfallen, att den hotar instörta. Redan jemte sitt förslag till innevarande års budget hade Kammaren väl insändt ritning till en sådan af sten jemte kostnadsförslag, slutande sig å 19,500 mark; men i anseende till denna dryga kostnad, hvilken dessutom torda blifva ännu större, då badstugan borde uppföras sålunda att den, ehuru af sten, lämpade sig för imbad och dermed förenade varaktighet, har Kammaren numera stannat vid att, såsom nämndt, föreslå en badstuga af trä, hvilken, om ock erfordrande oftare reparationer och tidigare ombyggnad, dock vid antydda förhållande utfaller betydligt billigare.

För det varuskjul å kajarmen nedanför Kejsrerliga palatset, till hvars uppförande Stadsfullmäktige härförinnan i princip beslutit, har anslag upptagits med 12,000 mark. Det å den sydligare kajarmen i södra hamnen äfven tillämnade öppna varuskjulet anser Kammaren deremot ej böra utföras, innan det visat sig i hvad mån det i närheten blifvande slutna skjulet — hvartill Kammaren nyligen inlemnade ritningarna i och för fastställelse — kommer att fylla behovet.

Att anslagsposten för anordningar i rådhuset i afseende å arkivets skyddande mot eldfara af misstag fått plats här under rubriken husbyggnader har redan ofvanföre anmärkts.

Vid fastställandet af 1883 års budget godkände Stadsfullmäktige ett af Kammaren framställt förslag derom, att slagtarbodarna å Kaserntorget, såsom i högsta grad förfallna, skulle rifvas och i stället för dem ett antal saluhallar för matvaruhan-

del uppföras för en då beräknad kostnad af 50,000 mark, och sedan upptog Kammaren uti sitt för innevarande år afgifna budgetförslag ett tillskottsanslag utaf 20,000 mark i och för arbetets utförande enligt en förändrad plan, hvaraf komme att följa öfvervägande fördelar i afseende å den blifvande byggnadskomplexens ändamålsenlighet och rentabilitet, hvarjemte Kammaren sedermera insände af Arkitekten, Friherre S. Gripenberg i öfverensstämmelse härmed utarbetade nya ritningar till ifrågavarande saluhallar. På förslag af budgetutskottet uteslöto Fullmäktige emellertid detta tillskottsanslag samt nedsatte ett utskott för pröfningen hvar och huru dessa saluhallar borde uppföras för att bäst fylla sitt ändamål. Till följd häraf och då utskottet ännu icke torde fullgjort sitt uppdrag, har Kammaren nu icke observerat något anslag för omordade byggnadsföretag; men tillåter sig Kammaren framhålla det önskvärda uti att frågan snart blefve afgjord.

Till upptagande nu redan — på sätt stadsingenjören i en särskild skrift föreslagit — af anslag för förändrad inredning af det gamla ryska proviantmagasinet har Kammaren icke funnit skäl, emedan enligt Kammarens tanke, beskaffenheten af de blifvande förändringarna derförinnan borde vara helst i någon mon klargjord.

I följd af derom erhållet uppdrag utaf Stadsfullmäktige har Kammaren låtit uppgöra härhos bilagda ritning och kostnadsförslag till en bro af jern öfver det för jernvägen genomsprängda berget i Djurgården samt i budgetförslaget observerat kostnaden för denna brobyggnad, 6,300 mark. För samma ändamål hade Kammaren redan uti sitt förslag till 1883 års budget, i anledning af väckt fråga om vidare utarrendering af djurgårdsvillor, upptagit ett approximativt beräknadt anslag, hvilket Stadsfullmäktige emellertid, enär detta företag då ansågs icke vara omedelbart af behovet påkalladt, ej beviljade; och vid uppgörandet af innevarande års budgetförslag fann Kammaren sig, med afseende å det mindre fördelaktiga resultatet af detta, böra lemna frågan om brobyggnaden beroende till ett annat år, ehuru Kammaren gerna hade önskat att äfven då kunna tillstyrka densamma.

XIII. Diverse.

Posterna här äro lika med de motsvarande uti innevarande års budget, med undantag endast af att några utaf dem kunnat i någon mon nedsättas, nemligen „brandstodsafgifter“ från 3,000 till 2,500 mark, „register till vallängden“ från 900 mark till 500 mark och „afkortning å uttaxerade medel och andra afgifter“ från 40,000 mark till 35,000 mark, samt att för anskaffande af inventarier till rådhuset i stället för utslitna och uttjenta sådana ett välbehöfligt anslag upptagits till belopp af 3,000 mark.

Vidkommande sedan inkomstsidan af Drätselkammarens förslag, så har Kammaren vid anställd beräkning funnit, att inkomsterna under innevarande år måste förut-

sättas komma att vid årets slut lemna ett öfverskott utöfver utgifterna med 180,000 mark, hvarföre detta belopp observerats såsom behållning till nästkommande år.

Förslagssummorna under de skilda titlarna äro beräknade med ledning af hvad erfarenheten från innevarande och sislidit år gifvit vid handen samt med iakttagande af hvad vederbörande styrelser och nämnders specialförslag innehålla. I sistnämnda hänseende märkes dock, att Kammaren funnit sig böra uppskatta trafik- och hamnintraderna till betydligt högre belopp än hvartill de af tolagskammaren och hamnkontoret uppgifvits.

Angående skiljaktigheterna emellan konti „arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan“ och „arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan“, å ena sidan, samt de motsvarande uti innevarande års budget, å den andra, af hvilka konti det förstnämnda nu funnits böra ökas med 10,000 mark och det sistnämnda minskas med 6,000 mark, bör nämnas, att vid beräkandet af dessa konti i senast berörda budget, förväxling af dem egt rum för en del hithörande poster.

Chausséearrendet för nästa år har upptagits med 19,005 mark, för hvilket belopp Kammaren på grund af den 17 innevarande Oktober hållen auktion på entreprenad upplåtit uppbörden af chausséafgifterna.

För Gammelstads tullmjölqvarn har observerats ett arrende af 3,000 mark, emot hvilken summa Kammaren i dag medelst auktion utarrenderat sagda qvarn för nästa år.

Statsbidraget till folkskolornas underhåll utgår numera, i grund af Kejsarliga Senatens resolution i ämnet af den 15 sislidne Februari, med ett till 32,000 mark förhöjdt belopp.

Af den i budgetförslaget intagna redogörelsen för nybyggnads- och regleringslånets ställning inhemtas, att sagda lån å nominelt 1,550,000 mark numera är slut-såldt och inbragt inalles		1,518,073: 75
samt att utaf denna summa:		
redan disponerats		1,058,750: 53
föreslagits att användas år 1885:		
för stenläggning af jernvägstorget	50,000: —	
för folkskolehuset vid Malmgatan	196,323: 22.	246:323: 22.
äfvensom reserverats:		
för realskolehuset	180,000: —	
för iuredning af gamla proviantmagasinet	33,000: —	213,000: —
		<u>1,518,073: 75.</u>

Såsom resultat af Drätselkammarens nu sammanställda förslag framgår slutligen, att till bestridande af stadens utgifter under år 1885 erfordras, utöfver de beräknade inkomsterna, en summa af 649,676 mark 55 penni, hvilken summa således nu föreslås att uttaxeras. För innevarande år utgjorde det uttaxerade beloppet 765,506 mark 49 penni.

Ett transsumt ur Kammarens protokoll, upptagande de vid behandlingen af detta ärende förefallna skiljaktigheter, biläggas; och torde samtliga öfriga nu medföljande bilagor, sedan behovet af dem för Magistraten och Stadsfullmäktige upphört, till Drätselkammaren återställas.

På Drätselkammarens vägnar:

E. Öhman.

Lars Homén.

Transsumt af Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll för nedannämnde dagar år 1884.

Den 21 Oktober.

§ 5.

Föredrogs till vidare åtgärd det vid Drätselkammarens sammanträde den 17 i denna månad under § 34 af protokollet senast behandlade ärende angående upplysningars afgifvande till Magistraten i och för uppgörande af stadens budget för år 1885; och — — — — — förekom, vid fråga om upptagande af anslag för en gångbana å östra chausséen, den skiljaktighet, att ledamöterna von Knorring, Sandberg och Schybergson ansågo det en gång påbörjade arbetet för en gångbana längs vestra chausséen icke böra afbrytas, utan gångbanan under nästkommande år fortsättas till Hesperia. Då emellertid en gångbana vore af behovet påkallad äfven vid östra chausséen, isynnerhet vid den mest trafikerade delen deraf närmast staden, borde en sådan äfven der utföras under nästa år, dock icke längre än till villan Necken. Sammanlagda kostnaden för dessa arbeten skulle ungefär uppgå till det af stadsingenjören i hans förslag för en gångbana upptagna anslag af åttatusen mark.

— — — — —

Den 24 Oktober.

§ 23.

Föredrogs till vidare åtgärd det vid Drätselkammarens extra sammanträde den 21 i denna månad under § 5 af protokollet senast handlagda ärendet angående afgifvande af upplysningar för nästkommande års budget för staden, och — — — — — Beträffande de under titeln XII Husbyggnader upptagna utgiftsposter anteckna-

des de skiljaktigheter, att ledamoten Muraremästaren Ärt icke ville föreslå ombyggnad af verandan å Kajsaniemi värdshus och ny dekorerings af värdshusets fasad, enär han ansåg verandan i sitt nuvarande skick vara användbar ännu några år framåt och äfven dekorerings vara opåkallad, samt att Herr Ärt och ledamoten, Bagarmästaren Sandberg funno den tillämnade badstugan å arbets- och fattiggården, till vinnande af större varaktighet hos densamma och förebyggande af eljes tidt och ofta nödigblifvande reparationer, böra uppföras af sten.

Som ofvan.

In fidem:
Lars Homén.

Utlåtande angående Helsingfors stads Byggnadskontors förslag till utgiftsstat för nämnda kontor, vattenledningen och stadens allmänna arbeten under år 1885.

Föreliggande förslag till utgiftsstat utvisar att kostnaderna för stadens Byggnadskontor, vattenledning och allmänna arbeten är beräknad till 505,385 mark, hvilken summa med 30,000 mark understiger det beviljade anslaget för året 1883, men deremot öfverstiger budgeten för innevarande år med 113,000 mark. Sistnämnda stegring beror hufvudsakligen derpå att stenläggningsarbetena ingå med 65,000, hamnarne med 62,000 och gatuplaneringarne med 35,000 mark högre utgifter än år 1884, hvarvid dock bör anmärkas att såsom extra utgift kan betecknas Jernvägstorgets stensättning för en kostnad af 50,000 mark och anskaffandet af mudderverk med pråmar för 35,000 mark samt slutligen att intet anslag blef beviljadt för gatuplaneringsarbeten år 1884.

Byggnadskontorets budget, hvori den ordinarie personalens löner och arvoden ingå sådana de tillförene äro fastställda, är något mindre än under föregående år. Rörmästarens arvode är helt och hållet påfördt vattenledningen af orsaker som längre fram komma att anföras. Något anslag för fulländning af förslagen till förändringar och utvidgningar af stadsplan eller för utförande af den generalkarta, som skall upprättas öfver staden och dess egor sedan nämnde stadsplan blifvit stadfästad, ingår icke emedan förslagen äro hänskjutna till utskotts behandling eller beroende af Stadsfullmäktiges beslut och det för närvarande är omöjligt att förutse huruvida eller till hvilket omfång arbeten härmed förestå.

*Byggnads-
kontoret.*

Kontorets expenser stiga under innevarande år till 1,100 mark hvarföre samma summa förslagsvis upptages för nästa år; stegringen beror på det ständigt ökade kansliarbetet samt derpå att vattenledningens handhafvande erfordrar en mängd böcker och blanketter, hvilka förut ej påförts detta konto.

Såsom redan blifvit nämnt, har rörmästarens arvode blifvit påfördt vattenledningens „förvaltning, drift och underhåll“. Orsaken härtill är den att med den omsorgsfulla vård, som egnas vattenledningen, ingen tid blir öfrig för rörmästaren att utföra andra uppdrag. Då han emellertid utför alla arbeten å utvidgningar och rörnätets utsträckning kunde, om så synes lämpligt, den del af hans aflöning som förut hänförts till Byggnadskontoret framdeles påföras dessa underafdelningar i stället att härmed belasta „förvaltningen“. Rörmästarens arvode är förhöjdt med 300 mark eller till 2,700 mark med anledning af hans till Drätselkammaren ställda ansökan om löneförhöjning på grunder som i särskild bilaga närmare framställas.

*Vattenled-
ningen.
Förvaltning
och drift.*

För aflönande af arbetare vid skötseln af filtern upptages icke såsom hittills 1,800 mark utan förslagsvis 1,500 mark emedan endast en vinter under säregna klimatiska förhållanden möjligen kan påkalla en drygare utgift.

För extra arbetare vid rörnätet torde under närvarande förhållanden i regeln ej åtgå mera än högst 1,000 mark. Tidigare upptogs denna post med 1,800 mark.

Underhåll af vattenledningens byggnader, maskiner, dammar, m. m. jemte brandförsäkringspremier anses kunna bekostas med 1,500 mark; för 1884 är anslaget 2,000 mark.

En betydlig tillökning af anslaget för vattenledningens underhåll kräver deremot vattenreservoiren, hvars tak erfordrar en omfattande ombyggnad, enär dess bärbjelkar och mellantaket af fukt så tagit skada att takets instörtande kan befaras. Takstolarne kunna deremot ånyo användas och är betäckningen beräknad att utgöras såsom förut af asfaltfilt.

Vaktstugans vid vattenborgen brädfodring upptages oaktadt huset endast är 2 år gammalt emedan dess exponerande läge nödiggör dess förseende mot vindars och köldens inverkan.

Samma anslag för brandposters förändring och förseende mot kölden med lämplig isolering och vattenafledning, som innevarande år är beviljadt, upptages för ett lika stort antal brandposter att på samma sätt förändras.

Telefonledningen mellan pumpverket i Gammelstaden och Byggnadskontoret, som uppsattes på stadens bekostnad innan den allmänna telefoninrättningen införde natttjänst, för att Byggnadskontoret äfven nattetid skulle kunna meddela sig med maskinisten vid pumpverket, kunde numera lämpligen förenas med det allmänna telefonnätet. Fördelen blefve att utom Byggnadskontoret äfven brandverket och rörmästaren skulle kunna meddela sig med Gammelstaden under förutsättning att telefon infördes till rörmästaren. Afgiften för underhåll af stadens nuvarande telefonledning och den elektriska vattenståndsmätaren är under innevarande år 240 mark och skulle, om pumpverkets telefon förbindes med allmänna telefontätet och till rörmästaren infördes telefon, blifva för elektriska vattenståndsmätaren 200, för pumpverkets telefon 100 och för rörmästarens telefon 200 mark.

Reparation och justering af vattenmätarene har, sedan en ytterst nödvändig systematisk revision af desamma införts, bekostats med anslaget för „Inköp och profning af vattenmätare“ men upptages denna utgift för nästkommande år såsom en särskild utgiftspost med 600 mark. Af denna summa skulle Maskinisten i Gammelstaden uppbära en ersättning för hvarje af honom verkställd nyttjad vattenmätarens justering med 3 mark eller då deras antal under året stiger till ungefär 60 stycken, inalles omkring 180 mark. Maskinisten har i inläga till Drätselkammaren ansökt om löneförhöjning delvis på grund af det honom ålagda arbetet med mätarens justering och har i särskild bilaga yttrande af Byggnadskontoret afgifvits, hvarest föreslås nämnda ersättning i stället för löneförhöjning.

Bland utvidgningar märkes, likasom uti innevarande års budget, införandet af *Utvidgningar.* afstängningsluckor och kranar på det bestående rörnätet; dessa hafva visat sig nödvändiga för att vid reparationer å brandposter eller rörsträngarne äfvensom vid verkställandet af en del anslutningar kunna afstänga en mindre del af rörnätet och dermed ett mindre antal konsumenter.

Tvenne vattenkastare, bestående af enkla och starka gjutjernskolonner, liknande dem jag efter mönster från trädgårdsföreningens i Göteborg anläggningar i budgets-förslaget för år 1883 hade äran föreslå, äro upptagna för att uppställas i Runebergs-esplanaden i stället för de af okynnige personer sönderbrutna vattenutskänkarene.

För inköp af vattenmätare har med afseende å innevarande års erfarenhet upptagits 6,000 mark.

Utsträckning af vattenledningen under Ludvigsgatan har hos Drättselkammaren af gårdsegare vid nämnde gata ansökts och af Byggnadskontoret i skrifvelse af den 20 sistlidne Juni blifvit tillstyrkt.

Utsträckningen under Norra kajen har likaledes af egarene till n:o 16 ansökts och synes fullt berättigad.

Införande af vattenledning under Rödbergsgatans vestra del jemte afloppskanal utgör en fortsättning af de under åren 1883—84 utförda liknande arbeten under Smeds-, Sjömaus- och östra delen af Rödbergsgatan.

Under Anne-, Fredriks- och Arbetaregatorna föreslås anläggning af vatten-likasom afloppsledning i sammanhang med dessa gatans planering med så mycket mera skäl som de invid dem belägna nyutarrenderade kvarteren numera äro bebyggda.

Egarene till gården n:o 3 vid Vinkelgatan har ansökt om vattenledningens utsträckning från Konstantinsgatan till nämnda gård och har med anledning häraf förslag till dylik ledning jemte afloppskanal från gatans högsta punkt utanför n:o 10 blifvit uppgjorda och anslag för kostnadernas bestridande i budgeten intaget.

Genom utförande af vattenledning i sammanhang med afloppskanal under södra ändan af Albertsgatan och den vestra ändan af Robertsgatan erhålles förbindelse och cirkulation mellan vattenledningsrören i denna trakt och betjenas en mängd gårdar, som förut äro omslutna af rörnätet men ej satts i tillfälle att verkställa anslutningar, af dessa inrättningar.

Bland arbeten hvilka under rubriken „Byggnader och Allmänna arbeten, Under- *Byggnader och allmänna arbeten.* håll af stadens hus“ kräfva jemförelsevis stora anslag märkas Mångleribodarne och Hesperia. Mångleribodarne, som uppfördes under vintern 1879—80, böra brädfodras *Hus och byggnader.* ej allenast för att byggnadsordningens § 40 skall efterleivas utan för att skydda stockväggarne sedan dessa numera behörigen satt sig. Hesperia värdshus och dertill hörande område erfordrar åter ny hägnad längs nordvestra och sydöstra gränserna. Ehuru villan Hagasund torde vara skyldig att stänga längs hälften af den gemensamma sydöstra gränsen har likväl anslag för hela stängseln upptagits enär det ansetts nödigt att inhägna Hesperia med ett för villaområden så ovanligt stängsel som ett 9 fot högt brädplank.

För öfrigt underhåll upptages likasom år 1883 15,000 mark, emedan det visat sig att anslaget 12,000 mark för innevarande år varit för litet.

För underhåll af stadens andelar i gator och torg upptages ett ovanligt stort anslag nemligen 131,500 mark mot 66,460 mark under innevarande år. Häri ingår visserligen jernvägstorget's stenläggning, som på öfverhettlig befallning skall utföras år 1885, med 50,000 mark, men är anslaget det oakadt omkring 15,000 mark högre. Under en följd af år har Magistraten på Byggnadskontorets förslag så vidt möjligt sökt införa ett systematiskt omläggande af utdömda gator sålunda att samma gatuarea hvarje år kommer till behandling. Då emellertid anslag för kommunens andelar i sådana gator, som ansetts främst böra ifrågakomma, år efter år ur budgetsförslagen utesluts, befinna sig numera sådana gator, hvori kommunen ej har någon eller endast obetydlig del, uti ett vida bättre skick än de öfriga. För att i någon mån utjemna detta missförhållande har jag ej tvekat att som redan nämnts upptaga ett något större anslag för dylika arbeten.

Uti budgetsförslaget för innevarande år hade af Byggnadskontoret upptagits omläggning af salutorget's sydligaste del intill södra magasinsgatans riktninglinie under förutsättning att under följande år skulle beviljas medel för öfriga delar af samma torg, men då detta afslogs och gatläggningen längs den mera trafikerade delen eller den egentliga Vestra kajen, småningom kommit i ett ytterst dåligt skick har jag ansett det för ögonblicket mera praktiskt att en körbana af en vanlig gatas bredd omläggas från hörnet af Södra Esplanadgatan, längs husraderna intill Södra Magasinsgatan och härifrån i riktning mot Badhusgatan. Härvid riskeras att en del af denna körbana ånyo måste upprivas för att åstadkomma anslutning till öfriga andelar af torget då de skola omläggas, men blir den lifligaste trafiken snabbast betjenad på nyss föreslagna sätt. Anslaget för denna körbana 10,600 mark understiger det för södra delen af Salutorget begärda med 3,400 mark.

Skilnadens sänkning och omläggning upptages på sätt som af Drätselkammaren för år 1884 föreslogs och med samma anslag 16,800. I fall beviljandet af denna stora summa skulle anses omöjligt, kunde arbetet fördelas på tvenne år, utan att väsendtligen fördyras, sålunda att omläggning verkställdes endast till den del, som komme att sänkas, eller den östra delen intill en linie dragen från hörnet af adr. n:o 4 (Apoteket), förbi brunnen, till sydöstra hörnet af Esplanaden mellan Henriksgatorna, jemte asfalttrottoir längs teateresplanaden, hvartill erfordras 13,000 mark.

Af anslaget för Alexandersgatans påfyllning m. m. skulle en behållning finnas som i det närmaste försloge till omläggning af stadens andelar i östra hälften af nämnde gata längs Senatstorget och packhustomten, men då de oförutsedda utgifterna för godtgörelse åt särskilda gårdsegare för den skada påfyllningen förorsakar dem, uppslukar denna behållning, upptages särskildt anslag för omläggning af nämnde andelar i Alexandersgatan, hvars utförande under år 1885 af Magistraten påbjudits.

Georgsgatan är i det mest eländiga skick, isynnerhet å dess mest trafikerade

del längs trekantiga torget, hvarföre anslag för omläggning af stadens andel upptages under förutsättning att Magistraten, i enlighet med för året tillkommet gatusyninstrument, ålägger gårdsegarene att omlägga äfven sina andelar. I sammanhang med omläggningen kunde emellertid den svåra sneda backe utanför adr. n:ris 21—25, 26 och 28 som nu utgör ett verkligt hinder för trafiken, sänkas. Arbetet utföres med lätthet, då bergsprängningen mot förmodan blir jemförelsevis obetydlig, och är beräknadt att kosta 3,500 mark.

För Trädgårdsgatans omläggning beviljades medel redan år 1883, men har den ej kommit till utförande med anledning af att vederbörande ryska myndighet, å hvilken ankommer omläggning af halfva gatan, enligt uppgift ännu ej erhållit anslag härtill. Då denna gata utgör en viktig och den enda trafikled mellan jernvägstorget och Unionsgatans norra del, vore det önskligt att åt densamma gäfves den möjligast bekväma stigning, hvarföre den beräknade kostnaden för dess påfyllning, 5,300 mark, i föreliggande förslag upptagits.

Norra Magasinsgatan har liksom de två senast nämnda gatorna en för trafiken hinderlig backe utanför stadens folkskolehus, hvarföre dess omplanering i sammanhang med gatans omläggning föreslås.

Uti innevarande års budgetsförslag var äfven nyläggning af stadens andelar uti Elisabetstorget upptagna med 16,700 mark, men har detta förslag numera reducerats till omläggning af de torget omgifvande delarne af Mauritz- och Manegegatorna för att med minsta möjliga kostnad, beräknad till 4,000 mark, åstadkomma en trafikabel körbana mellan Norra kajen och Elisabetsgatan.

Till nyläggning föreslås Abrahamsgatan samt stadens andelar uti Smeds- och Sjömansgatorna, nemligen en körbana från den under innevarande sommar stenlagda Rödbergsgatan till Sjömansgatans östra ända och andelen uti den öppna platsen midtemot adr. n:ris 30 och 32 vid sistnämnda gata. Sedan Sjömansgatan numera är försedd med kloak- och vattenledning borde dess stenläggning följa i likhet med Ban- och Rödbergsgatorna.

Från underafdelningen „Stadens allmänna vägar“ har jag frånskiljt underhållet af afstjelpningsplatserna och sammanfört datsamma med underhåll af de nya afstjelpningsbryggorna och pråmarne samt renhållning af latriner och pissoirer under gemensam rubrik „Renhållningsväsendet“.

Anslaget för underhåll af allmänna vägar är ökad med 500 mark, emedan tvenne vägar, den ena genom tomterna å villan Ås, den andra å Mejlans udde tillkommit och anslaget för vägarne tidsenliga underhåll varit synnerligen knapphändigt.

Farbanan å Långa bron är totalt utsliten, men torde den undre bottenbeläggningen ännu vara oskadad, hvarföre kostnaden beräknats endast för ny yttre beläggning.

Uti posten för Renhållningsväsendet „Vakter och pråmkarlar“ ingå de 2,100 mark, som tillföre varit beviljade för vakter under rubrik „Stadens allmänna vägar“ förutom aflöning af en uppsyningsman och handtlångare vid hvarje af de båda af-

*Allmänna
vägar.*

*Renhåll-
ningsväsen-
det.*

stjelpningsbryggorna. Staten för renhållningsväsendet är i öfrigt uppgjord under försättning att bogsering och tömning af pråmarne skall betalas af spillningsafnämaren.

Till „Latriner och pissoirer, renhållning“ 2,400 mark har tillagts 600 mark för deras underhåll, emedan deras målning och reparationer af spolinrättningarne m. m. hittills förts på „Stadens hus och byggnader“ samt vattenledningens underhåll.

Chausséerna. För att tillmötesgå önskningsarne att längs hvardera af chausséerna omedelbart erhålla gångbanor till den största möjliga utsträckning har kostnadsförslag blifvit uppgjorda för gångbana längs vestra chausséen från Edesviksvägen, dit gångbana är anlagd, till Fattiggårdsafvägen, stigande till 14,500 mark, samt en dylik längs östra chausséen från chausséuppbördshuset till Sörnäs vägskilnad, uppgående till 15,800 mark. Uti budgetförslaget upptages ungefär samma summa, som beviljades för innevarande år eller 8,000 mark för att, om beslut derom fattas, kunna längs den ena eller andra chausséen utföra gångbana till sådan utsträckning, som dessa medel medgifva. Gångbanans medelpris per löpande fot är beräknad till 5,⁶⁰ mark.

Hamnarne. Ombyggnad af sydliga träkajarmen i Södra hamnen förestår under instundande vinter och är i förslaget upptagen samma summa för dess ombyggnad till stenkaj som uti Drätselkammarens förslag för innevarande år, nemligen 67,000 mark. Då meningarne om sättet för ombyggnaden till sten- eller träkaj isynnerhet sedan den af Drätselkammaren tillsatta tekniska kommissionen tillstyrkt ett solidare byggnads sätt än det för norra kajarmen, hvarigenom kostnaden stegrats från 96,900 till 193,000 mark, varit mycket delade, har jag till vinnande af nödig utredning beräknat kostnaden, som skulle åtgå till ombyggnad af kajarmen af trä på samma sätt som den nu är uppförd och funnit densamma stiga till 28,000 mark. För räntan å det kapital, som beräknats åtgå till stenkaj, skulle således en ombyggnad med trä kunna bekostas hvart fjerde år. Den nuvarande träkajen torde vara ombyggd år 1874. Likvisst måste härvid tagas i betraktande att vid ombyggnad till stenkaj bredden komme att ökas med 14 fot, hvilket för trafiken är af synnerlig vigt.

Lastningsbryggan i Sandviken fordrar äfvenledes total ombyggnad af den yttre beklädnaden eller trækistan och beräknas kosta 9,600 mark.

För muddring af båthamnarne under Vestra kajen hade Byggnadskontoret anhallit om 7,000 mark, hvaraf 4,000 mark för innevarande år beviljades. Härmed upprensades den större eller fiskarhamnen och upptages nu för muddring af den nordliga eller båthamnen 3,000 mark. Detta arbete sker med risk att den redan nu lutande trappan längs inre kajmuren helt och hållet rubbas ur sitt läge, men kan en upprensning af bottnen ej undvikas då en större aflopps kanal här utmynnar, som medför orenlighet från gårdarne vid Skilnaden, Högbergs-, Ludvigs-, Richards-, Kasern- och Södra Esplanadgatorna.

Anskaffandet af ett tidsenligt mudderverk med nödiga pråmar föreslås särskildt för att kunna uppmuddra inloppet till Sörnäs lastageplats och inre hamnbassin. Priset på mudderverket är uppgifvet af en specialist i Sverige, men de af Stockholms Patentbyrå utlofvade ritningarne och kostnadsförslag till detsamma hafva ännu ej anländt.

En körväg är projekterad att anläggas längs Munkholmsgatan, emedan kommunikation med åkdon till här belägna gårdar och vid Munkholmssundet belägna fabrik är nästan omöjlig. Arbetet, som härå nedlägges, går ej förloradt, då gatan hvarken enligt nu gällande eller nyprojekterade stadsplan kommer att förändras. *Nybyggnader.
Planering af gator.*

Arbetare-, Anne- och Fredriksgatornas planering är redan i sammanhang med vattenledningens utsträckning till dessa gator motiverad och gäller för Kampgatans planering samma skäl som för de föregående.

Anläggning af afloppskanalen, som skall utföras under jernvägstorget för att framdeles upptaga tillflöden från Hagasunds- och Brunnsatorna, nödvändig göres deraf att torget 1885 skall stenläggas. *Afloppskanaler.*

Under Alexandersgatan äro, på uppdrag af Drätselkammaren, kloaker projekterade under kortare sträckor för att möjliggöra afloppsledningar från de gårdar, som ej betjenas af förut anlagda aflopp. Deras anläggning bör föregå den till nästa sommar beslutade omläggningen af gatan.

Ombyggnad af kloakledningen under Kyrkogatan, som är utförd af gråsten i kallmur och således förorenar omgivande mark, förordades redan för ett år tillbaka af Byggnadskontoret.

Till anläggning af dylika ledningar under öfriga i budgetförslaget upptagna gator hafva skäl redan anförts och tillåter jag mig dessutom att i princip förorda utförandet af en afloppskanal i sammanhang med vattenledning under Kristiansgatan hvarom gårdsegare hos Drätselkammaren ehuru något sentida anhållit och hvartill kostnadsförslag efter slutförd undersökning inom kort skall insändas.

Ehuru förslag till utgiftsstat för Byggnadskontoret, Vattenledningen samt byggnader och allmänna arbeten inlemnades till Drätselkammarens första sammanträde i Oktober månad eller den 3:dje dennes, har det varit mig omöjligt att tidigare bilägga ofvanstående motivering till de af Byggnadskontoret föreslagna arbetens utförande under nästkommande år af orsak att de extra biträden jag förut varit i tillfälle att anlita till utförande af mera omfattande undersökningar, mätningar eller brådskande arbeten sedan Augusti månad blifvit anställda, den ena som lärare i Matematik å annan ort, den andre vid Statsjernvägarne och andra biträden varit omöjliga att erhålla samt att Stadsfullmäktige på derom gjord ansökan entledigat yngre biträdande ingenjören, hvarföre jag varit öfverhopad med arbete, som ej tålt uppskof. Helsingfors stads Byggnadskontor den 13 Oktober 1884.

Otto Ehrström.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1884.

Utskottsbetänkande angående Magistratens Utgifts- och Inkomstförslag för år 1885 samt andra dermed sammanhängande frågor.

Det af Stadsfullmäktige vid sammanträdet den 25 sistlidne November tillsatta budgetsutskott, till medlemmar hvori undertecknade blifvit utsedde, har till behandling fått emottaga följande ärender:

1:o Magistratens jemte skrifvelse för den 12 i nyssnämnde månad till Stadsfullmäktige insända Utgifts- och Inkomstförslag för nästkommande år med dertill hörande bilagor och ritningar;

2:o Magistratens skrifvelse af den 21 sistlidne Juni med stadsbetjenternas vid Rådstufvurättens andra och tredje afdelningar ansökan om löneförhöjning;

3:o Magistratens skrifvelse af den 17 nästlidne November med Bestyrelsens för Föreningen för Konstfliten i Finland anhållan att föreningen äfven under nästkommande år måtte af staden tilldelas enahanda understöd af femtusen mark, som föreningen under en följd af år åtnjutit; äfvensom

4:o Herr E. Schybergsons vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 9 innevarande December skriftligen väckta förslag om upptagande i nästa års utgiftsstat af ett anslag till belopp af förslagsvis ettusen mark för tryckning af längderna angående kommunaltaxeringen samt af de rättelser, som deri af pröfningsnämnden kunna vidtagas.

Med undantag af den under n:o 2 upptagna ansökning, som, i enlighet med utskottets förslag uti till Stadsfullmäktige aflåten skrifvelse för den 9 innevarande December, af Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren för att vid uppgörandet af den nya aflöningsstaten för stadens samtliga löntagare komma under öfvervägande, hafva ofvannämnde jemte budgetförslaget till utskottet hänskjutna ärender af utskottet behandlats under den hufvudtitel i förslaget, till hvilken hvarje ärende med afseende å dess beskaffenhet hänfört sig. Vid den med iakttagande häraf verkställda granskningen af ifrågavarande utgifts- och inkomstförslag, som, denna gång, i motsats till hvad under närmast föregående år egt rum, angifves hafva blifvit upprättadt af Magistraten med ledning af dertill utaf Drätselkammaren aflemnade upplysningar, har utskottet funnit anledning till följande anmärkningar och förslag:

Utgifter:

I. Stadens skulder.

II. Stadens embetsverk.

I afseende å dessa båda hufvudtitlar har utskottet icke funnit skäl till någon anmärkning.

III. Kommunalförvaltningen.

För Stadsfullmäktiges vaktmästare har upptagits förslagsvis ett arvode af 800 mark. Men emedan den nuvarande innehafvaren af denna befattning antagits att, emot nämnde arvode, tills vidare bestrida densamma, hvarför äfven utgiften i föregående kolumn betecknats såsom grundande sig på ett redan fattadt beslut, torde ordet „förslagsvis“ böra utgå.

För en notarie vid Drätselkammaren har Magistraten i enlighet med Drätselkammarens förslag uppfört hela årsarvodet, ehuruval Stadsfullmäktige den 4 April 1883 beviljat detta endast för två år. Då emellertid Drätselkammaren ansett de ökade göromålen å Drätselkammarens kansli nödvändigöora befattningens bibehållande äfven efter nämnde tid, har utskottet för sin del icke haft något att deremot anmärka.

Likaså har utskottet, på de af stadskamreraren Holmberg anförda skäl, ansett sig kunna biträda förslaget att höja lönen för yngre stadsbokhållaretjensten från 2,500 till 3,000 mark, tillsvidare dock endast för nästkommande år, enär Stadsfullmäktige inom kort torde komma att till behandling företaga frågan om ny aflöningsstat för stadens alla löntagare, hvarvid Stadsfullmäktige blifva i tillfälle att definitivt fastställa lönen äfven för nu ifråga varande tjänsteman samt pröfva lämpligheten af stadskamrerarens tillika framställda förslag att lönen efter fem års tjänstgöring ytterligare skulle höjas med tjugu procent af sistnämnda belopp.

Vaktmästaren vid Drätselkontoret J. Holmströms anhållan om lönetillskott har utskottet, i likhet med Drätselkammaren, ansett böra lemnas utan afseende, då befattningen nu redan är relativt väl aflönad samt de å vaktmästaren ankommande göromål, enligt stadskamrerarens intygan, icke ökats.

Enär det å tolagskontorets stat upptagna arvode för ett vågmästarebiträde, att utgå förslagsvis för sju månader med 1,400 mark, beviljas af Stadsfullmäktige särskildt för hvarje år, efter pröfning af sig företeende behof, samt arvodets belopp dervid tillika bestämmes,

böra de till grund för ifrågavarande post i första kolumnen åberopade stadsfullmäktiges beslut bortfalla samt beteckningen i andra kolumnen förändras från *b* till *c*.

De trenne beslut dels af Magistraten dels af Stadsfullmäktige, som angifvas ligga

till grund för de trenne olika afdelningar, hvori vaktmästarenes vid tolagskontoret löneförmoner utgå, hänföra sig rätteligen till posten i dess helhet och

böra därför med klammer förenas samt posten betecknas med ett enda *b* i följande kolumn.

Posten „mätarearvode“ torde såsom en förslagspost, hvars belopp beror på särskild öfverenskommelse,

rätteligen böra betecknas med *c* i andra kolumnen, hvarjemte det till stöd för posten „expenser“ återopade beslut, af enahanda orsak torde kunna bortlemnas.

Beloppen af den hamnkaptenen och hamnkontorsbokhållaren tillfallande upp-
bördsprocent hafva i följd af misräkning blifvit oriktigt upptagna i förslaget

och rättas för den förre till 3,334 mark, och för den senare till

1,667 mark,

utgörande resp. 4 och 2 % af den beräknade hamnuppborren 83,350 mark.

I det tryckta förslaget har i Hamnkontorets stat å sid. 8 en vilseledande omkastning af hänvisningarne till de upplysande förklaringar, som Magistraten låtit i förslaget inflyta, egt rum, i det den vid posten „en yngre vaktmästare“ befintliga nummern hänvisar till anmärkningen N:o 1 och siffran vid posten „rengöring af hamnar och kajer“ till anmärkningen N:o 2, ehuru det rätteligen bör vara tvärtom.

IV. Gatubelysningen.

Priset för den gas, som konsumeras af de s. k. Siemens lamporna har, antagligen i följd af en misskrifning, upptagits till 8 penni per kub.fot i stället för 0,8 penni, hvilken oriktighet förty af utskottet rättats.

Orsaken till att anslaget för belysning af Nikolai kyrkans tornur upptagits till dubbelt högre belopp än i detta års stat, är, såsom utskottet å Drätselkammaren inhemtat, den att det förra anslaget, sedan gasverket begynt leverera stenkolsgas, visat sig vara otillräckligt och erfordra ofvannämnda förhöjning.

Vid anslaget för uppställandet af trettio stycken nya terpentiner- eller petroleumlyktor å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas,

bör tilläggas ordet „förslagsvis“, då utgiftens belopp beror på framtida bestämmande.

V. Brandverket.

Å brandverkets stat hafva dyrtidstilläggen för de båda sprutmästarene på deras derom gjorda ansökan och brandkommissionens tillstyrkande, ökats från 100 mark till 240 mark, hvarjemte antalet af de tillskottsarvoden till belopp af 40 mark hvarje, som tillfalla äldre bandkonstaplarna, ökats från 16 till 20. Båda dessa ändringar i den förra staten har utskottet funnit vara berättigade.

VI. Polis- och Fångvården.

Rörande denna hufvudtitel är endast att anmärka

att såsom grund för anslagen i underafdelningen „Detektiva Polisen“ bör i första kolumnen återopas Kejs. förordn. af den 29 Juni 1876 samt derjemte särskildt framför de i nämnde underafdelning ingående posterna „läkarearvode“ och „tillersättning för oförskyld skada å kläder, ådragen i tjensten samt till gratifikation“.

Framför den i Stadshäktets stat ingående posten „en fängelsevaktmästare, lön“ bör i ofvannämndt afseende i första kolumnen citeras Magistratens beslut af den $\frac{5}{2}$ 1873, i stället för af den $\frac{3}{2}$ 1873, som i förslaget oriktigt anförts.

Den framför posten „en vaktqvinna“ återopade Kejs. Senats skrifvelse är daterad den 2 September 1875, ehuru i det tryckta förslaget skrifvelsen i följd af ett tryckfel angifvits vara af den 21 i sagde månad.

VII. Sundhets- och sjukvården.

Beträffande denna hufvudtitel har utskottet icke funnit skäl till annan ändring än att, emedan sekreterarens vid sundhetsnämnden aflöning genom Stadsfullmäktiges vid fastställandet af innevarande års budget den 29 December 1883 fattade beslut, bestämts att tillsvidare utgå med det i förslaget upptagna belopp af 600 mark för året, nämnde beslut framför posten första kolumnen återopas jemte det i andra kolumnen bokstafven *c* ändras till *b*.

VIII. Fattigvården.

Till förtydligande af posten „sjukvård“ föreslås:

att efter densamma tillägges orden: „utom inrättningen“, hvarigenom anslagets art och ändamål blifver fullt tydligt.

Då införandet af telefonledning till arbets- och fattiggården grundar sig på Stadsfullmäktiges vid fastställandet af budgeten för detta år den 29 December 1883 fattade beslut,

torde det i förslaget ingående anslaget till bestridande af afgiften för telefonledningens begagnande bära betecknas, i första kolumnen med Stadsfullmäktiges beslut $\frac{29}{12}$ 1883, samt i andra kolumnen med bokstafven *b*. i stället för *c*., som förslaget upptager.

Till frågan om införandet af vattenledning i fattiggården, hvarom styrelsen för fattigvården upprepat sin flere gånger förut framställda anhållan, återkommer utskottet längre fram vid behandlingen af anslagen för utsträckandet af vattenledningens rörnät.

IX. Undervisningsväsendet.

Emedan de å realskolans stat upptagna anslagen för hyresmedel åt rektorn och trenne lärare grunda sig på Stadsfullmäktiges den 19 September 1876 fattade beslut,

torde de bokstäfver, som införts framför anslagen i andra kolonnen, böra med klammer förenas. Deremot hänför sig Stadsfullmäktiges beslut af den 29 December 1883 endast till efterföljande post „afföning åt en vaktmästare.“

För Konstflitsföreningens slöjdskola och Handelsinstitutet, har Magistraten i enlighet med Drätselkammarens förslag och med föranledande af de utaf nämnde förening och föreståndaren för handelsläroverket Filosofiemagistern O. Lindholm derom inlemnade ansökningar upptagit anslag till enahanda belopp, som dessa läroanstalter för närvarande åtnjuta, hvadan något förslag med hänsyn till först nämnda, till utskottet särskildt hänskjutna ansökan, icke behöft af utskottet framställas.

Beträffande folkskolornas utgiftsstat, som i förslaget upptagits till 169,600 mark emot 151,860 mk. för innevarande år, hvilken betydande stegring af Drätselkammaren förklarats vara en naturlig följd af stadens utvidgning och befolkningens tillväxt samt i följd deraf oundviklig, har utskottet, enär staten, bland annat, upptager ett från 600 mark till 700 mark förhöjdt arvode för en sånglärarinna samt ett anslag af 800 mark för införande af gas i folkskolelokalen uti gården N:o 10 vid Rödbergsgatan, utan att dessa poster särskildt motiverats af Drätselkammaren eller Folkskoledirektionen, förfrågat sig om förhållandet hos Folkskoleinspektorn V. Öhberg samt dervid inhemtat, att förhöjningen af ofvannämnda sånglärarinnas arvode, som bestämmes efter antalet timmar, hvarunder sångundervisningen af henne meddelas, påkallats af en motsvarande tillökning i lärotimmarne, samt att införandet af gasbelysning i skollokalen vid Rödbergsgatan, hvilken belysning för öfrigt icke ansetts komma att ställa sig synnerligen dyrare än den nuvarande belysningen med petroleumlampor, vore nödig till förekommande af den eldfara, som vore förenad med sistsagda belysningssätt i en talrikt besökt skola, der tillräcklig uppmärksamhet icke kan egnas åt lampornas sorgfälliga skötande.

Ehuruväl utskottet icke funnit sig öfvertygad om riktigheten af den angående prisskilnaden emellan de båda belysningssätten ofvan uttalade mening, har utskottet dock på öfriga af folkskoleinspektorn anförda skäl ansett sig kunna förorda beviljandet af det för nu ifrågavarande ändamål begärda anslaget.

Med afseende åter å den förklaring, utskottet erhållit angående grunden för bestämmandet af förbemälda sånglärarinnas arvode, föreslår utskottet

ändring af postens beteckning till „en timlärarinna i sång, arvode.“

Då den arvodesförhöjning, hvartill de vid folkskolorna anställde biträdande lärare och lärarinnorna numera efter vissa bestämda tjensteår äro berättigade, tillfallit dem genom Stadsfullmäktiges i sammanhang med fastställandet af budgeten för innevarande år den 29 December 1883 fattade beslut,

torde äfven nämnde beslut böra återopas jemte de öfriga beslut och författningar, som i budgetsförslaget angitvas ligga till grund för ofvanberörda arvoden.

Förutom redan omförmälda ändringar i folkskolornas utgiftsstat, får utskottet dessutom föreslå.

att beskaffenheten af den arvodesförhöjning, som enligt förslaget bör tillkomma en biträdande lärarinna från den 25 Oktober 1885, angifves genom tillägg af orden „5 års“ framför ordet „förhöjning;“

att anslaget för aflönandet af en biträdande vaktmästare vid folkskolorna, såsom grundande sig på ett af Stadsfullmäktige förut fattadt beslut, i andra kolumnen betecknas med bokstafven b i stället för c samt att beteckningen i samma kolumn för posten „hyror för skollokaler,“ enär en del af dessa upptagits blott förslagsvis ändras från b till b & c.

Slutligen har utskottet funnit sig böra vid behandlingen af denna hufvudtitel hemställa

att den staden tillfallande andelen af 1883 års bränvinsskatt, som å inkomstsidan observerats med 7,127 mark 96 penni, främst användes till bestridande af utgifterna för folkbiblioteket och läsesalen, beräknade i utgiftsförslaget till ett belopp af 15,260 mark.

X. Staden åliggande allmänna onera.

I afseende å denna hufvudtitel har utskottet inskränkt sig till att framför de särskilda posterna uti inqvarteringsnämndens stat i första kolumnen anföra det Stadsfullmäktiges beslut, hvarpå hvarje post sig grundar, nämligen:

för ordförandens arvode Stadsfullmäktiges beslut $25/1$ 1878, för sekreterarens arvode Stadsfullmäktiges beslut $28/12$ 1878, för kvartermästarens arvode Stadsfullmäktiges beslut $14/8$ 1877, för translatorns arvode Stadsfullmäktiges beslut $29/12$ 1883 samt för vaktmästarens arvode Stadsfullmäktiges beslut $4/10$ 1876, hvilka alla poster derjemte i andra kolumnen betecknats med bokstafven b, medan framför hyresanslaget för nämndens lokal införts bokstafven c.

XI. Vattenledningen.

Emedan åt rörmästaren vid vattenledningen föreslagits en löneförhöjning af 300 mark, som det nu ankommer å Stadsfullmäktige att bevilja,

torde beteckningen i andra kolumnen för den härtill sig hänförande posten i förslaget böra ändras från b till b & c.

Vid anslaget för ved, olja och trassel

tillägges i anseende till utgiftens beskaffenhet ordet „förslagsvis“.

I sammanhang med frågan om utsträckning af rörnätet, har utskottet till behandling förehaft styrelsens för fattigvården, vid aflemmandet af specialförslag öfver utgifter för fattigvården under nästkommande år, åter upprepade anhållan om införande af vattenledning i arbets- och fattiggården. De af styrelsen till stöd därför an-

förda skäl äro enligt utskottets mening så talande att de icke vidare kunna lemnas obeaktade. Då inrättningen är belägen på ett ansenligt afstånd från sjöstranden samt användbart vatten icke finnes att tillgå å platsen, måste allt vatten framsläpas med häst till inrättningen. De härmed förenade svårigheterna hafva ökat i samma mån, som antalet personer uti inrättningen tillväxt, särskildt sedan derstädes tillkommit sjukhus och dårvårdsanstalt. Införandet af vattenledning uti inrättningen är sålunda en oafvislig nödvändighet icke blott för hämmande af möjligen inträffande eldfara, hvilket med afseende å det stora kapitalvärde, inrättningen representerar, är en omständighet som icke får förbises, utan ock för vidmakthållande af renlighet, hvilket utan riklig vattentillgång är omöjligt uti en inrättning, som inhyser omkring tvåhundra personer. Utskottet har vid sådant förhållande icke tvekat att tillstyrka beviljandet af det erforderliga anslaget för utsträckning af vattenledningen från vestra chausséen till fattiggården, hvilket arbete enligt det af Byggnadskontoret uppgjorda kostnadsförslag, som åtföljt 1883 års budgetförslag, beräknats taga i anspråk en kostnad af 14,200 mark; och får utskottet därför föreslå

att under rubriken „Utsträckning af rörnätet“ efter öfriga derunder upptagna poster införes en ny sådan: „Från vestra chausséen till stadens fattiggård Fmk 14,200“.

Då den vattenho, för hvars uppställande upptagits ett anslag af 800 mark, är afsedd att ersätta den derstädes redan förut befintliga, men otillräcklig och olämplig befunna vattenhon,

torde till förtydligande af anslagets ändamål framför ordet „vattenho“ böra tilläggas orden „ny större“.

Vidkommande de i förslaget icke upptagna ansökningar om utsträckning af vattenledningen under Högbergs- och Skarpskyttegatorna samt under den del af Wladimirsgatan, som ligger emellan Sandviks- och Repslagaregatorna, hvilka af särskilde gårdsegare vid berörde gator inlemnats till Drätselkammaren, har utskottet, med godkännande af de i stadsingenjörens afstyrkande utlåtande anförda grunder, ansett desamma för närvarande böra förfalla.

XII. Allmänna arbeten.

Vid den under afdelningen „Staden tillhöriga hus och byggnader samt lägenheters underhåll“ förekommande posten „öfrigt underhåll“

bör i anseende till utgiftens beskaffenhet tilläggas ordet „förslagvis“.

Ehuru utskottet icke kan dela Magistratens mening om nödvändigheten att innan anslag af kommunen beviljas för utförandet af sådana arbeten, som beröra enskilde gårdsegares rätt eller hvori desse kunna vara pligtiga att deltaga, i vederbörlig ordning tillstånd till arbetets verkställande bör utverkas, utan fast mer håller före att ett motsatt tillvägagående är det riktiga, har utskottet dock beträffande sänkningen af Skilnadstorget jemte öfriga dermed i gemenskap stående arbeten, för hvilka anslag till det af stadsingenjören beräknade belopp 16,800 mark af Drätselkammaren upptagits,

men af Magistraten af nyss anförd anledning från förslaget uteslutits, ansett med arbetet, såsom påkalladt mera af ett försköningsintresse än af några med torgets närvarande skick förenade verkliga olägenheter, kunna bero till ett följande år.

Deremot har utskottet icke funnit anledning förekomma att, i enlighet med Magistratens förslag, uppskjuta påfyllningen af Trädgårdsgatan emellan Fabians- och Unionsgatorna för utjemnande af den branta backe, som för närvarande är till stort men för samfärdseln å denna enda och därför äfven så viktiga trafikled emellan Unionsgatans norra del och jernvägstorget. För ifrågavarande gatas omläggning anvisades af Stadsfullmäktige redan i 1883 års budget ett anslag af 1,600 mark, som förblifvit oanvänt i förväntan på verkställandet af berörde påfyllning, som nödvändigt derförinnan borde verkställas. Då något hinder för arbetets beslutande enligt utskottets förmenande icke borde ligga i den af Magistraten framhållna omständigheten, att vederbörande ryska myndighet, å hvilken ankommer omläggning af halfva gatan, ännu icke blifvit genom ett laga kraft vunnet utslag förpligtad att deri deltaga, såvida det sjelffallet tillhör Magistraten att så begå att ett dylikt utslag ju förr dess bättre kommer till stånd, får utskottet föreslå

att under rubriken: „Gator, kanaler, afloppsdikey och kajer“
upptages en utgiftspost: „Trädgårdsgatan, påfyllning emellan Fabians- och Unionsgatorna Fmk 5,300“.

Då icke finnes angifvet hvilken myndighet meddelat det utslag, som i första kolumnen åberopas såsom grund för utgiftsposten: „omläggning af stadens andelar uti Alexandersgatan längs Senatstorget, Rådhuset och packhuset,

torde framför ordet „utslag“ böra tilläggas „Magistratens“.

Jemlikt Stadsfullmäktiges den 23 sistlidne September fattade beslut, har Drätselkammaren i förslaget upptagit ett anslag af 6,810 mark för anskaffande och uppställande å stadens kajer af sex stycken för brandverkets behof afsedda frostfria pumpar i stället för de derstädes inrättade vattenuppfodringsverken, som i allmänhet visat sig vara mindre ändamålsenliga och särskildt vintertiden äro fullkomligt oanvändbara. De föreslagna pumparne, som Ingeniören Huber erbjudit sig att utföra i enlighet med en af honom enkom för det afsedda ändamålet uppgjord konstruktion, beräknad att förena den möjligast största uppfodringsförmåga med frostfrihet, hafva af Drätselkammaren i samråd med Öfverbrandmästaren Wænerberg föreslagits att uppställas, en vid Elisabetsgatan, en i närheten af packhuset, en vid båthamnen utanför Kejsrerliga palatset, en vid kokhuset samt tvenne vid Sandvikskajen.

Utskottet, som icke underskattat betydelsen af ifrågavarande vattenuppfodringsverk, har dock icke funnit sig fullt förvissadt om att desamma, utförda enligt den af Ingeniören Huber projekterade konstruktionen, i verkligheten skola kunna emotstå köldens inverkan. Försigtigheten synes vid sådant förhållande bjuda att icke på engång utföra alla de föreslagna pumparne, utan till en början uppställa endast ett mindre antal för att inhemta erfarenhet om dessas lämplighet. I öfverensstämmelse härmed har utskottet trots sig böra tillstyrka uppställandet af endast halfva antalet

af berörde pumpar, hvilkas placering lämpligen kunde öfverlemnas till Drätselkammarens och Brandkommissionens bestämmande; och får utskottet därför föreslå

att den härtill sig hänförande utgiftsposten i förslaget erhöles följande förändrade lydelse: „3 st. frostfria pumpar förslagsvis Fmk 3,400.“

I anledning af att farbanan å långa bron, som endast för några år tillbaka erhöles ny beklädnad, åter erfordrar omläggning, har utskottet ansett skäl förekomma att hemställa

det Stadsfullmäktige, jemte beviljande af det för ifrågakomna arbete nödiga anslaget, ville anmoda Drätselkammaren att uppgöra förslag till nämnde farbanas förseende med en hållbarare beklädnad än den nuvarande.

Vid det för reparation af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken å stadens chausséer upptagna anslaget

torde för antydande af utgiftens beskaffenhet böra tilläggas ordet „förslagsvis“.

Drätselkammarens förslag i fråga om sydliga träkajarmens i södra hamnen ombyggnad jemte öfriga under afdelningen „stadens hamnar“ upptagna utgiftsposter, har utskottet funnit väl motiverade och utan anmärkning godkänt. Bland anslag för planering af gator märkes det på Magistratens förslag tillkomma anslag af 7,800 mark för anläggning af en väg längs sandviksstranden emellan Boulevard- och Rödbergsgatorna öfver det område, som för närvarande disponeras af firman P. Sinebrychoff. I likhet med Magistraten har äfven utskottet funnit nämnde väg, som enligt stadsingenjörens förslag komme att erhålla en bredd af tio fot samt förses med en nubbstensgångbana af fyra fots bredd, vara i högsta mätto af behofvet påkallad, för en obehindrad samfärdsel emellan vestliga delarne af fjerde och sjettes stadsdelarne, emellan hvilka trafiken för närvarande är hänvisad till den långa omvägen längs Albertsgatan. Vid den af enkefru A. Sinebrychoff, såsom innehafvare af ofvannämnde firma, i frågan till Stadsfullmäktige aflättna framställning har utskottet så mycket mindre kunnat fästa något afseende, som anläggandet af ifrågakomna väg enligt det af henne framkastade förslag ytterom det af firman inhägnade området skulle innefatta en afvikelse från den fastställda stadsplanen.

Det för ombyggnad och utvidgning af verandan å Kajsaniemi värdshus samt för delvis ny dekorerings af värdshusets façad äfvensom för inredning af ett till värdshuset hörande stall och uppförande af ett svanhus upptagna anslag af 6,100 mark anser sig utskottet icke kunna förorda till beviljande, emedan det enligt utskottets åsigt vore mindre väl betänkt att nedlägga en så betydande kostnad på reparation och ändring af byggnader, hvilka i anseende till sin ålder och skröplighet inom en sannolikt icke alltför aflägsen tid måste totalt ombyggas, då man äfven torde få

emotse att desamma skola uppföras på en lämpligare och fördelaktigare plats än den nuvarande. Utskottet får med afseende härå föreslå.

att ifrågavarande post från förslaget uteslutes.

Deremot har Utskottet icke funnit de af magistraten anförda omständigheterna utgöra tillräcklig anledning att tills vidare uppskjuta beviljandet af anslag för det tillärnade varuskjulet å norra kajarmen under Kejslerliga palatset, hvars uppförande Stadsfullmäktige redan i princip beslutit, och får därför föreslå

att under afdelningen „Nybyggnadsföretag“ upptages posten „Varuskjul å norra kajarmen under Kejslerliga palatset Fmk 12,000“.

Emot den föreslagna jernbron öfver Jernvägens genomsprängning i Djurgården hafva utskottets tekniske ledamöter anmärkt att den projekterade konstruktionen deraf vore alltför klen för att dess utförande enligt densamma kunde tillrådas, hvarutom ifrågasatts huruvida jernvägsförvaltningen komme att medgifva byggandet af bron enligt nämnde konstruktion, enär de till stödjande af bron projekterade sträfvorna komme att göra intrång i den för jernvägslinien gällande normalsektion, derest tvenne spår invid hvarandra komme att framdeles utläggas. Vid sådant förhållande och då utskottet icke kunnat beräkna kostnaden för brons utförande enligt ett annat lämpligare byggnadssätt, har utskottet, ehuru erkännande nyttan af nu ifrågavarande bro, trott frågan om beviljandet af anslag för densamma kunna bero tills nya ritningar kunna utarbetas och Stadsfullmäktige till granskning föreläggas.

Utskottets förslag är sålunda att utesluta ifrågavarande post af 6,300 mark.

XIII. Diverse.

Under denna titel har det tillkommit utskottet att pröfva Kamreraren E. Schybergsons till utskottets behandling hänskjutna förslag om upptagande i budgeten af ett anslag af förslagsvis 1,000 mark för tryckning af längderna angående kommunaltaxeringen äfvensom af de rättelser, som deri af pröfningsnämnden kunna vidtagas. Förslaget, som afser att bereda hvar och en tillfälle att utan svårighet erhålla kännedom om det belopp, hvartill hans inkomster af taxeringsnämnden uppskattats, i och för anförande af besvär öfver tilläfventyrs obillig taxering, synes utskottet förtjena så mycket mera afseende, som man genom offentliggörandet af taxeringslängderna och de af pröfningsnämnden vidtagna rättelser deri kan förvänta att de ojemnheter och oriktigheter, som nu ofta vidlåda taxeringen, skola förminska eller försvinna. Sjelfallet bör därför tryckningen af taxeringslängderna ske i så god tid att de blifva för allmänheten tillgängliga innan tiden för anförande af besvär hos pröfningsnämnden tilländalöper. Utskottet tvekar därför icke att föreslå.

att Stadsfullmäktige, med godkännande af ifrågavarande förslag, upptaga i budgeten en post af förslagsvis 1,000 mark för tryckning af längderna angående kommunaltaxeringen samt pröfningsnämndens rättelser deri.

Vid posten: „arvode åt mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden“ har i andra kolumnen uteglömts bokstafven e hvarjemte anslaget för oförutsedda behof genom ett tryckfel i första kolumnen betecknats med c & b, i stället för c & d.

I n k o m s t e r:

Beträffande denna afdelning af budgetförslaget har utskottet, efter öfverläggning med Drätselkammarens ordförande och stadskamreraren, funnit att inkomsten af tolagen för till Helsingfors destinerade varor samt trafikafgifterna blifvit något för högt beräknade och böra nedsättas, tolagen från 80,000 till 70,000 mark samt trafikafgifterna från 165,000 till 160,000 mark, i anledning hvaraf utskottet föreslår sådan nedsättning af nämnde inkomstposter.

Enär det belopp, som inflyter för stadskällarerättigheterna, grundar sig å det angående desammas upplåtande, afslutade kontrakt, torde till utmärkande häraf framför nämnde inkomstpost böra i första kolumnen tilläggas „Enligt kontrakt“.

Vid posten „biljardafgifter“, hvaraf det inflytande beloppet endast förslagsvis beräknats,

torde till antydande häraf införas tillägget „förslagsvis“.

För öfrigt har utskottet funnit en förändrad uppställning af den inkomstaffdelning, som omfattar upplånade disponibla medel böra för vinnande af större tydlighet, införas, och föreslås i sådant afseende följande uppställning:

„IX. Upplånade medel.

Af det nybyggnads- och regleringslån, som förstärkte

Stadsfullmäktige den 5 April 1881 beslutit upptaga å nominelt 1,550,000 mark användes under år 1885:

För stenläggning af jernvägstorget Fmk 50,000: —

För folkskolehuset vid Malmgatan „ 196,323: 22.

För sistnämnde arbete finnes dessutom att tillgå det af

statsverket beviljade lånet „ 60,000: — 306,323: 22.“

Härefter följer redogörelsen öfver användningen af ofvannämnde nybyggnads- och regleringslån, i öfrigt likalydande med den i förslaget ingående, utom att de för användande under år 1885 bestämda anslagen uppflyttas ofvan de för ännu ej påbörjade arbeten upptagna posterna.

I händelse samtliga här ofvan framställda förslag, som inverka å de beräknade utgifternas och inkomsternas belopp, vinna Stadsfullmäktiges bifall, blefve den summa, som under nästkommande år måste genom uttaxering anskaffas Fmk 648,136: 55.

Utskottet får därför föreslå

att Stadsfullmäktige, jemte godkännande af Magistratens Utgifts- och Inkomstförslag för år 1885 med af utskottet förordade ändringar, ville fastställa det belopp, som under år 1885 skall för år 1884 af kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras till Fmk 648,136: 55.

Slutligen får utskottet föreslå

att det af Stadsfullmäktige fastställda budgetförslaget för år 1885 skall till tryck befordras, hvarvid sjelffallet samtliga af Magistraten i förslaget inflikade upplysande noter och förklaringar utlemnas.

Helsingfors, den 20 December 1884.

J. W. Runeberg.

G. Asp.

Th. Tallqvist.

F. W. Grönqvist.

Hj. Schildt.

M. Svensson.

K. M. Moring.

**Sammandrag af Budgetudskottets förslag till ändring af
Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1885.**

Utgifts- eller inkomsttitel.	Post enligt utskottets förslag.	Utgifter, som bortlem- nats och Inkomster, som införts.		Utgifter, som införts o. Inkomster, som utelem- nats.	
III.	Utgifter:				
	Stadsfullmäktige:				
	Från posten: „1 vaktmästare, arvode förslags- vis“ bortlemnas „förslagsvis“.				
	Tolagskontoret:				
	De före posten: „1 vågmästarebiträde, förslags- vis för sju månader“ i första kolumnen an- tecknade beslut uteslutas jemte det i andra kolumnen bokstafven <i>b</i> ändras till <i>c</i> .				
	De trenne beslut dels af Magistraten dels af Stadsfullmäktige, som i första kolumnen be- teckna posterna „2 vaktmästare, lön“, „be- klädnads hjälp“ och „dyrtidstillägg“ förenas med klammer, hvarefter i andra kolumnen bibehålles endast ett <i>b</i> .				
	Vid posten „mätarearvode“ ändras i andra ko- lumnen bokstafven <i>b</i> till <i>c</i> .				
	Det framför posten: „expenser“ i första ko- lumnen upptagna beslut bortfaller.				
	Hamnkontoret:				
	Den hamnkaptenen tillfallande uppbördsprocent ändras till Fmk 3,334	3,334	—	80	—
	samt summan i kolumnen till Fmk 6,334.				
	Hamnkontorsbokhållarens uppbördsprocent utfö- res med Fmk 1,667	1,667	—	50	—
	i följd hvaraf summan i kolumnen ändras till Fmk 4,167.				
	— Fmk 128,061; 68 —				
	Transport	—	—	130	—

		Transport	—	—	130	—	—
IV.	Gasbelysningen: Priset per kub.fot gas, som konsumeras af Siemens lampor ändras från 8 penni till 0,8 penni (utgiften oförändrad). Terpentin- och Petroleum-belysningen: Vid posten: „30 st. nya (terpentin eller petroleum lyktor)“ tillägges „förslagsvis“.						
VI.	Detektiva Polisen: Framför denna afdelning sättes i första kolumnen „Kejs. förordn. ²⁹ / ₆ 1876“, samt likaså före posterna „läkarearvode“ och „till ersättning för oförskyld skada etc.“ Stadshäktet: Före posten „en fängelsevaktmästare, lön“ rättas beteckningen i första kolumnen till „Mag. besl. ⁵ / ₂ 1873“ samt beteckningen i samma kolumn framför posten „en vaktvinna“ till „K. Senatens Br. ² / ₉ 1875“.						
VII.	Före posten: „1 Sekreterare, lön“ tillägges i första kolumnen „S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883“ jemte det bokstafven <i>c</i> i andra kolumnen ändras till <i>b</i> .						
VIII.	Efter ordet „sjukvård“ i posten „sjukvård, förslagsvis“ tillägges „utom inrättningen“. Före posten: „Telefonledning till arbets- och fattiggården“ sättes i första kolumnen „S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883“ hvarjemte i andra kolumnen bokstafven <i>c</i> ändras till <i>b</i> .						
IX.	Realskolan: De framför posterna „Hyresmedel åt rektor“ och „d:o åt 3 lärare“ i andra kolumnen antecknade bokstäfverna förenas med klammer, hänvisande till beteckningen „S. F. besl. ¹⁹ / ₉ 1876“ i första kolumnen. Folkskolorna: Framför arvodesposterna insättes i första kolumnen till öfriga der antecknade författningar och beslut „S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883“.						
		Transport	—	—	130	—	—

	Transport	—	130	—	—
	Vid posten „1 lärarinna à 1,200: — förhöjning från $25/10$ 1885“ tillägges framför „förhöjning“ „5 års“.				
	Posten: „1 sånglärarinna, arvode“ erhåller lydelsen: „1 timlärarinna i sång, arvode“.				
	Beteckningen i första kolumnen framför posten: „1 vaktmästarebiträde“ ändras från <i>c</i> till <i>b</i> samt framför posten „hyror för skollokaler“ från <i>b</i> till <i>b & c</i> .				
X.	Inqvarteringsnämnden:				
	Arvodestoposterna förses i första kolumnen med följande anteckningar:				
	„S. F. beslut $25/1$ 1878“ före posten „1 ordförande“.				
	„D:o $28/12$ 1878“ före posten „1 sekreterare“.				
	„D:o $14/8$ 1877“ före posten „1 kvartermästare“.				
	„D:o $29/12$ 1883“ före posten „1 translator“.				
	„D:o $4/10$ 1876“ före posten „1 vaktmästare“				
	hvarjemte framför alla dessa poster i andra kolumnen tillägges bokstafven <i>b</i> .				
	Före posten „Hyra för nämndens lokal“ sättes i andra kolumnen bokstafven <i>c</i> .				
XI.	Förvaltning, drift och underhåll:				
	Posten: „1 Rörmästare, arvode“ betecknas i andra kolumnen med <i>b & c</i> .				
	Vid anslaget för ved, olja och trassel tillägges „förslagsvis“.				
	Utsträckning af rörnätet:				
	Efter de öfriga posterna införes en ny sådan: „Från vestra chausséen till stadens fattigård Fmk 14,200	14,200	—	14,200	—
	Diverse mindre arbeten:				
	Posten: „Uppställandet af en vattenho“ ändras till „uppställandet af en ny större vattenho“.				
	— Fmk 71,345: —				
	Transport	—	130	—	14,200

	Transport	—	—	130	—	14,200	—
XII.	Staden tillhöriga hus, och byggnaders underhåll:						
	Efter posten „öfrigt underhåll“ tillägges „förslagsvis“.						
	Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer:						
	Före anteckningen „Utslag den $\frac{5}{4}$ 1884“ tillägges „Magistratens“.						
	Efter anslaget för omläggning af Maurits- och Manegegatorna införes en ny post: „Trädgårdsgatan, påfyllning emellan Fabians- och Unionsgatorna Fmk 5,300:“	5,300	—	—	—	5,300	—
	betecknad i andra kolumnen med c.						
	Brunnar och vattenuppforderingsverk:						
	Posten „6 st. frostfria pumpar 6,810:“ ändras till „3 stycken frostfria pumpar, förslagsvis Fmk 3,400:“	3,400	—	3,410	—	—	—
	Stadens Chausséer:						
	Efter posten: „Reparation af körbanor etc.“ tillägges: „förslagsvis“.						
	Nybyggnadsföretag:						
	Posten: „Ombyggnad af verandan å Kajsaniemi m. m. Fmk 6,100“ utgår	—	—	6,100	—	—	—
	Efter öfriga poster under denna rubrik införes en ny sådan:						
	„Varuskjul å norra kajarmen under Kejs. palatset Fmk 12,000:“	12,000	—	—	—	12,000	—
	för hvilken post i andra kolumnen sättes bokstafven c.						
	Brobyggnad:						
	Posten: „Bro öfver Jernvägens genomsprängning Fmk 6,300“ utelemnas	—	—	6,300	—	—	—
	— Fmk 694,550: —						
XIII.	Efter taxeringsnämndens expenseanslag införes en ny post:						
	Transport	—	—	15,940	—	31,500	—

	Transport	—	15,940	31,500
	„För tryckning af taxeringslängderna och pröfningsnämndens rättelser Fmk 1,000“ betecknad med <i>c</i> i andra kolumnen. Före posten „Arvode åt Mantalsskrifvaren“ tillsattes i andra kolumnen bokstafven <i>c</i> . Beteckningen i andra kolumnen före posten „För oförutsedda behof etc.“ rättas till <i>c & d</i> . — 97,025: — — Summa utgift 2,328,934: 93. —	1,000	—	1,000
Inkomster:				
V.	Tolag för till Helsingfors destinerade varor Trafikafgifter Framför inkomstposten „Stadskällarerättigheter“ tillägges i första kolumnen: „Enl. kontrakt“. Till posten: „Biljardafgifter“ fogas tillägget „förlagsvis“. — 356,609: —	70,000 160,000	— —	10,000 5,000
	Den inkomstafdelning, som omfattar disponibla upplånade medel erhåller följande förändrade uppställning:			
IX.	Upplånade medel: Af det nybyggnads- och regleringslån, som förstärkte stadsfullmäktige den 5 April 1881 beslutit upptaga å nominelt Fmk 1,550,000, användes under år 1885: För stenläggning af jernvägstorget Fmk 50,000: — För folkskolehuset vid Malmgatan „ 196,323: 22. För sistnämnda arbete finnes dessutom att tillgå det af statsverket beviljade lånet „ 60,000: — „ 306,323: 22.			
	Ofvannämnda nybyggnads- och regleringslån är nu-			
	Transport	—	15,940	47,500

	Transport	—	15,940	47,500
mera slutsåldt och har inbragt inalles . . .	<i>Fmk 1,518,073: 75.</i>			
Af denna summa äro i de närmast föregående årens inkomst- och utgiftsfor- slag disponerade samt helt och hållet eller del- vis använda följande be- lopp:				
För gäldande af återstoden af 1880 års lån . . .	" 200,000: —			
För vattenledningens ut- vidgning	" 50,000: —			
För kanalnätets utsträck- ning	" 100,000: —			
För återställande af fat- tigvårdens fonder . . .	" 180,812: —			
För uppförande af ryska proviantmagasinet . . .	" 400,000: —			
Ombyggnad af Gammelstads qvarn	" 45,000: —			
För kommunala sjukhuset .	" 80,000: —			
För omkostnader i och för länet	" 2,938: 53.			
Under år 1885 användes ofvanstående belopp . .	" 246,323: 22.			
Hvarjemte reserveras för ännu ej påbörjade ar- beten:				
För Realskolehuset . . .	" 180,000: —			
För inredning af gamla proviantmagasinet . . .	" 33,000: —			
	<i>Fmk 1,518,073: 75.</i>			
— Summa inkomst 1,680,798: 38. —				
Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skattöre skatt- skyldige medlemmar uttaxeras		648,136 55	31,560	
	Summa	—	47,500	47,500

ÅRSBERÄTTELSE

för läsåret 1883—84 angående folkskoleväsendet i Helsingfors stad.

1. Folkskolornas antal och art samt förändringar deri.

Huru många folkskolor af hvarje slag har staden? (högre, lägre o. s. v., — med finskt, svenskt, annat undervisningsspråk, — för gossar, flickor?) Ha under läsåret nya skolor öppnats eller förut befintliga tillslutits? när och af hvad orsak? Ha några andra förändringar i afseende å skolornas antal och art inträffat?

Staden har **5 högre folkskolor**: 2 för gossar, 1 svensk och 1 finsk, 2 för flickor, 1 svensk och 1 finsk, och 1 för gossar och flickor gemensam, svensk;

25 lägre folkskolor: 14 svenska och 10 finska samt 1, hvari undervisades både på finska och svenska;

3 förberedande folkskolor (försummade barns skolor): 2 svenska, 1 för gossar och 1 för flickor, och 1 finsk, gemensam för gossar och flickor.

Af de högre skolorna voro 4 fullständiga, enhvar med 4 årsafdelningar, till hvilka dessutom hörde 16 parallelafdelningar: 6 till första, 6 till andra, 3 till tredje och 1 till fjärde årets afdelningar. Elfva af parallelafdelningarna voro svenska, fem finska. Den femte högre skolan, å fästningen Sveaborg, bestod af första och andra årets afdelningar. Af de lägre skolorna inrättades sex, 3 svenska och 3 finska, under detta läsår. De öppnades i september och oktober 1883. Af samtliga lägre skolor voro tjugu belägna inom den egentliga staden, fyra å villan Surutoin invid östra chausseen och en, den med finskt och svenskt undervisningsspråk, å Sveaborg.

2. Förändringar inom lärarepersonalen.

Ha under läsåret några lärare (lärarinnor) afgått eller tillkommit? hvar eller hvarifrån? Ha lärare. (lärarinnor) åtnjutit tjänstledighet och hvem eller hvilka under tiden förestått tjensten? Ha några andra förändringar inom lärarepersonalen inträffat? — Alla namn fullständigt och tydligt!

Till extra ordinarie lärarinnor för de tre nya finska lägre folkskolorna antogos: *Stella Alfthan, Anna Maria Cantell och Villa Sofia Corander*, af hvilka de två först-

nämnda genomgått Jyväskylä seminarium och den tredje varit två år lärarinna för lägre folkskola i Wiborg. Såsom extra ordinarie lärarinnor för de nya svenska lägre skolorna anställdes *Anna Sigrid Alexandra Heurthén*, *Anna Elin Stenberg* och *Rosa Natalia Wallén*, den förstnämnda utgången från Ekenäs seminarium och förut under ett år biträdande lärarinna vid härvarande högre svenska folkskola, och de två andra utdimitterade från fruntimmersskolan i Helsingfors. Då emellertid fröken *Stella Alfthan* icke öfvertog den åt henne gifna skolan, sköttes densamma under läsåret af *Aina Maria Karolina Norring*, seminarist från Jyväskylä. Vid läsårets slut antogs till lärarinna för samma skola Jyväskyläseminaristen *Maria Alexandra Ylander*, som senast varit folkskollärarinna i Wiborg. — Till biträdande lärare vid högre finska gosskolan antogs i början af höstterminen *Artur Henrik Pöllänen*, student, och till biträdande lärarinna vid högre finska flickskolan *Maria Elisabet Friberg*, förut lärarinna i tre år vid Tammerfors folkskolor och i ett år vid *Suomalainen tyttökoulu* i Helsingfors.

Tjänstledig för sjuklighet var under höstterminen lärarinnan vid en af stadens lägre finska folkskolor *Hilma Maria Fredrika Genetz*, hvars tjänst under tiden sköttes af *Nina Maria Kärnä*, som genomgått *Suomalainen tyttökoulu* i Helsingfors. Tjänstledighet för sjukdom var under större delen af läsåret beviljad äfven lärarinnan vid högre finska flickskolan och föreståndarinnan för samma skola fru *Elise Heintzie* som mot slutet af året tog afsked och erhöll en årlig pension af åttahundra mark för sin återstående lefnad. Fru Heintzies lärarinnebefattning sköttes under tjänstledigheten af *Agatha Antoinette Ingman* (seminarist från Jyväskylä) hvilken äfven, sedan fru Heintzie afgått, antogs till lärarinna i hennes ställe. — Till föreståndarinnan för högre finska flickskolan efter fru Heintzie utsågs lärarinnan vid samma skola *Sofia Kristina Streng*. — Tjänstledighet för idkande af studier åtnjöt under hela läsåret sångläraren *Abraham Ojanperä* och under höstterminen läraren vid högre svenska gosskolan *Johan Fredrik Appelroth*. Ojanperäs befattning sköttes af musikern *Frans Olof Holmberg* och Appelroths af seminaristen *Johan Engström*, hvilken, sedan Appelroth åter öfvertagit sin tjänst, under vårterminen tillsammans med läraren *Jakob Esaias Stenberg* handhade undervisningen vid en af högre svenska gosskolans parallelafdelningar.

3. Skolhållningen.

Är något väsendtligt att anmärka angående elevernas uppförande eller skolgången i allmänhet? Har något straff af strängare art (förvisning, kroppsstraff) användts samt hvarför och med huru många elever?

Såsom af Tab. III synes, blefvo under året 7 elever från högre och 3 elever från lägre skola på grund af förseelser aflägsnade från skolorna. De sju äldre eleverne ådrogo sig straffet genom tjufnad, de tre yngre genom öfvervåld mot lärarinna. Alla voro gossar.

Kroppssaga har användts för gröfre okynne och trots.

4. Hälsotillståndet.

Har under läsåret större och för skolgången hinderlig sjuklighet yppats? Anses någon af folkskolornas lokaler eller omgifningar genom otillräckligt utrymme, bristande ventilation, fuktighet, köld o. s. v. vara för hälsotillståndet i skolan menlig? Hvilket är det högsta och lägsta mått golfyta (kvadratfot) och luft (kubikfot) som i folkskolan under läsåret belöpt sig på en elev?

Hälsotillståndet har icke varit tillfredsställande. Under senare delen af höstterminen och början af vårterminen förorsakade mässling och koppor många skolförsummelser.

Största golfyta på elev:	32	kvadratfot,
minsta	15	”
Största rymd	505	kubikfot,
minsta	160	”

5. Gåfvor under året.

Ha folkskolorna under läsåret ihogkommits med några gåfvor eller understöd? af hvem? till hvad belopp (in natura eller penningar)? för hvad ändamål? huru använda?

Med anledning af den fest, som under hösten 1883 firades till minne af Martin Luther, sände härvarande pastorsembete 223 exemplar och bokhandlanden G. W. Edlund 400 exx. lefvernesbeskrifning öfver den store reformatorn till utdelning bland folkskolornas elever.

Äfven detta år, såsom så många år förut, skänkte fru kommerserådinna Anna Sinebrychoff till utdelning åt fattiga folkskolelever under julhälgen flerehanda beklädnadspersedlar, och en syförening, som jämväl under flere år med samma slags gåfvor ihågkommit skolornas medellösa elever, tillsände dem också i år en mängd klädesplagg. Likaledes har folkskollärorepersonalens understödsförening detta år försett många behöfvande skolbarn med nödiga kläder.

Till insättning i stadens Kapital- och lifränteförsäkringsanstalt i poster af 30 mark för 50 folkskolelever anslog Helsingfors utskänkningsaktiebolag af sin behållning från år 1883 ettusen femhundra mark.

6. Årsexamen m. m.

Hvad anmärkningsvärdt om examen? Ha några premier eller understöd dervid eller under läsåret utdelats? åt hvilka och huru många elever?

Årsexamen hölls 27—31 maj. Vid densamma utlofvades följande belöningar: från fru Karamsins hemgiftsfond hemgiftsbelopp å 500 mark åt Aurora Mathilda Lindgren, Erika Sofia Lund, Anna Olivia Törnqvist och Ida Adolfinna Markkanen, hvilka utdimitterats från de högre flickskolorna; från gosskolornas premiefond insättningar i stadens sparbank å 100 mark för Johan Edvard Lundström, Henrik Waldemar Nordbäck, Karl Artur Granroth och Bernt Otto Hällsten, å 75 m. åt Frans Oskar

Nordman, Alfred Helenius, Onni Edvard Saarelainen och Gustaf Alexander Jansson och å 50 mark åt Emil Kreander och Georg Arvid Andersson, hvilka alla utdimitterats från de högre gosskolorna, samt depositioner i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten härstädes å 30 mark för 62 de bästa af skolornas öfriga elever. Till insättningar i sistnämnda sparanstalt skulle användas Utskänkningsbolagets förberörda gåfva och den upplupna räntan å folkskolornas „Alexandersstipendiifond“.

7. Folkskoledirektionen.

Hvilka medlemmar ha senast, jemlikt folkskoförordningens § 14, från direktionen afgått och dit invalts? Af hvilka medlemmar består direktionen för närvarande? Huru många gånger har direktionen under läsåret haft sammanträden? Har direktionen utöfver det föregående något att anföra?

Folkskoledirektionen, som under läsåret hållit 22 sammanträden, utgöres, sedan handlanden E. Rudolph och f. d. skomakaremästaren G. Tallgren, hvilka voro i tur att afgå, under juni månad detta år blifvit återvalde och lärarepersonalen till sin ledamot i direktionen jemväl återvalt läraren F. O. Dannholm, för det närvarande af desse personer jämte senatstranslatoren F. Ahlman, professorn A. O. Freudenthal, lyceikollegan E. Lagerblad, öfverläraren E. J. Mellberg och ordföranden i stadens fattigvårdsstyrelse häradsdöfdingen B. Sirén samt undertecknad, skolornas inspektor.

Ordförande i direktionen under läsåret har varit senatstranslatoren Ahlman och sekreterare läraren Dannholm. Såsom skolornas ekonom har hr Tallgren fungerat och såsom kassör för skolornas donerade fonder hr Rudolph.

På framställning af direktionen beviljade stadsfullmäktige biträdande lärare och lärarinnor vid stadens folkskolor från början af innevarande kalenderår sådan löneförhöjning, som förut varit endast ordinarie lärare och lärarinnor förunnad.

8. Anmärkningar och förslag af Folkskoleinspektor.

(Jemför Folkskoförordningens § 12 mom. 6.)

Den i senaste årsberättelse angående folkskolväsendet i Helsingfors stad omnämnda fortsättningsskola, som folkskolornas lärarinnor härstädes inrättat för elever dimitterade från stadens högre folkskolor för flickor, har äfven under nu i fråga varande läsår upprätthållits och fortsatt sin välgörande värksamhet. Undervisning, både på finska och svenska, har i densamma meddelats åt 26 elever (15 svenska och 11 finska) 19 timmar i veckan uti följande ämnen: modersmålet (9 timmar, hvaraf 3 till rättskrifning, 3 till uppsatsöfningar, 2 till historisk läsning och 1 till läsning i hälso-lära), bibelläsning (2 t.), räkning (4 t.), bokföreläsning (1 t.) och handarbete (3 t.).

Helsingfors, 30 augusti 1884.

Victor Öhberg.

Bilaga B. Statistiska uppgifter.

Tabell I. Lärarepersonalen och dess aflöning.

Lärare och Lärarinnor.	Antal lärare och lärarinnor, enligt förhållandet den 1 Maj 1884:													Förestående lärarepersonals årliga aflöning.											
	stadfrände i fönsten	på profiler antagna	fönstförrättande	Summa	från seminarium dimitterade	personer med akademisk bildning	personer, som genomgått elementarläroverk eller framtimmerskola	andra	Summa	anställda vid				Ordinarie lön.	Arvode.	Löneförhöjning.	Hyresmedel.	Värdet af fria rum och värme.		Summa löneförmoner.		Medeltal för enhvar.			
										högre folkskolor	lägre folkskolor	försunnade barns skolor	aftonskolor												
																								1	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20						
Föreståndare och ordinarie lärare	7	—	—	7	—	6	—	1	7	7	—	—	—	14,000	—	—	1,600	—	—	—	—	15,600	—	2,228	57
Biträdande lärare	—	—	10	10	3	7*)	—	—	10	10	—	—	—	—	17,875	—	600	—	—	—	—	18,475	—	1,847	50
Timlärare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	21	—	—	21	7	—	7	7	21	6	14	1	—	27,096	—	—	3,570	—	—	900	—	31,566	—	1,503	14
Biträdande lärarinnor	—	—	26	26	10	—	12	4	26	14	11	1**)	—	—	32,200	—	860	—	—	400	—	33,460	—	1,338	40
Timlärarinnor	—	—	2	2	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	1,400	—	—	—	—	—	—	1,400	—	700	—
Summa	28	—	38	66	20	13	19	14	66	37	25	4	—	41,096	—	51,475	6,630	—	—	1,300	—	100,501	—	1,522	74

Ann. 1. Summorna i kolumnerna 4 och 9 böra blifva desamma.

Ann. 2. Alla under läsåret försiggångna förändringar inom lärarepersonalen böra angifvas i årsberättelsen (mom. 2).

*) En af desse har äfven genomgått seminarium.

***) En biträdande lärarinna aflönas icke af kommunen, utan af den ordinarie lärarinna hon biträder.

Tabell II. Folkskolornas inkomster och utgifter under senaste kalenderår.

	I n k o m s t e r .														U t g i f t e r .											Behållning (brist) i skolkassan den 31 December 18						
	Hyresvärdet af skolornas egna lokaler och tillfälliga kontanta inkomster af lokalerna.	Kontanta bidrag af kommunen.		Statsbidrag.		Räntor af donationer.		Tillfälliga bidrag och gåfvor.		Skolafgifter af eleverna.		Försålda elevarbeten och diverse.		Summa.		Utbetalda hyror samt hyresvärdet af skolornas egna lokaler.		Kontanta aflöningar.		Skolornas (lokaler, m. m.) underhåll.		Skolmöbel.		Undervisningsmaterial.			Till kläder åt fattiga elever.		Diverse: Ljus, ved m. m.		Summa.	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		25	26	27	28	29	30
	10,400	101,288	26,000	2,042	—	3,618	249	143,599	18,292	104,004	5,209	3,144	3,493	2,560	6,895	143,599	—															

Ann. 1. I kolumnen 10 införes allt, som kan komma under rubriken „Kontanta aflöningar“, vare sig att de utgå till lärarepersonalen eller till andra funktionärer vid skolan.

Tabell III. Intagna och afgångna äfvensom inskrifna och närvarande elever under läsåret.

	Vid läsårets början eller under dess lopp intagna nya elever:			Antal nya elever, som vid intagningen innehade följande förkunskaper:				Under läsårets lopp eller vid dess slut afgångna elever:					Af de vid föregående läsårs slut eller under detta läsårs lopp afgångna elever har följande antal vederligen intagits i:					Hela antalet inskrifna elever (d. ä. hela det antal elever, som under läsåret vare sig längre eller kortare tid besökt folkskolan):			Antal elever, som under läsåret besökt skolan.					Antal närvarande elever:					Procenttal skolförsummelser: Huru stor procent af hela antalet elever utgjorde de försummade elevtimmarna?				
	till lägsta afdelningen.	till högre afdelning.	Summa.	öfver lägre folkskolas kurs.	motsvarande lägre folkskolas kurs.	inmanligskapsfärdighet.	inga förkunskaper.	Summa.	före fulländad folkskolekurs.					Summa.	fack- eller annan skola.	seminarium.	elementarläroverk eller fruntimmersskola.	Summa.	gossar.	flickor.	Summa.	högst 90 dagar.	91—120 dagar.	121—150 dagar.	mer än 150 dagar.	Summa.	början.	slut.	vid första måndagen i						
									öfverlärdhet.	skilda på grund af förfärdens eller maktens bristen.	utelämnade utan någon anmärkning.	öfve.	efter fulländad folkskolekurs, d. ä. vid skolorna.																Summa.	högst 90 dagar.		91—120 dagar.	121—150 dagar.	mer än 150 dagar.	Summa.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
Högre folkskolorna	403	19	422	22	390	10	—	422	20	99	7	2	142	270	25	—	11	645	703	1,348	51	53	38	1,206	1,348	1,294	1,262	1,277	1,218	1,269	1,260	1,247	1,244	1,230	4,1 %
Lägre folkskolorna	504	99	603	—	—	94	509	603	7	44	3	2	330	386	—	—	—	493	445	938	32	26	37	843	938	867	884	883	882	869	873	873	872	869	5,2 %
Försummade barnskolor	69	17	86	—	—	24	62	86	1	12	—	—	50	63	—	—	—	64	65	129	11	11	16	91	129	104	99	118	114	96	92	111	109	112	7,2 %
Aftonskolor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

- Anm. 1. Summorna i kolumnerna 3 och 8 böra blifva desamma.
 Anm. 2. Summorna i kolumnerna 20 och 25 böra blifva desamma.
 Anm. 3. Vid uppgifterna i kolumnerna 21—24 afses det antal dagar, som enhvar elev verkligen varit närvarande i skolan.
 Anm. 4. Antalet „elevtimmar“ (kolumn 35) erhålles sålunda, att hela antalet verkliga undervisningstimmar under läsåret multipliceras med antalet elever, som under läsåret besökt folkskolan; antalet „försummade elevtimmar“ erhålles genom hopsummering af alla de timmar, som samma elever försummat. I denna beräkning upptagas ej de elever, som af oundvikliga och giltiga skäl, såsom dödsfall, bortflyttning, inträde i annan skola eller i tjänst o. s. v., afgått från skolan före läsårets slut, men deremot alla andra elever.

Tabell IV. Närmare uppgifter om eleverna, enligt förhållandet den 1 Maj 1884.

	Af de elever, som den 1 Maj 1884 funnos inskrifna i skolan, voro följande antal																													Förestående elevers ålder:							
	gossar.	flickor.	Summa.	barn till															undervisade i skolan på					fördelade, enligt framsteg,										elever, som erlade skolafgift.	medelåldern i skolan.	lägst ålder.	högst ålder.
				embets- och tjänstemän, o. s. v.	fabrikanter, handlande, o. s. v.	grädssegare, handverkarer, betjante o. s. v.	samt öfvergifna föräldrar.	arbetary, sjömän, soldater o. s. v.	Summa.	Summa.	svenska.	finska.	annat språk.	Summa.	sitt 1:sta	sitt 2:dra	sitt 3:de	sitt 4:de	sitt 5:te	sitt 6:te	sitt 7:e o. s. v.	Summa.	å I klassens		å II klassens		å III klassens		å IV klassens								
																							1:sta afdelning.	2:dra afdelning.	1:sta afdelning.	2:dra afdelning.	1:sta afdelning.	2:dra afdelning.	1:sta afdelning.	2:dra afdelning.	1:sta afdelning.	2:dra afdelning.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35			
Högre folkskolorna	585	643	1,228	9	16	398	805	1,228	434	794	—	1,228	378	361	249	179	52	8	1	1,228	436	389	—	253	150	—	—	—	—	—	—	1,228	447	11,6	8	17	
Lägre folkskolorna	459	423	882	1	14	268	599	882	369	513	—	882	526	323	29	4	—	—	—	882	479	403	—	—	—	—	—	—	—	—	—	882	384	8,4	7	13	
Försummade barnskolor	60	56	116	1	2	20	93	116	54	62	—	116	80	20	15	—	—	—	—	1*)	116	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116	2	10,3	7	16	
Aftonskolor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

- Anm. 1. I denna tabell upptagas alla elever, som den 1 Maj 1884 funnos kvarstående såsom inskrifna i skolan, utan afseende på, huru många elever nämnde dag voro närvarande, eller om läsning ens försiggick i skolan på nämnde dag.
 Anm. 2. Summorna i kolumnerna 3, 8, 12, 20 och 31 böra blifva desamma.
 Anm. 3. Angifvas bör om „afdelningarna“ (kolumnerna 21—30) äro års- eller parallel-afdelningar.

*) Idiot.

		Transport	—	—	8,102	72
		100,000 eller ränta à 4 % å det oguldna beloppet med	2,081	85		
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,418	15	5,500	—
K. S:ns bref d. $\frac{5}{5}$ 1880.	a	4:o. Å lånet för folkskolehuset vid Malmgatan, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 i återstående kapital <i>Fmk.</i> 50,542:50, erlägges den $\frac{9}{4}$ 1885 till Finlands Statskontor en annuitet af 10 % å det ursprung- liga skuldbeloppet <i>Fmk.</i> 60,000 eller ränta à 5 % med	2,527	13		
		samt återstoden af annuiteten i amortering	3,472	87	6,000	—
Chausséereglementet d. $\frac{20}{1}$ 1865 § 6.	a	5:o. a) Å Chausséeobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1875 till <i>Fmk.</i> 140,000, erlägges årligen i amortering och 3,6 % ränta b) till Chausséeobligationernas a- morteringsfond, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1884 <i>Fmk.</i> 26,515:27, ränta under år 1885 à 3 %	7,650	—		
			795	46	8,445	46
K. S:ns resolution d. $\frac{8}{6}$ 1876.	a	6:o. Å Vattenledningslånet <i>Fmk.</i> 1,500,000, hvarå amorteringen vid- tager år 1887, erlägges d. $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1885 ränta à 5 % med till- sammans	—	—	75,000	—
K. S:ns resolution d. $\frac{16}{6}$ 1881.	a	7:o. Å Nybyggnads- och regle- ringslånet af 1882, hvarå amor- teringen vidtager år 1886, erläg- ges d. $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ 1885 ränta à <i>Fmk.</i> 1,550,000 à $4\frac{1}{2}$ % med tillsammans	—	—	69,750	—
	c	8:o. Å ett kassakreditiv å <i>Fmk.</i> 200,000, som under år 1885 till- äfvventyrs måste upptagas, erläg- ges i provision 1 % och ränta förslagsvis <i>Fmk.</i> 4,000	—	—	6,000	—
		— <i>Fmk.</i> 178,798:18 —				
		II. Stadens embetsverk. Magistraten.				
K. S:ns resolution d. $\frac{7}{3}$ 1876	b	1 Politieborgmästare, lön <i>Fmk.</i> 7,000:				
		Transport 7,000:	—	—	178,798	18

		Transport 7,000:	—	178,798	18
K. S:ns resolution d. $\frac{7}{3}$ 1876.	}	b taffelpenningar . . . <i>Tmf.</i> 3,000:			
1869 års stat.		b hyresmedel " 2,000:	12,000		
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	}	b 1 Justitierådman, lön . . . " 3,800:			
1869 års stat.		b dyrtidstillägg . . . " 1,000:			
	}	b Viceordförande ar-			
1869 års stat.		b vode " 1,000:	5,800		
	}	b 1 Politierådman, lön	3,500		
S. F. besl. $\frac{22}{12}$ 1876.		b 1 D:o lön. . . <i>Tmf.</i> 3,200:			
1869 års stat.	}	b dyrtidstillägg " 1,000:	4,200		
		b 2 Notarier, lön å " 1,600:	3,200	28,700	
		Rådstufvurätten.			
K. Br. $\frac{7}{2}$ 1881.	}	b 1 Justitieborgmästare, lön <i>Tmf.</i> 7,000:			
1869 års stat.		b dyrtidstillägg " 2,000:	9,000		
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	}	b 2 äldre Justitierådman,			
1869 års stat.		b lön å " 3,800:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.	}	b dyrtidstillägg å " 1,000:	9,600		
1869 års stat.		b 2 äldre Justitierådman,			
	}	b lön å " 3,500:			
S. F. besl. $\frac{9}{4}$ 1875.		b dyrtidstillägg å " 1,000:	9,000		
1869 års stat.	}	b 1 äldre Justitierådman,			
S. F. beslut $\frac{9}{4}$ 1875.		b lön " 3,200:			
	}	b dyrtidstillägg " 1,000:	4,200		
		c Vikariatsarvode för en yngre Ju-			
	}	c stitierådman å 1:sta afdelningen			
		c å 200 mk i månaden	2,400		
	}	c Vikariatsarvode för en yngre Ju-			
		c stitierådman å 2:dra och d:o å			
	}	c 3:dje afdelningen å <i>Tmf.</i> 250 i			
		c månaden åt dem hvardera: . . .	6,000		
	}	c <i>Ann.</i> Vikarierne för dessa yn-			
		c gre Justitierådmanstjenster till-			
	}	c komma ej andel i de staden till-			
		c fallande boupptecknings- och arf-			
	}	c skiftes procenter.			
1869 års stat.		b Arvoden för tvenne afdelmingsord-			
	}	b förande å <i>Tmf.</i> 1,000	2,000		
1869 års stat.		b 1 Notarie för civilprotokollet, lön .	1,600		
K. Br. $\frac{7}{2}$ 1881.	}	b 4 Notarier för kriminal-			
K. S:ns skriv. $\frac{11}{11}$ 1873.		b protokollet, lön . <i>Tmf.</i> 2,000:—			
	}	b tilläggsarvode " 1,000:—	12,000		
S. F. besl. $\frac{5}{9}$ 1882.					
		Transport	55,800	207,498	18

			Transport	55,800	—	207,498	18
S. F. besl. $\frac{5}{9}$ 1882.	b	Ersättning åt brottmålsnotarierna för renskrifning af protokoll, förslagsvis		500	—	56,300	—
		Magistraten och Rådstufvurätten.					
		<i>a) gemensamma biträden.</i>					
1869 års stat.	b	1 Magistratssekreterare och Notarius Publicus, lön		1,600	—		
D:o d:o	b	1 Aktuarie, lön	<i>Fmf.</i>	2,000	—		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg		500	—	2,500	—
1869 års stat.	b	1 Kanslist, lön		1,200	—		
K. Sns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	1 Translater för ryska språket		1,000	—		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	1 D:o för finska språket		400	—		
K. Sns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	2 Stadsfiskaler, lön à <i>Fmf.</i> 2,000:—					
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg		500	—	5,000	—
		<i>b) Betjening.</i>				11,700	—
K. Sns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Stadsfogdar, lön à <i>Fmf.</i> 1,200:—					
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg		400	—	4,800	—
D:o d:o	b	4 biträdande Stadsfogdar, arvoden à	<i>Fmf.</i>	1,600	—	6,400	—
K. Sns skrivf. $\frac{11}{11}$ 1873.	b	3 Exekutionsbetjenter, lön à	<i>Fmf.</i>	600	—		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg	<i>Fmf.</i>	200	—	2,400	—
K. Sns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	8 Stadsbetjenter, lön à <i>Fmf.</i> 600:—					
Magistr. besl. $\frac{17}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp à		28	56		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg		200	—	6,628	48
K. Sns skrivf. $\frac{18}{6}$ 1873.	b	2 Stadsbetjenter anstälde vid Magistratens Kansli, lön à <i>Fmf.</i> 600:—					
Mag. besl. $\frac{17}{9}$ 1845.	b	beklädnadshjelp à		28	56		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg à		200	—		
D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	b	ytterligare d:o à		200	—	2,057	12
1869 års stat.	b	1 Rådhusvaktmästare, lön	<i>Fmf.</i>	400	—		
S. F. besl. $\frac{6}{4}$ 1875.	b	dyrtidstillägg		400	—	800	—
D:o $\frac{4}{12}$ 1875.	b	1 Rådhusdräng, lön	<i>Fmf.</i>	360	—		
	b	dyrtidstillägg		120	—	480	—
		<i>Ann.</i> De begge sistnämnde åtnjuta dessutom fri bostad och ved.				23,565	60
			Transport	—	—	299,063	78

			Transport	—	299,063	78
			<i>c) Diverse.</i>			
1869 års stat.	b	Expenser	4,000	—		
	c	Tilläggsexpenser	2,000	—		
K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	b	Ersättning åt Rådstufvurättens och Magistratens ledamöter för de dem jemlikt K. F. af den 24 Juli 1883 främtagne boupptecknings- och arfskiftes procenter, förslagsvis .	35,000	—	41,000	—
			<i>d) Pensioner.</i>			
Mag. besl. ¹³ / ₅ 1857.	}	b	Rådmanenkan I. S. T. Decker .	400	—	
D:o ¹ / ₉ 1870.		b	Magistratssekreteraredottern M. K. Wirzenius	266	67	
D:o ¹⁸ / ₂ 1863.		b	Stadsfiskalsenkan I. C. Winter och hennes barn	300	—	
D:o ³⁰ / ₁₀ 1867.		b	Rådmandöttrarna F. C. och H. S. Bergholm	340	—	
D:o d:o.		b	Rådmanen H. I. Chrons, tre barn	600	—	
S. F. besl. ¹² / ₂ 1878.		b	Hofrättsassessorn C. A. Öhrnbergs dotter	600	—	
S. F. besl. ⁸ / ₄ 1884.		b	Aktuarien A. Grönholm	1,500	—	4,006 67
			— <i>Fmg. 165,272: 27</i> —			
		III. Kommunalförvaltningen.				
		Stadsfullmäktige.				
	c	1 Sekreterare, arvode förslagsvis .	2,800	—		
	c	1 Notarie d:o d:o	2,800	—		
S. F. besl. ²⁷ / ₁₂ 1878.	b	1 Vaktmästare, arvode	800	—		
	c	Expenser, förslagsvis	3,600	—	10,000	—
		Drätselkammaren.				
	c	1 Ordförande, arvode	4,000	—		
	c	5 Ledamöter, ersättningar och arvoden	2,000	—		
S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1880.	b	1 Sekreterare, lön	5,000	—		
D:o ²⁴ / ₄ 1883.	b & c	1 Notarie, arvode	2,400	—		
	c	Kanslibitträde och Vaktbetjening, förslagsvis	2,400	—		
	c	Expenser, förslagsvis	4,000	—	19,800	—
			Transport	—	373,870	45

			Transport	—		373,870	45
		Drättselkontoret.					
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	}	b	1 Stadskamrerare, lön <i>Fmg.</i> 6,000: —				
		b	arvode för räkenskaper- skapernas behöriga aflemnande	" 400: —	6,400	—	
		b	1 Stadskassör, lön	" 5,000: —			
			Missräkningspennin- gar	" 800: —	5,800	—	
		b	1 äldre Stadsbokhåll- lare, lön	" 4,000: —			
	b	förhöjning efter 5 års tjänst vid Drät- selverket	" 800: —	4,800	—		
S. F. besl. $\frac{11}{3}$ 1879.	b & c	1 Yngre Stadsbokhållare, lön		3,000	—		
D:o d:o	b	1 Kontorsskrifvare, arvode		1,600	—		
	c	Extra biträde, förslagsvis		2,400	—		
D:o $\frac{6}{4}$ 1875.	}	b	1 Vaktmästare, lön	<i>Fmg.</i> 600: —			
		b	beklädnadshjelp	" 28: 56			
		b	dyrtidstillägg	" 200: —	828	56	
	c	Arvode för debetsedlars kringbär- ning, förslagsvis		600	—		
	c	Expenser, förslagsvis		1,800	—	27,228	56
		Tolagskontoret.					
S. F. besl. $\frac{7}{11}$ 1878.	b	1 Vågmästare för utri- kes inkommande ex- peditionen, (Vakant) lön	<i>Fmg.</i> 3,600: —				
S. F. besl. $\frac{7}{11}$ 1878.	b	Arvode för räkenska- pernas behöriga af- lemnande	" 400: —	4,000	—		
Mag. besl. $\frac{20}{4}$ 1864.	}	b	1 Vågmästare för ut- gående samt inrikes inkommande expedi- tionen, lön	<i>Fmg.</i> 2,200: —			
		b	Arvode för räkenska- pernas behöriga af- lemnande	" 200: —	2,400	—	
		c	1 Vågmästarebiträde förslagsvis för 7 månader		1,400	—	
			Transport	7,800	—	401,099	01

			Transport	7,800	—	401,099	01
Mag. besl. $\frac{26}{3}$ 1862.	b		Ersättning åt Vågmästarene för debetsedlar, förslagsvis	400	—		
D:o $\frac{26}{3}$ 1862.	}	b	2 Vaktmästare, lön å <i>Fmf.</i> 600:—				
S. F. besl. $\frac{2}{5}$ 1876.			beklädnadshjelp " 28: 56				
D:o $\frac{24}{4}$ 1883.			dyrtidstillägg " 200:—	1,657	12		
D:o $\frac{31}{3}$ 1875.	b		Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—		
Mag. besl. $\frac{18}{2}$ 1873.	b & c		Arvode för kringbärande af debetsedlar, förslagsvis	75	—		
		c	Mätarearvode, förslagsvis	2,000	—		
Enligt kontrakter.	b		Hyra för tull- och packhusmagasiner	4,200	—		
		c	Expenser, förslagsvis	500	—		
S. F. besl. $\frac{23}{10}$ 1883.	b		Hyra för tullkammarens lokal	4,500	—		
D:o $\frac{7}{6}$ 1882.	b & c		Ved för tullkammarens lokal, förslagsvis	300	—	21,932	12
Hamnkontoret.							
S. F. besl. $\frac{28}{5}$ 1878.	b		1 Hamnkaptén, lön . <i>Fmf.</i> 3,000:— 4 $\frac{0}{10}$ af Uppbörden förslagsvis " 3,334:—	6,334	—		
D:o d:o	b		1 Hammästare i Sörnäs, lön <i>Fmf.</i> 2,000:—				
D:o $\frac{20}{3}$ 1883.	b		hyresmedel " 400:—	2,400	—		
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b		1 Hamnkontorsbokhållare, lön <i>Fmf.</i> 2,500:— 2 $\frac{0}{10}$ af Uppbörden förslagsvis " 1,667:—	4,167	—		
D:o d:o	b		1 äldre Vaktmästare, lön <i>Fmf.</i> 900:—				
D:o d:o	b		beklädnadshjelp " 100:—				
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	b		Personelt lönetillskott " 400:—	1,400	—		
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b		1 Yngre Vaktmästare, lön <i>Fmf.</i> 800:—				
D:o d:o	b		beklädnadshjelp " 100:—	900	—		
D:o d:o	b		2 Hamnkonstaplar, lön å <i>Fmf.</i> 650:—				
D:o d:o	b		beklädnadshjelp " 100:—				
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	b		Personelt lönetillskott " 100:—	1,700	—		
D:o $\frac{28}{5}$ 1878.	b		2 D:o lön å <i>Fmf.</i> 650:—				
D:o d:o	b		beklädnadshjelp å " 100:—	1,500	—		
<i>Ann.</i> 2 Hamnkonstapelssyss-							
Transport				18,401	—	423,031	13

		Transport	18,401	423,031	13
		lor i Sörnäs vakanta, besättas ej under år 1885.			
S. F. besl. ³¹ / ₁₂ 1877.	}	b 2 Packare och Vräkare, lön à <i>Små</i> 480: —	960		
D:o ²⁵ / ₁ 1881.		b 1 Parmmätareälderman, lön . . .	200		
		c Arvode för uppörd af kokhus- avgifter	100		
		c Rengörning af hamnar och kajer förslagsvis	1,400		
		c Ved, belysning, expenser & diverse, förslagsvis	600	21,661	
		Byggnadskontoret.			
S. F. besl. ¹⁵ / ₆ 1877.	}	b 1 Stadsingeniör, lön <i>Små</i> 7,000: —			
		b förhöjning efter 5 års tjänst " 1,000: —			
		b resemedel " 600: —	8,600		
D:o ⁵ / ₁₂ 1882.	b	1 äldre biträdande Ingeniör, arvo- de <i>Små</i> 4,800, hvaraf hälften på- föres Vattenledningen, se XI Vat- tenledningen	2,400		
D:o d:o	b	1 Yngre d.o, arvode	3,600		
D:o ²⁷ / ₁₂ 1878.	b	1 Bokhållare, lön . <i>Små</i> 2,000: —			
D:o ²⁸ / ₁₂ 1882.	b	20 % löneförhöjning efter 5 års tjänst " 400: —	2,400		
D:o ²⁷ / ₁₂ 1878.	b	1 Trädgårdsmästare, arvode . . .	3,000		
Mag. besl. ⁹ / ₅ 1871.	b	1 Parkvakt, jemte fri bostad och ved, lön	720		
S. F. besl. ¹⁵ / ₃ 1881.	b	1 Skogsvakt, jemte fri bostad och ved, lön	900		
	c	1 D:o, jemte fri bostad, lön . . .	720		
	c	Material- och handtlångaredags- verken vid mätningar i och för stadens arbeten, förslagsvis . . .	3,000		
	c	Affattning för ny utarrendering af villaområden, förslagsvis	1,000		
	c	Expenser förslagsvis	1,100	27,440	
		— <i>Små</i> 128,061: 68 —			
		Transport	—	472,132	13

			Transport	—	—	472,132	13
		IV. Gatubelysningen.					
		<i>a) Gasbelysningen.</i>					
Kontrakt om gaslysningens införande i Helsingfors d ³⁰ / ₅ 1860.	}	<i>b</i>	80 lyktor af I och II klassen à 2,974 ¹⁰ / ₆₀ bränntimmar	237,933,20			
		<i>b</i>	229 lyktor af III klassen, à 2,564 ⁵⁰ / ₆₀ bränntimmar	587,346,50			
		<i>b</i>	247 lyktor af IV klassen, à 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar	349,381,30			
			Summa bränntimmar	1,174,661,00			
			à 4 penni		46,986	46	
S. F. besl. ⁷ / ₆ 1882.		<i>b</i>	1 Siemens lampa under 2,564 ⁵⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. à 700 liter	1,795,383			
D:o d:o		<i>b</i>	1 Siemens lampa under 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. à 1,600 liter	2,263,200			
D:o d:o		<i>b</i>	2 Siemens lampor under 1,414 ³⁰ / ₆₀ bränntimmar kons. à 700 liter	1,980,300			
			Summa liter	6,038,883			
			= 213,275 kub. fot à 0,8 penni .	1,706	20		
S. F. besl. ³⁰ / ₁ 1883.		<i>b</i>	1 Gaskontrollör, arvode	1,200	—		
D:o ³ / ₁₀ 1882.		<i>b</i>	1 Besigtningssman, arvode	200	—		
D:o ²⁹ / ₆ 1882.		<i>b</i>	Belysning af Nikolaikyrkans torauro	600	—		
		<i>c</i>	Hyra för Gaskontrollörens arbetsrum	500	—	51,192	66
		<i>b) Terpentins- och Petroleumbelysningen.</i>					
Enl. kontrakter.	}	<i>b</i>	170 st. terpentinelyktor à <i>Imf.</i> 69: 25	11,772	50		
		<i>b</i>	46 st. Petroleumlyktor à <i>Imf.</i> 71: — förslagsvis	3,266	—		
			Transport	15,038	50	523,324	79

		Transport	15,038	50	523,324	79
	c	30 st. nya att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	2,100	—		
Mag. besl. ²⁷ / ₇ 1874.	b	Belysning i Sörnäs — <i>Tmf</i> : 69,331: 16 —	1,000	—	18,138	50
		V. Brandverket.				
		a) Hyror.				
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1876.	b	Hyra för brandmanskapat vid norra tornet	2,500	—		
Enl. kontr. ²⁶ / ₁ 1876.	b	Hyra för brandmanskapat vid södra tornet	4,400	—	6,900	—
		b) Eldning och lysning.				
	c	20 famnar björkved, entreprenad, å 14 mk 65 p.	293	—		
	c	40 famnar tallved, entreprenad, å 11 mk 45 p.	458	—		
	c	40 famnar granved, entreprenad, å 10 mk 65 p.	426	—		
	c	Ljus och olja förslagsvis	1,000	—	2,177	—
	c)	Redskapens underhåll, förslagsvis	—	—	3,000	—
		d) Aflöningar och andra förmoner.				
Brandordn. 1869.	b	1 Brandmästare, lön <i>Tmf</i> : 3,200: — hyresmedel <u> </u> 600: —	3,800	—		
D:o S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883. Brandordn. 1869.	b	1 Underbrandmästare, lön	1,400	—		
	b	1 Sekreterare vid Brandkommisjonen, arvode	600	—		
Brandkomm. besl. ² / ₅ 1875 godk. af S. F. ²² / ₁₂ 1876.	b	2 Sprutmästare, lön å <i>Tmf</i> : 660: — dyrtidstillägg <u> </u> 240: —				
S. F. besl. ²⁷ / ₁₂ 1881. Brandordn. 1869.	b	beklädnadshjelp <u> </u> 60: —				
Br. kom:s besl. ²⁴ / ₄ 1873.	b	skrifvarhjelp <u> </u> 40: —	2,000	—		
	c	1 Maskinist, lön	300	—		
Br.komm:s besl. ⁸ / ₄ 1862.	b	2 Kosthållerskor, lön å <i>Tmf</i> : 240: —	480	—		
		Transport	8,580	—	553,540	29

		Transport	8,580	—	553,540	29
Brandordn. 1869. S. F. besl. $\frac{11}{5}$ 1875. D:o $\frac{28}{12}$ 1882.	{	b	60 Brandkonstaplar, lön å	240: —		
		b	beklädnadshjelp	40: —		
		b	dyrtidstillägg	100: —	22,800	—
		c	Tillskottsarvode att, i mon af behof, utgifvas åt 4 ordningsmän vid tornen, å 60 mk	<i>Små.</i> 240: —		
		c	D:o åt 20 äldre kon- staplar å 40 mk	800: —	1,040	—
Br. kom:s besl. $\frac{20}{2}$ 1876.		b	Tillskottsarvode för eldning och putsning af ångsprutan	240	—	
D:o d:o		b	Arvode för värden af brunnarne	500	—	
D:o $\frac{28}{3}$ 1872.		b	D:o för d:o af brandverkets telegraf	150	—	
Enl. kontrakt.		b	D:o för d:o af nya brandtelegrafan	500	—	
	c & d		För oförutsedda utgifter för d.o	200	—	34,010
			<i>e) Brandstallet, 12 hästar.</i>			
		c	4,380 <i>Lt</i> hö, entreprenad å 67 p:ni	2,934	60	
		c	73 tunnor hafre, d:o å 11 mk 60 p:ni	846	80	
		c	Skoning och Medicin, förslagsvis	500	—	
		c	Underhåll af seldon m. m., för slagsvis	200	—	4,481 40
			<i>f) Inköp af nya redskap m. m., förslagsvis.</i>			
		c	1 ny brandstege	1,700	—	
		c	400 fot gummerad hampslang, $2\frac{1}{2}$ å 2 mk 20 p:ni	880	—	2,580
			<i>g) Diverse.</i>			
		c	Arvoden för brandsyner, förslags- vis	700	—	
		c	Gratifikationer, vatten vid eldsvådor m. m., förslagsvis	2,000	—	
		c	För inköp af böcker och tidnin- gar	50	—	2,750
			— <i>Små.</i> 55,898: 40 —			
			Transport	—	—	597,361 69

		Transport	—	597,361	69
		VI. Polis- och Fångvården.			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.		Polisinrättningen.			
	<i>b</i>	1 Polismästare, lön <i>Fmg.</i> 6,000: — hyresmedel . . . <i>Fmg.</i> 1,500: — underhåll af 2 hästar och åkdon . . . " 1,500: —	9,000		
		1 Underpolismästare lön " 4,000: — hyresmedel " 1,200: — underhåll af häst och åkdon " 800: —	6,000		
		2 Ledamöter i Polis-kammaren å . . <i>Fmg.</i> 600: —	1,200		
		1 Sekreterare, lön . <i>Fmg.</i> 1,400: — hyresmedel " 600: —	2,000		
		2 Notarier, lön å . <i>Fmg.</i> 1,200: —	2,400		
		2 Kanslister, lön å <i>Fmg.</i> 1,000: —	2,000	22,600	
		Ordningspolisen.			
		2 Kommissarier, lön å <i>Fmg.</i> 1,500: — hyresmedel " 600: — tjenstgöringsarvode " 300: —	4,800		
		8 Öfverkonstaplar, lön å <i>Fmg.</i> 750: — tjenstgöringsarvode " 750: —	12,000		
		30 äldre konstaplar, lön å " 500: — tjenstgöringsarvode " 400: — beklädnadshjelp " 200: —	33,000		
		32 yngre konstaplar, lön å " 400: — tjenstgöringsarvode " 400: — beklädnadshjelp " 200: —	32,000		
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882.	<i>b</i>	Tillägg.			
		2 Öfverkonstaplar, lön å <i>Fmg.</i> 750: — tjenstgöringsarvode " 750: —	3,000		
		6 äldre konstaplar, lön å " 500: — tjenstgöringsarvode " 400: — beklädnadshjelp " 200: —	6,600		
		Transport	91,400	619,961	69

		Transport	91,400	—	619,961	69
		6 yngre konstaplar, lön à " 400:— tjänstgöringsarvode " 400:— beklädnadshjelp " 200:—	6,000	—		
		4 hästars underhåll, ef- ter 1 <i>L</i> hö och 4 <i>H</i> hafre om dagen, för- slagsvis <i>Fm</i> 550:— Skoning och läkeme- del, förslagsvis " 40:— Remont, förslagsvis " 40:—	2,520	—	99,920	
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.		Detektiva Polisen.				
		1 kommissarie, lön . <i>Fm</i> 1,500:— hyresmedel " 800:— tjänstgöringsarvode " 500:—	2,800	—		
		1 Öfverkonstapel, lön " 1,000:— tjänstgöringsarvode " 800:—	1,800	—		
		6 Konstaplar, lön à " 500:— tjänstgöringsarvode " 500:— beklädnadshjelp " 200:—	7,200	—		
S. F. besl. ¹² / ₁₀ 1880.	b & c	Expenser	1,700	—		
		Läkarearvode	600	—		
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.		Till ersättning för oförskylt ska- da å kläder, ådragen i tjensten, samt till gratifikation	1,000	—		
		Hyra för 2:dra Polisvaktkontorets lokal	2,400	—		
	c	Hyresbidrag för vaktkontoren vid Chausséerna	360	—	17,860	
		Stadshäktet.				
Mag. besl. ⁵ / ₂ 1873.	b	1 Fängelsevaktmästare, lön	300	—		
D:o ²⁸ / ₄ 1873.	b	6 Fångknektar, lön à . <i>Fm</i> 500:— dyrtidstillägg " 100:—	3,600	—		
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₁ 1875.	b	1 Vaktqvinna jemte fri bostad	300	—		
D:o ¹³ / ₄ 1875.	b	2 Politiekarlar à . . . <i>Fm</i> 360:—	720	—		
K. Sen:s Br. ² / ₉ 1875.	b	Religiös vård	600	—		
Mag. besl. ² / ₁₂ 1867.	b	Förnödenheter, förslagsvis	1,000	—	6,520	
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1876.	c	— <i>Fm</i> 146:900 — —		—		
		Transport	—	—	744,261	69

		Transport	—	744,261	69
		VII. Sundhets- och sjukvården.			
S. F. besl. ²⁰ / ₉ 1877.	b	1 Stadsläkare, lön	<i>Små</i> : 5,400: —		
	b	hyresmedel	" 1,600: —	7,000	
	b	2 Distriktsläkare, å	" 3,000: —	6,000	
D:o ⁷ / ₆ 1882.	b	1 Qvinlig läkare		2,000	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	1 Sekreterare, lön		600	
Mag. besl. ²⁷ / ₁₁ 1869.	b	1 Barnmorska, lön		300	
S. F. besl. ²⁸ / ₆ 1878.	b	1 Ekonom (qvinlig, utom fria rum			
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	och ved), lön		1,200	
	c	1 Sjuksköterska å mk 45 pr månad		540	
	c	1 D:o å mk 40 pr månad		480	
	c	1 Dreng, lön	<i>Små</i> : 240: —		
		kostpeningar ,	" 288: —	528	
	c	Expenser och betjening, förslagsvis		800	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1875.	b	Hyra för besigtningsslokal		800	
D:o ²¹ / ₁₀ 1878.	b	Hyra för ordinarie sjukhuset . . .		4,200	
	c	Kost för 25 sjuke å 60 p:ni p:r			
	c	dag för 365 dagar förslagsvis . .		5,475	
	c	Läkemedel, förslagsvis		1,000	
	c	Tvätt, d:o		400	
	c	Ved, belysning och vatten, förslagsvis		1,200	
	c	Remont af lasarettspersedlar & diverse, förslagsvis		1,000	
S. F. besl. ⁵ / ₆ 1883.	b	Underhåll af en besigtningssstation			
	b	för lifsmedel, förslagsvis		5,480	
D:o ²⁹ / ₁ 1884.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen,			
	b	arvode		2,500	
D:o d:o.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen,			
	b	arvode		2,000	
		— <i>Små</i> : 43,503 —			43,503
		VIII. Fattigvården.			
Fattigv. regl. 1863.	b	1 Ordförande i Styrelsen, lön	<i>Små</i> : 1,600: —		
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1875.	b	dyrtidstillägg	" 1,400: —	3,000	
D:o d:o	b	1 Sekreterare, lön	<i>Små</i> : 1,200: —		
D:o ²⁹ / ₅ 1877.	b	arvode	" 400: —	1,600	
		Transport	4,600	787,764	69

		Transport	4,600	787,764	69	
S. F. besl. ²³ / ₁₂ 1880.	b	1 Vaktmästare, lön	600			
Kyrkost. ⁵ / ₆ 1872. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	1 Inspektor för arbets- och fattiggården, jemte fri bostad och ved, lön <i>Smc</i> 2,500:—				
		extra arvode „ 500:—	3,000			
D:o ³¹ / ₁₀ 1876.	b	1 Predikant, arvode	1,000			
Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1874.	c	1 Sjuksköterska för fattiggården, lön	420			
	c	1 Sjuksköterska för de på sjukhuset intagna, lön	420			
	c	1 manlig vårdare för dårvårdsafdelningen, lön	600			
	c	1 sköterska för dårvårdsafdelningen, lön	420			
	S. F. besl. ¹⁸ / ₉ 1877.	b	Hyra för styrelsens lokal	700		
	c	Städning af densamma	60			
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslagsvis	1,200			
	c	Inspektionsrese-kostnadsersättning för d:o, förslagsvis	400			
	c	Understöd åt de fattige: ständiga, förslagsvis <i>Smc</i> 46,000:— tillfälliga, förslagsvis „ 6,000:—	52,000			
	c	Beklädnad för de fattige i fattiggården, förslagsvis	4,600			
	c	Kost för de fattige å arbets- och fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis	20,500			
	c	Sjukvård utom inrättningen, förslagsvis	3,000			
	c	Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å Lappviks sjukhus och Sjählö hospital, förslagsvis	8,000			
	c	Läkemedel, förslagsvis	2,700			
	c	Inventarier, förslagsvis	1,000			
c	Ved, förslagsvis	3,800				
c	Hafre för tvenne hästar, förslagsvis	300				
c	Hö för tvenne hästar, (påräknas från fattiggårdens jordområde) förslagsvis	600				
c	Remontarbeten å arbets- och fattiggården, förslagsvis	1,400				
		Transport	111,320	787,764	69	

			Transport	111,320	—	787,764	69
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	c & d	För oförutsedda behof och diverse, förslagsvis		5,000	—		
	b	Telefonledning till arbets- och fattiggården		380	—	116,700	—
		— <i>Fmf.</i> 116,700 —					
		IX. Undervisningsväsendet.					
		a) <i>Navigationsskolan.</i>					
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1876.	b	Hyra		2,400	—		
	c	Ved, incl. huggning, förslagsvis		470	—	2,870	—
		b) <i>Realskolan.</i>					
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876. Enligt kontrakt.	b	Hyra för skollokalen		6,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis		850	—		
	c	Inventarier och diverse, förslagsvis		1,000	—		
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876. D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	Hyresmedel åt rektor		1,200	—		
	b	D:o åt 3 lärare å <i>Fmf.</i> 900:—		2,700	—		
	b	Aflöning åt 1 vaktmästare		600	—	12,350	—
		c) <i>Slöjdskolan.</i>					
	c	Anslag		—	—	5,000	—
		d) <i>Handelsinstitutet.</i>					
	c	Anslag		—	—	2,500	—
		e) <i>Folkskolorna.</i>					
		Löner:					
	b	3 lärare, lön å . . . <i>Fmf.</i> 2,000:—					
		10 års förhöjning å		400:—	—	7,200	—
	b	1 lärare, lön		2,000:—	—		
		5 års förhöjning å		200:—	—		
		Ytterligare förhöjning från ²⁰ / ₉ 1885		55:56	—	2,255	56
Folkskoleregl. ²⁵ / ₃ 1870 Kyrkost. ¹⁷ / ₉ 1873. S. F. besl. ¹² / ₃ 1878. D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	3 lärare, lön å		2,000:—	—		
		5 års förhöjning		200:—	—	6,600	—
	b	4 lärarinnor, lön å		1,500:—	—		
		10 års förhöjning		300:—	—	7,200	—
	b	1 lärarinna, lön		1,500:—	—		
		5 års förhöjning		150:—	—		
		Transport		1,650:—	—	23,255	56
						927,184	69

		Transport <i>Fråk</i> 1,650:—	23,255	56	927,184	69
		Ytterligare 5 års förhöjning från $\frac{16}{10}$ 1885.	31: 25	1,681	25	
	b	2 lärarinnor, lön à	1,500:—	3,000	—	
	b	4 lärarinnor, lön à	1,200:—	6,240	—	
		15 års förhöjning	360:—			
	b	2 lärarinnor, lön à	1,000:—	2,880	—	
		10 års förhöjning	240:—			
	b	6 lärarinnor, lön à	1,200:—	7,920	—	
		5 års förhöjning	120:—			
	b	1 lärarinna, lön		1,296	—	
	b	1 lärarinna, lön à	1,200:—			
		5 års förhöjning från $\frac{1}{9}$ 1885	40:—	1,240	—	
	b	1 lärarinna, lön		1,200	—	
		Arvoden:				
	b	3 lärare, arvode à . <i>Fråk</i> 2,000:—		6,600	—	
		5 års förhöjning	200:—			
	b	1 lärare, arvode	2,000:—			
		5 års förhöjning från $\frac{17}{2}$ 1885	174: 44	2,174	44	
	b	7 lärare, arvode à	2,000:—	14,000	—	
	b	1 sånglärare, arvode	1,250:—			
		5 års förhöjning från $\frac{6}{9}$ 1885	39: 58	1,289	58	
	b	1 sånglärare, arvode		875	—	
	b	4 lärarinnor, à	1,500:—	6,600	—	
		5 års förhöjning	150:—			
	b	1 lärarinna, à	<i>Fråk</i> 1,500:—			
		5 års förhöjning från $\frac{19}{10}$ 1885	29: 58	1,529	58	
	b	6 lärarinnor, à	1,500:—	9,000	—	
	b	1 lärarinna, à	1,200:—			
		5 års förhöjning från $\frac{25}{10}$ 1885	22:—	1,222	—	
	b	11 lärarinnor, à	1,200:—	13,200	—	
	b	2 lärarinnor, à	1,000:—	2,000	—	
	b	1 sånglärarinna, à	1,100:—			
		Transport <i>Fråk</i> 1,100:—	107,203	41	927,184	69

Folkskoleregl. $\frac{25}{5}$ 1870.
Kyrkost. $\frac{17}{9}$ 1873.
S. F. besl. $\frac{12}{3}$ 1878.
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.

		Transport <i>Fmf.</i> 1,100: —	107,203	41	927,184	69
Folkskoleregl. ^{23/3} 1870. Kyrkost. ^{17/9} 1873. S. F. besl. ^{12/3} 1878. D:o ^{20/12} 1883.	{	5 års förhöjning " 110: —				
		Ytterligare 5 års förhöjning från ^{6/11} 1885. " 16: 81	1,226	81		
		<i>c</i> 1 Timlärarinna i sång, arvode	700	—		
	<i>c</i>	Timlärarinnor för de förberedande skolorna förslagsvis	2,300	—		
	<i>c</i>	Vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal under höstterminen förslagsvis	4,900	—		
Folkskoleregl. ^{23/3} 1870. Kyrkost. ^{17/9} 1873. S. F. besl. ^{12/3} 1878. D:o ^{20/12} 1883. D:o d:o D:o d:o	{	<i>b</i> 1 Inspektor, lön	6,000	—		
		<i>b & c</i> 1 Sekreterare i direktionen, lön	600	—		
		<i>b</i> 1 Ekonom, lön	1,500	—		
		<i>b</i> 1 Vaktmästare, lön	1,000	—		
		<i>b</i> 1 d:o biträde, lön	200	—		
		<i>b</i> Arvoden för matrikelföringen vid de högre folkskolorna	500	—		
		<i>b & c</i> Öfriga kostnader:				
	<i>b & c</i>	Hyror för skollokalerna (12,453 mk 32 p: i för redan hyrda och förslagsvis 2,000 mk för nya)	14,453	32		
	<i>c</i>	Undervisningsmaterial, förslagsvis	4,200	—		
	<i>c</i>	Material för handarbeten, förslagsvis	1,200	—		
	<i>c</i>	Ny skolmöbel & reparation af gammal, förslagsvis	3,500	—		
	<i>c</i>	Ved och vedhuggning, förslagsvis	4,000	—		
	<i>c</i>	Belysning förslagsvis	3,300	—		
	<i>c</i>	Till beklädnad åt medellösa elever, förslagsvis	3,000	—		
	<i>c</i>	Renhållning (städning, skurning m. m.), förslagsvis	2,000	—		
	<i>c</i>	Vattenledningens utvidgning i gården N:o 21 vid Kaserngatan förslagsvis <i>Fmf.</i> 800: —				
	<i>c</i>	Införande af gas i gården N:o 10 vid Rödbergsgatan, förslagsvis " 800: —				
	<i>c</i>	Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar, förslagsvis " 4,500: —	6,100	—		
		Transport	167,883	54	927,184	69

		Transport	167,883	54	927,184	69
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1883.	c	Bidrag till upprätthållande af en fortsättningsskola för flickor, som genomgått högre folkskolan . . .	600	—		
	b	Pension åt förra lärarinnan E. Heinzie	800	—		
	c	Diverse, förslagsvis	316	46	169,600	—
		<i>f) Folkbibliotheket och Läsesalen.</i>				
S. F. besl. ⁶ / ₄ 1882.	b	1 Bibliotekarie, arvode <i>Smf</i> 2,000: —				
D:o ⁵ / ₄ 1883.	b	hyresmedel 500: —	2,500	—		
	c	Biträden vid utlåningen, arvoden	1,620	—		
	c	Bitrådet vid läsesalen, arvode förslagsvis	540	—		
	b	1 Vaktmästare, jemte fria rum och ved, lön	800	—		
S. F. besl. ² / ₁₀ 1882.	b	1 Gårdskar, jemte fria rum och ved, lön	200	—		
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar samt inbindning	5,000	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis . . .	3,000	—		
	c	Brandstodsafgifter, d:o	600	—		
	c & d	Diverse samt oförutsedda utgifter, förslagsvis	1,000	—	15,260	—
		— <i>Smf</i> 207,580 —				
		X. Staden åliggande allmänna onera.				
		<i>a) Skjutshållning, förslagsvis.</i>				
Drätselkamm. besl. ¹² / ₄ 1884.	b	Entreprenad 12 hästar å mk 485	—	—	5,820	—
		<i>b) Kronoutlagor.</i>				
K. Manif. ¹ / ₈ 1811 § 3.	b	Båtsmansvakansafgift	576	—		
Res. på städ. besv. ¹⁹ / ₂₁ 1757 § 58.	b	Boskapspenningar och utsädesafgift	53	4	629	04
		<i>c) Inqvartering.</i>				
Inqv. regl. ¹⁹ / ₁ 1876.	c	Inqvarteringskostnader, förslagsvis	—	—	339,621	20
S. F. besl. ¹¹ / ₃ 1879.						
		Transport	—	—	1,458,114	93

			Transport	—	1,458,114	93
			<i>d) Inqvarteringsnämnden.</i>			
S. F. besl. ²⁵ / ₁ 1878.	<i>b</i>	1 Ordförande, arvode	2,000	—		
D:o ²⁸ / ₁₂ 1878.	<i>b</i>	1 Sekreterare	1,600	—		
D:o ¹⁴ / ₈ 1877.	<i>b</i>	1 Qvartermästare	2,000	—		
D:o ²⁰ / ₁₂ 1883.	<i>b</i>	1 Translator	800	—		
D:o ⁴ / ₁₀ 1876.	<i>b</i>	1 Vaktmästare	800	—		
	<i>c</i>	Hyra för Nämndens lokal	700	—	7,900	—
		— <i>Smf. 353,970: 24</i>				
		XI. Vattenledningen.				
		<i>Förvaltning, drift och underhåll:</i>				
	<i>b</i>	Äldre biträdande Ingeniören, andra hälften af arvodet (se Byggnadskontoret)	2,400	—		
	<i>b & c</i>	1 Rörmästare, arvode	2,700	—		
	<i>b</i>	Rörläggare och handlangarearvoden, förslagsvis	2,000	—		
	<i>b</i>	1 Maskinist vid Pumpverket, jemte fri bostad och ved, arvode	2,100	—		
	<i>b</i>	1 Maskinistbiträde, jemte fri bostad och ved, arvode	720	—		
S. F. besl. ⁵ / ₁₂ 1882.	<i>b</i>	1 Filterförman, jemte fri bostad och ved, arvode	1,080	—		
	<i>b</i>	Biträden och handlangare åt filterförmannen, arvoden sammanlagdt, förslagsvis	1,500	—		
	<i>b</i>	Extra arbetare vid rörnätet, förslagsvis	1,000	—		
	<i>b</i>	Ved, olja och trassel, förslagsvis	800	—		
	<i>b</i>	Resemedel för Byggnadskontorets Ingeniörer	300	—		
	<i>b</i>	Arvode för debitering af vattenkonsumtionsavgifter	600	—		
	<i>c</i>	Underhåll af Vattenledningsbyggnader, maskiner och dammar i Gammelstaden jemte brandförsäkringspremier, förslagsvis	1,500	—		
	<i>c</i>	Remont af filterbassinen, förslagsvis	600	—		
	<i>c</i>	Ombyggnad af taket å Vattenborgen jemte uppgång till densamma ifrån körvägen	6,200	—		
		Transport	23,500	—	1,466,014	93

		Transport	23,500	—	1,466,014	93
c		Brädfodring och målning af vaktstugan vid vattenborgen	550	—		
c		Ändring af 10 st. brandposter för att skydda dem mot frysning	2,400	—		
c		Skyddande af 10 st. brandposter mot frysning genom lämplig isolering och vattenafledning	1,100	—		
c		Elektrisk Vattenståndsmätare, underhåll	200	—		
c		Telefonafgift	250	—		
c		Reparation och justering af Vattenmätare, förslagsvis	600	—		
c		Öfrigt underhåll, förslagsvis	3,200	—	31,800	
		<i>Utsträckning af rörnätet under:</i>				
c		Ludvigsgatan, ifrån adress N:ris 5 & 6 till adr. N:o 10	730	—		
c		Norra kajen, ifrån adr. N:o 14 till adr. N:o 16	900	—		
c		Rödbergsgatan, ifrån adr. N:o 9 till adr. N:o 23	6,600	—		
c		Annægatan, från Simonsgatan till adr. N:o 34 vid Annægatan	200	—		
c		Fredriksgatan, emellan Malm- och Kampgatorna	2,100	—		
c		Vinkelgatan ifrån adr. N:o 10 till Konstantinsgatan	2,900	—		
c		Alberts- och Stora Robertsgatorna ifrån Nylandsgatan till adr. N:o 50 vid Stora Robertsgatan (jemte kanal)	3,000	—		
c		Från vestra chausséen till stadens fattiggård	14,200	—	30,630	
		<i>Diverse mindre arbeten.</i>				
c		1 st. afstängningslucka för tillloppsroret till filtern i Gammelstaden	500	—		
c		1 st. 8" afstängningskran å rörnätet	240	—		
c		2 st. 6" afstängningskranar å rörnätet å 175	350	—		
		Transport	1,090	—	1,528,444	93

		Transport	1,090	1,528,444	93
	<i>c</i>	5 st. 4" afstängningskranar å rör- nätet å mk 135	675		
	<i>c</i>	2 st. vattenkastare i Mellersta Esplanaden å mk 175	350		
	<i>c</i>	Inköp af vattenmätare, förslagsvis	6,000		
	<i>c</i>	Uppställande af en ny större vat- tenho utanför gasverket.	800	8,915	
		— <i>Fmg.</i> 71,345 —			
		XII. Allmänna arbeten, <i>som i det föregående icke äro nämnde.</i>			
		1:o. Staden tillhöriga hus' och bygg- naders samt lägenheters underhåll.			
	<i>c</i>	Brandmur samt jernluckor och dörrar till rådhusarkivet	4,000		
	<i>c</i>	Mångleribodarnes vid Simonsgatan brädfodring och målning	5,000		
	<i>c</i>	Ombyggnad af en del af Villan Hesperias hägnad mot angrän- sande villor	2,400		
	<i>c</i>	Öfrigt underhåll, förslagsvis	15,000	26,400	
		2:o. Gator, kanaler, afloppsdiken och kajer.			
		Omläggning af stadens andelar uti:			
	<i>c</i>	Vestra kajen, en gatas bredd från södra Esplanad- till Badhusgatan	11,600		
	<i>b</i>	Alexandersgatan längs Senatstor- get, Rådhuset och packhuset	4,700		
	<i>c</i>	Georgsgatan, längs trekantiga tor- get 2,300 mark samt sänkning af backen utanför N:o 21, 25, 26 och 28 — 3,500 mark	5,800		
	<i>b</i>	Nikolaigatan, planering och asfal- tering af trottoiren utanför Fin- lands bank	2,000		
	<i>c</i>	Maurits- och Manegegatorna längs Elisabetstorg	4,000		
	<i>c</i>	Trädgårdsgatan, påfyllning emel- lan Fabians- och Unionsgatorna	5,300		
		Transport	33,400	1,563,759	93

Magistratens utslag
3/4 1884.

S. F. besl. 7/10 1884.

		Transport	33,400	—	1,563,759	93
K. Senatens föreskrift.	b	Nyläggning af jernvägstorget . .	50,000	—		
	c	Öfrigt underhåll, incl. snöplogning, förslagsvis	25,000	—	108,400	—
		3:o. Brunnar och vattenuppfor- dringsverk för brandväsendet.				
	c	Diverse reparationer	2,000	—		
	c	3 st. frostfria pumpar	3,400	—	5,400	—
		4:o. Stadens allmänna vägar.				
	c	Underhåll, förslagsvis	4,500	—		
	c	Farbanan å långa bron	2,600	—	7,100	—
		5:o. Renhållningsväsendet.				
	c	Underhåll af afstjelningsplatser- na, bryggor och prämar, förslags- vis	1,000	—		
	c	Vakter och Prämkarlar, förslagsvis	5,000	—		
	c	Latriners och pissoirers underhåll och renhållning, förslagsvis . .	3,000	—		
Drätselk. besl. ^{21/10} 1884.	b	Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	12,000	—	21,000	—
		6:o. Stadens chausséer.				
	c	Gångbana längs Vestra chausséen till Hesperia porten och längs Östra chausséen till villan Nec- ken	8,000	—		
	c	Reparation af körbanor, vaktstugor, broar, trummor och handräcken, förslagsvis	11,000	—	19,000	—
		7:o. Stadens planteringar och trädkola.				
	c	Underhåll, förslagsvis	16,000	—		
	c	Planering, plantering och insåning af östra delen af Kajsaniemi Park	4,000	—		
	c	Underhåll af hägnader, förslagsvis	1,500	—		
	c	Grusning (fortsättningsvis) af fest- planen i Kajsaniemi	2,000	—	23,500	—
		Transport	—	—	1,748,159	93

		Transport	—	1,748,159	93
		8:o. Stadens hamnar.			
c		Ombyggnad af sydliga träkajarmen i södra hamnen, förutsatt att tillstånd till ombyggnad af trä sökes och erhålles	28,000		
c		D:o af Kajarmen i Sandvikshamnen	9,600		
c		Muddring af båthamnen vid Vestrakajen, förslagsvis	3,000		
c		D:o i Sörnäs, förslagsvis	35,000	75,600	
c		9:o. Inköp af inventarier, förslagsvis	—	4,000	
c & d		10:o. Underhåll af inventarier, arbetsredskap, tvättbryggor, bojar, vedmått, lyktstolpar, materialvakters aflöning och diverse oförutsedda utgifter, förslagsvis.	—	10,000	
		11:o. Planering af gator:			
c		Munkholmsgatan, anläggning af enkel körväg längs densamma	3,400		
c		Annegatan mellan Malm- och Kampgatorna jemte nedfart till exercisplan	7,800		
c		Fredrikskatan mellan Malm och Kampgatorna	7,200		
c		Kampgatan mellan Anne- och Fredrikskatorna	9,050		
c		Sandvikskajen, en 10 fot bred väg med 4 fot bred nubbstens gångbana längs Sandviksstrand mellan Boulevard- och Rödbergsgatorna	7,800		
c		Jungfrustigen, en körväg från Parkgatan till Skeppsredaregatan	200	35,450	
		12:o. Anläggning af nya aflöpsskanaler under:			
c		Jernvägstorget från Hagasunds till Wilhelmsgatan	14,200		
c		Alexandersgatan, från N:o 22 och 14 till Katrinegatan samt från N:o 6 till norra hamnen	6,700		
		Transport	20,900	1,873,209	93

		Transport	20,900	1,873,209	93
	c	Kyrkogatan, från Nikolaigatan till norra hamnen	10,600		
	c	Rödbergsgatan, från Timmermansgatan till Sandviken	9,700		
	c	Anne- och Simonsgatorna från N:o 34 vid Annegatan till Georgsgatan .	4,000		
	c	Fredriks-gatan, från N:o 63 till Malmgatan	1,900		
	c	Vinkelgatan från N:o 10 till Elisabethsgatan	4,800		
	c	Alberts- och Stora Robertsgatorna från N:o 50 vid Stora Robertsgatan till N:o 16 vid Albertsgatan .	3,100		
	c	Äfvensom afloppsdike från tomten N:o 6 vid Parkgatan till hafsstranden, förslagsvis	700	55,700	
		13:o. Nybyggnadsföretag.			
Förstärkte stadsfullm. besl. 1884.	b	Folkskolhuset vid Malmgatan, af hela kostnaden 306,000 mk. . .	281,000		
	c	Inredning af ett stall vid Kajsaniemi värdshus och uppförande i parken af ett svanhus	1,100		
	c	Badstugubyggnad af trä å arbets- och fattiggården	10,000		
	c	Varuskjul å norra kajarmen under kejs. palatset	12,000	304,100	
		— <i>Tm</i> 695,650 —			
		XIII. Diverse.			
	c	Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare arvode	1,600		
	c	Expenser, förslagsvis	900		
	c	För tryckning af taxeringslängderna och pröfningsnämndens rättelser	1,000		
	c	För revision af stadens räkenskaper för år 1884	2,100		
	c	Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	7,000		
S. F. besl. $\frac{9}{10}$ 1875.	b	Anslag för signalering af middagstimmen	300		
		Transport	12,900	2,233,009	93

		Transport	12,900	2,233,009	93
	<i>b</i>	För stormvarningstelegram, förslagsvis	250		
	<i>c</i>	Brandstodsafgifter, förslagsvis	2,500		
	<i>c</i>	Arvode åt Mantalsskrifvaren för ett tillägg till mantalslängden för uppbördén af den personela fattigafgiften	100		
S. F. besl. ²² / ₄ 1883.	<i>b</i>	Bidrag till ett agrikultur- och handelskemiskt laboratorium för åren 1883—1885	1,600		
D:o ²⁰ / ₆ 1875.	<i>b</i>	Bidrag till finska trädgårdsföreningen i Helsingfors för åren 1882—1892	1,000		
D:o ²⁴ / ₁₀ 1882.	<i>b</i>	För register till vallängden förslagsvis	500		
	<i>c</i>	Arvode för afsyning af hyrkuskarnes droschkor och slädor	175		
	<i>c</i>	Inventarier till rådhuset, förslagsvis	3,000		
	<i>c</i>	Afkortning å uttaxerade medel och andra utgifter, förslagsvis	35,000		
	<i>c & d</i>	För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, förslagsvis	40,000	97,025	
		Summa <i>Fr.</i>	—	2,330,034	93

			Fm.	pt.	Fm.	pt.
		Inkomster.				
		<i>Beräknad behållning från år 1884</i> (deri inberäknade Fm. 32,300, anslagne år 1883 för ombyggnad af sydliga träkajarmen i södra hamnen till stenkaj)	—		180,000	
		I. Räntor.				
Dräts. regl. ¹³ / ₁₀ 1876. § 15.	c	Å bankdepositioner och löpande räkning, förslagsvis	20,000			
Chausséeobl. regl. ²⁶ / ₁ 1865 § 4.	c	Å Chausséeobligationer, förslagsvis	2,500			
	b	Å arrendetomtlösen, förslagsvis .	3,000			
Enl. donat. urkund.	b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden	11,562		37,062	
		II. Tomtlösen.				
Byggn. ordn. ⁹ / ₆ 1875 § 7.	c	För odisponerade tomter, förslagsvis	—		12,000	
		III. Stadens fasta egendom.				
K. Sns resolution d ²¹ / ₁ 1879	b	Räntor och arrenden för donerade hemman, förslagsvis	13,800			
Kongl. försäkr. ²³ / ₂ 1789 §§ 1 & 4.	b	Arrenden för byggnader och tom- ter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, för- slagsvis	35,000			
K. Förordn. ⁸ / ₁₂ 1873 § 6.	b	Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	64,000			
Dräts. kamm. besl. ¹⁷ / ₁₀ 1884.	b	Chausséearrende	19,005			
Kontrakt ²⁷ / ₁₀ 1882. D:o ¹ / ₆ 1883.	b	Hyra för lokaler i folkbiblioteks- huset	4,000			
	c	Hyra för andra staden tillhörande fastigheter, förslagsvis	1,500			
	b	Hyra för bodar och diskar förslags- vis	8,000			
	c	Simhusafgifter, förslagsvis	450			
		Transport	145,755		229,062	

		Transport	145,755	229,062
	c	Fiskevattens afgifter, förslagsvis	650	
	c	Hötägt	1,000	
	c	Muhlbetesafgift	500	
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	2,000	149,905
		IV. Tomtören.		
	c	förslagsvis	—	1,900
	c	V. Inkomstgifvande rättigheter.		
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877. K. Kung. af s. d. K. Kung. af ¹ / ₆ 1881. K. S:ns skrivf. ¹⁷ / ₄ 1883.		Tolag för till Helsingfors destinerade varor förslagsvis	70,000	
		Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	4,000	
		Debetsedelafgifter, förslagsvis	400	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877. D:o d:o		Trafikafgifter, d:o	160,000	
S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.		Mätningafgifter, d:o	5,000	
		Transitomagasinshyra, d:o	150	
		Hamnafgifter d:o	75,000	
		Broafgifter, d:o	4,000	
Trafiktaxan ⁶ / ₁₁ 1877.		Ballastafgifter, d:o	400	
		Vågafgifter, d:o	1,600	
		Kokhusafgifter, d:o	200	
K. res. & förkl. på städ. besvär. ¹⁶ / ₁₀ 1723. K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.		Marknadsafgifter, d:o	900	
		Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	600	
Kongl. instr. ¹ / ₃ 1759. Enl. kontrakt.		Auktionsprovision, d:o	700	
K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.		Stadskällarerättigheter	775	
		Afgifter för begagnande af bord, stånd eller disk vid försäljning å torg etc., förslagsvis	400	
Särsk. K. S:ns res. K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883.		Biljardafgifter, förslagsvis	384	
		Boupptecknings procenter, Magistratens och Rådstufvurättens andel, förslagsvis	20,000	
Kongl. Stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.		Boupptecknings procenter, fattiges andel, förslagsvis	3,500	
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.		Kollektmedel, d:o	200	
		Transport	348,209	380,867

		Transport	348,209	—	380,867	—
1 § 32 kap. R. B. och särskilda författningar. Kongl. förkl. $\frac{8}{11}$ 1650. K. Res $\frac{1}{9}$ 1664. D:o $\frac{13}{13}$ 1697. K. Förordn. $\frac{12}{3}$ 1879.	}	Sakören, stadens andel, förslagsvis	500:—			
		Sakören, kronans andel donerad till staden förslagsvis	1,500:—			
K. Brefvet d. 15 Jan. 1806. K. Kung. d. 17 Febr. 1838. K. Kung. $\frac{9}{2}$ 1877.	}	Sakören, stadens fattiges andel, förslagsvis	200:—	2,200		
		Böter för försummad betalning af kronoutskylder, förslagsvis		1,200		
Drättselkamm. besl. $\frac{31}{10}$ 1884.	b	Fattigafgifter af i Ryssland vistande personer förslagsvis		2,000		
		Arrende för Gammelstadsqvarnen		3,000	356,609	
	c	VI. Diverse.				
K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879. Regl. för den komm. sjukvården i Helsingfors $\frac{12}{11}$ 1879.	}	Personel fattigafgift, förslagsvis	15,000			
		För sjukvård å feberlasarettet, förslagsvis	500			
K. Förordn. $\frac{17}{3}$ 1879.	}	Fattighjons arbeten, förslagsvis	1,000			
		Jordafkastning från fattiggården incl. hö för tvenne hästar, förslagsvis	1,050			
Regl. för folkskolorna i H:fors $\frac{25}{5}$ 1878.	}	Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis	3,000			
		Elevs i folkskolan afgifter, förslagsvis	3,800			
K. Förordn. $\frac{20}{5}$ 1878.	}	Elevs i folkskolan handarbeten, förslagsvis	300			
		Boklån, förslagsvis	1,000			
		Hundskatt, d:o	3,000			
		Bidrag till Brandverket af ryska teatern och ryska Alexandersgymnasium	490			
		Inqvarteringen ersättes, enl. K. Förordningen af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren	339,621	20		
		Den del af Inqvarteringskostnaden, som icke ersättes af ryska statsverket, bestrides med tillgodohafvande å uttaxerade inqvarteringsafgifter och inqvarterings- tolagsmedel	7,900		376,661	20
		Transport	—	—	1,114,137	20

		Transport	—	—	1,114,137	20
	<i>b</i>	VII. Statsbidrag.				
K. Sns res. $\frac{15}{2}$ 1884.	}	Till folkskolorna	32,000	—		
d:o besl. $\frac{1}{5}$ 1874.		Polisinrättningen	81,000	—		
d:o resol. $\frac{9}{5}$ 1878.		Gatubelysningen	12,000	—		
K. Förordn. $\frac{24}{6}$ 1876.		Till brandverket	8,210	—		
K. Sns bref $\frac{9}{10}$ 1877.		Stadens andel af bränvinsskatten .	7,127	96	140,337	96
K. Förordn. $\frac{9}{6}$ 1873,	}	VIII. Vattenledningen.				
K. Kung. $\frac{22}{1}$ 1879.		För vattenförsäljning, förslagsvis .	—	—	120,000	—
	<i>c</i>	IX. Upplånade medel.				
		Af det nybyggnads- och regleringslån, som förstärkte stadsfullmäktige den 5 April 1881 beslutit upptaga å nominelt <i>Smk</i> 1,550,000, användes under år 1885:				
		För stenläggning af Jernvägstorget	50,000	—		
		” Folkskolehuset vid Malmgatan	196,323	22		
		För sistnämnde arbete finnes dessutom att tillgå det af Statsverket beviljade lånet	60,000	—	306,323	22
		<i>O</i> föremämda nybyggnads- och regleringslån är numera slutsåldt har inbragt inalles <i>Smk</i> 1,518,073: 75				
		<i>A</i> f denna summa äro i de närmast föregående årens inkomst- och utgiftsförslag disponerade samt helt och hållet eller delvis använda följande belopp:				
		För gäldande af återstoden af 1880 års lån	200,000: —	—		
		Transport 200,000: —	—	—	1,680,798	38

Transport	200,000: —	—	1,680,798	38
För Vattenledningens utvidgning <i>Smf.</i>	50,000: —			
För kanalnätets utsträckning . . .	” 100,000: —			
För återställande af fattigvårdens fonder	” 180,812: —			
För uppförande af ryska proviantmagasinet	” 400,000: —			
För ombyggnad af Gammelstadsqvarnen	” 45,000: —			
För kommunala sjukhuset	” 80,000: —			
För omkostnader i och för länet	” 2,938: 53			
Under år 1885 användes ofvanstående belopp	” 246,323: 22			
Hvarjemte reserveras för ännu ej påbörjade arbeten:				
För Realskolehuset	” 180,000: —			
För inredning af gamla Proviantmagasinet	” 33,000: —			
	<i>Smf.</i> 1,518,073: 75			
Uttaxering.				
Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens på grund af skattören skattskyldige medlemmar uttaxeras		—	649,236	55
Summa <i>Smf.</i>		—	2,330,034	93

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1885.
